



مجموعه موضوعی پیام آرای وحدت رویه و ابطلالی

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

در حوزه

اداری، استخدامی و فرسنگی

(۱۳۶۱-۱۳۹۷)

معاونت حقوقی، پیگیری و پژوهش دیوان عدالت اداری

آذرماه ۱۳۹۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ





مجموعه موضوعی پیام آرای وحدت رویه و ابطالی

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

در حوزه

اداری، استخدامی و فرسنگی

(۱۳۶۱-۱۳۹۷)

معاونت حقوقی، بهیستگیری و پژوهش

دیوان عدالت ادای

آذرماه ۱۳۹۸



## فهرست مطالب

مقدمه	۱
بخش اول: پیام آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی	۳
خواهان در شعب دیوان عدالت اداری	۵
خوانده در شعب دیوان عدالت اداری	۷
شکایت از تصمیمات و اقدامات اداری	۱۰
شکایت از آراء و تصمیمات قطعی هیأت‌ها و کمیسیون‌های اداری	۱۰
تصمیمات و اقدامات خارج از صلاحیت	۱۴
دعوی خسارت ناشی از تصمیمات و اقدامات اداری	۱۴
اعاده دادرسی	۱۴
تجدید نظرخواهی در دیوان عدالت اداری	۱۵
وکالت در دیوان عدالت اداری	۱۶
سایر موضوعات	۱۶
شرایط و نحوه ورود به خدمت در قانون استخدام کشوری	۱۹
شرایط و نحوه ورود به خدمات در قانون مدیریت خدمات کشوری	۱۹
شرایط و نحوه ورود به خدمت در آموزش و پرورش	۲۰
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دانشگاه‌ها	۲۰
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق	۲۰
شرایط و نحوه ورود به خدمت در شهرداری‌ها	۲۱
شرایط و نحوه ورود به خدمت در قوه قضاییه	۲۱
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دیگر قوانین و مقررات خاص	۲۲
گزینش	۲۲
خدمت آزمایشی	۲۳
احتساب مدت خدمت	۲۴
احتساب مدت خدمت کارکنان قضایی	۲۷
ارتقای شغلی	۲۷
ارزش دوره‌های آموزشی و تحصیلی کارکنان	۲۹

۳۰	اعطای گروه تشویقی
۳۱	تبدیل وضعیت
۳۴	ترفیح
۳۴	نظام ارزشیابی کارکنان
۳۴	همترازی
۳۶	حقوق و مزایا
۳۶	تفاوت تطبیق
۳۷	پاداش خدمت در دهستان‌های محروم
۴۱	فوق‌العاده جذب نیرو در مشاغل تخصصی و مدیریت
۴۲	فوق‌العاده حق محرومیت از مطب
۴۲	فوق‌العاده شغل
۴۳	فوق‌العاده کارانه
۴۴	فوق‌العاده کار با اشعه
۴۵	فوق‌العاده مأموریت
۴۵	فوق‌العاده مأموریت خارج از کشور
۴۷	فوق‌العاده محرومیت از تسهیلات زندگی
۴۷	فوق‌العاده محل خدمت
۴۷	فوق‌العاده مخصوص پیمانی
۴۷	فوق‌العاده ویژه معلمان
۴۸	فوق‌العاده‌های ویژه
۴۹	عیدی کارکنان دولت
۴۹	کمک هزینه ازدواج، عائله‌مندی، اولاد و مهدکودک
۵۰	کمک هزینه کالا و مایحتاج ضروری
۵۰	کمک هزینه مسکن و سفر
۵۱	مزایای مدیریتی و فوق‌العاده شغل مدیران
۵۱	سایر فوق‌العاده‌ها و مزایا
۵۲	فروش و استفاده از خانه‌های سازمانی
۵۳	انتقال و مأموریت کارکنان دستگاه‌های اجرایی
۵۴	تعیین ساعات کار

۵۴	تعیین محل خدمت .....
۵۵	جواز اشتغال در ساعات غیر اداری .....
۵۷	مرخصی استحقاقی .....
۵۸	مرخصی بدون حقوق .....
۵۸	مرخصی زایمان .....
۵۸	مرخصی مناطق محروم و دورافتاده .....
۵۸	مرخصی حفاظت در برابر اشعه .....
۵۹	حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده‌های شهدا .....
۶۱	حقوق اداری و استخدامی نیروهای مسلح .....
۶۳	مقررات استخدامی متعهدین خدمت به آموزش و پرورش .....
۶۴	مقررات استخدامی معلمان حق‌التدریس و آموزشیاران .....
۶۶	مقررات خاص استخدامی کارکنان جهاد کشاورزی .....
۶۷	حق‌الزحمه انترنی و دستیاران پزشکی .....
۶۷	قانون مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان .....
۶۸	سایر دعاوی وزارت بهداشت .....
۶۸	رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دولت .....
۷۰	تخلفات موضوع رسیدگی هیأت‌ها و مقامات موضوع قانون رسیدگی به تخلفات اداری .....
۷۱	مجازات‌های موضوع صلاحیت هیأت‌ها و مقامات موضوع قانون رسیدگی به تخلفات اداری .....
۷۲	مشمولین قانون رسیدگی به تخلفات اداری .....
۷۲	نحوه رسیدگی .....
۷۵	بازخرید خدمت .....
۸۲	حقوق بازنشستگی و وظیفه قضات و اعضای هیأت علمی .....
۸۳	صندوق بازنشستگی .....
۸۴	معافیت از پرداخت کسور بازنشستگی .....
۸۴	مقررات بازنشستگی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی .....
۸۴	مقررات بازنشستگی در شهرداری‌ها .....
۸۵	سایر دعاوی بازنشستگی .....
۸۷	سایر موارد انتزاع .....
۸۸	سایر امور اداری و استخدامی .....



پژوهشی و فرهنگی ..... ۸۸

**بخش دوم: پیام آرای ابطالی هیأت عمومی در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی ..... ۹۱**

شکایت از آراء و تصمیمات قطعی هیأت‌ها و کمیسیون های اداری ..... ۹۳

اجرای احکام دیوان عدالت اداری ..... ۹۳

شرایط و نحوه ورود به خدمت در دستگاه‌های اجرایی ..... ۹۴

شرایط و نحوه ورود به خدمت در آموزش و پرورش ..... ۹۸

شرایط و نحوه ورود به خدمت در دانشگاه‌ها ..... ۹۹

گزینش ..... ۹۹

احتساب مدت خدمت ..... ۱۰۱

ارتقای شغلی ..... ۱۰۱

ارزش دوره‌های آموزشی و تحصیلی کارکنان ..... ۱۰۳

اعطای گروه تشویقی ..... ۱۰۴

تبدیل وضعیت ..... ۱۰۵

ترفیع ..... ۱۰۶

همترازی ..... ۱۰۶

اصول کلی ناظر بر پرداخت حقوق و مزایای کارمندان و افزایش سالانه آن ..... ۱۰۸

تفاوت تطبیق ..... ۱۱۰

پاداش خدمت داوطلبانه در دهستان‌های محروم ..... ۱۱۱

حقوق و فوق‌العاده شغل موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت ..... ۱۱۱

فوق‌العاده اضافه کار، حق‌التحقیق و حق‌التدریس ..... ۱۱۲

فوق‌العاده اینثارگری و دارندگان نشان‌های دولتی ..... ۱۱۳

فوق‌العاده بدی آب و هوا و جذب نیروی انسانی به مناطق محروم و دورافتاده و جنگی ..... ۱۱۴

فوق‌العاده جذب نیرو در مشاغل تخصصی و مدیریت ..... ۱۱۴

فوق‌العاده حق محرومیت از مطب ..... ۱۱۵

فوق‌العاده سختی کار ..... ۱۱۶

فوق‌العاده شغل ..... ۱۱۷

فوق‌العاده کارانه ..... ۱۱۸

فوق‌العاده کار با اشعه ..... ۱۱۸

فوق‌العاده مأموریت ..... ۱۱۹

- ۱۲۰.....فوق العاده مأموریت خارج از کشور.....
- ۱۲۰.....فوق العاده های ویژه .....
- ۱۲۰.....عیدی کارکنان دولت .....
- ۱۲۱.....کمک هزینه ازدواج، عائله مندی، اولاد و مهدکودک .....
- ۱۲۱.....کمک هزینه کالا و مایحتاج ضروری .....
- ۱۲۲.....کمک هزینه مسکن و سفر .....
- ۱۲۲.....سایر فوق العاده ها و مزایا .....
- ۱۲۴.....استفاده و فروش خانه های سازمانی .....
- ۱۲۵.....انتقال و مأموریت کارکنان دستگاه های اجرایی .....
- ۱۲۶.....تسهیلات رفاهی .....
- ۱۲۶.....تعیین محل خدمت و ساعات کار .....
- ۱۲۷.....جواز اشتغال در ساعات غیر اداری و اصل ممنوعیت جمع مشاغل .....
- ۱۲۷.....حقوق وظیفه و مستمری ها .....
- ۱۲۹.....مرخصی استحقاقی .....
- ۱۳۱.....مرخصی زایمان و شیردهی .....
- ۱۳۲.....مرخصی مناطق محروم و دورافتاده .....
- ۱۳۴.....حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده های شهدا .....
- ۱۳۸.....ارتش جمهوری اسلامی ایران .....
- ۱۳۸.....مشمولین قانون خدمت نظام وظیفه عمومی .....
- ۱۴۲.....نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (ناجا) .....
- ۱۴۴.....نیروی مقاومت بسیج .....
- ۱۴۵.....مقررات استخدامی بانک ها .....
- ۱۴۵.....مقررات استخدامی متعهدین خدمت به آموزش و پرورش .....
- ۱۴۶.....مقررات خاص استخدامی معلمان حق التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی .....
- ۱۴۸.....صلاحیت و نحوه رسیدگی در هیأت ها و کمیته های پاکسازی و بازسازی .....
- ۱۴۸.....مجازات های موضوع قانون رسیدگی به تخلفات اداری .....
- ۱۴۸.....مشمولین قانون رسیدگی به تخلفات اداری .....
- ۱۴۸.....نحوه رسیدگی توسط هیأت ها و مقامات موضوع قانون رسیدگی به تخلفات اداری .....
- ۱۴۹.....سایر موارد .....

- ۱۵۰..... افزایش حقوق بازنشستگی
- ۱۵۰..... احتساب سوابق خدمت در بازنشستگی
- ۱۵۱..... اشتغال مجدد بعد از بازنشستگی
- ۱۵۲..... بازنشستگی به اختیار اداره
- ۱۵۲..... بازنشستگی پیش از موعد
- ۱۵۳..... بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان آور
- ۱۵۳..... بازنشستگی موضوع قانون حفاظت در برابر اشعه
- ۱۵۴..... پاداش پایان خدمت بازنشستگان
- ۱۵۵..... شرایط بازنشستگی
- ۱۵۶..... معافیت از پرداخت کسور بازنشستگی
- ۱۵۶..... سایر دعاوی مربوط به بازنشستگی
- ۱۵۷..... سایر موارد انتزاع از خدمت
- ۱۵۸..... وظایف و اختیارات سازمان امور اداری و استخدامی کشور
- ۱۵۸..... وظایف و اختیارات شورای عالی اداری
- ۱۵۹..... وظایف و اختیارات شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی
- ۱۶۰..... وظایف و اختیارات شوراهای برنامه‌ریزی و توسعه استان
- ۱۶۱..... سایر امور اداری و استخدامی
- ۱۶۴..... برقراری و معافیت از پرداخت هزینه‌های آموزشی
- ۱۶۵..... پروانه تأسیس آموزشگاه‌ها
- ۱۶۶..... تخصیص اعتبارات پژوهشی
- ۱۶۶..... تعیین ضوابط تحصیلی دانش‌آموزان
- ۱۶۶..... مراکز استعداد درخشان
- ۱۶۶..... ورزش و تربیت بدنی
- ۱۶۸..... اداره مؤسسات پزشکی
- ۱۶۸..... پیام‌آوران بهداشت
- ۱۶۸..... تسهیلات آموزشی ایثارگران
- ۱۶۸..... تعیین تعرفه‌های پزشکی
- ۱۶۹..... تعیین ساعات کار پزشکان و پیراپزشکان
- ۱۶۹..... خدمت پزشکان در مناطق محروم

- ۱۶۹..... داروخانه‌ها
- ۱۷۰..... دامپزشکی
- ۱۷۰..... دستیاری تخصصی پزشکی
- ۱۷۱..... دندانپزشکی و بهداری تجربی دندان
- ۱۷۱..... شهریه دانشگاه
- ۱۷۲..... مقررات آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های علوم پزشکی
- ۱۷۳..... مقررات گذاری دارویی
- ۱۷۴..... نظارت بر مراکز درمانی
- ۱۷۵..... نظام پرستاری
- ۱۷۵..... نظام پزشکی
- ۱۷۵..... هیأت‌های موضوع تبصره ۱ ماده ۲۸ قانون سازمان نظام پزشکی
- ۱۷۶..... سایر دعاوی
- ۱۷۸..... حج، اوقاف و امور خیریه
- ۱۸۰..... صدا و سیما
- ۱۸۰..... کتابخانه‌های عمومی
- ۱۸۰..... مطبوعات و نشریات الکترونیک
- ۱۸۱..... میراث فرهنگی
- ۱۸۲..... آزمون ورودی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی
- ۱۸۲..... ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی
- ۱۸۳..... اعطای مدرک تحصیلی به حافظان قرآن مجید
- ۱۸۳..... انتقال و ایجاد تسهیلات برای فرزندان اعضای هیأت علمی
- ۱۸۴..... تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر
- ۱۸۴..... شهریه دانشگاه‌ها
- ۱۸۵..... صلاحیت هیأت‌های امنای دانشگاه‌ها
- ۱۸۶..... مقررات آموزشی اعضای هیأت علمی
- ۱۸۶..... مقررات پژوهشی دانشگاه‌ها
- ۱۸۷..... مقررات مربوط به امور رفاهی و اعزام به خارج دانشجویان
- ۱۸۷..... مقررات مربوط به تأسیس مراکز آموزش عالی
- ۱۸۸..... مقررات مربوط به دانشگاه‌های پیام نور

- ۱۸۹..... مقررات مربوط به دانشگاه علمی - کاربردی
- ۱۹۰..... انتخابات
- ۱۹۱..... قوه قضاییه (اختیارات و وظایف قوه قضاییه)
- ۱۹۲..... صلاحیت‌های دادگاه‌های عمومی و انقلاب
- ۱۹۲..... کارشناسان رسمی دادگستری
- ۱۹۳..... مبارزه با مواد مخدر
- ۱۹۵..... مقررات دادرسی در دادگاه‌ها
- ۱۹۵..... مقررات مربوط به اجرای آرا و احکام دادگاه‌ها
- ۱۹۶..... وکلای دادگستری
- ۱۹۷..... هزینه دادرسی
- ۱۹۸..... سایر موارد

## به نام خداوند بخشنده مهربان

### مقدمه

نظام مقدس جمهوری اسلام ایران که در پی پیروزی شکوهمندانه انقلاب اسلامی در ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۷ به رهبری حضرت امام خمینی (ره) و با ایثار و فداکاری ملت عظیم‌الشأن ایران شکل گرفت، دستاوردهای فراوانی به ارمغان آورد. مهم‌ترین ثمره این حرکت بزرگ، قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران است که چراغ هدایت و مشعل فروزانی است فراروی مردم و مسئولان نظام.

هر یک از اصول قانون اساسی ما که از مترقی‌ترین قوانین اساسی جهان است، جایگاه ویژه‌ای در تحقق آرمان‌های ملت انقلابی ایران دارد. یکی از این اصول، اصل ۱۷۳ قانون اساسی است که برای رسیدگی به شکایات و تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین دولتی یا واحدها یا آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و مصوبات بخش‌های دولتی، سازمان‌ها و یا نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری‌ها و نظارت بر رفتار مجریان در دستگاه‌های اجرایی و احقاق حقوق عامه و پیشگیری از کجروی‌ها، نهادی به نام «دیوان عدالت اداری» را زیر نظر رئیس قوه قضائیه پیش‌بینی نموده است.

دیوان عدالت اداری با استفاده از ظرفیت‌های قانونی خود در شعب، هیأت‌های تخصصی و هیأت عمومی و با تکیه بر توان قضات باتجربه و توانمند خود این وظیفه مهم را به انجام می‌رساند. آرای این هیأت که با حضور اکثریت قضات تصویب می‌گردد، می‌تواند منشأ اثرات مهم و ثمرات با ارزش باشد؛ لذا جمع‌آوری، تدوین و تنقیح این آراء، گنجینه‌ای کم‌نظیر فراروی قضات، حقوقدانان، وکلا، اساتید و دانشجویان علم حقوق قرار داده است. این مجموعه که حاوی پیام آرای وحدت رویه و ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری با موضوع **اداری**، **استخدامی و فرهنگی** از سال ۱۳۶۱ تا پایان ۱۳۹۷ می‌باشد، حاصل زحمات قضات سخت کوش دیوان، معاونت محترم هیأت عمومی و هیأت‌های تخصصی و همکاران گرامی در معاونت حقوقی، پیشگیری و پژوهش به‌ویژه جناب آقای صادق نجار فیروزجایی، مدیر کل محترم آموزش، سرکارخانم زهرا بیدار و سرکارخانم فاطمه میراحمدی است که تقدیم محضر خوانندگان عزیز می‌گردد. امید است از راهنمایی‌ها و ارائه نظرات ارزشمندشان این معاونت را بهره‌مند سازند.

در پایان جا دارد از حمایت‌های حضرت حجه‌الاسلام والمسلمین جناب آقای محمدکاظم بهرامی ریاست محترم دیوان عدالت اداری که مشوق این اقدامات می‌باشند، تشکر و قدردانی نمایم.

محمد محمد

معاون قضائی در امور حقوقی، پیشگیری و پژوهش دیوان عدالت اداری

آذرماه ۱۳۹۸



## بخش اول:

پیام آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

در حوزه

اداری، استخدامی و فرهنگی

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)





**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری  
در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
خواهان در شعب دیوان عدالت اداری	رسیدگی به شکایات واحدهای دولتی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۳۷، ۳۸ و ۳۹ مورخ ۱۳۶۸/۰۷/۱۰ و ۷۹ مورخ ۱۳۷۴/۰۵/۱۴
	پیام آراء: مطابق اصل ۱۷۳ قانون اساسی، دیوان عدالت اداری مرجع رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین یا واحدهای دولتی بوده و با توجه به معنی لغوی و عرفی کلمه مردم، واحدهای دولتی از شمول مردم خارج و به اشخاص حقیقی و حقوقی حقوق خصوصی اطلاق می‌شود؛ لذا شکایات و اعتراضات واحدهای دولتی در هیچ مورد قابل طرح و رسیدگی در شعب دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.	
	رسیدگی به شکایات بنیاد مستضعفان و شرکت‌های وابسته	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۸۷ مورخ ۱۳۶۸/۰۹/۲۳، ۱۶۵ مورخ ۱۳۷۴/۰۹/۱۱، ۱۴۶ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۹، ۱۲۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۰ و ۱۳۷۴/۰۷/۱۵
	پیام آرای شماره ۸۷ و ۱۶۵: با عنایت به اینکه بنیاد مستضعفان مشمول عنوان نهاد انقلابی بوده و این نهادها در ردیف واحدهای دولتی قلمداد می‌شوند لذا رسیدگی به شکایت آن بنیاد به طرفیت واحدهای دولتی در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۴۶: شرکت‌هایی نظیر شرکت ایران مارکو و بنیاد موتور که تمام یا بیش از ۵۰٪ سهام و سرمایه آنها متعلق به بنیاد مستضعفان است، شرکت دولتی محسوب شده و رسیدگی به شکایات آنان به طرفیت واحدهای دولتی در صلاحیت دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.	
	پیام رأی شماره ۱۲۰: شرکت پخش نو شرکتی متعلق به بنیاد مستضعفان و جانبازان شرکت دولتی تلقی گردیده و به همین اعتبار شکایت مطروحه از ناحیه آن شرکت قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.	
	پیام رأی شماره ۱۴۵: شرکت سهامی خاص گروه پزشکی برزویه از جمله شرکت‌های وابسته به بنیاد مستضعفان بوده لذا در عداد شرکت‌های دولتی قرار گرفته و رسیدگی به شکایات این شرکت در صلاحیت دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.	
	رسیدگی به شکایات شرکت‌های وابسته به سازمان تأمین اجتماعی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۲۸ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۰۹ و ۱۶۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۰
	پیام رأی شماره ۲۲۸: شرکت خانه‌سازی ایران متعلق به سازمان تأمین اجتماعی بوده و شرکت دولتی محسوب می‌شود، لذا شکایت آن شرکت قابل طرح در دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۶۸: نظر به اینکه اکثریت سهام و سرمایه کارخانجات لوازم خانگی پارس متعلق به سازمان تأمین اجتماعی بوده و شرکت دولتی محسوب می‌شود، لذا شکایت آن شرکت قابل طرح در دیوان عدالت اداری نیست.	

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری**  
**در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی**  
**(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
خواهان در شعب دیوان عدالت اداری	رسیدگی به شکایات سازمان اوقاف	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۵ مورخ ۱۳۷۱/۰۷/۲۵
	پیام رأی شماره ۱۵۵: سازمان اوقاف می تواند به نیابت و نمایندگی قانونی موقوف علیهم، در صورت تضييع حقوق آنها، حسب مورد به مراجع قضایی و از جمله دیوان عدالت اداری شکایت کند.	
	رسیدگی به شکایات شرکت های دولتی	آرای وحدت رویه به شماره های ۱۴۵ مورخ ۱۳۷۴/۰۸/۲۷، ۱۷۶ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۰۲، ۱۲ مورخ ۱۳۸۰/۰۱/۲۶، ۲۹۴، ۲۹۵ و ۲۹۶ مورخ ۱۳۸۰/۰۹/۱۱، ۲۵۴ مورخ ۱۳۸۲/۰۷/۰۶، ۶۷ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹ و ۱۳۸۵/۰۲/۱۷
	پیام رأی شماره ۱۴۵: با توجه به اینکه سهام شرکت آلومینیوم پارس متعلق به واحدهای دولتی است و شرکت دولتی تلقی می گردد، لذا رسیدگی به شکایات این شرکت در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۷۶: نظر به اینکه کلیه سهام شرکت پخش جمشید به بانک ملی ایران به عنوان واحد دولتی تعلق داشته از جمله شرکت های دولتی محسوب می گردد، لذا رسیدگی به شکایات این شرکت در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۲: با عنایت به میزان مالکیت واحدهای دولتی در سهام و سرمایه کارخانه سیمان فارس، این واحد از نوع شرکت های متعلق به دولت بوده و از مصادیق اشخاص حقوقی حقوق خصوصی محسوب نمی شود، بنابراین رسیدگی به شکایات این شرکت در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۲۹۴، ۲۹۵ و ۲۹۶: شرکت های آب و فاضلاب کاشان و تهران از نوع شرکت های دولتی بوده، لذا رسیدگی به شکایات این شرکت ها در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۲۵۴: شرکت صنعتی آبگینه از جمله شرکت های دولتی محسوب می شود، لذا رسیدگی به شکایات این شرکت ها در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۶۷: شرکت هواپیمایی کیش از جمله شرکت های دولتی محسوب می شود، لذا رسیدگی به شکایات این شرکت در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۲۱۴: با توجه به اینکه متجاوز از ۵۱٪ سهام شرکت فروشگاه های زنجیره ای رفاه متعلق به بخش دولتی است لذا به عنوان شرکت دولتی تلقی شده و رسیدگی به شکایات آنها در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.	
رسیدگی به شکایات جمعیت هلال احمر	رأی وحدت رویه شماره ۳۰۲ مورخ ۱۳۷۶/۰۲/۰۲	
پیام رأی شماره ۳۰۲: شکایات جمعیت هلال احمر علیه واحدهای دولتی قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نیست. (بعدها به موجب ماده ۲۶ اساسنامه جمعیت هلال احمر مصوب ۱۳۶۷/۰۲/۰۸ مجلس شورای اسلامی، جمعیت		

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری**  
**در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی**  
**(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
<b>خواهان در شعب دیوان عدالت اداری</b>		<p>بطور ضمنی از مصادیق واحدهای دولتی مذکور در بند (۱) ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰ قلمداد شد و مقرر گردید: شکایت از تصمیمات و اقدامات جمعیت مشمول قانون و مقررات دیوان عدالت اداری است. لکن با توجه به قید جمعیت هلال احمر در بند (۳) قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳/۰۴/۱۹ این ابهام وجود داشت که آیا همچنان این جمعیت از مصادیق واحدهای دولتی در شمول صلاحیت دیوان قرار دارد یا خیر؟ در این باره قانون تفسیر ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۴ مقرر داشت: با توجه به ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری رسیدگی به شکایات علیه نهادهای عمومی احصاء شده در قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیر دولتی نیز در صلاحیت دیوان عدالت اداری می‌باشد. بر این اساس، هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب رأی وحدت رویه شماره ۲ و ۳ مورخ ۱۳۷۶/۰۲/۲۰ اظهار داشت: چون به موجب مصوبه مورخ ۷۴/۷/۱ مجلس شورای اسلامی مبنی بر تفسیر قانون فهرست نهادهای غیر دولتی جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در عداد واحدهای دولتی موضوع ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری شناخته شده است، بنابراین شکایات آن جمعیت بر علیه واحدهای دولتی با عنایت به اصل ۱۷۳ قانون اساسی و آراء شماره ۳۹-۳۸-۳۷ مورخ ۶۷/۸/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نمی‌باشد بنابراین دادنامه شماره ۶۵۲-۷۴/۹/۱۲ شعبه اول دیوان موافق قانون تشخیص داده می‌شود. در حال حاضر با توجه به نسخ ضمنی قانون تفسیر ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی به موجب بند (۱) ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، جمعیت هلال احمر از مصادیق واحدهای دولتی موضوع صلاحیت دیوان عدالت اداری قلمداد نمی‌شود.</p>
	رسیدگی به شکایات بانک ملت	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۳۱
	<b>پیام رأی شماره ۱۰۵: با توجه به زوال ماهیت دولتی بانک ملت به دلیل واگذاری به بخش غیردولتی، شکایت این بانک قابل پذیرش در شعب دیوان عدالت اداری است.</b>	
	رسیدگی به شکایات علیه جمعیت هلال احمر	رأی وحدت رویه شماره ۵ مورخ ۱۳۶۳/۰۳/۰۱
<b>خواننده در شعب دیوان عدالت اداری</b>		<p><b>پیام رأی: شکایت به طرفیت جمعیت هلال احمر در صلاحیت دیوان نیست.</b></p> <p>(بعدها به موجب ماده ۲۶ اساسنامه جمعیت هلال احمر مصوب ۱۳۶۷/۰۲/۰۸ مجلس شورای اسلامی، جمعیت بطور ضمنی از مصادیق واحدهای دولتی مذکور در بند (۱) ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰ قلمداد شد و مقرر گردید: شکایت از تصمیمات و اقدامات جمعیت مشمول قانون و مقررات دیوان عدالت اداری است. لکن با توجه به قید جمعیت هلال احمر در بند (۳) قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۳/۰۴/۱۹ این ابهام وجود داشت که آیا همچنان این جمعیت از مصادیق واحدهای دولتی در شمول صلاحیت دیوان قرار دارد یا خیر؟ در این باره قانون تفسیر ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب ۱۳۷۴ مقرر داشت: با توجه به ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری رسیدگی به شکایات علیه نهادهای عمومی احصاء شده در قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیر دولتی نیز در صلاحیت دیوان عدالت اداری می‌باشد. بر این اساس، هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب رأی وحدت رویه شماره ۲ و ۳ مورخ ۱۳۷۶/۰۲/۲۰ اظهار داشت: چون به موجب مصوبه مورخ ۷۴/۷/۱ مجلس</p>

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری**  
**در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی**  
**(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
<b>خواننده در</b> <b>شعب دیوان</b> <b>عدالت اداری</b>	<p>شورای اسلامی مبنی بر تفسیر قانون فهرست نهادهای غیر دولتی جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران در عداد واحدهای دولتی موضوع ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری شناخته شده است، بنابراین شکایات آن جمعیت بر علیه واحدهای دولتی با عنایت به اصل ۱۷۳ قانون اساسی و آراء شماره ۳۹-۳۸-۳۷ مورخ ۶۷/۸/۱۰ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نمی باشد بنابراین دادنامه شماره ۶۵۲-۷۴/۹/۱۲ شعبه اول دیوان موافق قانون تشخیص داده می شود. در حال حاضر با توجه به نسخ ضمنی قانون تفسیر ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادها و موسسات عمومی غیردولتی به موجب بند (۱) ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، جمعیت هلال احمر از مصادیق واحدهای دولتی موضوع صلاحیت دیوان عدالت اداری قلمداد نمی شود.</p>	
	<p>رسیدگی به شکایات علیه شرکت های دولتی</p>	
	<p>آرای وحدت رویه به شماره های ۲۱۱ مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۲۰، ۱۰۵۹ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۷، ۱۲۹۴ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۹، ۱۴۴۸ الی ۱۴۵۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۷، ۱۳۸۶/۲۵۰ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۲۴ و ۴۹۱ و ۴۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۲۷</p>	
	<p><b>پیام رأی شماره ۲۱۱:</b> شرکت ایران خودرو تحت پوشش سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، شرکتی دولتی محسوب می شود که رسیدگی به شکایت علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.</p>	
	<p><b>پیام رأی شماره ۱۰۵۹:</b> شرکت جهاد نصر گلستان که وابسته به مؤسسه عمومی غیردولتی جهاد نصر می باشد، شرکتی دولتی محسوب می شود که رسیدگی به شکایت علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.</p> <p>(در حال حاضر، با توجه به تصویب قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، به موجب بند (۱) ماده ۱۰ این قانون، واحدهای دولتی اعم از وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، شرکت های دولتی، شهرداری ها، سازمان تأمین اجتماعی، تشکیلات و نهادهای انقلابی و مؤسسات وابسته به آنها در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارند و قانون تفسیر ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی مصوب سال ۱۳۷۴ با تصویب قانون فوق، منسوخ شده است. لذا رأی وحدت رویه مذکور تابع نسخ قانون مورد اشاره قابلیت اجرا ندارد.)</p>	
<p><b>پیام رأی شماره ۱۲۹۴:</b> با عنایت به اینکه کلیه سرمایه و سهام شرکت انبارهای عمومی و خدماتی گمرکی ایران متعلق به سازمان بازنشستگی کشوری می باشد و این سازمان در زمره مؤسسات دولتی قرار دارد، لذا این شرکت دولتی محسوب شده و رسیدگی به شکایت علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.</p>		
<p><b>پیام رأی شماره ۱۴۴۸ الی ۱۴۵۰:</b> نظر به اینکه متجاوز از ۵۰ درصد سرمایه و سهام شرکت صنایع شیر ایران متعلق به صندوق بازنشستگی کشوری و این صندوق از توابع سازمان بازنشستگی کشوری است و امور مهم شرکت مزبور توسط مسئولین و مأمورین دولت اداره می شود و بخش خصوصی در آن نقشی ندارد، بنابراین این شرکت در زمره شرکت های دولتی محسوب و رسیدگی به شکایت علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.</p>		

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری**  
**در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی**  
**(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
خواننده در شعب دیوان عدالت اداری	پیام رأی شماره ۳۵۰: با توجه به انتقال ۶۶ درصد از سهام شرکت دولتی ملی نفتکش ایران به سازمان بازنشستگی کشوری و تأمین اجتماعی، این شرکت همچنان دولتی بوده و رسیدگی به شکایت علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	
	پیام رأی شماره ۴۹۱ و ۴۹۲: رسیدگی به شکایات از شرکت خدمات هوایی آسمان، با توجه به حفظ ماهیت دولتی آن، در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به شکایات علیه مؤسسات و واحدهای دولتی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۷۸ مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۱۶ و ۹۸۴ مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۰۳
	پیام رأی شماره ۱۷۸: مرکز گسترش خدمات تولیدی و عمرانی استان تهران از زمره واحدهای دولتی محسوب می‌شود و رسیدگی به دعاوی علیه آن در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	
	پیام رأی شماره ۹۸۴: رسیدگی به شکایات علیه مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی وزارت صنعت معدن و تجارت، به عنوان یک مؤسسه دولتی، در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به شکایات علیه نهادهای انقلابی و مؤسسات وابسته به آن	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴۵۷ مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۲۵ و ۶۰۲ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۱۶
	پیام رأی شماره ۴۵۷: رسیدگی به شکایات علیه سازمان تبلیغات اسلامی به عنوان یک نهاد انقلابی در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	پیام رأی شماره ۶۰۲: از آنجا که دانشگاه شاهد مؤسسه‌ای وابسته به بنیاد شهید به عنوان یک نهاد انقلابی می‌باشد، رسیدگی به شکایات علیه این دانشگاه در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به شکایات علیه شرکت‌های غیردولتی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۵۰ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۰۶، ۴۶۷ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۰۷، ۹۱۹ مورخ ۱۳۹۷/۰۳/۲۹ و ۱۸۸۹-۱۸۹۱ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۰۴
	پیام رأی شماره ۱۵۰: طرح شکایت به طرفیت شرکت سهامی نساجی مازندران به دلیل غیردولتی بودن آن قابل رسیدگی و استماع در دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۴۶۷: بنیاد تعاون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران از مصادیق شرکت‌های دولتی موضوع صلاحیت شعب دیوان نیست.	
	پیام رأی شماره ۹۱۹: بانک مهر اقتصاد از جمله بانک‌های غیردولتی می‌باشد و شکایت علیه این بانک در دیوان عدالت اداری قابل استماع نمی‌باشد.	
پیام رأی شماره ۱۸۸۹ - ۱۸۹۱: با توجه به ماهیت غیر دولتی صندوق بازنشستگی فولاد، شرکت دخیانیات ایران نیز که ۵۵ درصد سهام آن به این صندوق واگذار شده، بالتبع ماهیت غیر دولتی دارد لذا رسیدگی به شکایات علیه این شرکت در صلاحیت دیوان عدالت اداری نیست.		

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری  
در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	رسیدگی به شکایات علیه واحدهای غیر دولتی	آرای وحدت رویه به شماره ۸۳۱ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۲۷ و ۱۳۴۶ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷
	پیام رأی شماره ۸۳۱: صندوق حمایت و بازنشستگی آینده ساز در زمره واحدهای دولتی نبوده لذا رسیدگی به دعوای علیه این صندوق در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۳۴۶: سازمان بورس و اوراق بهادار مؤسسه عمومی غیردولتی بوده لذا رسیدگی به شکایات علیه این سازمان در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری نیست.	
شکایت از تصمیمات و اقدامات اداری	رسیدگی به شکایات از تصمیمات و اقدامات واحدهای دولتی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۰۲ مورخ ۱۳۷۷/۰۹/۲۱ و ۲۴۹ مورخ ۱۳۷۹/۰۸/۲۹
	پیام رأی شماره ۲۰۲: رسیدگی به شکایات نسبت به تصمیمات و اقدامات واحدهای دولتی در قلمرو اجرای وظایف اداری و اجرایی محوله یا خودداری آن‌ها از انجام وظایف و تکالیف مربوط، در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	
	پیام رأی: رسیدگی به شکایات مردم از تصمیمات و اقدامات واحدهای دولتی از حیث نقض قوانین و مقررات ناظر به اعمال مذکور و تشخیص قانون معتبر و نافذ در خصوص هر مورد، در صلاحیت شعب دیوان است.	
	الزام به صدور مدرک تحصیلی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲ مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۲۳
	پیام رأی شماره ۱۲: رسیدگی به شکایت به خواسته الزام واحد دولتی مرکز مطالعات و بهره‌وری ایران به صدور مدرک تحصیلی در صلاحیت شعب دیوان است.	
	رسیدگی به دعوای الزام به اجرای مفاد تعهدنامه‌های رسمی	رأی وحدت رویه شماره ۹۴۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۱
	پیام رأی: رسیدگی به دعوای الزام به اجرای مفاد تعهدنامه‌های رسمی مأخوذه در اجرای قانون، در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
شکایت از آراء و تصمیمات قطعی هیأت‌ها و کمیسیون‌های اداری	رسیدگی به آرای مراجع انتظامی مقرر در قانون نظام پزشکی	رأی وحدت رویه شماره ۷۶ مورخ ۱۳۶۵/۰۹/۱۰
	پیام رأی: مراجع انتظامی مقرر در قانون نظام پزشکی، خارج از مصادیق هیأت‌ها و کمیسیون‌های اداری موضوع صلاحیت دیوان عدالت اداری هستند.	

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری  
در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
شکایت از آراء و تصمیمات قطعی هیأت‌ها و کمیسیونهای اداری	مهلت اعتراض به آرای قطعی هیأت رسیدگی به تخلفات اداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۷ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۰۶
	<p><b>پیام رأی:</b> مهلت قانونی اعتراض به آراء قطعی صادره از هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری در دیوان عدالت اداری، یک‌ماه پس از ابلاغ رأی است.</p> <p>(در حال حاضر، با توجه به تبصره ۲ ماده ۱۶ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲، رأی مذکور منسوخ شده و مهلت اعتراض به آرای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری برای اشخاص داخل کشور سه ماه و برای افراد مقیم خارج از کشور، شش ماه از تاریخ ابلاغ رأی یا تصمیم قطعی مرجع مربوط مطابق قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) است.)</p>	
	مهلت اعتراض به آرای غیر قطعی هیأت رسیدگی به تخلفات اداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۴ مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۱۶
	<p><b>پیام رأی:</b> آراء غیرقطعی هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات اداری از تاریخ انقضاء مهلت قانونی برای تجدید نظر، قطعی قلمداد می‌شوند و قابل شکایت در دیوان عدالت اداری هستند.</p>	
	اعتراض به آرای هیأت‌های پاکسازی یا بازسازی نیروی انسانی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۰۵ مورخ ۱۳۶۳/۱۱/۰۸، ۲۰۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۳۰ و ۲ مورخ ۱۳۷۳/۰۱/۲۰
	<p>پیام رأی شماره ۱۰۵: در صورت نقض شکلی رأی صادره از هیأت بازسازی، اظهارنظر ماهوی شعبه دیوان در خصوص سایر شکایات استخدامی، منوط به رسیدگی مجدد و صدور رأی نسبت به اتهامات متنبه در هیأت بازسازی است.</p>	
	<p>پیام رأی شماره ۲۰۵: کارمندی که بر اساس آراء هیأت‌های پاکسازی یا بازسازی نیروی انسانی به محکومیت قطعی رسیده و تا تاریخ ۶۵/۷/۲ شکایتی به دیوان عدالت اداری تسلیم نکرده‌اند، دیگر حق شکایت نخواهند داشت.</p>	
	<p>پیام رأی شماره ۲: اعتراض اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌ها نسبت به آراء هیأت‌های پاکسازی و بازسازی نیروی انسانی که بعد از تاریخ ۶۵/۷/۲ تسلیم دیوان عدالت اداری شده است، قابل طرح و استماع نمی‌باشد.</p>	
	رسیدگی به آرای کمیسیون ماده ۱۶ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی	رأی وحدت رویه شماره ۲۵۶ مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۲۱
	<p><b>پیام رأی:</b> به صراحت تبصره ۲ ماده ۲ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۴ رسیدگی ماهوی به اختلاف در تشخیص و تطبیق جانباز با ضوابط و شرایط مربوط در صلاحیت کمیسیون رسیدگی به شکایات جانبازان موضوع ماده ۱۶ قانون مذکور قرار دارد و با این وصف رسیدگی ماهوی به این قبیل اختلافات در دیوان عدالت اداری مجوز قانونی ندارد.</p>	



**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری**  
**در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی**  
**(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
شکایات مربوط به تضییع حقوق استخدامی	رسیدگی به اعتراض نسبت به آراء هیأت موضوع ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه	رأی وحدت رویه شماره ۴۸۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۲۸
	پیام رأی: رسیدگی به اعتراض نسبت به آراء هیأت موضوع ماده ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
شکایات مربوط به تضییع حقوق استخدامی	رسیدگی به آرای کمیته‌های انضباطی بانک‌های واگذار شده به بخش خصوصی	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۲ و ۱۵۱ مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۹
	پیام رأی: رسیدگی به آراء کمیته‌های انضباطی کارکنان بانک‌های صادرات و ملت، با توجه به واگذاری این بانک‌ها به بخش خصوصی، در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار ندارد.	
شکایات مربوط به تضییع حقوق استخدامی	رسیدگی به اعتراض به حکم تعلیق	رأی وحدت رویه شماره ۳۴ مورخ ۱۳۶۵/۰۴/۰۲
	پیام رأی: اعتراض به حکم تعلیق بر اساس بند ۳ ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری قابل رسیدگی بوده و اظهارنظر در خصوص آن ملازمه با طرح موضوع در مراجع رسیدگی به تخلفات اداری و ظهور نتیجه آن ندارد.	
شکایات مربوط به تضییع حقوق استخدامی	مرجع صالح رسیدگی به درخواست تبدیل وضعیت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۱۱ مورخ ۱۳۶۹/۰۴/۱۰ و ۷۰۵ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۶
	پیام رأی شماره ۱۱۱: رسیدگی به درخواست تبدیل وضعیت استخدامی به رسمی، در صلاحیت دیوان عدالت اداری است. پیام رأی شماره ۷۰۵: رسیدگی به خواسته تبدیل وضعیت کارکنان دستگاه‌ها از قراردادی به پیمانی، در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
شکایات مربوط به تضییع حقوق استخدامی	مرجع صالح رسیدگی به شکایات استخدامی کارمندان سازمان تأمین اجتماعی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴ مورخ ۱۳۷۰/۰۲/۱۷
	پیام رأی: رسیدگی به شکایات استخدامی مستخدمین دولت، از جمله کارمندان سازمان تأمین اجتماعی از حیث تضییع حقوق استخدامی آنان در صلاحیت اختصاصی دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
شکایات مربوط به تضییع حقوق استخدامی	رسیدگی به شکایات مطالبه حقوق و مزایا	رأی وحدت رویه شماره ۱۷ مورخ ۱۳۷۳/۰۲/۱۰
	پیام رأی: رسیدگی به شکایت مطالبه حقوق و مزایای قانونی مستخدمین دولت در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	
شکایات مربوط به تضییع حقوق استخدامی	رسیدگی به شکایت نقض حکم انفصال	رأی وحدت رویه شماره ۳۶ مورخ ۱۳۷۳/۰۴/۰۴
	پیام رأی: رسیدگی به شکایت مستخدم دولت به خواسته نقض حکم انفصال و اعاده به خدمت و مطالبه حقوق و مزایای ایام تعلیق در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	
شکایات مربوط به تضییع حقوق استخدامی	رسیدگی به اعتراض کسر حقوق	رأی وحدت رویه شماره ۳۱۳ مورخ ۱۳۸۰/۰۹/۲۷
	پیام رأی: اعتراض به کسر حقوق ماهانه توسط شرکت دولتی به ادعای بدهکاری به شرکت، از مصادیق شکایات استخدامی است و در صلاحیت شعب دیوان قرار دارد.	

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری**  
**در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی**  
**(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
شکایات مربوط به تضییع حقوق استخدامی	مرجع صالح رسیدگی به شکایات مستخدمین در خصوص عدم پرداخت هزینه‌های درمانی	رأی وحدت رویه شماره ۶۸۵ مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۰۳
	پیام رأی: شکایت مستخدم دولت در خصوص خودداری سازمان بیمه خدمات درمانی از تأمین و پرداخت هزینه‌های مستخدم به بیمارستان‌ها در صلاحیت شعب دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به شکایات استخدامی مستخدمین خرید خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۰۸
	پیام رأی: شکایات استخدامی افراد مشمول قوانین و مقررات خاص استخدامی خرید خدمت در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به شکایات استخدامی کارکنان شهرداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۵ مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۲۷
	پیام رأی: رسیدگی به شکایات استخدامی کارکنان شهرداری‌ها، به استثناء مشمولین قانون کار در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به دعوی ابطال حکم بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۲۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۲۱
	پیام رأی: دعوی ابطال حکم بازنشستگی به اختیار دستگاه دولتی به دلیل عدم احراز شرایط لازم، در شعب دیوان عدالت اداری قابل استماع است.	
	مرجع صالح رسیدگی ابتدایی به شکایات حالت اشتغال جانبازان	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۲ و ۷۱۳ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱
	پیام رأی: رسیدگی به شکایات در خصوص حالت اشتغال جانبازان در صلاحیت کمیسیون ماده ۱۶ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان بوده و شعب دیوان بدو صلاحیت رسیدگی به این شکایات را ندارند.	
	مرجع صالح رسیدگی به درخواست اصلاح حکم کارگزینی و احتساب ایام اشتغال تحت عنوان قرارداد کار	رأی وحدت رویه شماره ۴۸۴ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۲۹
	پیام رأی: رسیدگی به درخواست اصلاح حکم کارگزینی و احتساب ایام اشتغال تحت عنوان قرارداد کار، در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	رسیدگی به شکایات کارکنان مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران	رأی وحدت رویه شماره ۶۵۰ مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱
	پیام رأی: دیوان عدالت اداری به لحاظ استقلال شخصیت حقوقی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌تواند به دادخواست کارکنان این مؤسسه به طرفیت آن رسیدگی کند.	
بازخرید خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۸۲۸ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۳۰	
پیام رأی: بازخرید خدمت براساس تبصره ۱ قانون اصلاح تبصره ۱ ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری، تنها برای مستخدمین رسمی، پیمانی و عناوین مشابه پیش‌بینی شده است لذا کارگران شاغل در دستگاه‌های اجرایی مشمول این حکم قانونی نیستند.		

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری**  
**در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی**  
**(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
تصمیمات و اقدامات خارج از صلاحیت	رسیدگی به دعوی ناشی از قراردادهای	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۵۹ مورخ ۱۳۷۱/۰۴/۳۰ و ۳۳ مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۲۱ و ۱۳۷۵/۰۲/۲۹ و ۱۳۰ مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۲۱
	پیام رأی شماره ۵۹ و ۳۳: رسیدگی به دعوی ناشی از قراردادهای که مسائل حقوقی می‌باشد و باید به صورت توافقی در محاکم دادگستری مورد رسیدگی حقوقی قرار گیرند، خارج از حدود صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	
	پیام رأی شماره ۱۳۰: اختلاف در کیفیت اجرای قرارداد و شرایط آن از مصادیق دعوی حقوقی و خارج از صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	
	رسیدگی به رأی مراجع قضایی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۱ مورخ ۱۳۷۱/۰۶/۲۸
	پیام رأی شماره ۱۳۱: دیوان عدالت اداری صلاحیت رسیدگی به اعتراض نسبت به تصمیمات و آراء مراجع قضایی را ندارد.	
	رسیدگی به اعمال اختیارات نظارت و تصدی در امور مربوط به موقوفات از سوی سازمان اوقاف	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۱ مورخ ۱۳۷۸/۰۴/۱۹
	پیام رأی: تصمیمات و اقدامات سازمان اوقاف در اعمال اختیار نظارت و تصدی در امور مربوط به موقوفات به نیابت از واقف و یا به قائم مقامی متولی از موقوفه قابل شکایت در دیوان عدالت اداری نیست.	
	مرجع صالح رسیدگی به رأی شورای نظارت	رأی وحدت رویه شماره ۹۹۷ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۱۸
	پیام رأی: رسیدگی به اعتراض مؤسسان مدارس غیرانتفاعی نسبت به رأی شورای نظارت در صلاحیت دادگاه‌های عمومی قرار دارد.	
	اجرای آرای دادگاه‌های نظامی	رأی وحدت رویه شماره ۳۵۵ مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۲۳
پیام رأی: شعب دیوان صلاحیتی در رابطه با اجرای آراء دادگاه‌های نظامی ندارند.		
دعوی خسارت ناشی از تصمیمات و اقدامات اداری	شرط تحقق دعوی ورود خسارت	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۲۷ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۵
	پیام رأی: دعوی تصدیق ورود خسارت مستلزم تحقق و اجتماع ارکان و عناصر اصولی مثبت توجه مسئولیت مدنی بوده است.	
اعاده دادرسی	اعاده دادرسی از احکام صادر شده قبل از قانون دیوان عدالت اداری سال ۱۳۸۵	رأی وحدت رویه شماره ۹۴۵ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۱
	پیام رأی: پذیرش اعاده دادرسی از احکامی که قبل از قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵ صادر شده‌اند، موجبی ندارد.	
	عدم احتساب «قانون» به عنوان مدرک جدید در اعاده دادرسی	رأی وحدت رویه شماره ۴۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۲۶
پیام رأی: وجود قانون در زمان صدور رأی ولو آن که مورد توجه قرار نگرفته باشد یا پس از صدور رأی، به عنوان مدرک جدید برای پذیرش اعاده دادرسی محسوب نمی‌شود.		

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری  
در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
اعاده دادرسی	مهلت اعاده دادرسی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۹ و ۱۵۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۳۰
	پیام رأی: تقاضای اعاده دادرسی در قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵ مقید به وقت نبوده است.	
	ملاک پذیرش مدرک جدید مؤثر جهت اعاده دادرسی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۸۱ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۰۳
	پیام رأی: نظریه کارشناس رسمی دادگستری که در آن به تداخل پلاک‌ها اشاره شده است و شهرداری به عنوان دلیل اعاده دادرسی ارائه کرده است بدون اینکه در مرجع صالح به اثبات رسد، به عنوان مدرک مؤثر در پذیرش اعاده دادرسی تلقی نمی‌شود.	
	تجدیدنظرخواهی از قرار رد اعاده دادرسی	رأی وحدت رویه شماره ۷۶۳ مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۰۷
پیام رأی: قرار رد اعاده دادرسی صادره از شعب بدوی دیوان عدالت اداری، قابل تجدیدنظر است.		
تجدید نظرخواهی در دیوان عدالت اداری	قید عبارت قابل تجدیدنظر بودن در آرای قطعی	رأی وحدت رویه شماره ۱۷ مورخ ۱۳۶۵/۰۲/۲۲
	پیام رأی: قید عبارت «قابل تجدیدنظر بودن» در آرای صادره از شعب دیوان در مواردی که رأی صادره مطابق قانون قطعی است حقی برای محکوم علیه از این حیث ایجاد نمی‌کند.	
	افزایش مهلت تجدیدنظرخواهی	رأی وحدت رویه شماره ۵۲ مورخ ۱۳۷۳/۰۵/۱۵
	پیام رأی: احتساب فاصله بین اقامتگاه تجدیدنظرخواه تا مقر دیوان و افزایش مهلت اعتراض بر اساس آن، مطابق با اصول و قواعد دادرسی و با استفاده از وحدت ملاک مقرر در ماده ۶۱۵ قانون آیین دادرسی مدنی است.	
	(رأی مذکور بر اساس قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰ صادر شده و در حال حاضر با تصویب قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری قابل اجرا نیست.)	
تجدیدنظرخواهی براساس قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰		رأی وحدت رویه شماره ۲۰۱ و ۲۰۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۰۵
پیام رأی: احکام صادره علیه واحدهای دولتی علی‌الاطلاق قابل اعتراض و تجدیدنظر در هیأت تجدیدنظر دیوان است و رسیدگی شکلی در این هیأت مستلزم احاله پرونده به مرجع بدوی در صورت نقض رأی نیست.		
(رأی مذکور در حال حاضر با تصویب قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۸۵ و متعاقب آن، قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری منسوخ شده و به موجب صدر ماده ۶۵ قانون اخیر، کلیه آراء شعب بدوی دیوان به درخواست یکی از طرفین یا وکیل یا قائم‌مقام و یا نماینده قانونی آنها، قابل تجدیدنظرخواهی در شعب تجدیدنظر است.)		

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری**  
**در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی**  
**(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
تجدید نظرخواهی در دیوان عدالت اداری	نحوه رسیدگی در شعب تجدیدنظر	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۴ مورخ ۱۳۷۹/۰۵/۱۶
	پیام رأی: مفاد ماده ۴۷ آیین دادرسی دیوان در خصوص تکلیف شعبه تجدیدنظر به صدور رأی مقتضی، مفید ضرورت رسیدگی به خواسته و تعیین تکلیف قطعی شکایت در مرجع تجدیدنظر است.	
	تجدیدنظرخواهی از قرارهای عدم صلاحیت	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۶ مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۱۵
پیام رأی: قرارهای عدم صلاحیت صادره از شعب دیوان عدالت اداری، غیرقابل تجدیدنظر هستند.		
وکالت در دیوان عدالت اداری	شروط وکالت در دیوان عدالت اداری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۸۱ مورخ ۱۳۸۱/۰۸/۱۲ و ۲۱۴ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۱۰
	پیام رأی ۲۸۱: طرح شکایت به وکالت از طرف اشخاص ذینفع در دیوان عدالت اداری منوط به اعطاء اختیار اقامه دعوی در دیوان عدالت اداری یا مراجع قضایی و تصریح آن در وکالتنامه رسمی می‌باشد.	
	پیام رأی ۲۱۴: وکیل پایه ۲ موضوع ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه جواز وکالت در دعاوی داخل در صلاحیت شعب دیوان را ندارد.	
	ضمانت اجرای عدم قید رقم حق الوکاله	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۲، ۷۴۳، ۷۴۴ و ۸۲۵ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۳۰
پیام آراء: چنانچه وکلاء، رقم حق الوکاله را در وکالتنامه قید نکنند، مدیر دفتر دادگاه مکلف به صدور اخطار رفع نقص مطابق مقررات قانونی است.		
سایر موضوعات	اعتبار امر مختومه در خصوص آرای صادره از شعب دیوان	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۳ مورخ و ۴ مورخ ۱۳۷۰/۰۱/۲۰
	پیام آراء: با صدور رأی در یکی از شعب دیوان عدالت اداری، رسیدگی مجدد به همان موضوع در شعبه دیگر دیوان جواز قانونی ندارد.	
	حدود صلاحیت شعب دیوان در رسیدگی به دعاوی	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۳ مورخ ۱۳۷۰/۰۸/۲۱
	پیام رأی: شعبه دیوان عدالت اداری باید در حدود خواسته شاکی، رأی صادر کند.	
	طرح شکایات متعدد در یک دادخواست	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۴۱ مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۰۴ و ۳۱۲ مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۲۵
پیام رأی شماره ۱۴۱: مستفاد از ماده ۲۳ آیین دادرسی قبلی دیوان عدالت اداری، شکایات و خواسته‌های دارای منشأ واحد، قابل طرح به موجب یک دادخواست بوده‌اند.		
پیام رأی شماره ۳۱۲: شکایات متعدد با مبنا و منشأ مختلف را نمی‌توان به موجب یک دادخواست اقامه کرد مگر این که قابلیت رسیدگی در دادرسی واحد داشته باشد.		

**آرای وحدت رویه در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری**  
**در حوزه اداری، استخدامی و فرهنگی**  
**(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
سایر موضوعات	لزوم تبعیت از آرای قطعی شعب دیوان عدالت اداری	رأی وحدت رویه شماره ۳۵ مورخ ۱۳۷۸/۰۲/۱۸
	پیام رأی: با عنایت به اعتبار آراء قطعی شعب دیوان عدالت اداری، مؤسسات و مراجع ذیربط مکلف به تبعیت از آن هستند.	
	حدود صلاحیت شعب تشخیص	رأی وحدت رویه شماره ۳۵۲ مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۲۸
	پیام رأی: شعب تشخیص، صلاحیت بر نقض آراء شعب دیوان اعم از حکم و قرار و صدور رأی مقتضی در جهت تعیین تکلیف قطعی موضوع شکایت داشته‌اند.	
	اعمال ماده ۷۹ نسبت به آرای صادره در زمان حاکمیت قانون دیوان مصوب سال ۱۳۸۵	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۱ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۸
	پیام رأی: با اعمال ماده ۷۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به آرای صادر شده در زمان حاکمیت قانون دیوان مصوب سال ۱۳۸۵، شعبه تجدیدنظر دیوان صالح به رسیدگی است و شعب تشخیص صلاحیت ندارد.	
	عدم تسری قهری اثر رأی وحدت به گذشته	رأی وحدت رویه شماره ۴۲۹ مورخ ۱۳۹۵/۰۷/۰۶
	پیام رأی: حکم ماده ۸۹ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان، ناظر بر منع قهری تسری رأی وحدت رویه به گذشته است به این معنی که رأی وحدت رویه آرای شعب دیوان که پیش از صدور رأی وحدت رویه و مغایر استدلال قانونی مصرح در آن صادر شده است را قهراً نقض نمی‌کند ولی این ماده مانع اعمال اختیارات رئیس قوه قضاییه و رئیس دیوان عدالت اداری مطابق ماده ۷۹ این قانون نیست و محدودیتی در این زمینه ایجاد نکرده است.	
	خواننده در دعوی ابطال طرح طبقه‌بندی مشاغل کارگاه	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۴ و ۳۷۵ مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۷
	پیام رأی: رسیدگی به شکایت به خواسته ابطال طرح طبقه‌بندی مشاغل کارگاه در شعبه دیوان عدالت اداری متوجه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی است و توجهی به ادارات کل استانی تعاون، کار و رفاه اجتماعی ندارد.	
	نحوه اعمال ماده ۶۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری	رأی وحدت رویه شماره ۸۱۱ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۳
	پیام رأی: مطابق ماده ۶۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، چنانچه نسبت به رأی و تصمیم مجدد مراجع مذکور در بند ۲ ماده ۱۰ اعتراض شود و شعبه دیوان شکایت را وارد تشخیص دهد، پس از جلب نظر مشاورین موضوع ماده ۷ قانون یاد شده ضمن نقض رأی، به صدور رأی ماهوی مبادرت می‌ورزد.	



آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	موضوع	مشخصات رأی
شرایط و نحوه ورود به خدمت در قانون استخدام کشوری	لزوم اخذ مجوز از مرجع صلاحیت دار	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۳ مورخ ۱۳۷۵/۰۸/۰۵
	پیام رأی: استخدام افراد به طور رسمی مستلزم وجود شرایط لازم و اخذ مجوز از مرجع صلاحیت دار است.	
	امعان نظر قضایی در خصوص صحت و سلامت داوطلبین استخدام	رأی وحدت رویه شماره ۳۵۹ مورخ ۱۳۸۵/۰۶/۰۵
	پیام رأی: نظر پزشک معتمد در باب صحت یا عدم سلامتی داوطلب ورود به خدمت، ماهیتاً قابل امعان قضایی نیست.	
	لزوم برابری فارغ التحصیلان دانشگاه‌های مختلف	رأی وحدت رویه شماره ۹۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۲۲
	پیام رأی: اعطای امتیازات خاص به فارغ التحصیلان دانشگاه‌های دولتی از حیث استخدام آنان به طور پیمانی و محرومیت فارغ التحصیلان دانشگاه آزاد اسلامی با شرایط مشابه، از مصادیق تبعیض ناروا است.	
	منع استخدام مجدد	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۵ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۱۲
	پیام رأی: با توجه به باز خرید خدمت شدن مستخدم پیمانی به موجب فسخ قرارداد و قطع رابطه با دولت، استخدام مجدد وی به صورت پیمانی به حکم ماده ۵ آیین نامه استخدام پیمانی مجوزی ندارد.	
	لزوم شرکت در آزمون استخدامی	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۵ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۰۸
	پیام رأی: ادارات دولتی تکلیفی در استخدام افرادی که در آزمون استخدامی شرکت نکرده‌اند، ندارند.	
شرایط و نحوه ورود به خدمات در قانون مدیریت خدمات کشوری	استخدام در دستگاه‌های اجرایی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۸۸ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۲
	پیام رأی: ورود به خدمت و استخدام در دستگاه‌های اجرایی موضوع قانون مدیریت خدمات کشوری، جز به موجب احکام مقرر در این قانون از جمله مواد ۳۲، ۴۲، ۴۳، ۴۴ و ۴۵ امکان پذیر نیست.	
	لزوم برگزاری آزمون استخدامی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۵۱۱ مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۰۴ و ۹۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۲
	پیام رأی شماره ۵۱۱: منظور مقنن از استخدام مهندسیین ناظر تولیدات کشاورزی، استخدام مطابق ماده ۴۶ قانون مدیریت خدمات کشوری به صورت رسمی پس از گذراندن دوره رسمی آزمایشی است.	
	پیام رأی شماره ۹۳: اقدام به استخدام پیمانی نیروی انسانی مورد نیاز بدون برگزاری آزمون استخدامی از طریق نشر آگهی عمومی، با اصل رعایت مراتب شایستگی و برابری فرصت‌ها در ورود به خدمت دولتی منطبق نیست.	
	ضمانت اجرای اعلام اطلاعات خلاف واقع یا نداشتن شرایط آگهی استخدام	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴۷۴ و ۴۷۵ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۷
	پیام رأی شماره ۴۷۴: با توجه به احراز خلاف بودن اطلاعات اعلام شده از سوی متقاضیان استخدام در سازمان تأمین اجتماعی، محرومیت آنها از طی مراحل بعدی استخدام طبق آگهی استخدام بوده و قانونی است.	
	پیام رأی شماره ۴۷۵: نداشتن شرایط استخدام توسط متقاضیان هر چند پس از آزمون استخدامی کشف گردد موجب محرومیت متقاضیان فاقد شرایط از طی مراحل بعدی استخدام می‌گردد.	
	شرایط برگزاری آزمون استخدامی	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۸۴ مورخ ۹۷/۱۱/۰۲
	پیام رأی: برگزاری آزمون استخدامی بدون کسب مجوز استخدامی از مراجع ذی صلاح خلاف قانون است و	



آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	امتیازات حاصل از اقدامات غیر قانونی، حق مکاتبه ای برای دارندگان آن ایجاد نخواهد کرد.	
	استخدام در پست دبیری	رأی وحدت رویه شماره ۲۷۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۳۰
شرایط و نحوه ورود به خدمت	پیام رأی: تعیین عناوین پست ثابت سازمانی داوطلبان ورود به خدمت دولت و یا مستخدمین دولت بر اساس پست‌های بلامتصدی و مورد نیاز با رعایت مقررات مربوطه به عهده وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مربوط است لذا مجرد ارائه مدرک تحصیلی لیسانس کافی برای الزام وزارت آموزش و پرورش به انتصاب مستخدمان رسته آموزشی به پست دبیری نیست.	
در آموزش و پرورش	استخدام رسمی مربیان پیش دبستانی	رأی وحدت رویه شماره ۹۱۶ الی ۹۱۸ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۷
	پیام رأی: نظر به این که مطابق تبصره ۵ ماده واحده قانون به کارگیری معلمان حق التدریس بر اساس قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۶/۸، استخدام یک هزار نفر از مربیان کودک با اولویت سابقه خدمت و بدون آزمون از محل بند الف قانون در آموزش و پرورش مورد حکم مقنن قرار گرفته است و برابر بررسی‌های انجام شده استخدام مزبور صورت گرفته است و به استناد تبصره ذیل ماده ۵۱ قانون مدیریت خدمات کشوری که هرگونه به کارگیری نیروی انسانی در دستگاه‌های اجرایی خارج از مجوز قانونی را ممنوع اعلام کرده است، تکلیف به استخدام مربیان پیش دبستانی به استخدام، بدون مجوز قانونی منطبق با قانون نیست.	
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دانشگاه‌ها	لزوم استخدام اعضای هیأت علمی به صورت پیمانی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲ مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۱۶ و ۴۳۵ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۲
	پیام رأی شماره ۲: بخشنامه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۰۸ وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مبنی بر لزوم استخدام اعضای هیأت علمی به صورت پیمانی، به کارمندان رسمی دانشگاه که عضو هیأت علمی می‌شوند، قابل تسری نیست. (این رأی به موجب رأی شماره ۴۳۵ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۱۲ اصلاح گردیده است).	
	پیام رأی شماره ۴۳۵: آیین‌نامه نحوه استخدام اعضای هیأت علمی به موارد استخدام کارمندان رسمی دانشگاه‌ها به عنوان عضو هیأت علمی تعمیم می‌یابد.	
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق	لزوم شرکت در آزمون استخدامی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۶۲ مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۲۸ و ۵۴۳ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۱
	پیام رأی شماره ۱۶۲: عبارت «حق تقدم» مذکور در قسمت ذیل تبصره ۳ ماده ۶ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترباران، دلالتی بر معافیت این قبیل متقاضیان از آزمون مربوطه ندارد.	
	پیام رأی شماره ۵۴۳: تصدی سمت سردفتری و دفترباری مشروط به شرکت و قبولی در آزمون می‌باشد.	
	رسیدگی به تخلفات سردفتران	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۵ الی ۳۸۱ مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۰۲
	پیام رأی: در صورتی که سردفتر اسناد رسمی در زمان اشتغال به سردفتری واجد مشاغل موضوع ماده ۱۵ قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفترباران باشد، صلاحیت عملی وی مورد تردید است و رسیدگی به این امر در صلاحیت مرجع مصرح در ماده ۴۲ قانون مذکور (دادگاه انتظامی) خواهد بود و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک اختیاری در لغو ابلاغ چنین سردفترانی ندارد.	

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دفاتر اسناد رسمی و ازدواج و طلاق	حصر معرفی شخص واجد شرایط در وضعیت بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۷ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۱۶
	عدم امکان جمع شغل سردفتری و وکالت	رأی وحدت رویه شماره ۳۲۰ مورخ ۹۷/۲/۲۵
	پیام رأی: براساس تبصره ۵ ماده ۲ نظامنامه الحاق ۱ تبصره به نظامنامه مربوط به انتخاب سران دفاتر ازدواج و طلاق، وکلای دادگستری مادام که به شغل وکالت اشتغال دارند نمی‌توانند به سردفتری ازدواج و طلاق منصوب شوند و این امر بر ممنوعیت اشتغال همزمان وکالت و سردفتری ازدواج و طلاق دلالت دارد.	
شرایط و نحوه ورود به خدمت در شهرداریها	استخدام با مدرک تحصیلی دوره راهنمایی	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۳۱ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۲
	لزوم شرکت در آزمون و مسابقه	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۰۴، ۶۵ و ۶۶ مورخ ۱۳۹۷/۰۱/۲۱ و ۱۶ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۱
	پیام رأی شماره ۴۰ و ۶۶ - ۶۵ : شرط تصدی پست و تبدیل وضعیت در شهرداریها برگزاری آزمون و مسابقه می‌باشد.	
	پیام رأی شماره ۱۶: الزام شهرداریها به استخدام شهرداریانی که خدمت آنها خاتمه یافته است بدون شرکت در آزمون و مسابقه فاقد مبنای قانونی است.	
	شرایط استخدام اعضای دفتری دادگاههای عمومی و انقلاب	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۳۹ و ۲۴۰ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۱۷ و ۷۲ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۸
در قوه قضاییه	پیام رأی: استخدام اشخاص به منظور تکمیل اعضای دفتری دادگاههای عمومی و انقلاب پس از توفیق در آزمون مربوط و تایید صلاحیت آنان موافق حکم مقنن بوده است.	
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دیگر قوانین و مقررات خاص	کارمندان رسمی شرکت نفت	رأی وحدت رویه شماره ۱۹ مورخ ۱۳۶۳/۰۳/۲۱
	پیام رأی: کارمند شرکت‌های تابعه وزارت نفت پس از انتصاب به شغل مستمر برای مدت نامحدود و تمام وقت و طی دوره آموزشی و تثبیت حقوق پایه، کارمند رسمی شرکت محسوب می‌شود.	
	حذف بودجه استخدام	رأی وحدت رویه شماره ۷۸ مورخ ۱۳۸۲/۰۲/۲۱
	پیام رأی: عدم جذب کارمندان قراردادی وزارت امور اقتصادی و دارایی به ادعای حذف بودجه پیشنهادی انطباق با قانون ندارد.	
	الزام به استخدام رسمی در صورت تحقق شرایط	رأی وحدت رویه شماره ۹۳۱ الی ۹۳۳ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۴
	پیام رأی: با توجه به تحقق و احراز شرایط قانونی استخدام به‌طور رسمی، استخدام به‌طور قراردادی و مدت موقت در مشاغل ثابت و مستمر سازمان انرژی اتمی، موافق اصول و مقررات استخدامی سازمان نبوده است.	

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)			
عنوان	موضوع	مشخصات رأی	
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دیگر قوانین و مقررات خاص	شرایط استخدام پیمانی در گمرک	رأی وحدت رویه شماره ۲۸۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۳۰	
	پیام رأی: با توجه به عطف به سابقه نشدن حکم مقرر در قانون اصلاح ماده ۱۴۳ قانون برنامه چهارم، شرط دارا بودن مدرک قبولی آزمون ادواری مقرر در آگهی استخدام پیمانی گمرک مورخ ۸۴/۲/۱۹ منتفی نبوده است.		
	لزوم استخدام معلولان در دستگاه‌های اجرایی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۴ و ۲۵ مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۲۸ و ۲۲۴ و ۲۲۵ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۶	
	پیام آراء: دستگاه‌های دولتی و عمومی ملزم به اختصاص حداقل سه درصد مجوزهای استخدامی به معلولان واجد شرایط هستند.		
	استخدام قراردادی در جهاد سازندگی	رأی وحدت رویه شماره ۴۹۸ مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۰۶	
گزینش	پیام رأی: استخدام به صورت قراردادی در جهاد سازندگی در پست‌های مستمر با توجه به مقررات حاکم در زمان استخدام غیر قانونی است.		
	تأخیر در صدور حکم برکناری پس از اعلام نظر هسته گزینش	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۹ مورخ ۱۳۶۹/۰۷/۰۳	
	پیام رأی: تأخیر در صدور حکم برکناری از خدمت مستخدم، پس از صدور رأی هسته گزینش در مهلت مقرر در قانون استخدام کشوری مبنی بر عدم صلاحیت، برای مستخدم ایجاد حق نمی‌کند.		
	اعلام نظر هسته‌های گزینش در خارج از مهلت قانونی مقرر	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۴۳ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۰۷، ۲۱ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۴ و ۳۷۹ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۰۷ و ۹۲۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۴	
	پیام آرای شماره ۲۴۳ و ۲۱: صدور حکم برکناری از خدمت مستخدم به دلیل اعلام عدم صلاحیت وی توسط هیأت گزینش پس از انقضای مدت مقرر در قانون استخدام کشوری، وجاهت قانونی ندارد.		
پیام رأی شماره ۳۷۹: اخراج مستخدم پس از تثبیت حق تبدیل وضع او به رسمی، به لحاظ انقضای مدت استخدام پیمانی بدون محکومیت به مجازات‌های مؤثر و با تمسک به اظهار نظر خارج از مهلت هسته گزینش، جواز قانونی ندارد.			
پیام رأی شماره ۹۲۸: اظهار نظر هسته‌های گزینش پس از پایان دوره خدمت آزمایشی مؤثر در مقام نیست و اخراج مستخدم بدون تمسک به نص قانونگذار و یا حکم قطعی مراجع ذیصلاح وجاهت قانونی ندارد.			
عدم اظهار نظر هسته گزینش	رأی وحدت رویه شماره ۳۹۷ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۲۱		
پیام رأی: پس از انقضای مدت خدمت آزمایشی، با عدم اظهار نظر هسته گزینش مبنی بر رد صلاحیت مستخدم در مدت خدمت آزمایشی، مستخدم آزمایشی در عداد مستخدمین رسمی قرار می‌گیرد.			

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
گزینش	حدود صلاحیت و اختیارات هسته‌های گزینش	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۹۱ مورخ ۱۳۷۵/۰۹/۱۰ و ۶۷۷ مورخ ۱۳۸۵/۰۹/۲۶
	پیام رأی شماره ۱۹۱: حدود صلاحیت و اختیارات هسته‌های گزینش در حد تأیید یا عدم تأیید صلاحیت داوطلبان ورود به خدمت در وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی بوده لذا اظهار نظر هسته گزینش در خصوص اعلام عدم اولویت افراد جهت استخدام به صورت آزمایشی با وظایف و مسئولیت‌های آن مرجع انطباق ندارد.	
	پیام رأی شماره ۶۷۷: هسته‌های گزینش تنها در خصوص تأیید اولویت ایثارگران در امر استخدام و عوامل مؤثر در امر اولویت صلاحیت داشته لذا تعمیم و تسری اختیار تشخیص اولویت مزبور به سایر افراد داوطلب استخدام در واحدهای دولتی به هسته‌های گزینش محمل قانونی ندارد.	
	تأیید یا عدم تأیید مستخدمین دولت توسط هسته‌های گزینش در مهلت قانونی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۴۱ مورخ ۱۳۷۹/۰۴/۱۲ و ۲۲۱ مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۱۸
	پیام رأی شماره ۱۴۱: نظریه هسته گزینش که قبل از پایان مدت خدمت آزمایشی اعلام شده معتبر و نافذ است و صدور ابلاغ برکناری مستخدم دولت از خدمت آزمایشی که ادامه خدمت او مورد تأیید هسته گزینش قرار نگرفته است، خلاف قانون و مقررات نیست.	
خدمت آزمایشی	پیام رأی شماره ۲۲۱: در صورت اتمام مدت آزمایشی با نظر موافق هسته گزینش عدم اجرای حکم مقرر در ماده ۱۹ قانون استخدام کشوری مبنی بر تبدیل وضعیت به استخدام رسمی وجاهت قانونی ندارد.	
	آثار نقض رأی گزینش در مرحله تجدیدنظر	رأی وحدت رویه شماره ۵۰۹ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۱
	پیام رأی: در صورتی که پس از تجدیدنظر در رأی گزینش، با رعایت غمض عین از بعضی شرایط، حکم تداوم خدمت صادر شود، ایام عدم اشتغال بدون تعلق حقوق به عنوان سابقه خدمت قابل احتساب می‌باشد.	
	تأمین مدت خدمت آزمایشی	رأی وحدت رویه شماره ۳۵ مورخ ۱۳۶۵/۰۴/۰۲
	پیام رأی: به موجب قانون استخدام کشوری، تمدید مدت خدمت آزمایشی در حکم مستخدمین دولت تا حداکثر دو سال، بلامانع است.	
خدمت آزمایشی	برکناری از خدمت در دوره آزمایشی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۳۴ مورخ ۱۳۶۶/۰۷/۱۸، ۲۹۹، ۳۰۰ و ۳۰۱ مورخ ۱۳۸۲/۰۸/۱۱، ۸۲ مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۱۰، ۳۳۲، ۳۳۳ و ۳۳۴ مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۷، ۵۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۰۱، ۴۳۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۱۸، ۸۳۷ و ۸۳۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۷ و ۴۴۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۲۴
	پیام رأی شماره ۲۹۹، ۳۰۰ و ۳۰۱: استخدام رسمی در واحدهای دولتی امری الزامی نیست و براساس ماده ۲۰ قانون استخدام کشوری، مستخدم را می‌توان در دوران خدمت آزمایشی برکنار نمود.	
	پیام رأی شماره ۸۲: برکناری مستخدم دولت پس از انقضای مدت خدمت آزمایشی بدون صدور حکم از مراجع ذی صلاح قانونی مجوزی ندارد.	
	پیام رأی شماره ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴ و ۵۶: پایان دادن به خدمت مستخدم آزمایشی و یا تغییر وضعیت استخدامی او به پیمانی بدون تمسک به حکم قانونگذار جواز قانونی ندارد.	

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
خدمت آزمایشی	پیام رأی شماره ۴۳۰: استخدام رسمی آزمایشی متضمن حق قانونی مکتسبی است که سلب آن جز به موجب حکم مقرر در ماده ۲۰ قانون استخدام کشوری و یا محکومیت به قطع رابطه استخدام رسمی با دولت، جواز قانونی ندارد.	
	پیام رأی شماره ۸۳۷ و ۸۳۸: برکناری مستخدم دولت پس از اتمام دوره آزمایشی و یا تغییر نوع استخدام او از رسمی قطعی به پیمانی به استناد مصوبه مورخ ۱۳۸۱/۶/۲۴ هیأت وزیران مغایر حکم صریح قانونگذار است.	
	پیام رأی شماره ۴۴۰: صدور حکم برکناری مستخدم آزمایشی از خدمت بدون اتکا به مدارک و اسناد معتبر و استخدام او به صورت پیمانی در پست ثابت سازمانی مستمر در همان تاریخ اخراج، موافق هدف و حکم مقنن نیست.	
	مهلت برکناری از خدمت آزمایشی	رأی وحدت رویه شماره ۱۷ مورخ ۱۳۷۰/۰۲/۱۷
	پیام رأی: حکم برکناری مستخدم رسمی آزمایشی باید در طول یا پایان دوره خدمت آزمایشی صادر شود و برکناری وی در خارج از مهلت خدمت آزمایشی و بدون تمدید رسمی و اداری آن، فاقد توجیه قانونی است.	
احتساب مدت خدمت	مدت خدمت آزمایشی اعضای هیأت علمی	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۵ مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۳۰
	پیام رأی: طبق آیین نامه استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، دوره استخدام رسمی آزمایشی به مدت سه سال بوده و بررسی و تصویب وضعیت قطعی باید قبل از اتمام این دوره صورت گیرد.	
	احتساب مدت خدمت در بخش خصوصی	رأی وحدت رویه شماره ۲۰ مورخ ۱۳۶۳/۰۳/۲۸
	پیام رأی: احتساب سابقه خدمت در بخش خصوصی جزء مدت خدمت رسمی در مؤسسات مشمول قانون استخدام کشوری در هر مورد، نیاز به مجوز قانونی خاص دارد.	
	احتساب سابقه خدمت مستخدمین ثابت و روزمزد	رأی وحدت رویه شماره ۴۳ مورخ ۱۳۷۷/۰۴/۱۶
احتساب مدت خدمت	پیام رأی: تبصره ماده ۵۳ آیین نامه استخدامی سازمان تأمین اجتماعی، منحصرأ در خصوص احتساب سابقه خدمت مستخدمین ثابت و روزمزد حکمی از حیث ارتقاء درجه بوده و به کارگران مشمول قانون کار تسری نمی یابد.	
	احتساب سابقه خدمت کارکنان منتقل شده به بانک مرکزی	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۹ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۷
	پیام رأی: احتساب کلیه سوابق خدمت کارکنان منتقل شده به بانک مرکزی از لحاظ تجربه و به منظور ارتقاء گروه یا ترفیح پایه و درجه، بر اساس مصوبه شورای پول و اعتبار الزامی نیست.	
	احتساب مدت خدمت غیر رسمی	رأی وحدت رویه شماره ۴۱ مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۰۸
	پیام رأی: احتساب مدت خدمت غیررسمی کارکنان واحدهای مشمول قانون استخدام کشوری جزء سابقه خدمت رسمی آنان منوط به تقاضای مستخدم و پرداخت کسور بازنشستگی مدت خدمت غیررسمی است.	
احتساب مدت خدمت زیر پرچم	آرای وحدت رویه به شماره های ۴۳ مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۰۳ و ۲۰۴ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۰۳، ۱۷۰ مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۰۶، ۳۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۰۴، ۱۰۳	

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
احتساب مدت خدمت		و ۱۰۴ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۲۵
	پیام آرای شماره ۴۳ و ۲۰۴: مدت خدمت زیر پرچم جزء سوابق خدمت دولتی محاسبه می شود.	
	پیام رأی شماره ۱۷۰: دوران خدمت سربازی به عنوان خدمت قابل قبول در طرح مسیر ارتقای شغلی پرستاران قابل احتساب نیست.	
	پیام آرای شماره ۳۸، ۱۰۳ و ۱۰۴: سرباز معلمی به عنوان سابقه حق التدریس موضوع قانون بکارگیری معلمان حق التدریس قابل احتساب نیست.	
	احتساب مدت تحصیل طلاب مدرسه عالی تربیتی و قضایی طلاب	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۳ مورخ ۱۳۸۶/۰۳/۱۳
	پیام رأی: عدم احتساب مدت تحصیل طلاب مدرسه عالی تربیتی و قضایی طلاب که قبل از ۱۳۶۴/۱۲/۲۰ به استخدام آموزش و پرورش درآمده اند، جزء سابقه خدمت، به ادعای عدم سپردن تعهد ثبتی و جاهت ندارد.	
	احتساب مدت خدمت افرادی که با اشعه کار می کنند	رأی وحدت رویه شماره ۳۶۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۳
	پیام رأی: افرادی که به طور مستمر به کار با اشعه اشتغال داشته باشند، از افزایش مدت خدمت قابل قبول منحصرأ از حیث بازخرید، بازنشستگی، از کار افتادگی و تعیین حقوق و وظیفه برخوردار می شوند.	
	احتساب سوابق خدمت اعضای هیأت علمی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۰۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۳۰
	پیام رأی: احتساب سوابق خدمت قبلی اعضای هیأت علمی دانشگاه ها در امور تدریس یا تحقیق منوط به اجتماع و تحقق شرایط ماده ۵ فصل سوم آیین نامه استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاه است.	
	احتساب مدت تحصیل دانشجویان در دانشکده علوم قضایی و خدمات اداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۲۹
	پیام رأی: احتساب مدت تحصیل دانشجویان خدمات اداری در دانشکده علوم قضایی و خدمات اداری به منظور اشتغال به خدمت اداری جواز قانونی ندارد.	
	احتساب تعطیلات تابستانی در سابقه خدمت معلمان حق التدریس	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶
پیام رأی: احتساب ایام تعطیلات فصلی مدارس جزو سابقه خدمت دولتی مستخدمین قراردادی حق التدریس مجوزی ندارد.		
احتساب مدت تحصیل در مدرسه عالی بهداشت	آرای وحدت رویه به شماره های رأی وحدت رویه شماره ۳۰۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۰۶، ۷۹۱ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۰۸، ۲۰۸ و ۲۰۹ مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۲۷	
پیام آرای شماره ۳۰۸ و ۷۹۱: حکم مقنن مبنی بر جواز احتساب مدت تحصیل داوطلبان ورود به خدمت آموزش و پرورش در دانشسراهای مقدماتی و عالی، به مدت تحصیل در مدرسه عالی بهداشت مدارس تعمیم و تسری نمی یابد.		
پیام آرای شماره ۲۰۸ و ۲۰۹: در صورتی که اجباری بودن انتقال از وزارت آموزش و پرورش به وزارت		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
<b>احتساب مدت خدمت</b>	بهداشت احراز شود، دو سال ایام تحصیل در مدرسه عالی بهداشت به عنوان سابقه خدمت دولتی محاسبه می شود.	
	احتساب مدت خدمت در جمعیت هلال احمر	رأی وحدت رویه شماره ۵۸۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۰۳
	<b>پیام رأی:</b> جواز قانونی احتساب مدت خدمت مستخدمین رسمی جمعیت هلال احمر در صورت انتقال آنان به واحدهای دولتی، به افرادی که از خدمت در آن جمعیت مستعفی یا اخراج شده‌اند، تسری نمی یابد.	
	مدت خدمت قراردادی دستیاران پزشکی	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۰ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۰۳
	<b>پیام رأی:</b> مدت خدمت قراردادی دستیاران پزشکی در صورت تحقق و اجتماع شرایط مقرر در ماده ۱۵۱ قانون استخدام کشوری، جزء سابقه خدمت دولتی قابل احتساب است.	
	سابقه اشتغال به خدمت مستمر و تمام وقت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴۵۸ و ۴۵۹ مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۲۵، ۵۱۱ و ۵۱۲ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۸ و ۵۹ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۱
	<b>پیام آراء:</b> با توجه به تعریف خدمت دولتی در قانون استخدام کشوری، سابقه اشتغال به خدمت مستمر و تمام وقت کارمندان در یکی از واحدهای دولتی جزء سابقه خدمت احتساب می شود.	
	ایام عدم خدمت ناشی از بازخریدی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۵۴۰ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۱ و ۲۲۲ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۶
	<b>پیام آراء:</b> ایام عدم خدمت ناشی از بازخریدی خدمت نمی تواند به عنوان خدمت قابل قبول دولتی محسوب شود.	
	مرجع صالح رسیدگی درخواست به احتساب ایام اشتغال	رأی وحدت رویه شماره ۴۸۴ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۲۹
	<b>پیام رأی:</b> رسیدگی به درخواست اصلاح حکم کارگزینی و احتساب ایام اشتغال تحت عنوان قرارداد کار در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار دارد.	
	شرط احتساب سابقه خدمت در نهادهای انقلاب اسلامی	رأی وحدت رویه شماره ۴۹۲ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۲۹
	<b>پیام رأی:</b> تمام وقت بودن، شرط احتساب سابقه خدمت در نهادهای انقلاب اسلامی در سوابق خدمت دولتی کارمندان از لحاظ تعیین پایه و بازنشستگی و حقوق وظیفه محسوب می شود.	
	احتساب فاصله خدمتی میان فارغ التحصیلی تا زمان اشتغال	رأی وحدت رویه شماره ۷۳۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۳۰
<b>پیام رأی:</b> احتساب فاصله خدمتی میان فارغ التحصیلی تا زمان اشتغال متعهدین خدمت به آموزش و پرورش به عنوان سابقه خدمت دولتی و جاهت قانونی ندارد.		
احتساب ایام حضور در جبهه به عنوان خدمت دولتی	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۲۷ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۰۷	
<b>پیام رأی:</b> سپاه پاسداران و سایر نیروهای مسلح و مراجع دیگری که به اعزام نیرو به جبهه‌های جنگ مبادرت می کردند در خصوص احتساب ایام حضور در جبهه به عنوان خدمت دولتی تکلیفی ندارند.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
احتساب مدت خدمت کارکنان قضایی	مشمولین لایحه قانونی احتساب سوابق خدمت دولتی کارمندان قضایی وزارت دادگستری مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۰	رأی وحدت رویه شماره ۹ مورخ ۱۳۶۲/۰۸/۰۹
	پیام رأی: ماده واحده مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۰ شورای انقلاب در مورد احتساب سوابق خدمت اداری و آموزشی مقید به وصف «کارمندان قضایی تا تاریخ تصویب این قانون» می‌باشد و افاده عموم و اطلاق نمی‌کند و به کارمندانی که بعد از تاریخ تصویب ماده واحده به شغل قضایی اشتغال ورزیده‌اند تسری ندارد.	
	مدت کارآموزی قضات دادگستری	رأی وحدت رویه شماره ۴۹ مورخ ۱۳۶۴/۱۱/۲۱
	پیام رأی: مدت کارآموزی قضات دادگستری جزء مدت خدمت محسوب ولی از لحاظ ترفیع جزء مدت توقف در پایه منظور نخواهد شد.	
	ایام انتظار خدمت مستخدمین قضایی	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۴ مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۲۰
	پیام رأی: ایام انتظار خدمت مستخدمین قضایی که بنا به درخواست خود منتظر خدمت می‌شوند، جزء سنوات خدمت آنها محسوب نمی‌شود و آنها حق هیچگونه مقرری ندارند.	
	عطف بماسبق شدن آثار قانون مقررات اداری استخدامی دادستانی کل، دادرها و دادگاه‌های انقلاب	رأی وحدت رویه شماره ۲۷۹ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۳۱
	پیام رأی: نظر به عطف بماسبق شدن آثار قانون مقررات اداری استخدامی دادستانی کل، دادرها و دادگاه‌های انقلاب، سوابق خدمت کارکنانی که قبل از تصویب قانون (۱۱۳۷۰/۰۲/۱۱) از سازمان محل خدمت منفک شده‌اند، احتساب می‌شود.	
	حق مکتسب در ارتقای شغلی	رأی وحدت رویه شماره ۶۷ مورخ ۱۳۶۶/۱۰/۱۴
	ارتقای شغلی	پیام رأی: مصوبات هیأت وزیران در خصوص ممنوعیت انتصاب مستخدمان با بیش از سی سال سابقه خدمت به پست بالاتر، نافی حق مکتسب آنان در نتیجه اعمال ماده ۳۶ قانون استخدام کشوری و آیین‌نامه اجرایی آن در راستای تغییر گروه مستخدم نیست.
مرجع تشخیص ارزش تحصیلی دوره‌های آموزشی خاص و مرجع تعیین شرایط احراز مشاغل مختلف		رأی وحدت رویه شماره ۶۵ مورخ ۱۳۷۸/۰۳/۰۲
پیام رأی: مرجع تشخیص ارزش تحصیلی دوره‌های آموزشی خاص در جهت ارتقاء سطح علمی و تجربی مستخدمان دولت، شورای ارزشیابی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و مرجع تعیین شرایط احراز مشاغل مختلف و ارتقاء به طبقات بالاتر و برخورداری از گروه آن از حیث مدرک تحصیلی و سوابق تجربی و سایر عوامل مربوط، سازمان امور اداری و استخدامی می‌باشد.		
مرجع تعیین شرایط احراز لازم جهت تصدی پست‌های ثابت سازمانی و ارتقاء گروه مربوط		آرای وحدت رویه به شماره‌های ۳۹۸ و ۳۹۹ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۰۸ و ۳۲۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۱۳
پیام آراء: تعیین شرایط احراز لازم جهت تصدی پست‌های ثابت سازمانی و ارتقاء گروه مربوط از حیث تحصیلات و سوابق تجربی بر عهده شورای سازمان امور اداری و استخدامی کشور است.		
تأثیر مدت عدم اشتغال در ارتقای گروه		رأی وحدت رویه شماره ۱۳۹ مورخ ۱۳۷۹/۰۴/۱۲
پیام رأی: احتساب مدت عدم اشتغال مستخدم رسمی به خدمت از حیث ارتقای گروه مجوز قانونی ندارد.		



آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
ارتقای شغلی	تأثیر دوره‌های آموزشی یا کارآموزی در ارتقای گروه	رأی وحدت رویه شماره ۳۳۷ و ۳۳۸ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۶
	پیام رأی: بهره‌مندی کارکنان دولت از حقوق و مزایای دوره‌های آموزشی یا کارآموزی در حد ارزش تحصیلی معتبر برای ارتقاء گروه امکان‌پذیر است.	
	ارتقای گروه شغلی کارمندان وزارت امور اقتصادی و دارایی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۲۵۵ و ۱۲۵۶ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ و ۹۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۲۲
	پیام رأی: تسری صدور مجوز ارتقای گروه شغلی کارمندان وزارت امور اقتصادی و دارایی به کارمندانی که در فاصله بین سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۶ دوره آموزشگاه عالی وزارت دارایی را نگذرانیده‌اند، مجوزی ندارد.	
	تأثیر مدرک تحصیلی در ارتقای گروه	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۰۶۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۷، ۱۳۸۶/۱۰/۱۹۸ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶
	پیام رأی شماره ۱۰۶۰: ارتقاء گروه مستخدمین دولت منوط به داشتن مدرک تحصیلی مرتبط در پست ثابت سازمانی مورد تصدی است و مجرد ارائه مدرک تحصیلی غیرمرتبط موجب حق ارتقاء گروه نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۹۸: مجرد اخذ مدرک تحصیلی بالاتر در طول خدمت به تنهایی کافی برای تغییر پست ثابت سازمانی و ارتقاء گروه مستخدم دولت نیست و منظور نمودن مدرک تحصیلی بالاتر که در دوران خدمت اخذ می‌شود بدون تاثیر آن در رشته شغلی مورد تصدی و یا تغییر رشته شغلی متناسب و ارتقاء گروه براساس آن نیز ملاک موجهی ندارد.	
	شرط ارتقای مستخدمین آموزشی	رأی وحدت رویه شماره ۸۵۲ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱
	پیام رأی: تسری تصویب‌نامه هیأت وزیران در خصوص ارتقای مستخدمین آموزشی و برخورداری از فوق-العاده ویژه به اشخاصی که اشتغال مستمر و تمام وقت به تدریس ندارند، وجاهت قانونی ندارد.	
	تأثیر زمان بازنشستگی در تغییر سمت و ارتقای پست	رأی وحدت رویه شماره ۴۱ مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۰۶
	پیام رأی: تغییر سمت و ارتقاء پست ثابت سازمانی، منوط به تاریخ استحقاق مستخدم است و مشروط و مقید به فاصله تاریخی خاصی تا زمان بازنشستگی وی نیست.	
	اعلام نظر هیأت ممیزه در ارتقاء	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۹۸ مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۲۵ و ۲۶۴ الی ۲۸۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۲۴
	پیام رأی شماره ۱۹۸: صرف وجود شرایط ارتقا در شخص متقاضی و در زمان تصویب مصوبه هیأت وزیران، بدون تشخیص و اعلام نظر در میزان امتیازات توسط هیأت ممیزه نمی‌تواند منشاء اثر باشد.	
	پیام رأی شماره ۳۶۴ الی ۲۸۷: تأخیر یا عدم ارسال تقاضای مستخدم به هیأت ممیزه نافی حق مستخدم نبوده و اظهار نظر اداره بدون طرح در هیأت ممیزه مبنی بر استحقاق یا عدم استحقاق مستخدم توجیه حقوقی ندارد.	
استفاده توأمان از مزایای طرح مسیر ارتقاء شغلی و همترازی برای معلمان	رأی وحدت رویه شماره ۴۰۷ و ۴۰۸ مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۲۸	
پیام رأی: اشخاصی که مطابق ضوابط مربوط استحقاق دریافت فوق‌العاده ویژه معلمان و حق همترازی موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت را دارند، امکان برخورداری از دو حق مذکور به نحو توأمان		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
ارتقای شغلی	را خواهند داشت.	
	برخورداری از عنوان معلم خبره	رأی وحدت رویه شماره ۹۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۰۵
	پیام رأی: برخورداراری از عنوان معلم خبره در بدو اجرای طرح مسیر ارتقای شغلی و پیش از تحقق اصلاحیه مورخ ۱۳۸۴/۰۴/۱۲ شورای امور اداری و استخدامی کشور امکانپذیر نیست.	
	قبولی در آزمون ارتقای پست	رأی وحدت رویه شماره ۸۲۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۳۰
ارزش دوره‌های آموزشی و تحصیلی کارکنان	پیام رأی: صرف قبولی در آزمون ارتقاء پست بدون رعایت سایر شرایط قانونی، دلالتی بر الزام به اختصاص پست ندارد.	
	برخورداری از مزایای مربوط به دوره دو ساله آموزشی	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۵ مورخ ۱۳۷۷/۰۸/۱۶
	پیام رأی: برخورداراری از مزایای مربوط به دوره دو ساله آموزشی منوط به تفویض پست ثابت سازمانی در رشته کارشناسی در زمان اشتغال به خدمت و اجتماع شرایط مقرر است.	
	ارزش تحصیلی دوره دو ساله کمک آموزگاری	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۹ مورخ ۱۳۷۷/۰۸/۲۳
	پیام رأی: ارزش تحصیلی دوره دو ساله کمک آموزگاری در اجرای قانون نظام هماهنگ پرداخت حقوق کارکنان دولت، معادل سوم راهنمایی است.	
	مرجع تشخیص ارزش تحصیلی دوره‌های آموزشی خاص	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۶۵ مورخ ۱۳۷۸/۰۳/۰۲ و ۹۱۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۹
	پیام آراء: مرجع تشخیص ارزش تحصیلی دوره‌های آموزش خاصی در جهت ارتقاء سطح علمی و تجربی مستخدمین دولت از وظایف اختصاصی شورای ارزشیابی وزارت فرهنگ و آموزش عالی می‌باشد و تسری آثار مترتب بر یک دوره تحصیلی خاص از لحاظ ارزش تحصیلی به دوره‌های بعدی قانوناً الزامی نیست و ارزش تحصیلی هر دوره علی‌الطلاق به تشخیص شورای مذکور راجع است.	
	ارزش تحصیلی دوره ۵ ساله دیپلم علمی	رأی وحدت رویه شماره ۲۶۱ مورخ ۱۳۷۸/۰۶/۲۰
	پیام رأی: ارزش تحصیلی دوره ۵ ساله دیپلم علمی در فاصله سال‌های ۱۳۳۵-۱۳۲۵ از لحاظ استخدامی معادل دیپلم کامل متوسطه است و مستلزم استفاده از مزایای مربوط است.	
	بهره‌مندی کارکنان دولت از حقوق و مزایای دوره‌های آموزشی یا کارآموزی	رأی وحدت رویه شماره ۳۳۷ و ۳۳۸ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۶
پیام رأی: بهره‌مندی کارکنان دولت از حقوق و مزایای دوره‌های آموزشی یا کارآموزی در حد ارزش تحصیلی معتبر برای ارتقاء گروه امکان‌پذیر است.		
مرجع تعیین درجه اعتبار مدارک تحصیلی و مرجع تعیین شرایط تحصیلی و تجربی لازم برای احراز پست‌های ثابت سازمانی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۸۳۷ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۱ و ۲۲۶ و ۲۲۷ مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۲۲	
پیام رأی شماره ۸۳۷: تعیین درجه اعتبار مدارک تحصیلی به عهده وزارت علوم و تعیین شرایط تحصیلی و تجربی لازم برای احراز پست‌های ثابت سازمانی به عهده شورای سازمان امور اداری و استخدامی کشور است.		
پیام رأی شماره ۲۲۶ و ۲۲۷: تعیین شرایط احراز مشاغل مختلف و ارتقاء به طبقات بالاتر و برخورداراری از گروه آن از حیث مدرک تحصیلی و پیشینه تجربی و دیگر عوامل مؤثر، بر عهده سازمان مدیریت و برنامه		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
ارزش دوره‌های آموزشی و تحصیلی کارکنان	ریزی کشور است.	
	شرط اعتبار قانونی دوره‌های آموزشی و ارزش تحصیلات اشخاص	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۰۴۴ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۵، ۱۳۸۸ مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۲۶ و ۱۳۸۶/۱۱/۲۸
	پیام رأی شماره ۱۰۴۴: تشکیل دوره‌های آموزشی بدون اخذ مجوز قانونی از مراجع ذیصلاح و همچنین تعیین ارزش تحصیلات اشخاص بدون تأیید مراجع مذکور واجد عنوان و اعتبار قانونی نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۳۸۸: در صورت عدم تعیین ارزش تحصیلی دوره‌های آموزشی خاص و یا تحصیلات دانشگاهی کارمند از سوی شورای ارزشیابی وزارت علوم، برخورداری وی از مزایای این دوره‌ها جواز قانونی ندارد.	
	پیام رأی شماره ۴۱: گواهی‌های تحصیلی صادره از آموزشگاه‌های فاقد تأییدیه از وزارت علوم، فاقد هرگونه ارزش استخدامی است.	
	ارزش همترازی برای دوره‌های آموزشی داخل سازمانی صادره از دانشگاه‌ها	رأی وحدت رویه شماره ۲۲ مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۲۸
	پیام رأی: دستگاه‌های اجرایی تکلیفی به پذیرش ارزش همترازی برای دوره‌های آموزشی داخل سازمانی صادره از دانشگاه‌ها جهت استخدام و ارتقاء ندارند.	
	ملاک حاکم بر اعمال شرایط و چگونگی برخورداری از مزایای ناشی از بخشنامه‌های مربوط به آموزش کارکنان	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۳۵ و ۱۲۳۶ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۸
	پیام رأی: ملاک حاکم بر اعمال شرایط و چگونگی برخورداری از مزایای ناشی از بخشنامه‌های مربوط به آموزش کارکنان شرایط مصرح در خود بخشنامه‌های آموزشی است.	
	تغییر پست براساس مدرک تحصیلی بالاتر	رأی وحدت رویه شماره ۲۹۶ مورخ ۹۷/۲/۱۱
پیام رأی: صرف اخذ مدرک تحصیلی بالاتر در طول مدت خدمت برای تغییر پست سازمانی کافی نمی باشد.		
اعطای گروه تشویقی	اعطای گروه تشویقی به قضات	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۵ مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۰۷
	پیام رأی: مصوبه اعطاء گروه تشویقی به مشمولین طرح طبقه‌بندی مشاغل اداری به قضات دادگستری که دارای مقررات استخدامی خاص هستند، تسری نمی‌یابد.	
	تساوی امتیازات ارزشیابی مستخدمین	رأی وحدت رویه شماره ۴۰۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۰۳
	پیام رأی: در خصوص اعطای گروه تشویقی به مستخدمینی که خدمات برجسته انجام داده‌اند، در صورت تساوی امتیازات ارزشیابی در هر واحد سازمانی، نظر تأییدکننده نهایی ملاک تعیین کارمند برجسته است.	
	حق مکاتب کارمندان درخصوص بهره‌مندی از گروه تشویقی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۶۴۲ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۲۴ و ۷۸۹ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۰۸
	پیام آراء: تعلق گروه تشویقی به جهت خدمات برجسته از مصادیق حقوق مکاتب قانونی مستخدم در زمان اشتغال به خدمت است که صدور حکم بازنشستگی نافی حق مذکور نخواهد بود.	
ارتقای کارکنان هیأت مدیره شرکت فولاد ایران	رأی وحدت رویه شماره ۴۰ مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۰۶	
پیام رأی: طبق مصوبه هیأت مدیره شرکت ملی فولاد ایران، مستخدمینی که چهارسال توقف در بالاترین شغل مورد تصدی و مدت خدمت مقرر در آن مصوبه را داشته‌اند یک گروه شناور یا تشویقی دریافت می‌-		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
		نمودند.
	اعطای گروه تشویقی به رزمندگان و ایثارگران	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۶۱۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳ و ۴۵۱ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۱۵
		پیام رأی شماره ۶۱۷: اعطای گروه تشویقی به رزمندگانی که حداقل ۶ ماه متوالی یا ۹ ماه متناوب در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل خدمت نموده‌اند، منوط به گواهی کمیسیون ستاد مشترک سپاه پاسداران است. پیام رأی شماره ۴۵۱: به موجب تبصره ۷ الحاقی به ماده ۳ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب سال ۱۳۸۱، مقرر شده است دولت می‌تواند به مدیران و مستخدمان ایثارگری که خدمات برجسته انجام داده باشند علاوه بر گروه‌های تشویقی تبصره یاد شده یک الی دو گروه تشویقی دیگر اعطاء نماید.
	مهلت ارائه درخواست کتبی تبدیل وضعیت	رأی وحدت رویه شماره ۱ مورخ ۱۳۷۰/۰۱/۲۰
		پیام رأی: درخواست کتبی مستخدم جهت تبدیل وضعیت بر اساس لایحه قانونی نحوه اجرای مفاد ماده ۱۵۰ قانون استخدام کشوری، مقید به مهلتی نیست.
	عدم جذب کارمندان قراردادی به ادعای حذف بودجه	رأی وحدت رویه شماره ۲۴۰ مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۱۰
		پیام رأی: عدم جذب کارمندان قراردادی وزارت امور اقتصادی و دارایی به ادعای حذف بودجه پیشنهادی با توجه به مجوز استخدام مصرح در قوانین بودجه سال‌های ۱۳۷۰ و ۱۳۷۳، انطباق با قانون ندارد.
تبدیل وضعیت	تبدیل وضعیت کارکنان شرکت پشتیبانی امور دام کشور	رأی وحدت رویه شماره ۷۴۳ الی ۷۴۵ مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۳۰ و ۶۸۵ الی ۶۹۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۱۳
		پیام آراء: کارکنانی که در تاریخ تصویب اساسنامه شرکت پشتیبانی امور دام کشور در شرکت مزبور به خدمت اشتغال داشته‌اند، در صورت اجتماع شرایط قانونی، مشمول تبدیل وضع به مستخدم ثابت و رسمی بوده‌اند.
	دایره شمول قانون تعدیل نیروی انسانی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۸۲۹ و ۸۳۰ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۱ و ۹۳۷ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۶
		پیام رأی شماره ۸۲۹ و ۸۳۰: تسری مقررات قانون تعدیل نیروی انسانی در باب جواز تبدیل مستخدمین غیررسمی به رسمی به افرادی که به صورت کارگر مشمول قانون کار به خدمت گرفته شده‌اند، مجوز قانونی ندارد.
		پیام رأی شماره ۹۳۷: مطابق تبصره ۲ ماده ۵۰ آیین‌نامه استخدامی کارکنان شهرداری‌های کشور، مستخدمان شهرداری در هر حال مشمول قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی در دستگاه‌های دولتی مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن و قوانین مربوط به اصلاح مقررات بازنشستگی و وظیفه هستند؛ لذا حسب تبصره ۲ ماده ۷ قانون تعدیل نیروی انسانی، مستخدمین پیمانی سازمان اتوبوسرانی به شرط داشتن حداقل ۸ سال سابقه، ذیحقی به تبدیل وضع به مستخدم رسمی هستند.

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
تبدیل وضعیت	تبدیل وضعیت کارکنان شرکت شیلات	رأی وحدت رویه شماره ۹۱۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۹
	پیام رأی: کارکنان غیررسمی سازمان شیلات ایران با داشتن دیپلم و ۸ سال سابقه خدمت و یا فوق دیپلم و مدرک تحصیلی بالاتر با ۲ سال سابقه خدمت به شرط وجود پست ثابت سازمانی، به رسمی تبدیل می‌شوند.	
	تبدیل وضعیت کارکنان سازمان تعزیرات حکومتی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۱۷۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۹ و ۱۴۳ و ۱۴۴ و ۱۳۸۷/۰۳/۰۵ مورخ ۱۴۵
	پیام آراء: به موجب تبصره الحاقی به ماده ۱۲ آیین‌نامه مالی، معاملاتی، استخدامی و نظام پرداخت سازمان تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۸۱/۱۲/۲۴ هیأت وزیران، سازمان می‌تواند مستخدمین قراردادی تمام وقت واجد شرایط خود را با داشتن حداقل مدرک کاردانی و ۲ سال سابقه همکاری با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به رسمی تبدیل نماید این تبصره شامل احراز کنندگان شرایط این ماده تا تاریخ ۱۳۸۳/۰۵/۲۶ است.	
	تبدیل وضعیت از پیمانی به رسمی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۳۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۰۵ و ۲۴۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۲۳
	پیام آراء: با توجه به اشتغال مستمر مستخدم پیمانی به مدت طولانی در پست ثابت سازمانی و انطباق وضعیت وی با تصویب‌نامه مورخ ۱۳۶۷/۰۴/۰۲ هیأت وزیران، درخواست تبدیل وضعیت وی به رسمی، موافق قانون است.	
	مهلت دستگاه‌های دولتی به تبدیل وضعیت مستخدمین خرید خدمت به پیمانی	رأی وحدت رویه شماره ۵۵۵ مورخ ۱۳۸۷/۰۸/۱۹
	پیام رأی: دستگاه‌های دولتی موضوع ماده یک تصویب‌نامه چگونگی تبدیل وضعیت استخدامی مستخدمان خرید خدمت به پیمانی باید ظرف ۶ ماه وضعیت خدمتی کارکنان خرید خدمت خود را به پیمانی تغییر دهند.	
	مرجع قبول یا رد تقاضای تبدیل وضعیت کارکنان	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۱ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۱۷
	پیام رأی: قبول یا رد تقاضای اشخاص در خصوص استخدام به طور رسمی و یا تبدیل وضع از پیمانی به رسمی در زمره وظایف و اختیارات اختصاصی وزارتخانه‌ها یا سازمان‌های دولتی مربوط قرار دارد.	
	تبدیل وضعیت از رسمی آزمایشی به پیمانی	رأی ایجاد رویه شماره ۶۴۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۲۴
	پیام رأی: تبدیل یا تغییر وضعیت استخدامی اشخاص از موقعیت آزمایشی به پیمانی خلاف احکام صریح مقنن در مواد ۱۸، ۱۹ و ۲۰ قانون استخدام کشوری است.	
	تبدیل وضعیت از قراردادی به پیمانی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴۶۰ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۰ و ۸۶۹ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۰۳ و ۱۳۸۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۶ و ۲۲۳ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۰
	پیام رأی شماره ۴۶۰: مصوبه مورخ ۱۳۷۸/۰۳/۰۱ هیأت وزیران، ناظر به تبدیل وضعیت از قرارداد خرید خدمت به پیمانی بوده و شامل کارکنانی که به صورت قرارداد انجام کار معین اشتغال داشته‌اند، نبوده است.	
پیام رأی شماره ۸۶۹: مصوبه مورخ ۱۳۸۴/۰۲/۱۵ هیأت وزیران، متضمن به‌کارگیری افراد به صورت قرارداد انجام کار معین است و از آن الزام دستگاه اجرایی بر تبدیل وضعیت آنها به استخدام پیمانی افاده نمی‌شود.		
پیام رأی شماره ۲۲۳: وجود مجوز و احراز شرایط عمومی استخدام، شرط تبدیل وضعیت از قراردادی به پیمانی است.		
پیام رأی شماره ۱۳۸۰: در قانون مدیریت خدمات کشوری، مقوله‌ای به عنوان تبدیل وضعیت خدمتی از		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
تبدیل وضعیت	قراردادی به پیمانی یا رسمی پیش‌بینی نشده است.	
	اعتبار مقررات قانون تعدیل نیروی انسانی	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۰ مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۲۵
	پیام رأی: حکم قانون تعدیل نیروی انسانی در رابطه با شرط داشتن ۸ سال سابقه خدمت پیمانی در یک دستگاه برای تبدیل وضع از پیمانی به رسمی، با حاکمیت قانون مدیریت خدمات کشوری لغو نشده است.	
	تبدیل وضعیت کارکنان شهرداری‌ها	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۰۴، ۶۵، ۶۶ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۱ و ۳۱۳ و ۳۱۴ مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۱۳
	پیام آرای شماره ۴۰، ۶۵ و ۶۶: مطابق ماده ۱۱۷ قانون مدیریت خدمات کشوری، نهادهای عمومی غیردولتی از شمول قانون مذکور خارج هستند. بنابراین، قانون یاد شده بر کارکنان شهرداری‌ها حاکمیت ندارد و مشمول احکام مقرر در آیین‌نامه استخدامی کارکنان شهرداری‌ها مصوب سال ۱۳۸۱ خواهند بود. نظر به این که در آیین‌نامه مذکور تصدی پست‌های سازمانی به برگزاری امتحان یا مسابقه و داشتن اعتبار مصوب و اخذ مجوز استخدام از مراجع ذی صلاح و موافقت وزارت کشور موکول شده است، الزام شهرداری به تبدیل وضعیت استخدامی بدون طی مراحل فوق‌الذکر موجبی ندارد.	
	پیام رأی شماره ۳۱۳ و ۳۱۴: مطابق ماده ۱۴ آیین‌نامه استخدامی کارکنان شهرداری‌های کشور مصوب ۱۳۸۱/۵/۱۵ هیأت وزیران، داشتن سه سال سابقه خدمت متوالی، شرط تبدیل وضعیت کارکنان شهرداری‌ها است.	
	لزوم وجود رابطه استخدامی با دستگاه‌های اجرایی	رأی وحدت رویه شماره ۸۷۶ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۳
	پیام رأی: انعقاد قرارداد مستقیم با دستگاه دولتی، شرط تبدیل وضعیت نیروهای شاغل در این دستگاه‌ها است.	
	مرجع صالح رسیدگی به درخواست تبدیل وضعیت کارکنان دستگاه‌ها از قراردادی به پیمانی	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۵ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۶
	پیام رأی: دیوان عدالت اداری مرجع صالح رسیدگی به درخواست تبدیل وضعیت کارکنان دستگاه‌ها از قراردادی به پیمانی است.	
	تبدیل وضعیت از شرکتی به قرارداد کار معین	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۸۴۹ الی ۸۷۴ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۴، ۱۵ و ۵۱ مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۱ و ۲۱۶۳ و ۲۱۶۴ مورخ ۹۷/۱۲/۲۱
	پیام رأی شماره ۸۴۹ الی ۸۷۴: بکارگیری نیروهای شرکتی در امور مربوط به پست‌های سازمانی حکایت از نیاز دستگاه اجرایی به خدمات این اشخاص دارد، لذا بایستی نسبت به بکارگیری آنان با تنظیم قرارداد ساعتی یا کار معین اقدام نماید.	
	پیام رأی شماره ۱۵ و ۵۱: تبدیل وضعیت مستخدمین از شرکتی به قراردادی مستلزم اشتغال از طریق شرکت‌های خصوصی واسطه در پست‌های سازمانی دستگاه‌های اجرایی است.	
	پیام رأی شماره ۲۱۶۳ و ۲۱۶۴: صرف نیاز دستگاه اجرایی یا به کارگیری نیروهای شرکتی در مشاغل اداری و پست‌های سازمانی در دستگاه‌های اجرایی هیچ‌گونه حق مکتسب یا مجوزی برای تبدیل وضعیت نیروهای شرکتی به قراردادی در دستگاه اجرایی به وجود نمی‌آورد و انعقاد قرارداد کار معین با اشخاص در دستگاه‌های اجرایی مستلزم رعایت قیود تبصره ماده ۳۲ قانون مدیریت خدمات کشوری می‌باشد.	

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
ترفیع	ترفیع هم ردیفان شهربانی	رأی وحدت رویه شماره ۷۰، ۷۱ و ۷۲ مورخ ۱۳۶۳/۰۵/۱۵
ترفیع	پیام رأی: با توجه به اینکه تبصره ۱۱ قانون بودجه سال ۱۳۴۷ در خصوص ترفیع صریحاً ناظر به مستخدمانی است که مشمول مرحله اول قانون استخدام کشوری بوده و در تاریخ تصویب قانون مزبور یعنی ۱۳۴۵/۳/۳۱ بر اساس مقررات حاکم وقت استحقاق ترفیع یا اضافه داشته‌اند و تعمیم تبصره یادشده به هم-ردیفان شهربانی که در تاریخ مذکور از مشمول مقررات استخدام کشوری سابق و لاحق خارج بوده‌اند وجه و جواز قانونی ندارد.	
نظام ارزشیابی کارکنان	قانون حاکم بر ارزشیابی سالانه	رأی وحدت رویه شماره ۲۷۲ مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۳۰
نظام ارزشیابی کارکنان	پیام رأی: نظر به اینکه به موجب ماده ۱۲۷ قانون مدیریت خدمات کشوری کلیه قوانین و مقررات عام و خاص مغایر این قانون به استثنای قانون بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون لغو شده است لذا اعمال امتیاز ارزشیابی سالانه در زمان حاکمیت فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری بر مبنای دستورالعمل ارزشیابی کارمندان صنعت بیمه مصوب سال ۱۳۸۱ هیأت وزیران منطبق با قانون نیست.	
همترازی	اعمال همترازی به بازنشستگان	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۶ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۰۸
همترازی	پیام رأی: با اعمال همترازی در زمان تصدی سمت مربوط، تغییرات بعدی همترازی به کارمندان بازنشسته تسری نخواهد داشت مگر در قوانین موضوعه پیش‌بینی و قید گردد.	
همترازی	عدم تأثیر مدرک غیر همتراز در امور استخدامی	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۹۲ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۱
همترازی	پیام رأی: در صورتی که تحصیلات غیررسمی مستخدمین دولت توسط مراجع ذیصلاح از نظر استخدامی همتراز مدارک تحصیلی شناخته نشود، تأثیر آن در امور استخدامی و جاهت قانونی ندارد.	
همترازی	برقراری همترازی موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۱/۱۸ و ۹۹۰ مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۱۰
همترازی	پیام رأی شماره ۹: حکم مقرر در ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب شهریور ماه ۱۳۷۰ ناظر به دارندگان مدارک تحصیلی دکتری و فوق لیسانس و مدارک همتراز از لحاظ استخدامی به تشخیص مراجع ذیصلاح است که در مراکز یا واحدهای آموزشی، مطالعاتی و تحقیقاتی دستگاه‌های مشمول قانون مذکور اشتغال به کار دارند و تعمیم و تسری حکم قانونگذار به افرادی که با طی دوره‌های آموزشی خاص مرتبط با پست ثابت سازمانی خود، منحصراً از ارتقاء گروه شغلی همانند دارندگان مدرک تحصیلی فوق لیسانس برخوردار شده‌اند و تحصیلات آنان در دوره‌های آموزشی مخصوص، توسط مراجع ذیصلاح از نظر علمی، فوق لیسانس یا معادل و همتراز آن شناخته نشده است، محمل قانونی ندارد.	
همترازی	پیام رأی شماره ۹۹۰: برقراری همترازی موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، منوط به احراز اجتماع شرایط مقرر در قانون و مقررات مربوط است.	

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
<b>همترازی</b>	مشمولین قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹
	<b>پیام رأی:</b> کارکنان شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه آن از جمله شرکت مناطق نفت خیز جنوب مشمول مقررات قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت می‌باشند.	
	امکان استفاده توأمان از مزایای طرح مسیر ارتقاء شغلی و همترازی برای معلمان	رأی وحدت رویه شماره ۴۰۷ و ۴۰۸ مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۲۸
	<b>پیام رأی:</b> اشخاصی که مطابق ضوابط مربوط استحقاق دریافت فوق‌العاده ویژه معلمان و حق همترازی موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت را دارند، امکان برخورداری از دو حق مذکور به نحو توأمان را خواهند داشت.	
	منصرف بودن ماده ۱۱۰ قانون مدیریت خدمات کشوری از اشخاص مشمول همترازی اعضای هیأت علمی	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۶
	<b>پیام رأی:</b> حکم مقرر در ماده ۱۱۰ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ و بند الف آن، ناظر بر تعیین حقوق کلیه بازنشستگان، موظفان یا مستمری بگیران اعضای هیأت علمی و قضات بازنشسته، از کارافتاده و فوت شده است و منصرف از کسانی است که همترازی اعضای هیأت علمی موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب سال ۱۳۷۰ را دریافت می‌کرده و عضو هیأت علمی نبوده‌اند.	
	فوق‌العاده همترازی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۲۴ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۲۳
	<b>پیام رأی:</b> بهره‌مندی از فوق‌العاده همترازی با اعضای هیأت علمی منحصراً منوط به داشتن مدرک فوق لیسانس یا دکتری می‌باشد لذا لحاظ سوابق تجربی برای اعطاء همترازی در واقع توسعه حکم قانونگذار و خلاف قانون می‌باشد.	
	لزوم رعایت مقررات قانون استخدام کشور در تعیین ضریب ریالی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۷ مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۰۹
	<b>حقوق و مزایا</b>	<b>پیام رأی:</b> تعیین ضریب ریالی جدول حقوقی کارکنان شرکت راه‌آهن بدون هماهنگی با ضریب موضوع ماده ۳۳ قانون استخدام کشوری، خلاف قانون است.
بهره‌مندی کارمندان از تمامی حقوق و مزایا		آرای وحدت رویه به شماره‌های ۷۹۹ مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۰۵ و ۳۹۴ مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۲۹
<b>پیام آراء:</b> کمبود یا فقدان اعتبار و ضرورت صرفه‌جویی در هزینه‌های جاری، سالب حق قانونی مستخدم رسمی در برخورداری از تمام حقوق و مزایا و فوق‌العاده‌های مربوط نیست.		
افزایش حقوق و مزایا براساس نرخ تورم سالیانه		آرای وحدت رویه به شماره‌های ۶۶۷ مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۱۶ و ۵۸۴ و ۵۸۵ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۲
<b>پیام رأی شماره ۶۶۷:</b> طبق قانون برنامه چهارم توسعه و قانون مدیریت خدمات کشوری، دولت موظف شده ضریب حقوق کارکنان و بازنشستگان را در ابتدای هر سال متناسب با نرخ تورم افزایش دهد. (در اجرای ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری، دادنامه شماره ۶۶۷ مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۱۶ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری به موجب دادنامه شماره ۱۲۱۸ مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹ این هیأت نقض شده است.)		
<b>پیام رأی شماره ۵۸۴ و ۵۸۵:</b> دولت مکلف است حقوق کلیه کارکنان و بازنشستگان دولتی را متناسب با نرخ تورم در طی برنامه چهارم توسعه افزایش دهد.		



آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	پرداخت حقوق و مزایا در زمان قطع رابطه کاری	رأی وحدت رویه شماره ۳۳۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۲۰
	<b>پیام رأی:</b> مستخدم دولت در فاصله قطع رابطه کاری تا زمان اعاده به خدمت به موجب حکم دیوان استحقاق دریافت حقوق و مزایا را ندارد.	
	اعمال ضریب افزایش حقوق کارکنان آموزش و پرورش استثنایی کشور	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۹۸ الی ۲۰۰۱ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۵
	<b>پیام رأی:</b> اعمال ضریب ۱/۲ به حقوق و مزایای مستمرکارکنان آموزش و پرورش استثنایی کشور از ۱۳۸۷/۱/۱ تا تاریخ حاکمیت فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری منطبق با قوانین و مقررات است.	
حقوق و مزایا	پرداخت حقوق و مزایا کارکنان نظام سلامت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۳۴۵ مورخ ۹۷/۵/۳۰ و ۱۸۹۷ و ۱۸۹۹ مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۰۴
	<b>پیام رأی شماره ۱۳۴۵:</b> کلیه مشمولین قانون ارتقاء بهره‌وری کارکنان بالینی نظام سلامت از جمله مستخدمین سازمان تأمین اجتماعی از زمان لازم الاجرا شدن قانون مستحق برخورداری از حقوق وضع شده در این قانون می‌باشند و عدم تأمین اعتبار یا تأخیر در اعمال آن حقوق مکتسبه مشمولین قانون را از بین نخواهد برد.	
	<b>پیام رأی شماره ۱۸۹۷ و ۱۸۹۹:</b> شاغلین رشته شغلی فوریتهای پزشکی پیش بیمارستانی موسوم به مراکز اورژانس ۱۱۵ و نیز شاغلین رشته شغلی فوریتهای پزشکی بیمارستانها و مراکز درمانی شبانه روزی دولتی و غیر دولتی مشمول احکام قانون ارتقاء بهره‌وری کارکنان بالینی نظام سلامت مصوب سال ۱۳۸۸ تلقی می‌شوند.	
	پرداخت تفاوت تطبیق به قضات	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۴ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۱
	<b>پیام رأی:</b> قضات، مادامی که بدون محکومیت انتظامی و به لحاظ مقتضیات دستگاه قضایی در مشاغل با گروه پایین‌تر منصوب شده و خدمت می‌نمایند، تفاوت حقوق گروه قبلی با گروه جدید را دریافت می‌کنند.	
	پرداخت تفاوت تطبیق با اجرایی شدن قانون مدیریت خدمات کشوری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۸۹ مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۲۷ و ۱۲۲ مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۹
تفاوت تطبیق	<b>پیام رأی شماره ۱۸۹:</b> در صورت کاهش دریافتی مستخدم با اجرای فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری، وی مستحق دریافت تفاوت تطبیق می‌باشد.	
	<b>پیام رأی شماره ۱۲۲:</b> کسانی که بعد از لازم‌الاجرا شدن فصل دهم قانون مدیریت استخدام شده یا می‌شوند، مشمول حکم تبصره ماده ۷۸ این قانون نیستند تا احکام کارگزینی آنان با کارمندان نظیر از تاریخ استخدام قابل تطبیق باشد.	
	تفاوت تطبیق در فرض تبدیل وضعیت مستخدم	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۱
	<b>پیام رأی:</b> تفاوت تطبیق مصرح در تبصره ماده ۷۸ قانون مدیریت خدمات کشوری، در صورتی پرداخت می‌شود که با اجرای فصل دهم قانون مذکور، حقوق ثابت و فوق‌العاده‌های مشمول کسور بازنشستگی هر یک از کارمندان که به موجب قوانین و مقررات قبلی دریافت می‌کردند کاهش یابد لذا فوق‌العاده مخصوص پیمانی در صورت تبدیل وضعیت مستخدم به رسمی در تفاوت تطبیق لحاظ نمی‌گردد.	
	پرداخت تفاوت تطبیق به کارکنان بنیاد مستضعفان	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۵ و ۶۹۶ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۰۹
	<b>پیام رأی:</b> با اجرای آیین‌نامه جدید نحوه پرداخت حقوق و مزایای کارکنان بنیاد مستضعفان، کارکنان این بنیاد مستحق دریافت تفاوت تطبیق می‌باشند.	

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
پاداش خدمت در دهستان- های محروم	داوطلبانه بودن خدمت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۸۳ الی ۸۷ مورخ ۱۳۸۴/۰۲/۲۵، ۳۵۹ مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۱۰ و ۹۴۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۶
		<b>پیام رأی:</b> یکی از شرایط پرداخت پاداش مربوط به خدمت در دهستان‌های محروم موضوع تصویب‌نامه مورخ ۱۳۷۳/۰۶/۱۲ هیأت وزیران، داوطلبانه بودن خدمت است که این لفظ منصرف از بومی بودن بوده، لذا پرداخت پاداش منوط به غیر بومی بودن مستخدمین نیست.
	اشتغال به خدمت در دهستان‌های تعیین شده	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴۵۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۲۰، ۱۷۸ مورخ ۱۳۹۰/۰۴/۲۰، ۳۵ و ۳۶ مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۲۶
		<b>پیام رأی:</b> پرداخت پاداش دهستان‌های محروم برای آن دسته از مستخدمان رسمی و ثابت پیش‌بینی شده است که داوطلبانه در دهستان‌های موضوع جدول پیوست مصوبه هیأت وزیران خدمت می‌کنند.
پاداش خدمت در دهستان- های محروم	منصرف بودن مقررات مربوط به پاداش مناطق محروم از کارکنان شهرداری‌ها	رأی وحدت رویه شماره ۹۴۴ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۰۵
		<b>پیام رأی:</b> با عنایت به اینکه یکی از شرایط پرداخت پاداش مناطق محروم، خدمت در دهستان‌های محروم می‌باشد و مطابق تعریف ماده ۳ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری مصوب سال ۱۳۶۲، دهستان از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل می‌شود و شهر جزء عناصر تشکیل دهنده دهستان نیست، لذا این پاداش به کارکنان شاغل در شهرداری‌های تعلق نمی‌گیرد.
	مرجع تعیین مراکز و واحدهای موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۵ مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۰۹
		<b>پیام رأی:</b> مرجع تعیین مراکز و واحدهای مطالعاتی و مشاغل آموزشی، مطالعاتی و تحقیقاتی موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، حسب مورد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی) است.
حقوق و فوق‌العاده شغل موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت	ماده ۱۸ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۰۳
		<b>پیام رأی:</b> برخورداری از حکم مقرر در ماده ۱۸ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان منحصراً مفید ضرورت احتساب یک مقطع تحصیلی بالاتر از نظر امتیازات شغلی و سایر امتیازات مقرر در قوانین و مقررات مربوط و تعیین حقوق و مزایای جانبازان بر مبنای آن است و دلالتی بر برخورداری از حقوق و فوق‌العاده شغل مقرر در ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت ندارد.
	لزوم اشتغال در مراکز و واحدهای آموزشی مطالعاتی و تحقیقاتی	رأی وحدت رویه شماره ۹۳۶ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۶
		<b>پیام رأی:</b> تسری حکم مقرر در ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت به افرادی که عملاً به خدمت در مراکز و واحدهای آموزشی مطالعاتی و تحقیقاتی اشتغال ندارند، فاقد وجهت قانونی است.
پاداش خدمت در دهستان- های محروم	تصویب تشکیلات سازمانی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۴۴ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۷
		<b>پیام رأی:</b> حکم مقرر در ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت شامل کارکنان شرکت سهامی آب منطقه‌ای گیلان که تشکیلات سازمانی آن در تاریخ صدور دادنامه به تصویب نهایی نرسیده، نمی‌شود.

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
حقوق و فوق العاده شغل موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ	لزوم داشتن مدرک تحصیلی فوق لیسانس یا بالاتر یا همتراز	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۱/۱۸ و ۲۲۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۱۶
	پیام آراء: حکم مقرر در ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب شهریور ماه ۱۳۷۰ ناظر به دارندگان مدارک تحصیلی دکتری و فوق لیسانس و مدارک همتراز از لحاظ استخدامی به تشخیص مراجع ذیصلاح است که در مراکز یا واحدهای آموزشی، مطالعاتی و تحقیقاتی دستگاه‌های مشمول قانون مذکور اشتغال به کار دارند و تعمیم و تسری حکم قانونگذار به افرادی که با طی دوره‌های آموزشی خاص مرتبط با پست ثابت سازمانی خود، منحصرأ از ارتقاء گروه شغلی همانند دارندگان مدرک تحصیلی فوق لیسانس برخوردار شده‌اند و تحصیلات آنان در دوره‌های آموزشی مخصوص، توسط مراجع ذیصلاح از نظر علمی، فوق لیسانس یا معادل و همتراز آن شناخته نشده است، محمل قانونی ندارد.	
	فوق العاده ویژه خاص اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۵، ۲۱۶ و ۲۱۷ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹
	کارکنان دولت	پیام رأی: تعمیم حکم مقرر در ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت به فوق العاده ویژه خاص اعضاء هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مجوز قانونی ندارد.
فوق العاده اضافه کار	تغییر یا اصلاح فوق العاده اضافه کار	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۹ مورخ ۱۳۷۴/۰۷/۰۱
	پیام رأی: با توجه به ماده ۱۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، دولت مکلف به اجرای مفاد ماده ۷ قانون مزبور مبنی بر تغییر و اصلاح درصد و یا میزان پرداخت فوق العاده اضافه کار از تاریخ ۷۰/۱/۱ شده است.	
	فوق العاده حق محرومیت از مطب و فوق العاده اضافه کار	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۹ مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۰۲
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده اضافه کار ساعتی بیش از ۶۰ ساعت بر مبنای فوق العاده حق محرومیت از مطب، با توجه به ماده ۱ قانون اجازه پرداخت حق محرومیت از مطب، جواز قانونی ندارد.	
	احتساب فوق العاده اضافه کار در حقوق بازخرید خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۳ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۹
	پیام رأی: با توجه به کسر حق بیمه از فوق العاده اضافه کار ساعتی، فوق العاده مزبور باید در احتساب حقوق بازخرید خدمت محاسبه و پرداخت شود.	
	شروط بهره‌مندی از فوق العاده اضافه کار	رأی وحدت رویه شماره ۶۷۰ مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۲۳
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده اضافه کار منوط به انجام خدمات خارج از وقت اداری توسط کارمند و به درخواست دستگاه متبوع وی می‌باشد.	
تعیین سقف فوق العاده اضافه کار در مصوبه هیأت وزیران	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۸۹ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۷	
پیام رأی: مراد از واژه سقف در مصوبه هیأت وزیران، جواز پرداخت فوق العاده اضافه کار ساعتی حداکثر به میزان ۱۲۰ ساعت در ماه است و متضمن الزام به پرداخت آن به میزان مذکور نیست.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فوق العاده اضافه کار	احتساب فوق العاده اضافه کار در حقوق و پاداش بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۸ الی ۸۳۸ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۰۷
	کسر حق بیمه از فوق العاده اضافه کار	رأی وحدت رویه شماره ۸۲۵ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۳۰
	پیام رأی: پس از اجرایی شدن قانون مدیریت کشوری، کسر حق بیمه از اضافه کار کارمندان دستگاه‌های اجرایی جواز قانونی ندارد.	
	احتساب تفاوت تطبیق در فوق العاده اضافه کار	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۱۱-۱۸۰۹ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۱۳
	پیام رأی: از زمان حاکمیت قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و اجرایی شدن آیین نامه اداری استخدامی اعضاء غیر هیأت علمی دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور، تفاوت تطبیق در محاسبه اضافه کار لحاظ نمی شود.	
فوق العاده بدی آب و هوا و جذب نیروی انسانی به مناطق محروم و دور افتاده و جنگی	شمول تصویب نامه فوق العاده بدی آب و هوا و قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دور افتاده و مناطق جنگی به کارمندان شرکت دولتی راه آهن	رأی وحدت رویه شماره ۳۸۲ و ۳۸۳ مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۰۵
	پیام رأی: کارمندان شرکت دولتی راه آهن مشمول تبصره الحاقی به ماده ۲ تصویب نامه فوق العاده بدی آب و هوا از تاریخ ۷۶/۵/۲۲ و قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دور افتاده و مناطق جنگی می شوند.	
	مشمولین مقررات خاص استخدامی	آرای وحدت رویه به شماره های ۷۵ الی ۷۸ مورخ ۱۳۸۴/۰۲/۲۵، ۹۰۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۹، ۱۳۸۳ الی ۱۳۸۵ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۸، ۲۴۳ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۲۴، ۲۲۵ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹، ۵۹۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۰۳
	پیام رأی شماره ۷۵ الی ۷۸: اجرای قانون جذب نیروی انسانی به مناطق محروم، در مؤسساتی که از نظر استخدامی تابع مقررات خاص هستند و شمول قوانین استخدامی عمومی نسبت به آنها مستلزم ذکر نام است، مجوزی ندارد.	
	پیام رأی شماره ۹۰۸: پرداخت فوق العاده جذب موضوع قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دور افتاده و مناطق جنگی، قابل تعمیم به مستخدمین شرکت فولاد خوزستان مشمول مقررات استخدامی خاص نیست.	
پیام رأی شماره ۱۳۸۳ الی ۱۳۸۵ و ۲۴۳: پرداخت فوق العاده جذب موضوع قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دور افتاده و مناطق جنگی، قابل تعمیم به مستخدمین سازمان بنادر و کشتیرانی مشمول مقررات استخدامی خاص نیست.		
پیام رأی شماره ۲۲۵: پرداخت فوق العاده جذب موضوع قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دور افتاده و مناطق جنگی، قابل تعمیم و تسری به کارکنان وزارت جهاد کشاورزی مشمول مقررات استخدامی خاص نیست.		
پیام رأی شماره ۵۹۳: پرداخت فوق العاده جذب و نگهداری به سبب خدمت در مناطق محروم و دور افتاده و		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فوق العاده بدی آب و هوا و جذب نیروی انسانی به مناطق محروم و دورافتاده و جنگی	جنگی به قضات دادگستری که برخوردار از امتیازات ماده ۴ قانون نقل و انتقال دوره‌ای قضات هستند، جواز قانونی ندارد.	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۳ الی ۷۲۵ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۲
	تعیین نقاط محروم و دورافتاده	پیام رأی: تعیین نقاط محروم و دورافتاده، موجد اوصاف مقرر در قانون در مناطق مذکور نیست، بلکه کاشف از وجود آن است.
	طرف شکایت در دعوی الزام به پرداخت فوق العاده جذب	رأی وحدت رویه شماره ۸۷۷ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۲۳
	پیام رأی: طرح شکایت به طرفیت صندوق یا سازمان بازنشستگی مستخدم در خصوص پرداخت فوق العاده-های موضوع قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و مناطق جنگی به بازنشستگان ضرورت ندارد.	رأی وحدت رویه شماره ۴۶۶ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۲۲
	تعیین مناطق عملیاتی و جنگی موضوع ماده ۳ قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگی	پیام رأی: تعیین مناطق عملیاتی و جنگی موضوع ماده ۳ قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگی توسط سپاه پاسداران قبل از تصویب این قانون، منع قانونی ندارد.
	نرخ پرداخت فوق العاده جذب	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۹ مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۰۸
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده جذب و نگهداری مناطق محروم به مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری و مقررات استخدامی شرکت‌های دولتی به نرخ روز موجبی ندارد.	

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فوق العاده جذب نیرو در مشاغل تخصصی و مدیریت	احتساب و تعیین حق جذب	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۳ الی ۱۶۵ مورخ ۱۳۸۵/۰۳/۲۱
	پرداخت فوق العاده جذب به افراد شاغل در مهدکودک	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۴ الی ۱۳۷ مورخ ۱۳۸۶/۰۲/۳۰
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده جذب به افراد شاغل در مهدکودک که در زمره واحدهای آموزشی شناخته نشده است، مجوزی ندارد.	
	غیر مستمر بودن فوق العاده جذب	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۱۷
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده جذب منحصر در مدت اشتغال مستخدم به خدمت دولتی است و پرداخت آن از تاریخ بازنشستگی مجوزی ندارد.	
	انجام وظیفه در نوبت دوم به عنوان خدمت مضاعف	رأی وحدت رویه شماره ۲۴۸ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۲۴
	پیام رأی: انجام وظیفه در نوبت دوم از مصادیق اضافه کار ساعتی بوده و خدمت مضاعف به شمار نمی رود تا شاغلین انجام وظیفه در نوبت دوم ذیحق به دریافت حق جذب مضاعف باشند.	
	دریافت توأمان حق همترازی و فوق العاده ویژه کارشناسان	رأی وحدت رویه شماره ۸۳۵ و ۸۳۶ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۹
	پیام رأی: تقاضای برقراری توأمان حق همترازی و فوق العاده ویژه کارشناسان موجه نیست.	
	احتساب فوق العاده جذب اعضای غیر هیأت علمی در حقوق بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۵ مورخ ۱۳۸۹/۰۱/۲۳
فوق العاده حق محرومیت از مطب	پیام رأی: مصوبه هیأت امنای دانشگاه مبنی بر تلقی فوق العاده جذب کارکنان غیر هیأت علمی به عنوان مزایای مستمر مشمول کسور بازنشستگی در چارچوب ماده ۴۹ قانون برنامه چهارم بوده و قانونی است.	
	فوق العاده جذب اعضای غیر هیأت علمی	رأی ایجاد رویه شماره ۲۲۹ مورخ ۱۳۹۰/۰۵/۲۴
	پیام رأی: فوق العاده جذب در حقوق و مزایای مستمر اعضای غیر هیأت علمی دانشگاهها احتساب می گردد و دخالت و تأثیر آن در تعیین حق الزحمه قرارداد تمام وقت قانونی است.	
	فوق العاده جذب کارشناسان بهداشت	رأی وحدت رویه شماره ۹۴ و ۱۱۳ مورخ ۱۳۹۳/۰۱/۲۵
فوق العاده حق محرومیت از مطب	پیام رأی: با حاکمیت فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری، فوق العاده سختی شرایط محیط کار و فوق-العاده جذب کارشناسان بهداشت کار غیر قانونی است.	
	فوق العاده جذب کارشناسان حقوقی	رأی وحدت رویه شماره ۴۴۹ و ۴۵۰ مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۱۹
پیام رأی: الزام دستگاههای اجرایی مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری به پرداخت فوق العاده جذب کارشناسان حقوقی موضوع آیین نامه اجرایی قانون حمایت قضایی از کارکنان دولت و نیروهای مسلح مصوب سال ۱۳۷۹ هیأت وزیران و جاهت قانونی ندارد.		
فوق العاده حق محرومیت از مطب	فوق العاده حق محرومیت از مطب و فوق العاده اضافه کار	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۹ مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۰۲
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده اضافه کار ساعتی بیش از ۶۰ ساعت بر مبنای فوق العاده حق محرومیت از مطب، با توجه به ماده ۱ قانون اجازه پرداخت حق محرومیت از مطب، جواز قانونی ندارد.	

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فوق العاده حق محرومیت از مطب	مبنای فوق العاده محرومیت از مطب مشمولین ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۹ مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۲۸
	پیام رأی: فوق العاده محرومیت از مطب مشمولین ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت باید بر مبنای حقوق و فوق العاده شغل ناشی از اعمال ماده مذکور محاسبه و پرداخت شود.	
	شرایط پرداخت فوق العاده حق محرومیت از مطب	رأی وحدت رویه شماره ۹۹ مورخ ۱۳۸۶/۰۲/۱۶
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده محرومیت از مطب منوط به تحقق و اجتماع کلیه شرایط قانونی مذکور در ماده یک قانون اجازه پرداخت حق محرومیت از مطب است.	
فوق العاده شغل	تعیین حداکثر فوق العاده شغل	رأی وحدت رویه شماره ۳۳ مورخ ۱۳۶۶/۰۷/۲۱
	پیام رأی: پرداخت حداکثر فوق العاده شغل مندرج در جدول پیوست تصویب نامه شماره ۸۳۱۲ مورخ ۵۴/۴/۱ هیأت وزیران، فاقد الزام قانونی است.	
	پرداخت فوق العاده شغل به مستخدمین پیمانی	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۶ مورخ ۱۳۶۹/۰۷/۰۳
	پیام رأی: بر اساس مصوبه مورخ ۵۷/۷/۲۵ هیأت وزیران، علاوه بر حداقل حقوق و مزایای ماهانه، مبلغی به عنوان فوق العاده شغل به مستخدمین پیمانی مشمول قانون استخدام کشوری تعلق می گیرد.	
	تأمین اعتبار فوق العاده شغل	آرای وحدت رویه به شماره های ۱۶۴ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۰ و ۳۷ مورخ ۱۳۷۲/۰۲/۲۵
	پیام رأی شماره ۱۶۴: در صورت استحقاق قانونی مستخدم به دریافت مابه التفاوت افزایش فوق العاده شغل، نداشتن اعتبار، مسقط حق مسلم وی نیست.	
	پیام رأی شماره ۳۷: افزایش فوق العاده شغل مستخدمین دولت براساس مصوبه شورای حقوق و دستمزد از مصادیق تبصره ۷۸ دائمی قانون بودجه سال ۱۳۶۳ نبوده، لذا احتیاج به محاسبه بار مالی و تأمین اعتبار لازم در بودجه کل کشور ندارد.	
فوق العاده شغل رشته کشاورزی	آرای وحدت رویه به شماره های ۱۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۰۶/۲۰ و ۱۹۰ مورخ ۱۳۷۵/۰۹/۰۳	
پیام رأی شماره ۱۱۵: مصوبه شورای حقوق و دستمزد در رابطه با افزایش فوق العاده شغل فارغ التحصیلان لیسانس در رشته کشاورزی، شامل متصدیانی که فاقد مدرک لیسانس می باشند، نمی شود.		
پیام رأی شماره ۱۹۰: استحقاق به افزایش فوق العاده شغل متصدیان برخی از رشته های کشاورزی در رشته کشاورزی با توجه به مصوبه شورای حقوق و دستمزد، قانونی است.		
پرداخت فوق العاده شغل پیش از اجرایی شدن قانون نظام هماهنگ پرداخت	رأی وحدت رویه شماره ۸۰ مورخ ۱۳۷۳/۰۷/۱۶	
پیام رأی: نظر به این که فوق العاده شغل موضوع ماده ۴ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی، از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ پرداخت شده، استحقاق مستخدمین واجد شرایط به دریافت افزایش فوق العاده شغل موضوع دستورالعمل نحوه افزایش فوق العاده شغل و یا مزایای شغل کارکنان برجسته که مبتنی بر نتیجه ارزیابی نحوه خدمت آنان در سال ۶۹ بوده و جزء حقوق مکنتسب آنان گردیده، محرز است.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	مدت زمان پرداخت فوق العاده شغل	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۴۸ مورخ ۱۳۷۴/۰۸/۲۷، ۳۹۱ مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۲۹
	پیام رأی شماره ۱۴۸: فوق العاده شغل فقط در مدتی قابل پرداخت است که مستخدم رسمی در شغلی که فوق العاده مزبور به آن تعلق می‌گیرد انجام وظیفه کند.	
	پیام رأی شماره ۳۹۱: پرداخت فوق العاده شغل مربی آموزشی برای ایامی که عضو هیأت علمی در شغل مذکور اشتغال نداشته است، مغایر حکم مقنن است.	
	تأثیر عدم کارایی مستخدم در فوق العاده شغل	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۶ مورخ ۱۳۷۵/۰۸/۰۵
	پیام رأی: عدم کارایی مستخدم، از جمله عوامل مؤثر در تعیین فوق العاده شغل و تغییر و تقلیل میزان آن است.	
	افزایش فوق العاده شغل معلمان در فرض انصراف از بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۶۸ مورخ ۱۳۷۶/۰۶/۰۸
	پیام رأی: افزایش فوق العاده شغل مشمولان طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان کشور در صورت انصراف از بازنشستگی و ادامه خدمت، قانونی است.	
	مستمر بودن فوق العاده شغل کارکنان سازمان آموزش و پرورش استثنائی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۶۲ و ۱۶۳ مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۲۲، ۴۵۲ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۶
	پیام رأی: فوق العاده شغل کارکنان تمام وقت واحدهای آموزشی سازمان آموزش و پرورش استثنائی در تعیین حقوق بازنشستگی لحاظ می‌شود.	
	فوق العاده شغل متصدیان مشاغل شهری	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۸
	پیام رأی: تسری مصوبه شورای حقوق و دستمزد موضوع بخشنامه شماره ۲۷۸۵/د مورخ ۱۳۷۱/۵/۲۴ سازمان امور اداری و استخدامی کشور به متصدیان مشاغل خدمات شهری، فاقد جواز قانونی می‌باشد.	
	میزان فوق العاده شغل کارمندان گروه ۱۰	رأی وحدت رویه شماره ۱۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۱/۱۸
	پیام رأی: به موجب ماده ۱۴ آیین‌نامه اجرائی قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، فوق العاده شغل کارمندان گروه ۱۰، توسط شورای حقوق و دستمزد، صددرصد حقوق مبنای گروه ورودی تعیین شده است.	
	زمان استحقاق فوق العاده شغل	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۵ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶
	پیام رأی: تأخیر در صدور ابلاغ انتساب به شغل نافی حق استفاده از فوق العاده شغل از تاریخ شروع به کار نمی‌باشد.	
فوق العاده کارانه	حداکثر مبلغ کارانه	رأی وحدت رویه شماره ۹۰۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۹
	پیام رأی: فوق العاده کارانه حداکثر معادل حقوق مبنا قابل پرداخت است.	
	زمان برقراری فوق العاده کارانه	رأی وحدت رویه شماره ۹۱۵ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۹
	پیام رأی: فوق العاده کارانه از تاریخ تحقق و اجتماع شرایط لازم جهت پرداخت آن، قابل پرداخت است و درخواست برقراری آن قبل از این تاریخ وارد نیست.	



**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فوق العاده کارانه	مشاغل مشمول دریافت فوق العاده کارانه	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۴۱ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۴
	پیام رأی: پرداخت کارانه به مستخدمانی که مشاغل آنان استاندارد نشده و یا پرداخت آن بیش از ارزش واحد استاندارد کار و کار اضافی انجام شده و بیش از حداکثر معادل حقوق مبنا در هر ماه، جواز قانونی ندارد.	
	مرجع تعیین استاندارد مشاغل	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۱ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۰۵
	پیام رأی: تعیین استاندارد مشاغل عمومی و مشاغل خاص جهت تعیین و برقراری فوق العاده کارانه، با پیشنهاد دستگاه‌های مربوط به عهده سازمان امور اداری و استخدامی کشور محول شده است.	
فوق العاده کار با اشعه	مرجع پرداخت فوق العاده کار با اشعه	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۱ مورخ ۱۳۸۳/۰۸/۱۰
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده کار با اشعه تا سقف ۵۰٪ حقوق و مزایا برعهده سازمان‌های متبوع کارمندان است و اقامه دعوی به خواسته مطالبه حق اشعه به طرفیت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی مبنای قانونی ندارد.	
	مستمر بودن فوق العاده کار با اشعه	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۲ مورخ ۱۳۸۵/۰۳/۰۷
	پیام رأی: فوق العاده کار با اشعه از مصادیق مزایای مستمر و مشمول پرداخت کسور بازنشستگی است.	
	شرط پرداخت فوق العاده کار با اشعه	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۵۴۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۹، ۲۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۲۸
	پیام رأی شماره ۵۴۰: پرداخت فوق العاده کار با اشعه بر مبنای مقدار و شرایط بالقوه پرتوهای محیط کار مقید و مشروط به انجام کار با اشعه به طور مستمر است.	
	پیام رأی شماره ۲۸: فوق العاده کار با اشعه تا ۵۰ درصد حقوق و مزایا به افرادی که به طور مستمر با اشعه اشتغال دارند تعلق می‌گیرد.	
	تأثیر افزایش حقوق بر فوق العاده کار با اشعه	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۳ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۲۲
پیام رأی: عدم توجه به افزایش حقوق و مزایای کارکنان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت در تعیین و محاسبه فوق العاده کار با اشعه، مغایر با هدف مقنن می‌باشد.		
دانشجویان دوره دستیاری رادیولوژی	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۳ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۳	
پیام رأی: تعمیم و تسری فوق العاده کار با اشعه به دانشجویان دوره دستیاری رادیولوژی که واجد شرایط مقرر در ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه نیستند، جواز قانونی ندارد.		
طرف شکایت در دعوی اصلاح حکم بازنشستگی به لحاظ برخورداری از فوق العاده کار با اشعه	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۳۶۴ و ۳۶۲ مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۳۰، ۱۹۹ و ۲۰۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۱۹	
پیام آراء: در صورتی که استحقاق شخص بازنشسته به برخورداری از مزایای فوق العاده کار با اشعه مشخص گردد، طرح دعوا جهت تغییر در مفاد حکم بازنشستگی بایستی به طرفیت سازمان متبوع مستخدم و سازمان یا صندوق بازنشستگی باشد.		
اصلاح سنوات اشتغال کار با اشعه	رأی ایجاد رویه شماره ۶۲۸ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۱	
پیام رأی: در صورتی که استحقاق شخص بازنشسته به برخورداری از مزایای فوق العاده کار با اشعه مشخص گردد، دستگاه متبوع مستخدم مکلف به اصلاح حکم بازنشستگی با لحاظ سنوات اشتغال به کار با اشعه می‌باشد.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فوق العاده مأموریت	همکاری در زمینه انتخابات	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۰۴۷ و ۱۰۴۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۵ و ۵۶۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۲۷
		پیام رأی شماره ۱۰۴۷ و ۱۰۴۸: در مدت همکاری کارکنان واحدهای دولتی و وابسته به دولت با وزارت کشور، استانداران، فرمانداران و بخشداران در زمینه برگزاری انتخابات شوراها، فوق‌العاده مأموریت به آنها تعلق می‌گیرد.
		پیام رأی شماره ۵۶۷: فوق‌العاده مأموریت کارکنانی که در زمینه برگزاری انتخابات همکاری می‌کنند لازم است از محل اعتبارات دستگاه متبوع آنان پرداخت گردد.
	مرجع پرداخت فوق‌العاده مأموریت	رأی وحدت رویه شماره ۸۴۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۶
		پیام رأی: مرجع پرداخت فوق‌العاده مأموریت و مرجع پرداخت فوق‌العاده و هزینه‌های موضوع مواد ۳۹ و ۴۰ قانون استخدام کشوری به ترتیب، دستگاه متبوع مستخدم و دستگاه محل خدمت وی بوده است.
	شرط پرداخت فوق‌العاده مأموریت کارکنان سازمان تأمین اجتماعی	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۲۷
		پیام رأی: تعیین وظیفه مشخص برای مدت معین، شرط پرداخت فوق‌العاده مأموریت کارکنان سازمان تأمین اجتماعی است.
	شرط پرداخت فوق‌العاده روزانه	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۷ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۰۹
		پیام رأی: صدور حکم مأموریت، شرط پرداخت فوق‌العاده روزانه است.
	فوق العاده مأموریت خارج از کشور	عطف بما سبق نشدن مقررات مربوط به فوق‌العاده مأموریت خارج از کشور
		پیام رأی: آیین‌نامه مؤخرالتصویب خلل و خدشه‌ای به حقوق مکتسبه اشخاصی که در زمان حاکمیت مصوبه اولیه مجاز به دریافت حق مأموریت خارج از کشور بوده‌اند، وارد نمی‌آورد.
عدم تأمین اعتبار		آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴۵۸ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۰۳ و ۴۲۳ مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۰۱
		پیام آراء: نبودن اعتبار سالب برخوردار از حق فوق‌العاده مأموریت خارج از کشور برای مستخدمانی که جهت انجام وظایف محوله به کشورهای خارج اعزام می‌شوند، نیست.
ادامه مأموریت کارمند دولت در خارج از کشور		رأی وحدت رویه شماره ۴۷۰ مورخ ۱۳۸۵/۰۶/۲۶
		پیام رأی: اگر ادامه مأموریت کارمند دولت در خارج از کشور به تقاضای مقام مسئول مافوق باشد، برخوردار از فوق‌العاده مأموریت خارج از کشور حق مسلم مأمور دولت است.
اشتغال به تدریس در کشور خارجی		رأی وحدت رویه شماره ۴۹۶ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۰۱
		پیام رأی: عزیمت به کشور خارجی با اخذ مرخصی بدون حقوق و اشتغال بعدی به تدریس در آن کشور حسب درخواست وزارت امور خارجه، موجب برقراری فوق‌العاده مأموریت خارج از کشور نمی‌شود.

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فوق العاده مأموریت خارج از کشور	لزوم رعایت مقررات آیین نامه فوق العاده اشتغال خارج از کشور	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۳۶ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۵
	پیام رأی: عدم رعایت آیین نامه فوق العاده اشتغال خارج از کشور مستخدمان دولت از جمله ماده ۶ آن، موجب حق مکتسب قانونی خاصی نیست.	
	کارمندان فاقد مدرک دیپلم	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۲۵ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۲
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده ثابت مأموریت خارج از کشور به کارمندان فاقد مدرک دیپلم، به مأخذ جدول موضوع ماده ۳۰ مقررات تسهیلاتی، استخدامی، مالی و انضباطی وزارت امور خارجه، جواز قانونی ندارد.	
	اثر ابطال مصوبه فوق العاده اشتغال خارج از کشور	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۰۵
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده اشتغال خارج از کشور به مأخذ مقرر در تصویب نامه شماره ۵۹۸۹/ت/۲۲۵۲۶ هـ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۲۸ هیأت وزیران قبل از تاریخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۱ محمل قانونی ندارد.	
	پرداخت به تبع همسر	رأی ایجاد رویه شماره ۴۵۴ مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۲۵ و رأی وحدت رویه شماره ۱۱۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۳/۰۱
	پیام رأی شماره ۴۵۴: پرداخت فوق العاده مأموریت خارج از کشور به افرادی که بدون تحقق و اجتماع شرایط قانونی، منحصراً به تبع همسر خود در خارج از کشور انجام وظیفه می نمایند، محمل قانونی ندارد.	
	پیام رأی شماره ۱۱۸: فوق العاده مأموریت خارج از کشور به مستخدمانی که منحصراً به تبع همسر خود در خارج از کشور اشتغال دارند، تعلق نمی گیرد.	
	فرهنگیان شاغل در خارج از کشور	آرای وحدت رویه به شماره های ۲۵۴ مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۱ و ۲۶۹ و ۲۷۰ مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۰۴
	پیام آراء: فوق العاده اشتغال خارج از کشور مستخدمان دولت (مأموران ثابت) در رابطه با فرهنگیان شاغل در خارج از کشور پیش بینی نشده است.	
	فوق العاده مأموریت خارج از کشور موضوع قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران	رأی وحدت رویه شماره ۶۶۶، ۶۶۷ و ۶۶۸ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۲۵
	پیام رأی: براساس ماده ۱۵۸ قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱، فوق العاده مأموریت در خارج از کشور برای مشمولان قانون یاد شده پیش بینی شده است و این حکم به کارکنان سپاه پاسداران در فرض اعزام به مأموریت قبل از وضع این قانون تسری نمی یابد.	
	اعمال مدرک تحصیلی بالاتر	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۷۹ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۰۳
	پیام رأی: فوق العاده اشتغال در خارج از کشور برای کسانی که مدرک تحصیلی آنها بالاتر از مدرکی است که برای اعزام پیش بینی شده بوده است، به شرط مطلوبیت مدرک تحصیلی آنها، قابل افزایش است.	
مبنای محاسبه فوق العاده اشتغال خارج از کشور	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۵۳ مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۰۳	
پیام رأی: در صورتی که یورو مبنای محاسبه پرداخت فوق العاده اشتغال خارج از کشور قرار گیرد، ملاک محاسبه و پرداخت، تاریخ پیدایش و رواج آن ۲۰۰۲/۰۱/۰۱ میلادی می باشد.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فوق العاده محرومیت از تسهیلات زندگی	شرط پرداخت فوق العاده محرومیت از تسهیلات زندگی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۱ مورخ ۱۳۶۹/۰۴/۲۸
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده های محرومیت از تسهیلات زندگی و محل خدمت مشروط به انجام خدمت در نقاط فاقد تسهیلات لازم برای زندگی یا تغییر محل جغرافیایی خدمت است.	
	تأثیر تقاضای انتقال	رأی وحدت رویه شماره ۲ مورخ ۱۳۷۰/۰۱/۲۰
فوق العاده محل خدمت	پیام رأی: مجرد تقاضای مستخدم دولت در خصوص انتقال، سالب حق استفاده او از فوق العاده های قانونی و از جمله فوق العاده محرومیت از تسهیلات زندگی به سبب خدمت در نقاط محروم نیست.	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۲ مورخ ۱۳۷۰/۰۸/۲۱
	پرداخت فوق العاده محل خدمت به کارمندان بانکها	پیام رأی: کارمندان بانکها مشمول بند (ت) ماده ۳۹ قانون استخدام کشوری در خصوص پرداخت فوق العاده محل خدمت می شوند و پرداخت فوق العاده مذکور مشروط و مقید به تغییر محل سکونت مستخدم نیست.
	لزوم پرداخت فوق العاده محل خدمت در صورت اجتماع شرایط	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۷ مورخ ۱۳۷۰/۰۹/۲۶
فوق العاده مخصوص پیمانی	پیام رأی: واحدهای دولتی باید فوق العاده محل خدمت را به منظور جبران هزینه ها و مخارج اضافی ناشی از تغییر محل جغرافیایی خدمت مستخدم دولت، با رعایت ضوابط مقرر در آئین نامه مربوط پرداخت نمایند.	رأی وحدت رویه شماره ۵۴ مورخ ۱۳۷۹/۰۲/۱۸
	مشمولین دریافت فوق العاده محل خدمت	پیام رأی: پرداخت بدون محدودیت زمانی فوق العاده محل خدمت مربوط به مناطق محروم و بد آب و هوا موضوع تبصره ۲ ماده ۳۹ قانون استخدام کشوری، شامل مستخدم شاغل در شهرستان بهبهان نمی شود.
	میزان فوق العاده مخصوص پیمانی	رأی وحدت رویه شماره ۵۳۳ مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۱۳
فوق العاده ویژه معلمان	پیام رأی: فوق العاده مخصوص پیمانی به شرط تشخیص وزیر یا بالاترین مقام دستگاه تا ۴۰ درصد بر اساس نتایج عملکرد مستخدمان قابل پرداخت است.	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۷ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۱
	فوق العاده مخصوص پیمانی و تفاوت تطبیق	پیام رأی: در صورت تبدیل وضعیت، فوق العاده مخصوص پیمانی، در تفاوت تطبیق احتساب نمی گردد.
	مشمولین دریافت فوق العاده ویژه معلمان	آرای وحدت رویه به شماره های ۷۸۰ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۲۴ و ۸۲۵ و ۸۲۶ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۷
فوق العاده ویژه معلمان	پیام آراء: فوق العاده ویژه معلمان شامل مستخدمین مشمول ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت نمی شود.	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۵۴ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۴
	مبدأ زمانی پرداخت فوق العاده ویژه معلمان	پیام رأی: پرداخت فوق العاده ویژه به معلمان، مربیان، مدیران و معاونین واجد شرایط مدارس قبل از تاریخ تصویب هیأت ممیزه جواز قانونی ندارد.

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فوق العاده ویژه معلمان	پرداخت فوق العاده ویژه طرح مسیر ارتقای شغلی معلمان	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۵۲ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۶
	پیام رأی: مطابق ماده ۵ تصویب نامه شماره ۲۵۵۲/ت/۲۹۹۳۳ هـ مورخ ۱۳۸۳/۱/۲۶ هیأت وزیران، پرداخت فوق العاده ویژه طرح مسیر ارتقای شغلی معلمان کشور که از حقوق و فوق العاده شغل موضوع ماده ۸ قانون فوق الذکر برخوردار بوده اند، منع شده است.	
	تأخیر در ارائه مدارک و مستندات	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹
	پیام رأی: مسئولیت و آثار مالی مترتب بر تأخیر اشخاص ذی نفع در ارائه مدارک و مستندات مرتبط و مؤثر در تصمیم هیأت ممیزه در خصوص برخورداری از فوق العاده ویژه معلمان، متوجه خود اشخاص است.	
	محدود بودن افراد ذیحق در دریافت فوق العاده ویژه معلمان	رأی وحدت رویه شماره ۳۲۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۱۳
	پیام رأی: نظر به محدودیت مقرر در تصویب نامه هیأت وزیران از حیث تعداد افراد ذیحق به دریافت فوق العاده ویژه معلمان، مجرد کسب امتیاز موجد حق استفاده از این فوق العاده تا تاریخ اجرای اصلاحیه نبوده است.	
	عدم تأثیر بازنشستگی در دریافت فوق العاده ویژه معلمان	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۳ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۰۸
	پیام رأی: با احراز استحقاق فرد به دریافت فوق العاده ویژه، مجرد بازنشستگی وی نافی حق مکتسب قانونی مذکور نیست.	
	مستمر بودن خدمت	آرای وحدت رویه به شماره های ۸۵۲ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱ و ۷۲۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۲۳
	پیام رأی شماره ۸۵۲: تسری تصویب نامه هیأت وزیران در خصوص ارتقای مستخدمین آموزشی و برخورداری از فوق العاده ویژه به اشخاصی که اشتغال مستمر و تمام وقت به تدریس ندارند، وجاهت قانونی ندارد.	
پیام رأی شماره ۷۲۹: اشتغال به تدریس تمام وقت، شرط لازم برای برخورداری از فوق العاده ویژه معلمان است.		
فوق العاده های ویژه	فوق العاده ویژه هیأت امنا	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۱ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۱
	پیام رأی: فوق العاده ویژه هیأت امنا مشمول کسور بازنشستگی است و می تواند در تعیین بازخرید مرخصی ذخیره کارکنان دانشگاه محاسبه و پرداخت شود.	
	فوق العاده ویژه کارکنان مراکز آموزش فنی و حرفه ای	رأی وحدت رویه شماره ۵۶۹ و ۵۶۵ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۸
	پیام رأی: فوق العاده خاص بایستی در فوق العاده ویژه کارکنان مراکز آموزش فنی و حرفه ای به جای فوق العاده جذب احتساب گردد.	
	فوق العاده ویژه موضوع قانون برنامه چهارم توسعه	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۶ مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۳۰
	پیام رأی: الزام به پرداخت فوق العاده ویژه موضوع قانون برنامه چهارم توسعه با توجه به عدم تهیه ضوابط آن غیر قانونی است.	
شرط پرداخت فوق العاده ویژه ارتقای شغلی	رأی وحدت رویه شماره ۴۶۷ و ۴۶۸ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۲۲	
پیام رأی: تأیید بالاترین مقام دستگاه، شرط پرداخت فوق العاده ویژه ارتقای شغلی است.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فوق العاده‌های ویژه	پرداخت فوق العاده ویژه به نخبگان	رأی وحدت رویه شماره ۹۱۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۸
	فوق العاده ویژه کارشناسی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۹۰ مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۰۵
	پیام رأی: مطابق مصوبه هیأت وزیران، میزان اضافه کار ساعتی بر مبنای تفاوت تطبیق حقوق و فوق العاده شغل و فوق العاده جذب کارکنان یا فوق العاده خاص تعیین شده است. نظر به این که در این مصوبه، فوق-العاده ویژه کارشناسی به عنوان مبنای تعیین اضافه کار احصاء نشده است در نتیجه دلیلی بر احتساب فوق-العاده ویژه کارشناسی در تعیین اضافه کار وجود ندارد.	
	فوق العاده ویژه (موضوع بند ۱۰ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری)	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۱۳ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۰۹
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده ویژه موضوع بند ۱۰ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری برای حداکثر (۲۵٪) از مشاغل، در برخی از دستگاه‌های اجرائی تا (۵۰٪) سقف امتیاز حقوق ثابت و فوق العاده‌های مستمر پرداخت می‌گردد.	
	فوق العاده ویژه کارکنان قوه قضاییه و سازمان‌های تابعه	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۲۲ مورخ ۹۷/۵/۱۶
عیدی کارکنان دولت	پیام رأی: پرداخت فوق العاده ویژه به کارکنان قوه قضاییه و سازمان‌های تابعه قبل از تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۰۱ مجوز قانونی نداشته و به همین لحاظ نیز حق مکتسبی برای افراد قبل از این تاریخ ایجاد نشده تا تزییع آن امکانپذیر باشد.	
	فوق العاده ویژه مدیریت بحران	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۰۲ مورخ ۹۷/۱۲/۰۷
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده ویژه مدیریت بحران علی الاطلاق (چه در مورد کارمندان رسمی و چه در مورد کارمندان قراردادی) وزارت راه و شهرسازی با قانون مغایرت دارد.	
	عیدی سال ۱۳۶۲	رأی وحدت رویه شماره ۲۸ مورخ ۱۳۷۰/۰۳/۰۷
کمک هزینه ازدواج، عائله-مندی، اولاد و مهد کودک	پیام رأی: عیدی سال ۱۳۶۲ به مستخدمین دارای حداقل هشت ماه سابقه و حقوق و مزایای دریافتی کمتر از هفت هزار تومان، تعلق می‌گرفت.	
	پرداخت عیدی و پاداش در خلال سال	رأی وحدت رویه شماره ۲۶ مورخ ۱۳۷۱/۰۳/۱۲
	پیام رأی: پرداخت عیدی و پاداش پایان سال ۱۳۵۹ به کارمندان بازنشسته در خلال سال مذکور به نسبت مدت خدمت آنان، موافق اصول و موازین قانونی بوده است.	
کمک هزینه ازدواج، عائله-مندی، اولاد و مهد کودک	کمک هزینه اولاد انانث	رأی وحدت رویه شماره ۷۲۱ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۲
	پیام رأی: کمک هزینه اولاد انانث در مدت وجود رابطه علقه زوجیت و داشتن همسر و برخوردارگی از نفقه از طریق شوهر تعلق نمی‌گیرد و فرزند انانث پس از طلاق و یا فوت همسر مجدداً تحت حمایت پدر قرار می‌گیرد.	
	دریافت کمک هزینه ازدواج فرزند	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۲ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۱۲
		پیام رأی: هر یک از پدر و مادری که مستخدم دولت هستند استحقاق دریافت کمک هزینه ازدواج فرزند به طور جداگانه و مضاعف را ندارند.

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
کمک هزینه ازدواج، عائله-مندی، اولاد و مهدکودک	شرط پرداخت کمک هزینه مهدکودک	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹۱۰ و ۹۱۱ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۴، ۳۹۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۰۶ و ۱۰۱۹ و ۱۰۲۰ مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۱۲
	پیام رأی شماره ۹۱۰، ۹۱۱ و ۳۹۷: در صورت دایر بودن مهد کودک دولتی جهت ارائه خدمت، الزامی به پرداخت کمک هزینه مهدکودک برای کارکنان اناث که دارای فرزند زیر پنج سال می‌باشند، محرز نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۰۱۹ و ۱۰۲۰: عدم تبادل موافقتنامه بین دستگاه اجرایی و سازمان برنامه و بودجه راجع به اعتبارات برنامه خدمات رفاهی کارکنان دولت، نافی استحقاق کارکنان دولت به برخورداری از هزینه مهد کودک نیست.	
	عدم احتساب کمک هزینه عائله مندی و اولاد به عنوان بخشی از حقوق بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۲۳۳ و ۲۳۴ مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۱۰
کمک هزینه کالا و مایحتاج ضروری	مبدأ زمانی برقراری کمک هزینه عائله‌مندی و اولاد	رأی وحدت رویه شماره ۵۰۹ مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۰۴
	پیام رأی: برقراری و پرداخت کمک هزینه عائله‌مندی و اولاد موضوع بند ۴ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری پیش از اجرایی شدن فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری منع قانونی دارد.	
	کمک هزینه عائله‌مندی زنان	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۲۳ مورخ ۹۷/۵/۲۳
	پیام رأی: زنان شاغلی که فاقد همسر هستند و سابقه ازدواج ندارند مشمول دریافت کمک هزینه عائله مندی نیستند.	
کمک هزینه مسکن و سفر	پرداخت کمک هزینه کالا و مایحتاج ضروری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۸۴۱ و ۸۴۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۷، ۱۱۴۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۴
	پیام آراء: طرح شکایت به خواسته پرداخت کمک هزینه کالا و مایحتاج ضروری قبل از تصویب آیین‌نامه اجرایی قانون و تخصیص اعتبار لازم به واحدهای دولتی ذیربط وجاهت قانونی ندارد.	
	شرط پرداخت کمک هزینه سفر	رأی وحدت رویه شماره ۳۰ مورخ ۱۳۶۴/۱۰/۰۱
	پیام رأی: در صورت تغییر جغرافیایی محل خدمت مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری، به آنها باید هزینه سفر و هزینه نقل مکان پرداخت شود.	
کمک هزینه مسکن و سفر	فائمه به شخص بودن هزینه سفر و نقل مکان	رأی وحدت رویه شماره ۱ مورخ ۱۳۶۸/۰۱/۲۸
	پیام رأی: فوق‌العاده‌هایی از قبیل هزینه سفر و نقل مکان، حقوقی است که با گذشت مستخدم منتفی می‌شود و در این صورت، سازمان متبوع ملزم به پرداخت آن نیست.	
	پرداخت هزینه سفر در محدوده جغرافیایی یک شهرستان	رأی وحدت رویه شماره ۳۷ مورخ ۱۳۸۶/۰۲/۰۲
	پیام رأی: پرداخت هزینه سفر در محدوده جغرافیایی یک شهرستان مشروط بر آن است که فاصله بین دو محل در جاده‌های آسفالتی از ۵۰ کیلومتر و در جاده‌های غیر آسفالتی از ۳۰ کیلومتر تجاوز نماید.	
شرط برخورداری از کمک هزینه مسکن		رأی وحدت رویه شماره ۱۱۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۲
پیام رأی: طبق ماده ۴۰ الحاقی به قانون موادی از قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، برخورداری از کمک هزینه مسکن موکول به تبادل موافقت‌نامه‌ها با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی شده است.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی	
	پرداخت حق مسکن و هزینه سفر به کارکنان شاغل در دهستان‌های محروم	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۵۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۴	
	پیام رأی: پرداخت حق مسکن و هزینه سفر به موجب مصوبه هیأت وزیران به مستخدمین رسمی یا ثابت مشمول قانون استخدام کشوری یا مقررات استخدامی شرکت‌های دولتی شاغل در دهستان‌های محروم، در صورت غیر بومی بودن و عدم سکونت در خانه‌های سازمانی و موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه متبوع مستخدم مجاز اعلام شده است.		
مزایای مدیریتی و فوق‌العاده شغل مدیران	میزان فوق‌العاده شغل مدیران و سرپرستان	رأی وحدت رویه شماره ۲۴۱، ۲۴۲ و ۲۴۳ مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۱۰	
	پیام رأی: به موجب بند ۵ مصوبه شماره ۱۴۹۵/د-۱۳۷۱/۳/۲ شورای حقوق و دستمزد، پرداخت فوق‌العاده شغل مدیران و سرپرستان به میزان ۵ درصد تجویز شده است.		
	پرداخت فوق‌العاده مدیریت و سرپرستی به مدیران شرکت‌های تعاونی	رأی وحدت رویه شماره ۴۱۳ مورخ ۱۳۹۲/۰۶/۲۵	
	پیام رأی: با توجه به این که مدیریت در شرکت تعاونی از جمله مصادیق سمت‌های مدیریتی مصرح در تبصره ۱ ماده ۱۰۹ قانون مدیریت خدمات کشوری و جدول ذیل آن نیست، لذا مزایای مدیریتی به این دسته از مدیران تعلق نمی‌گیرد.		
	شرط پرداخت مزایای مدیریتی (موضوع تبصره ۱ ماده ۱۰۹ قانون مدیریت خدمات کشوری)	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۹ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۱	
پیام رأی: داشتن حداقل دو سال سابقه مدیریتی، شرط پرداخت مزایای موضوع تبصره ۱ ماده ۱۰۹ قانون مدیریت خدمات کشوری است.			
سایر فوق‌العاده‌ها و مزایا	کمک غیرنقدی مورد مطالبه کارمندان وزارت دادگستری	رأی وحدت رویه شماره ۹۱ مورخ ۱۳۷۶/۰۷/۱۲	
	پیام رأی: نظر به این که کمک غیرنقدی مورد مطالبه کارمندان وزارت دادگستری مصداق تبصره ۶۵ قانون بودجه سال ۱۳۶۳ نبوده و در اختیار وزارت مذکور قرار نداشته، آن وزارتخانه قانوناً ملزم به تأمین و پرداخت آن نیست.		
	مستمر بودن فوق‌العاده جذب اعضای هیأت علمی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۷۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۲	
	پیام رأی: با توجه به تجویز پرداخت فوق‌العاده حق جذب اعضای هیأت علمی از تاریخ ۱۳۷۹/۰۱/۰۱، فوق‌العاده مذکور باید در تعیین حقوق بازنشستگی احتساب شود.		
	مرجع پرداخت فوق‌العاده سختی شرایط محیط کار	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۱ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۱۲	
پیام رأی: پرداخت فوق‌العاده سختی شرایط محیط کار در مدت اشتغال کارمند به خدمت به عهده واحد دولتی متبوع کارمند است.			
مبدأ زمانی پرداخت مزایای جذب و نگهداری افراد نخبه	رأی وحدت رویه شماره ۱۷ مورخ ۱۳۸۹/۰۲/۰۶		
پیام رأی: افرادی که قبل از تصویب آیین‌نامه جذب و نگهداری نیروی انسانی نخبه از شرایط و ویژگی‌های افراد نخبه برخوردار بوده‌اند، باید از تاریخ تصویب آیین‌نامه از مزایای مندرج در آن بهره‌مند شوند.			



آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
سایر فوق- العاده‌ها و مزایا	فوق‌العاده ستادی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹۴ مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۱۷ و ۴۱۵ و ۴۱۶ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳
	پیام رأی شماره ۹۴: پرداخت فوق‌العاده ستادی به کارکنان ستادی دستگاه‌های اجرایی در سال ۸۴ در حد اعتبار تخصیص یافته بوده و دلیلی بر ایجاد تعهد زاید بر اعتبار تخصیص یافته برای دولت وجود ندارد.	
	پیام رأی شماره ۴۱۵ و ۴۱۶: مصوبه هیأت وزیران ناظر بر برقراری فوق‌العاده بهره‌وری برای کارکنان ستادی و استانی وزارتخانه صنایع و معادن، با اجرایی شدن فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری، قابلیت اجرا ندارد.	
	هزینه درمانی مستخدمان خارج از کشور	رأی وحدت رویه شماره ۲۹ مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۲۸
	پیام رأی: دستگاه‌های دولتی مکلف به پرداخت هزینه‌های درمانی مستخدمان مأمور در خارج از کشور می‌باشند.	
	پاداش حسن خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۹۵ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۲۵
	پیام رأی: پاداش حسن خدمت به مستخدمان آموزش و پرورش پرداخت می‌گردد.	
	بهره‌وری کارکنان سازمان تأمین اجتماعی	رأی وحدت رویه شماره ۲۴۵ مورخ ۱۳۹۱/۰۵/۰۲
	پیام رأی: سازمان تأمین اجتماعی مجاز به پرداخت بهره‌وری به کارکنان این سازمان در صورت رضایت از عملکرد آنان در جهت نیل به اهداف سازمان می‌باشد.	
	فوق‌العاده حق تخصص	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۳ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۶
پیام رأی: سازمان تأمین اجتماعی مکلف به قبول کسور حق بیمه مربوط به فوق‌العاده حق تخصص برای کارکنان شرکت‌های زیرمجموعه وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات می‌باشد.		
مابه‌التفاوت حقوق و مزایای کارکنان قرارداد مشخص	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۹۳ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۰۶	
پیام رأی: مفاد بند ۲ بخشنامه شماره ۴۸۴۸/۱۰۰-۱۳۸۶/۱/۲۰-۱۳۸۶ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مبنی بر پرداخت مابه‌التفاوت حقوق و مزایای کارکنان قرارداد مشخص فقط برای سال ۱۳۸۶ قابل اعمال است و حکومتی نسبت به سال‌های پس از آن ندارد.		
فروش و استفاده از خانه‌های سازمانی	رعایت صرفه و صلاح دولت	رأی وحدت رویه شماره ۲۸ و ۲۹ مورخ ۱۳۶۶/۰۷/۲۱
	پیام رأی: اقدامات استناداری باختران مبنی بر عدم فروش و واگذاری خانه‌های سازمانی به ساکنین فعلی آنها به جهت رعایت صرفه و صلاح دولت، خلاف مقررات به نظر نمی‌رسد.	
	نیاز واحد دولتی بهره‌برداري کننده	رأی وحدت رویه شماره ۳۰، ۳۱ و ۳۲ مورخ ۱۳۷۵/۰۲/۲۹
	پیام رأی: الزام دولت به فروش خانه‌های سازمانی به متصرفین آنها در صورت نیاز واحد دولتی بهره‌برداري کننده به نگهداری آنها، جواز قانونی ندارد.	
	امتناع از تخلیه و تحویل خانه سازمانی	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۵ مورخ ۱۳۷۹/۰۶/۲۰
پیام رأی: تمرد، عدم اطاعت از دستور قانونی مقام مافوق در قلمرو وظایف و تکالیف پست سازمانی مربوط است ولی امتناع از تخلیه و تحویل خانه سازمانی از نوع تکالیف شغل مورد تصدی مستخدم دولت به شمار نمی‌آید.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
فروش و استفاده از خانه‌های سازمانی	ضمانت اجرای عدم تخلیه خانه سازمانی	رأی وحدت رویه شماره ۳۱۸ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۰۲
	تکلیف خانه‌های سازمانی در مالکیت دولت پس از پایان مدت اجاره	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۱، ۱۷۲ و ۱۷۳ مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۰۴
	قانون حاکم بر خانه‌های سازمانی دانشگاه	رأی وحدت رویه شماره ۸۹۹ مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۱۳
	قانون حاکم بر نحوه انتقال کارکنان ستادی و سازمان‌های منطقه‌ای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۳ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۰
انتقال و مأموریت کارکنان دستگاه‌های اجرایی	پیام رأی: در صورت عدم تخلیه خانه سازمانی ظرف مهلت مقرر، تا روز تخلیه و تحویل، از حقوق و مزایای مستخدم و در مورد مستخدم بازنشسته، یک چهارم حقوق بازنشستگی وی به نفع سازمان مربوط برداشت می‌شود.	پیام رأی: طبق قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن، خانه‌های سازمانی در مالکیت دولت پس از پایان مدت اجاره از طریق مزایده قابل فروش است.
	پیام رأی: اعمال قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن و اصلاح بعدی آن در خصوص فروش خانه‌های سازمانی در دانشگاه‌ها تابع مصوبه هیات امناء است.	پیام رأی: در خصوص نحوه انتقال، کارکنان سازمان‌های منطقه‌ای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کارمندان ستادی وزارت مذکور، مشمول ماده ۱۳ قانون تشکیل وزارت بهداشتی هستند.
	عدم الزام دستگاه‌ها به پذیرش درخواست انتقال کارکنان	پیام رأی: سازمان متبوع مستخدم در پذیرفتن درخواست پرسنل مبنی بر انتقال به سازمان دیگر الزام قانونی ندارد.
	شرط رضایت مستخدمین در انتقال	پیام رأی شماره ۱۵۱: حکم مقرر در ماده ۱۴۲ لایحه قانونی استخدام کشوری مبنی بر جواز انتقال برخی مستخدمین به شرط رضایت آنان، مفید جواز انتقال سایر مستخدمین رسمی بدون جلب رضایت آنها نیست.
	پیام رأی: سازمان متبوع مستخدم در پذیرفتن درخواست پرسنل مبنی بر انتقال به سازمان دیگر الزام قانونی ندارد.	پیام رأی شماره ۲۷۲: پیرو انتقال کارمند حسب نظر کارگروه موضوع مصوبه هیات وزیران به وزارت نیرو، انتقال مجدد وی به وزارت جهاد کشاورزی بدون تمسک به حکم مقنن و جلب رضایت مستخدم، جواز قانونی ندارد.
	تغییر محل خدمت به واسطه انتزاع بخشی از وظایف و مسؤلیت‌های وزارتخانه یا سازمان متبوع مستخدم	پیام رأی: انتزاع بخشی از وظایف و مسؤلیت‌های وزارتخانه یا سازمان متبوع مستخدم و واگذاری آن به سازمان جدید و تغییر محل خدمت مستخدم به تبع آن، از مصادیق انتقال مستخدم به‌شمار نمی‌رود.
اعطای تسهیلات انتقال از تهران و کلان‌شهرها	پیام آراء: پرداخت کمک سود متعلق به تسهیلات بانکی موضوع آیین‌نامه ایجاد تسهیلات جهت شاغلین دولتی متقاضی انتقال از تهران و کلان‌شهرها، پس از اعطای تسهیلات به متقاضیان صورت می‌گیرد.	
آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۹۵ مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۱۸ و ۱ مورخ ۱۳۹۰/۰۱/۱۵		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	نقل و انتقال فرهنگیان	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۳۲ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۴
<b>پیام رأی:</b> یکی از ضوابط اساسی نقل و انتقال فرهنگیان، عدم نیاز منطقه مبدأ و شدت نیاز منطقه مقصد است.		
	جابجایی در سطح یک شهرستان	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۳۹ و ۱۲۳۸ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۱۹
<b>پیام رأی:</b> مطابق بند و ماده ۵۰ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، جابجایی محل خدمت مستخدم مازاد در سطح یک شهرستان، نیازی به اخذ موافقت و تمایل مستخدم ندارد.		
	پرداخت هزینه جابجایی صندوق بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۶۴ و ۱۳۱۷ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵
<b>پیام رأی:</b> با واگذاری شرکت دولتی و انتقال کارکنان آن به بخش غیردولتی طبق بند (د) ماده ۲۱ قانون مدیریت، هزینه جابجایی صندوق بازنشستگی باید توسط دولت تأمین شود.		
	انتقال از کلان شهرها	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۸۰ و ۱۳۹۴ مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۰۶
<b>پیام رأی:</b> مصوبات هیأت وزیران و کارگروه انتقال از کلان شهرها دلالتی بر الزام دستگاههای اجرایی به تبدیل وضع کارمندان قراردادی به پیمانی ندارد و مصوبات مربوطه در باب تبدیل وضعیت استخدامی از قرارداد کار معین به پیمانی محدود به رعایت مقررات قانونی می باشد.		
	تعیین مدت خدمت آموزشی کارکنان آموزشی توسط وزارت آموزش و پرورش	رأی وحدت رویه شماره ۳۳ الی ۳۹ مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۰۳
<b>پیام رأی:</b> تعیین مدت خدمت آموزشی کارکنان آموزشی توسط وزارت آموزش و پرورش، با استفاده از اختیارات قانونی این وزارتخانه صورت گرفته و مغایرتی با قوانین و مقررات موضوعه ندارد.		
تعیین ساعات کار	احتساب مدت خدمت آموزشی معلمان	آرای وحدت رویه به شماره های ۱۴۹۶ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۴ و ۶۳ و ۶۴ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۱
	<b>پیام رأی:</b> احتساب مدت خدمت آموزشی معلمان، در صورت تقلیل ساعات کار آموزشی آنان بدون اجتماع و تحقق شرایط لازم از جمله داشتن ۲۰ سال سابقه تدریس به طور مستمر و تمام وقت، وجاهت قانونی ندارد.	
	تعیین ساعات کار مشاوران توسط وزارت آموزش و پرورش	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۲ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۱
<b>پیام رأی:</b> تعیین ساعات کار مشاوران توسط وزارت آموزش و پرورش، با استفاده از اختیارات قانونی این وزارتخانه صورت گرفته و مغایرتی با قوانین و مقررات موضوعه ندارد.		
تعیین محل خدمت	تعیین محل خدمت معلمان	آرای وحدت رویه به شماره های ۳۴۹ مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۱ و ۷۵ مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۱۲
	<b>پیام رأی شماره ۳۴۹:</b> تعیین محل خدمت معلمان با توجه به نتیجه امتیازات شغلی هریک از آنان از اختیارات مدیریتی بوده و مغایرتی با قانون نداشته است.	
	<b>پیام رأی شماره ۷۵:</b> تعیین محل خدمت مستخدمین آموزش و پرورش از سوی دستگاه متبوع مستخدم صحیح و مطابق مقررات است.	

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
جواز اشتغال در ساعات غیر اداری	اشتغال در شرکت‌های تعاونی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۲ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱۰
	پیام رأی: اشتغال مستخدم دولت در ساعات غیر اداری در شرکت‌های تعاونی تحت نظارت سازمان مرکزی تعاون کشور قانونی است.	
حقوق وظیفه و مستمری‌ها	قطع حقوق وظیفه ابوبین مستخدم متوفی	رأی وحدت رویه شماره ۴۱ مورخ ۱۳۶۴/۱۰/۳۰
	پیام رأی: قطع حقوق وظیفه ابوبین مستخدم متوفی، در صورتی که از ابتدا واجد شرایط قانونی دریافت آن نبوده و یا بعداً شرایط استفاده از حقوق مزبور را از دست داده باشند، خلاف قانون نیست.	
	ملاک تعیین حقوق وظیفه وراث مستخدمین بازنشسته متوفی	رأی وحدت رویه شماره ۳۸ مورخ ۱۳۶۶/۰۸/۱۴
	پیام رأی: ملاک و مأخذ تعیین حقوق وظیفه وراث مستخدمین بازنشسته متوفی، حقوق بازنشستگی دریافتی وی است.	
	تأثیر ازدواج در مستمری	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۴ مورخ ۱۳۷۷/۰۵/۲۴
	پیام رأی: قطع مستمری همسر شهید به جهت ازدواج منقطع جواز قانونی ندارد.	
	شرط نداشتن شوهر در برقراری مستمری وراث کارمندان متوفی	رأی وحدت رویه شماره ۲۶۰ مورخ ۱۳۸۲/۰۷/۱۳
	پیام رأی: محدود و مقید نمودن برقراری حقوق وظیفه یا مستمری وراث کارمندان متوفی صرفاً به شرط احراز نداشتن شوهر در زمان فوت مورث، مخالف عموم و اطلاق حکم قانونگذار است.	
	مرجع احراز شرایط برقراری مستمری متوفی	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۳ مورخ ۱۳۸۵/۰۹/۱۲
	پیام رأی: احراز شرایط قانونی لازم جهت برخورداری وراث مستخدم رسمی متوفی از مستمری قانونی مربوط، بر اساس تقاضای وراث واجد شرایط توسط سازمان بازنشستگی کشوری صورت می‌گیرد.	
پرداخت مستمری به پدر و مادر	رأی وحدت رویه شماره ۳۳۵ مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۷	
پیام رأی: پرداخت مستمری به پدر و مادر افراد و پرسنل متوفای نیروهای مسلح با رعایت مقررات مربوطه منوط بر آن است که بازماندگان مذکور در زمان فوت مورث خود تحت‌الکفاله او بوده باشند و با این وصف مستمری مزبور از تاریخ فوت مورث افراد تحت‌الکفاله قابل پرداخت است.		
امکان جمع حقوق وظیفه با حقوق اشتغال یا بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۳ مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۰۴	
پیام رأی: قطع حقوق وظیفه دریافتی فرد تحت‌الکفاله همسر به بهانه دریافت حقوق اشتغال یا بازنشستگی توسط خود وی، فاقد وجهت قانونی است.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
حقوق وظیفه و مستمری‌ها	تکلیف دستگاه‌های دولتی به پرداخت حقوق وظیفه و مستمری	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۵ مورخ ۱۳۹۰/۰۳/۰۲
	پیام رأی: دستگاه‌های دولتی مکلف به پرداخت حقوق وظیفه و مستمری وراثت کارمندان متوفی پس از احراز شرایط قانونی از صندوق‌های مربوطه می‌باشند.	
	شرایط برقراری حقوق وظیفه اناث	رأی وحدت رویه شماره ۵۷۲ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۵
	پیام رأی: نداشتن شوهر و شغل، شرط برخورداری فرزندان اناث از حقوق وظیفه مورث است.	

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
<b>مرخصی استحقاقی</b>	تأثیر بازنشستگی بر مرخصی استحقاقی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۳ مورخ ۱۳۶۴/۰۲/۳۰ و ۷۶ مورخ ۱۳۶۷/۰۹/۱۵
	<b>پیام رأی شماره ۳:</b> اعمال بازنشستگی موضوع قانون شرایط انتخاب قضات دادگستری، سالب حق استفاده از مرخصی استحقاقی ذخیره شده موضوع قانون استخدام کشوری نیست.	
	<b>پیام رأی شماره ۷۶:</b> بازنشستگی مستخدم به ابتکار اداره نافی حق ثابت و مکتسب وی به استفاده از مرخصی استحقاقی ذخیره شده موضوع ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری نیست.	
	حداکثر مدت مرخصی موضوع مواد ۱۵ و ۱۶ آیین‌نامه قانون استخدام کشوری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۷۲ مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۱۶، ۷۶ مورخ ۱۳۸۰/۰۸/۰۶ و ۲۴۶ مورخ ۱۳۷۳/۰۷/۰۹
	<b>پیام آراء:</b> در رابطه با مستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری، به موجب ماده ۱۷ آیین‌نامه مرخصی‌ها، حداکثر مدت مرخصی موضوع مواد ۱۵ و ۱۶ این آیین‌نامه از ۴ ماه تجاوز نمی‌کند.	
	تأثیر انتقال بر مرخصی استحقاقی ذخیره شده مستخدمین	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۵۴ و ۵۵ مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۲۳ و ۴۹۱ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۲۸
	<b>پیام آراء:</b> مدت مرخصی استحقاقی ذخیره شده جزء سابقه خدمت دولتی محسوب می‌شود و انتقال از یک واحد دولتی به واحد دولتی دیگر سالب حق مذکور نخواهد بود.	
	مرخصی مستخدمین رسته آموزشی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹۴۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۶ و ۷۹۶ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۰۸
	<b>پیام رأی شماره ۹۴۲:</b> چنانچه با درخواست مستخدم رسته آموزشی که در طول سال به علی به میزان کمتر از تعطیلات فصلی استفاده کرده، برای استفاده از مرخصی استحقاقی مازاد موافقت نشود، برای سال بعد ذخیره می‌شود.	
	<b>پیام رأی شماره ۷۹۶:</b> استفاده مستخدمین رسته آموزشی و دیگر مستخدمینی که از تعطیلات فصلی برخوردارند از یک ماه مرخصی استحقاقی سالانه به طور اضافه جواز قانونی ندارد.	
	دریافت حقوق و فوق‌العاده‌های ایام مرخصی ذخیره شده	رأی وحدت رویه شماره ۴۸۸ و ۴۸۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۲۸
	<b>پیام رأی:</b> حق مکتسب قانونی مستخدم رسمی مبنی بر دریافت حقوق و فوق‌العاده‌های ایام مرخصی ذخیره شده، در حالت استعفاء از خدمت دولت از بین نمی‌رود.	
	بهره‌مندی از مرخصی استحقاقی و حقوق و مزایای آن	رأی وحدت رویه شماره ۷۵۹ و ۷۶۳ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۸
	<b>پیام رأی:</b> استفاده از مرخصی استحقاقی و بهره‌مندی از حقوق و فوق‌العاده‌های مربوط به ایام مرخصی استحقاقی استفاده نشده، بدون هیچ محدودیتی جزء حقوق استخدامی مستخدمین رسمی است.	
امکان ذخیره مرخصی استحقاقی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۳۱، ۳۲ و ۳۳ مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۱۹ و ۱۲۳۲ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۸	
<b>پیام آرای شماره ۳۱، ۳۲ و ۳۳:</b> امکان ذخیره مرخصی استحقاقی استفاده نشده برای کارکنان سابق جهاد سازندگی وجود دارد.		
<b>پیام رأی شماره ۱۲۳۲:</b> با توجه به عدم ممنوعیت قانونی برای ذخیره مرخصی استفاده نشده و دریافت آن پس از بازنشستگی در اساسنامه شرکت ملی نفت، دستگاه مزبور موظف به پرداخت وجوه مربوط به مرخصی-های ذخیره شده می‌باشد.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
مرخصی بدون حقوق	عدم امکان دریافت حقوق در مدت مرخصی بدون حقوق	رأی وحدت رویه شماره ۲۴۱ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۰۷
	پیام رأی: مطالبه حقوق دوران مرخصی بدون حقوق، پس از صدور حکم از طرف وزارتخانه یا مؤسسه دولتی متبوع، به ادعای اینکه تقاضای مرخصی بدون حقوق با میل و رغبت صورت نگرفته، و جاهت قانونی ندارد.	
مرخصی زایمان	متولی پرداخت حقوق مرخصی زایمان کارکنان دستگاهها و شرکتهای دولتی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۲۸ مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۱۹
	پیام رأی: با عنایت به تکلیف دستگاهها و شرکتهای دولتی به پرداخت حقوق ایام مرخصی زایمان، تکلیفی متوجه سازمان تامین اجتماعی نیست.	
	افزایش مدت مرخصی زایمان	رأی ایجاد رویه شماره ۶۴ مورخ ۱۳۹۴/۰۱/۳۱
مرخصی مناطق محروم و دورافتاده	پیام رأی: به موجب تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده مصوب سال ۱۳۹۲ و بند یک تصویب نامه شماره ۱۹۲۹۰۱/ت۹۶۵۲۷-۴/۱۹-۱۳۹۲ دستگاههای دولتی مکلف به افزایش مرخصی زایمان از شش ماه به نه ماه می باشند.	
	میزان مرخصی مناطق محروم	رأی وحدت رویه شماره ۸۶۰ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۳
	پیام رأی: در نقاط تعیین شده به عنوان نقاط محروم و دورافتاده، مستخدمین علاوه بر مرخصی استحقاقی، به نسبت مدت خدمت در نقاط محروم از حق استفاده از یک ماه مرخصی در ازای هر سال خدمت برخوردارند.	
	لزوم پرداخت حقوق و فوق العادههای مرخصی سالانه در فرض عدم تأمین اعتبار	رأی وحدت رویه شماره ۶۱۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۱۰
	پیام رأی: فقد اعتبار، سالب حق مستخدمین شاغل در نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگی به دریافت حقوق و فوق العادههای مربوط در صورت عدم استفاده از مرخصی سالانه علاوه بر مرخصی استحقاقی نیست.	
پرداخت وجوه مرخصی استفاده نشده به نرخ یوم الاداء	آرای وحدت رویه به شماره های ۴۹۵ و ۴۹۶ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۱۱ و ۳۵ و ۳۶ مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۲۶	
پیام آراء: مبنای محاسبه و پرداخت وجوه مرخصی موضوع ماده ۲ قانون جذب نیروی انسانی به مناطق محروم سال تقویم و پرداخت (نرخ یوم الاداء) است و نه در پایان هر سال خدمتی.		
مرخصی مناطق محروم نیروهای مسلح	رأی وحدت رویه شماره ۹۴۹ مورخ ۹۷/۴/۱۲	
پیام رأی: با توجه به اینکه مناطق بد آب و هوا در آیین نامه معاشهای نیروهای مسلح مصوب ۱۳۴۶ و آیین نامه مرخصیهای پرسنل مشمول قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۶۷ و آیین نامه مرخصی نیروهای مسلح مصوب سال ۱۳۷۸ احصاء شده و در مقررات مذکور منطقه دورود در هیچ برهه ای از زمان جزء مناطق مشمول مرخصی مناطق بد آب و هوا نبوده است لذا الزام دستگاه اجرایی به پرداخت حقوق و مزایای مرخصی مناطق محروم استفاده نشده در این منطقه فاقد مبنای قانونی است.		
مرخصی حفاظت در برابر اشعه	غیر قابل ذخیره بودن مرخصی قانون حفاظت در برابر اشعه	رأی وحدت رویه شماره ۴۳۵ مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۱۹
	پیام رأی: مرخصی اجباری موضوع بند ۲ ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه قابلیت ذخیره سازی ندارد.	

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده‌های شهدا	لزوم تحت الکفاله بودن عائله جانبازان و شهدای انقلاب اسلامی در دریافت مستمری	رأی وحدت رویه شماره ۲۲ مورخ ۱۳۸۲/۰۱/۳۱
	<b>پیام رأی:</b> مقررات قانون الحاق یک تبصره به قانون استخدام جانبازان مفهم نفی شرط تحت الکفاله بودن عائله جانبازان و شهدای انقلاب اسلامی نیست.	
	لزوم رعایت جمیع شرایط در استخدام ایثارگران	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۴ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۰
	<b>پیام رأی:</b> نظر به اینکه در شرایط آزمون و گزینش و استخدام ایثارگران در واحدهای دولتی ضوابط و امتیازات خاص مقرر و معمول گردیده، در صورت فقدان شرایط و ضوابط مربوط، اطلاق ایثارگر به داوطلب ورود به خدمت دولت و برخورداری تسهیلات استخدامی جواز قانونی ندارد.	
	مرخصی آزادگان	رأی وحدت رویه شماره ۲۹ مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۰۶
	<b>پیام رأی:</b> ضرورت ذخیره کلیه مرخصی‌های استحقاقی سالیانه اختصاص به آزادگانی دارد که قبل از اسارت به استخدام دولت درآمده‌اند.	
	اعاده به خدمت جانبازان	رأی وحدت رویه شماره ۹۴۱ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۶
	<b>پیام رأی:</b> اعاده به خدمت جانبازان فقط برای یک‌بار به درخواست آنان منحصرأ به شرط آن که تا تاریخ تصویب قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان (۱۳۷۴/۰۳/۳۱) در خدمت دستگاه بوده‌اند، امکانپذیر است.	
	حقوق حالت اشتغال	رأی وحدت رویه شماره ۷۹۹ مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۳
	<b>پیام رأی:</b> در صورت اشتغال مجدد کارمند، حقوق حالت اشتغال موضوع تبصره ۶ قانون حالت اشتغال پرداختی به وی که به واسطه رأی کمیسیون ماده ۱۶ رسیدگی به شکایات جانبازان برقرار شده، باید قطع شود.	
	ماده ۱۳ قانون حمایت از آزادگان	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۷۶۰ مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۸ و ۳۸۱ مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۱۵
	<b>پیام رأی شماره ۷۶۰:</b> مقررات ماده ۱۳ قانون حمایت از آزادگان ناظر به نحوه احتساب سوابق خدمتی و محاسبه آن در ارتقاء شغلی و بازنشستگی است و نه پرداخت حقوق و مزایای دوران اسارت.	
	<b>پیام رأی شماره ۳۸۱:</b> ماده ۱۳ قانون حمایت از آزادگان حکمی در باب پرداخت عیدی ایام اسارت ندارد.	
	صلاحیت کمیسیون ماده ۱۶ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۲ و ۷۱۳ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱
	<b>پیام رأی:</b> کمیسیون ماده ۱۶ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان صلاحیت ابتدایی در رسیدگی به شکایات در خصوص حالت اشتغال جانبازان را دارد و در صورتی که تصمیم کمیسیون مورد اعتراض واقع شود، رسیدگی در صلاحیت دیوان عدالت اداری است.	
شخصیت حقوقی مستقل کمیسیون ماده ۱۶ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان	رأی وحدت رویه شماره ۴۳۸ مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۰	
<b>پیام رأی:</b> کمیسیون موضوع ماده ۱۶ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان واجد شخصیت حقوقی مستقل از بنیاد شهید و امور ایثارگران است لذا رسیدگی به شکایت علیه بنیاد شهید و به خواسته اعتراض نسبت به تصمیم کمیسیون ماده ۱۶ قانون مذکور، به لحاظ اینکه شخصیت بنیاد شهید و کمیسیون ماده ۱۶		



**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده‌های شهدا	مستقل از یکدیگر است دعوا توجهی به بنیاد شهید ندارد.	
	تمایز امتیازات ایثارگری و اشتغال کارگران و کارمندان	رأی وحدت رویه شماره ۷۱۵ و ۷۱۶ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱
	<b>پیام رأی:</b> مصوبه شماره ۷۵۲۳۷/ت/۱۹۸۰۳هـ - ۱۳۷۸/۳/۱۸ هیأت وزیران، متضمن آیین‌نامه اجرایی قانون اعطای امتیازات ایثارگری و اشتغال در مناطق جنگی و جنگ‌زده به کارگران مشمول قانون کار مصوب سال ۱۳۷۶ است، تسری مفاد آن به کارمندان فاقد وجهت است.	
	گروه تشویقی مدیران ایثارگر	رأی وحدت رویه شماره ۴۵۱ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۱۵
	<b>پیام رأی:</b> به موجب تبصره ۷ الحاقی به ماده ۳ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب سال ۱۳۸۱، دولت می‌تواند به مدیران ایثارگر ارائه دهنده خدمات برجسته یک الی دو گروه تشویقی دیگر اعطا نماید.	
	استخدام فرزندان شاهد و جانبازان	رأی وحدت رویه شماره ۹۱۷ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۸
	<b>پیام رأی:</b> به موجب قوانین و مقررات مختلف، استخدام فرزندان جانباز در چهارچوب سهمیه استخدامی امکان پذیر اعلام شده است و بدون مجوز استخدام، امکان استخدام ولو برای فرزندان شاهد و جانباز پیش‌بینی نشده است.	
	پرداخت اضافه شایستگی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۷۱ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۸
	<b>پیام رأی:</b> پرداخت اضافه شایستگی مطابق دستورالعمل اجرایی اعطای تسهیلات و مزایای استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی منوط به ارزیابی دستگاه متبوع مستخدم می‌باشد.	
	پرداخت پاداش پایان خدمت به والدین شهید	رأی وحدت رویه شماره ۳۴۸ مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۲۵
	<b>پیام رأی:</b> والدین شهید جهت برخورداری از پاداش پایان خدمت شهید بایستی تحت کفاله شهید بوده باشند.	
	محل تأمین مالی حقوق و مطالبات ایثارگران و خانواده معظم شهدا	رأی وحدت رویه شماره ۲۹۷ مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۰۵
	<b>پیام رأی:</b> تأمین مالی حقوق و مطالبات ایثارگران و خانواده معظم شهدا، از محل واگذاری سهام شرکت‌های دولتی یا واگذاری آن اموال یا از محل وجوه حاصل از محل فروش آنها یا از محل صرفه‌جویی حین اجرای بودجه می‌باشد.	
	مصادیق مفهوم «تغییر دستگاه استخدامی» موضوع معافیت ایثارگران و فرزندان شهدا از پرداخت مابه‌التفاوت ناشی از انتقال سوابق بیمه‌ای مقرر در ماده ۴۵ قانون برنامه پنجم توسعه	
<b>پیام رأی:</b> پرداخت مابه‌التفاوت برای ایثارگران و فرزندان شهدا موضوع ماده ۴۵ قانون برنامه پنجم توسعه، در موارد تغییر دستگاه استخدامی بوده و شامل سایر حالات قطع رابطه استخدامی از جمله استعفاء، اخراج، بازخرید خدمت و انفصال نمی‌شود.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	اعاده به خدمت ایثارگران و جانبازان	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۷۹ مورخ ۱۳۹۷/۰۶/۰۶
	پیام رأی: براساس ماده ۶۰ قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران، دستگاه‌های اجرایی مکلفند جانبازان و ایثارگرانی که بازنشسته شده‌اند را بنا به درخواست آنان صرفاً برای یکبار اعاده به خدمت کند.	
	اجرای طرح طبقه‌بندی مشاغل	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۱ مورخ ۱۳۷۱/۰۶/۲۱
	پیام رأی: ماده ۱۴۰ قانون ارتش لزوم اجرای مقررات طرح طبقه‌بندی مشاغل لایحه قانونی استخدام کشوری درباره مستخدمین رسمی ژاندارمری و شهربانی پس از تطبیق وضع با قانون ارتش را افاده نمی‌کند.	
حقوق اداری و استخدامی نیروهای مسلح	اعتبار لایحه قانونی تعدیل سازمان‌های ارتش	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۶ مورخ ۱۳۷۱/۰۶/۲۸
	پیام رأی: با تصویب قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران، لایحه قانونی تعدیل سازمان‌های ارتش نسخ ضمنی شده است.	
	قانون حاکم بر کارکنان شرکت صنایع هواپیمایی ایران	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۲ و ۱۵۳ مورخ ۱۳۷۱/۰۷/۲۵
	پیام رأی: قانون ارتش بر کارکنان شرکت صنایع هواپیمایی ایران وابسته به سازمان صنایع دفاع و وزارت دفاع حاکمیت نداشته و آنان تابع آیین‌نامه استخدامی مصوب مجمع عمومی شرکت می‌باشند.	
	محکومیت زاید بر یکسال مستخدمین ارتش	رأی وحدت رویه شماره ۴۰ مورخ ۱۳۷۲/۰۳/۰۸
	پیام رأی: مستفاد از ماده ۲۹۷ قانون آیین دادرسی و کیفر ارتش، محکومیت زاید بر یک سال مستلزم اخراج مشمولین قانون مذکور است.	
	اعتبار لایحه قانونی مربوط به تبدیل سازمان‌های ارتش ملی اسلامی و بازنشستگی پرسنل و بازخرید سوابق خدمتی آنان	رأی وحدت رویه شماره ۷۳ مورخ ۱۳۷۲/۰۵/۰۹
	پیام رأی: تا تاریخ ۶۶/۹/۷، لایحه قانونی مربوط به تبدیل سازمان‌های ارتش ملی اسلامی و بازنشستگی پرسنل و بازخرید سوابق خدمتی آنان، در رابطه با اعاده به خدمت پرسنل ارتش قابلیت اجرا داشته است.	
	اعتبار مقررات تبصره ماده ۶۹ قانون استخدام نیروهای مسلح	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۰ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۱۷
	پیام رأی: مقررات تبصره ماده ۶۹ قانون استخدام نیروهای مسلح با تصویب لایحه قانونی مربوط به تعدیل سازمان‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران نسخ ضمنی شده است.	
کمیسیون پنج نفره ماده ۱۱۸ قانون استخدام نیروی مسلح	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۵	
پیام رأی: تشکیل کمیسیون پنج نفره ماده ۱۱۸ قانون استخدام نیروی مسلح در مورد رسیدگی به تخلفات پرسنل ارتش از تاریخ اجرای ماده ۱۰۴ قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران، وجاهت قانونی ندارد.		
قطع حقوق بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۰ مورخ ۱۳۷۴/۰۸/۰۶	
پیام رأی: قطع حقوق بازنشستگی توسط سازمان بیمه و بازنشستگی ارتش در اجرای دستور مراجع قضایی ذیربط، صحیح و موافق قانون است.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
حقوق اداری و استخدامی نیروهای مسلح	تأیید و تصویب امتیاز ارشدیت نیروهای نظامی و انتظامی	رأی وحدت رویه شماره ۲۷۰ مورخ ۱۳۷۸/۰۶/۲۸
	<b>پیام رأی:</b> تأیید و تصویب امتیاز ارشدیت برای نیروهای نظامی و انتظامی به پیشنهاد مراجع ذیصلاح و موافقت فرماندهی کل قوای مسلح است.	
	احتساب مدت تحصیل نیروهای مسلح	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۰ و ۲۲۱ مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۱۵
	<b>پیام رأی:</b> حکم مقرر در ماده ۷۷ اصلاحی قانون استخدام نیروهای مسلح و تبصره ذیل آن ناظر به مدت تحصیل افسران، همافران، درجه‌داران و افراد نیروهای مسلح است و تعمیم آن به افراد غیر نظامی جواز قانونی ندارد.	
	وجوه پرداختی مرخصی‌های ذخیره شده نیروی نظامی و انتظامی	رأی وحدت رویه شماره ۴۴۳ و ۴۴۴ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۰۴
	<b>پیام رأی:</b> طبق امریه فرماندهی کل قوا، وجوه پرداختی بابت مرخصی‌های ذخیره شده قبل از ۱۳۵۸/۱/۱ به نیروهای نظامی و انتظامی مسترد نمی‌شود.	
	زمان پرداخت مستمری پدر و مادر افراد تحت الكفاله پرسنل نیروهای مسلح	رأی وحدت رویه شماره ۳۳۵ مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۷
	<b>پیام رأی:</b> مستمری پدر و مادر تحت‌الكفاله افراد و پرسنل متوفای نیروهای مسلح از تاریخ فوت مورث آنها قابل پرداخت است.	
	صدور رأی در کمیسیون مواد ۹۹ و ۱۰۰ مقررات استخدامی ناجا	رأی وحدت رویه شماره ۳۵۹ مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۳
	<b>پیام رأی:</b> کمیسیون‌های مادتين ۹۹ و ۱۰۰ مقررات استخدامی ناجا درباره رسیدگی به تخلفات انتظامی نیروهای انتظامی و صدور رأی مبنی بر برائت و یا محکومیت آنان، الزامی به تبعیت از پیشنهاد هیأت مشورتی ندارند.	
	تمایز جنبه کیفی از جنبه انتظامی	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۲ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶
	<b>پیام رأی:</b> صدور قرار منع تعقیب برای کارمند نیروی انتظامی از جنبه کیفی، نافی جواز رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به جنبه تخلف انضباطی موضوع نمی‌باشد.	
	مشمولین حکم مقرر در تبصره ۱ ماده ۷۴ قانون استخدامی ناجا	رأی وحدت رویه شماره ۴۲، ۴۳ و ۴۴ مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۲۶
	<b>پیام رأی:</b> از تاریخ ۱۳۸۹/۷/۱ حکم تبصره ۱ ماده ۷۴ قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران برای آن دسته از کارکنان انتظامی که قبل از تاریخ تصویب قانون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران استخدام شده‌اند و قبل از تاریخ مذکور نیز مدرک تحصیلی دیپلم ارائه کرده‌اند و هم اکنون نیز شاغل هستند اجرا می‌شود.	

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	موضوع	مشخصات رأی
حقوق اداری و استخدامی نیروهای مسلح	پرداخت حقوق و مزایا در ایام غیبت	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۸۹ مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۰۵
	پرداخت حقوق ایام بدون کاری	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۳۰ مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۰۶
	آثار نظریه کمیسیون ماده ۱۲۰ قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۱۲، ۱۸۱۷، ۱۸۱۹، ۱۸۲۳، ۱۸۲۸ مورخ ۱۳۹۷/۰۹/۱۳
	برکناری از خدمت آزمایشی	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۳ مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۰۹
	پایان دادن به خدمت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۲۷ مورخ ۱۳۷۷/۰۶/۲۱ و ۹۲۶ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۴
مقررات استخدامی متعهدین خدمت به آموزش و پرورش	پرداخت کسورات بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۵ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۱۰
	پایان مدت تحصیل در سنوات خدمت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۳۰۳ و ۳۰۴ مورخ ۱۳۸۱/۰۸/۲۶، ۱۶۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۳/۱۳، ۹۳۸ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۶ و ۱۴۴۳ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۰۷
	پایان مدت تحصیل در سنوات خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۵ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۱۰
	پایان مدت تحصیل در سنوات خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۵ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۱۰
مقررات استخدامی متعهدین خدمت به آموزش و پرورش	پایان مدت تحصیل در سنوات خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۵ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۱۰
	پایان مدت تحصیل در سنوات خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۵ مورخ ۱۳۷۲/۰۷/۱۰

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
مقررات استخدامی متعهدین خدمت به آموزش و پرورش	خصوص احتساب ایام تحصیل، به اشخاصی که به هر نحو قبل از تاریخ تصویب قانون از خدمت در آموزش و پرورش خارج شده‌اند مجوز قانونی ندارد.	
	پیام رأی شماره ۹۳۸: با استخدام رسمی، مدت تحصیل متعهدین خدمت به آموزش و پرورش جزء سابقه خدمت رسمی آنان منظور و از نظر ترفیع (پایه، گروه بازنشستگی) قابل محاسبه خواهد بود.	
	پیام رأی شماره ۱۴۴۳: شرط سپردن تعهد محضری به منظور احتساب مدت تحصیل جزء سابقه خدمت، منحصرأ در مورد داوطلبان تحصیل در دانشسراها جهت انجام خدمت آموزشی در وزارت آموزش و پرورش منظور شده است.	
	استخدام پس از فراغت از تحصیل	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۷۵۸ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۵، ۶۵۴ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۰۶ و ۱۴۹۵ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۴
مقررات استخدامی متعهدین خدمت به آموزش و پرورش	پیام رأی شماره ۷۵۸: مشمولین قانون متعهدین خدمت به وزارت آموزش و پرورش پس از فراغت از تحصیل باید به استخدام قطعی در وزارتخانه مزبور درآیند.	
	پیام رأی شماره ۶۵۴: استخدام متعهدین خدمت به آموزش و پرورش، پس از فراغت از تحصیل، به صورت خرید خدمت یا پیمانی و نظایر آن و یا عدم تعیین تکلیف قطعی آنان وجاهت قانونی ندارد.	
	پیام رأی شماره ۱۴۹۵: عدم صدور ابلاغ استخدامی رسمی برای متعهدین خدمت به آموزش و پرورش و یا استفاده از خدمت آنان به صورت حق‌التدریس، مغایر ماده ۶ قانون متعهدین خدمت به وزارت آموزش و پرورش است.	
	احتساب ایام عدم اشتغال	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۱۲
مقررات استخدامی معلمان حق- التدریس و آموزشیاران	پیام رأی: اگر عدم اشتغال به خدمت متعهدین موضوع قانون متعهدین خدمت به وزارت آموزش و پرورش مستند به فعل آنان نباشد، مدت عدم اشتغال جزء سابقه خدمت محسوب می‌شود.	
	شرط استخدام رسمی و احتساب سنوات تحصیل	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۰ مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۳۱
	پیام رأی: به موجب قانون متعهدین خدمت به وزارت آموزش و پرورش مصوب شرط استخدام رسمی و احتساب سوابق آموزشی فارغ‌التحصیلان سپردن تعهد ثبتي به وزارتخانه مذکور است لذا این حکم در خصوص فارغ‌التحصیلانی که در دانشگاه تربیت معلم پذیرفته شده باشند و از آنان بر اساس نیاز آموزش و پرورش اخذ تعهد نشده باشد جاری نخواهد بود.	
	تعیین محل خدمت متعهدین خدمت به آموزش و پرورش	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۴۳ و ۱۳۴۴ مورخ ۱۳۹۷/۰۵/۳۰
مقررات استخدامی معلمان حق- التدریس و آموزشیاران	پیام رأی: تعیین محل خدمت متعهدین خدمت به آموزش و پرورش پس از فراغت از تحصیل در اختیار آموزش و پرورش می‌باشد.	
	مشمولین قانون بکارگیری معلمان حق‌التدریس	رأی وحدت رویه شماره ۹۱۴ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۹
	پیام رأی: قانون به کارگیری معلمان حق‌التدریس به افرادی که در سنوات تحصیلی ۸۳-۸۲ به خدمت اشتغال داشته‌اند، تسری می‌یابد.	
آموزشیاران	آموزشیاران نهضت سوادآموزی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۱۸۲ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۹ و ۱۴۹۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۴
	پیام آراء: آموزشیارانی که قبل از تاریخ ۱۳۸۰/۸/۸ بر اساس مواد ۶ و ۶ مکرر اساسنامه نهضت سوادآموزی به طور تمام وقت، مداوم و منظم در این نهاد به خدمت درآمده‌اند، مشمول شرایط و ضوابط مربوط هستند.	

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی	
مقررات استخدامی معلمان حق- التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی	مدرسان واحدهای آموزشی بزرگسالان	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۳۷ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۴	
	پیام رأی: اطلاق عنوان معلم حق التدریس به افرادی که در واحدهای آموزشی بزرگسالان با دریافت حق- الزحمه از محل شهریه داوطلبان به تحصیل به خدمت اشتغال داشته‌اند، محمل قانونی ندارد.		
	احتساب ایام تعطیلات تابستان جزء سابقه خدمت دولتی معلمان حق التدریس	رأی وحدت رویه به شماره‌های ۱۵۶۳ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۶ و ۱۹۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶	
	پیام آراء: احتساب ایام تعطیلات تابستان جزء سابقه خدمت دولتی و پرداخت حقوق و مزایای این مدت به معلمان حق التدریس مجوز قانونی ندارد.		
	حداقل مدرک تحصیلی جهت استخدام معلمان حق- التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۰۵	
	پیام رأی: معلمان حق التدریس آموزش و پرورش و آموزشیاران نهضت سوادآموزی باید حداقل دارای گواهینامه دیپلم یا بالاتر باشند.		
	شرط استخدام رسمی معلمان حق التدریس	رأی وحدت رویه به شماره‌های ۱۶۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۰ و ۵۵۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۸/۱۹	
	پیام رأی شماره ۱۶۰: جواز استخدام رسمی معلمان حق التدریس وزارت آموزش و پرورش مشروط به داشتن ابلاغ اشتغال به خدمت در یکی از واحدهای آموزشی و دریافت حق الزحمه از محل اعتبارات دولتی است.		
	پیام رأی شماره ۵۵۳: احراز شرط مدت خدمت به میزان ۳ یا ۴ سال برای پذیرش معلمان حق التدریس به استخدام وزارت آموزش و پرورش، در تاریخ تصویب و اجرای قانون برنامه سوم توسعه ملاک نظر مقنن است.		
	عدم اشتغال به واسطه بیماری	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۱۷	
پیام رأی: مدت عدم اشتغال به خدمت معلمان حق التدریس به واسطه بیماری جزء سابقه خدمت آنان محاسبه نمی‌شود.			
استخدام رسمی مربیان کودک	رأی وحدت رویه شماره ۳۲۶ مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۰۷		
پیام رأی: به موجب قانون به‌کارگیری معلمان حق التدریس، اجازه استخدام رسمی یک هزار نفر از مربیان کودک واجد شرایط با رعایت اولویت از حیث سابقه خدمت و بدون آزمون داده شده است.			
بکارگیری معلمان حق التدریس در مشاغل آموزشی و پژوهشی پس از تبدیل وضعیت	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۱ مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۳۱		
پیام رأی: معلمان حق التدریسی که طبق قانون به‌کارگیری معلمان حق التدریس به استخدام رسمی درمی‌آیند باید در مشاغل آموزشی و پرورشی به کار گرفته شوند.			
سابقه اشتغال سرباز معلمی	رأی وحدت رویه به شماره‌های ۳۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۰۴ و ۱۰۳ و ۱۰۴ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۲۵		
پیام رأی: خدمت به عنوان سرباز معلمی به عنوان سابقه حق التدریس موضوع قانون بکارگیری معلمان حق- التدریس قابل پذیرش نمی‌باشد.			

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	مقررات ناظر بر پرداخت حق التدریس معلمان حق-التدریس	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۷۴ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۲۸
	پیام رأی: پرداخت حق التدریس معلمان مشمول احکام مقرر در مواد ۸ و ۳ آیین نامه اجرایی تبصره ۳ ماده واحده قانون به کارگیری معلمان حق التدریس بر اساس قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۴ هیأت وزیران است و مصوبه مورخ ۱۳۸۵ هیأت وزیران که عام مؤخر است نمی تواند نسخ مصوبه خاص معلمان حق التدریس موضوع آیین نامه اجرایی تبصره ۳ ماده واحده قانون به کارگیری معلمان حق التدریس بر اساس قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۴ بشود.	
	طرح طبقه بندی مشاغل	رأی وحدت رویه شماره ۵۲ و ۵۳ مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۱۵
	پیام رأی: با توجه به واگذاری سازمان جنگل ها و مراتع کشور به وزارت جهاد سازندگی، اجرای طرح طبقه بندی مشاغل کارکنان منتقل شده به وزارتخانه مزبور از ۱۳۷۵/۱/۱ مجوز قانونی ندارد.	
	بازخريد خدمت	آرای وحدت رویه به شماره های ۷۱۴ و ۷۱۵ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۰۱، ۱۰۰۸ و ۱۰۰۹ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۰ و ۳۳۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۱۳
مقررات خاص استخدامی کارکنان جهاد کشاورزی	پیام رأی شماره ۷۱۴ و ۷۱۵: بازخريد خدمت موضوع بند (ب) تبصره ۳۸ قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور مشروط به حصول توافق بین وزارت جهاد کشاورزی و سازمان تأمین اجتماعی و اعطای امتیازات خاص تبصره مزبور است.	
	پیام رأی شماره ۱۰۰۸ و ۱۰۰۹: سیاق عبارات مصوبه مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۰ هیأت وزیران مفهم اختیار کارکنان وزارت جهاد کشاورزی به ارائه درخواست کتبی بازخريدی یا عدم ارائه آن در صورت عدم پرداخت حداکثر حقوق بازخريدی است.	
	پیام رأی شماره ۳۳۰: عدم انتقال سوابق خدمت کارکنان بازخريد شده وزارت جهاد سازندگی به سازمان تأمین اجتماعی، نافی اعتبار بازخريد خدمت آنها به موجب بند (ب) تبصره ۳۸ قانون بودجه سال ۱۳۷۷ کل کشور نیست.	
	حقوق کارکنان منتقل شده	آرای وحدت رویه به شماره های ۹۴۵ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۰۶ و ۵۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۰۱
	پیام آراء: به موجب توافقنامه موضوع ماده ۳ قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی، با انتقال برخی از کارکنان وزارتخانه مزبور به وزارت راه و ترابری و تطبیق وضع آنها، نباید حقوق ماهانه آنها کاهش یابد.	
	فوق العاده جذب	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۵ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹
	پیام رأی: پرداخت فوق العاده جذب موضوع قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگلی، قابل تعمیم و تسری به کارکنان وزارت جهاد کشاورزی مشمول مقررات استخدامی خاص نیست.	

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	مقررات حاکم بر کارکنان قراردادی	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۷ مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۲۷
	پیام رأی: تبعیت کارمندان قراردادی وزارت جهاد کشاورزی از آیین نامه استخدام پیمانی قانون استخدام کشوری، مغیر عنوان کارمند قراردادی و تبدیل عنوان مذکور به کارمند پیمانی نیست.	
	انتقال مجدد کارکنان	رأی وحدت رویه شماره ۳۴۹، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵ و ۳۶۶ مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۲۸
	پیام رأی: با قطع رابطه استخدامی و انتقال کارمند قراردادی جهاد کشاورزی به شرکت جهاد نصر، انتقال مجدد وی به جهاد کشاورزی و تبدیل وضعیت استخدامی وی به مستخدم رسمی و جاهت قانونی ندارد.	
	حق الزحمه دانشجویان بورسیه پزشکی	رأی وحدت رویه شماره ۴۲ و ۴۳ مورخ ۱۳۷۹/۰۲/۰۴
	پیام رأی: پرداخت حق الزحمه مربوط به دانشجویان انترنی دانشکده پزشکی و درمانی به دانشجویان بورسیه پزشکی قانونی است.	
حق الزحمه انترنی و دستیاران پزشکی	تمایز کمک هزینه تحصیلی و حق الزحمه دستیاری پزشکی از حقوق ماهانه	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۶ مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۱۶
	پیام رأی: حقوق ماهانه کارکنان دولت ماهیتی متمایز از کمک هزینه تحصیلی و حق الزحمه دستیاری پزشکی در مدت مأموریت آموزشی دارد.	
	مبدأ پرداخت حق الزحمه دستیاری	رأی وحدت رویه شماره ۱۴ مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۲۳
	پیام رأی: دریافت حق الزحمه دستیاری از تاریخ اشتغال به وظیفه دستیاری است و محدودیت استحقاق افراد واجد شرایط به دریافت حق الزحمه دستیاری از تاریخ تصویب شورای عالی پزشکی و تخصصی ملاک موجهی ندارد.	
	مشمولین دریافت حق الزحمه دستیاری	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۲ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۱۰
	پیام رأی: پرداخت حق الزحمه دستیاری به دانشجویانی که واجد عنوان دستیاری نیستند و خدمتی در دوران آموزشی انجام نمی دهند، محمل قانونی ندارد.	
	پرداخت حق الزحمه دستیاری به دستیاران دوره فوق تخصص	رأی وحدت رویه شماره ۶۰۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۹
	پیام رأی: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، در صورت وجود شرایط قانونی موظف به پرداخت حق الزحمه به دستیاران دوره فوق تخصص است.	
	شمول قانون تأمین اجتماعی بر پزشکان و پیراپزشکان	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۵ مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۰۴
	پیام رأی: مشمولین قانون مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان که تحت پوشش قانون استخدام کشوری یا مقررات استخدامی خاص نیستند، با پرداخت حق بیمه تحت حمایت قانون تأمین اجتماعی قرار می گیرند.	
قانون مربوط به خدمت پزشکان و	خدمت در مناطق محروم	رأی وحدت رویه شماره ۴۵۲ مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۲۵، ۴۶۵ مورخ ۱۳۸۸/۰۶/۰۱ و ۵۳۴ الی ۵۳۶ مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۰۱



آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
پیراپزشکان	پیام رأی شماره ۴۵۲: دستیاران تخصصی استفاده کننده از سهمیه مناطق محروم و نیازمند کشور موظفند پس از اتمام دوره تخصص، برابر طول دوره تخصص در مناطق مذکور انجام وظیفه کنند.	
	پیام رأی شماره ۴۶۵: دستیاران فارغ التحصیل موظفند به شرح تعهدنامه‌های رسمی تنظیم شده در دفاتر اسناد رسمی، در نقاط محروم و نیازمند واقع در حوزه دانشگاه محل تحصیل خود انجام وظیفه کنند.	
	پیام رأی شماره ۵۳۴ الی ۵۳۶: داوطلبان زن آزمون دستیاری رشته‌های تخصصی پزشکی موظف به ایفای تعهد خدمت در نقاط محروم و نیازمند می‌باشند.	
سایر دعاوی وزارت بهداشت	شمول مقررات خاص بر مستخدمین وزارت بهداشت	رأی وحدت رویه شماره ۸۴۷ و ۸۴۸ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۱
	پیام رأی: از تاریخ تصویب قانون مقررات استخدامی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تطبیق وضع مستخدمین وزارتخانه مذکور با مقررات قانون تأمین اجتماعی فاقد جواز قانونی است.	
رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دولت	مهلت اعتبار قانون پاکسازی و ایجاد محیط مساعد برای رشد نهادهای انقلاب	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۷ مورخ ۱۳۶۲/۰۷/۱۱، ۹۶ مورخ ۱۳۶۳/۱۰/۱۰ و ۱۱۷ مورخ ۱۳۶۳/۱۲/۰۶
	پیام آراء: با توجه به انقضای مهلت اجرای قانون پاکسازی و ایجاد محیط مساعد برای رشد نهادهای انقلاب در ۱۳۵۹/۰۶/۰۶، صدور حکم آماده به خدمت مستخدمین به موجب این قانون، فاقد اعتبار و آثار قانونی است. (در خصوص این آراء باید متذکر شد که هرچند طبق مقررات حاکم بر زمان صدور این آراء، دادنامه‌ای که صحیح تشخیص داده شده، موافق مقررات قانونی بوده است لکن به موجب رأی وحدت رویه شماره ۱۰۳ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۰۵ و رأی وحدت رویه شماره ۲۴ و ۲۵ مورخ ۱۳۶۹/۰۲/۰۶، با توجه به تبصره ۱ ماده ۲۶ قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۶۵، احکام صادره مبنی بر آماده به خدمت مستخدمین رسمی که در فاصله ۱۳۵۹/۰۶/۰۶ تا تاریخ تصویب قانون بازسازی نیروی انسانی صادر شده، قانونی شناخته شده- اند و لذا حکم تبصره مزبور از این پس حاکم بر قضیه خواهد بود.)	
	احکام صادره مبنی بر آماده به خدمت شدن مستخدمین رسمی در فاصله ۵۹/۶/۶ تا تاریخ تصویب قانون بازسازی نیروی انسانی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۰۳ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۰۵ و ۲۴ و ۲۵ مورخ ۱۳۶۹/۰۲/۰۶
	پیام آراء: احکام صادره مبنی بر آماده به خدمت شدن مستخدمین رسمی که در فاصله ۵۹/۶/۶ تا تاریخ تصویب قانون بازسازی نیروی انسانی صادر شده، برابر تبصره ماده ۲۶ قانون رسیدگی به تخلفات اداری، قانونی است.	
اعتبار آرای صادره از هیأت‌های بدوی بازسازی نیروی انسانی	رأی وحدت رویه شماره ۹۷ مورخ ۱۳۶۳/۱۰/۱۰	
پیام رأی: عدم انتفاء آثار احکام صادره از هیأت‌های بدوی بازسازی نیروی انسانی مبنی بر آماده به خدمت شدن مستخدم، در مدت اعتبار قانونی هیات مذکور، صحیح و قانونی است.		
مرجع صالح رسیدگی به جرایم مقرر در قانون بازسازی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹۸ مورخ ۱۳۶۳/۱۰/۱۰، ۳۹ مورخ ۱۳۶۴/۱۰/۱۶ و ۴۷ مورخ ۱۳۶۹/۰۲/۲۷	
پیام رأی شماره ۹۸: صدور هرگونه حکمی از طرف وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت مشمول قانون بازسازی نیروی انسانی در حوزه صلاحیت هیأت‌های مقرر در قانون مذکور، فاقد اعتبار قانونی است.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دولت	پیام رأی شماره ۳۹: مرجع رسیدگی و صدور رأی در مورد جرایم مقرر در قانون بازسازی نیروی انسانی، هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر بازسازی نیروی انسانی است.	
	پیام رأی شماره ۴۷: در زمان حاکمیت قانون بازسازی نیروی انسانی، دادگاه‌های اداری و وزراء و رؤسای ادارات و مؤسسات دولتی صلاحیت رسیدگی و تعیین مجازات برای مستخدمین دولت را نداشتند.	
	حدود صلاحیت دیوان در رسیدگی به آرای هیأت‌های بازسازی	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۵ مورخ ۱۳۶۳/۱۱/۰۸
	پیام رأی: در صورت نقض شکلی رأی صادره از هیأت بازسازی، اظهارنظر ماهوی شعبه دیوان در خصوص سایر شکایات استخدامی، منوط به رسیدگی مجدد و صدور رأی نسبت به اتهامات منتسبه در هیأت بازسازی است.	
	تشدید مجازات در هیأت‌های تجدیدنظر بازسازی	رأی وحدت رویه شماره ۷ مورخ ۱۳۶۴/۰۳/۱۳
	پیام رأی: تشدید مجازات توسط هیأت‌های تجدیدنظر بازسازی جز در موارد موضوع ماده ۴۴ قانون بازسازی نیروی انسانی، مستند قانونی ندارد.	
	اعطاء حقوق تزییع شده	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۱ مورخ ۱۳۶۶/۰۶/۲۳ و ۵۹ و ۶۰ مورخ ۱۳۶۶/۰۹/۳۰
	پیام رأی شماره ۲۱: علاوه بر حقوق گروه و پایه، پرداخت مزایا به مستخدمینی که احکام آمادگی به خدمت و برکناری از خدمت آنان توسط مقامات اجرایی صادر شده ولی برائت حاصل نموده‌اند، وجاهت قانونی ندارد.	
	پیام رأی شماره ۵۹ و ۶۰: اعطاء حقوق تزییع شده موضوع تبصره ۲ ماده ۵۶ قانون بازسازی، صرفاً منوط به تبرئه متهم است.	
	صدور حکم آماده به خدمت پس از انقضای قانون پاکسازی و قبل از اجرای قانون بازسازی	رأی وحدت رویه شماره ۶۴ مورخ ۱۳۶۶/۱۰/۱۴
	پیام رأی: قید عبارت عدم نیاز و یا استناد به ماده ۱۱۶ قانون استخدام کشوری در احکام آماده به خدمت صادره از مقامات اجرایی بعد از انقضای قانون پاکسازی و قبل از اجرای قانون بازسازی، نافی اعتبار قانونی آنها نیست.	
	مشمولین لایحه قانونی مربوط به پاکسازی و ایجاد محیط مساعد برای رشد نهادهای انقلاب	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۶ مورخ ۱۳۶۶/۱۲/۰۹
	پیام رأی: کارمندان اداری وزارت دادگستری مانند سایر وزارتخانه‌ها مشمول لایحه قانونی مربوط به پاکسازی و ایجاد محیط مساعد برای رشد نهادهای انقلاب هستند.	
	لزوم مستند و مستدل بودن آرای هیأت‌های بازسازی	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۱ مورخ ۱۳۶۸/۱۰/۲۸
	پیام رأی: آراء صادره از هیأت‌های بازسازی نیروی انسانی باید موجه و متکی به دلایل و مدارک معتبر و متقن باشد و عدم مراعات آن، موجب نقض رأی صادره می‌شود.	
مجازات اتهامات مندرج در بند ۵ قسمت ب ماده ۱۵ قانون بازسازی نیروی انسانی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۳۰ مورخ ۱۳۶۹/۰۴/۲۸، ۲۰۶ مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۱۳ و ۲۱۲ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۲	
پیام آراء: مجازات اتهامات مندرج در بند ۵ قسمت ب ماده ۱۵ قانون بازسازی نیروی انسانی، یکی از کیفرهای موضوع بند ۱ تا ۶ ماده ۲۰ قانون مذکور است.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دولت	اعمال مجازات جرایم مذکور در ماده ۱۸ قانون بازسازی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۹ مورخ ۱۳۶۹/۰۶/۱۹
	<b>پیام رأی:</b> اعمال مجازات جرایم مذکور در ماده ۱۸ قانون بازسازی، نیازی به اثبات قبلی آن در دادگاه صالحه ندارد.	
	رسیدگی به سوابق کارکنان دولت مبنی بر همکاری با ساواک	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۸ مورخ ۱۳۶۹/۰۷/۰۳
	<b>پیام رأی:</b> اخراج کارکنان بدون رعایت مفاد قانون پاکسازی مبنی بر تشکیل هیأت بررسی سوابق کارکنان دولت در خصوص همکاری با ساواک منحل، اثبات عدم صلاحیت و یا تشخیص زاید بودن آنان، غیرقانونی است.	
	مرجع رسیدگی به آرای غیرقطعی هیأت پاکسازی و بازسازی	رأی وحدت رویه شماره ۳۸ مورخ ۱۳۷۰/۰۴/۱۸
	<b>پیام رأی:</b> مرجع قانونی رسیدگی به آرای غیرقطعی هیأت پاکسازی و بازسازی و آراء نقض شده در دیوان عدالت اداری، هیأت تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری است.	
	اعتبار احکام پاکسازی	رأی وحدت رویه شماره ۲۳ مورخ ۱۳۷۲/۰۲/۱۱
	<b>پیام رأی:</b> صدور احکام پاکسازی در محدوده زمانی حاکمیت مقررات پاکسازی، قانونی بوده است.	
	مهلت اعتراض به آرای قطعی هیأت‌های بازسازی و پاک سازی در دیوان عدالت اداری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۰۵ مورخ ۹۲، ۱۳۷۲/۱۱/۳۰ مورخ ۱۳۷۳/۰۸/۱۴ و ۲ مورخ ۱۳۷۳/۰۱/۲۰
	<b>پیام آراء:</b> کارمندی که بر اساس آراء هیأت‌های پاکسازی یا بازسازی نیروی انسانی به محکومیت قطعی رسیده و تا تاریخ ۶۵/۷/۲ شکایتی به دیوان عدالت اداری تسلیم نکرده‌اند، دیگر حق شکایت نخواهند داشت.	
تخلفات موضوع رسیدگی هیأت‌ها و مقامات موضوع قانون رسیدگی به تخلفات اداری	غیبت غیرموجه در قانون رسیدگی به تخلفات اداری	رأی وحدت رویه شماره ۶۰ مورخ ۱۳۶۸/۰۸/۰۱
	<b>پیام رأی:</b> غیبت مستخدم دولت که تحقق آن مستند به اختیار و فعل وی نبوده و ناشی از علل و جهاتی است که صرفاً خارج از حیطه اراده و اختیار اوست، از مصادیق غیبت غیرموجه قلمداد نمی‌شود.	
	تخلف افشاء سؤالات امتحانی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۳ مورخ ۱۳۷۵/۰۷/۱۴
	<b>پیام رأی:</b> تخلف افشاء سؤالات امتحانی موضوع بند ۱۸ ماده ۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری مستلزم تحقق و اجتماع عناصر و ارکان آن است.	
	امتناع از تخلیه و تحویل خانه سازمانی	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۵ مورخ ۱۳۷۹/۰۶/۲۰
	<b>پیام رأی:</b> تمرد، عدم اطاعت از دستور قانونی مقام مافوق در قلمرو وظایف و تکالیف پست سازمانی مربوط است ولی امتناع از تخلیه و تحویل خانه سازمانی از نوع تکالیف شغل مورد تصدی مستخدم دولت به شمار نمی‌آید.	
اشتغال غیر قانونی به مأموریت	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۷ مورخ ۱۳۷۹/۰۷/۲۴	
<b>پیام رأی:</b> اشتغال غیرقانونی کارکنان به اجرای مأموریت تفویض شده از سوی مقام مافوق در ساعات موظف اداری، قابل رسیدگی در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری است.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	ارتکاب اعمال خلاف شئون و شعائر اسلامی	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۴ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۱۵
	پیام رأی: ارتکاب اعمال خلاف شئون و شعائر اسلامی به عنوان یک تخلف اداری، مقید و محدود به محل و محیط و ساعات کار اداری نیست و می تواند واجد عنوان جرم جزایی نیز باشد.	
	ایجاد مزاحمت	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۵ و ۵۲۶ مورخ ۱۳۸۸/۰۶/۲۲
	پیام رأی: احداث درب به درون خانه معلم و تردد از آن و ایجاد مزاحمت برای خانه معلم توسط کارمند دولت از مصادیق تخلفات اداری به شمار نمی رود.	
	حداکثر مدت آماده به خدمت (موضوع ماده ۱۶ قانون رسیدگی به تخلفات اداری)	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۴ و ۱۱۵ مورخ ۱۳۶۳/۱۲/۰۶
مجازات های	پیام رأی: مطابق ماده ۱۶ قانون رسیدگی به تخلفات اداری، وزراء یا بالاترین مقام اجرایی دستگاه های موضوع این قانون می توانند کارمندانی که پرونده آنها به هیأت های رسیدگی ارجاع شده است حداکثر به مدت سه ماه آماده به خدمت نمایند ادامه حالت آماده به خدمت مستخدمین موضوع این ماده برای بیش از سه ماه و جاهت قانونی ندارد.	
موضوع	مقامات صالح به اعمال مجازات اخراج	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۷ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۰۲
صلاحیت	پیام رأی: شهردار از صلاحیت اعمال مجازات اخراج از خدمت موضوع در ماده ۲۳ قانون رسیدگی به تخلفات اداری برخوردار نیست.	
هیأت ها و	تنزل مقام	آرای وحدت رویه به شماره های ۲۰۶ مورخ ۱۳۸۰/۰۶/۲۵، ۱۲ مورخ ۱۳۸۱/۰۱/۲۵، ۱۰۰۴ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۰، ۳۱ مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۳۰ و ۴۲۲-۴۲۷ مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۰۵
مقامات	پیام رأی شماره ۲۰۶: تنزل مقام مستخدم رسمی دولت در مقام اعمال مجازات اداری در مورد او توسط یکی از مقامات مذکور در ماده ۱۲ قانون رسیدگی به تخلفات اداری مجوز قانونی ندارد.	
موضوع قانون	پیام رأی شماره ۱۲: شناسایی مجازات تنزل مقام به عنوان مجازات اداری موضوع ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری، نافی اختیارات مدیریت در تغییر پست ثابت سازمانی کارمندان طبق ضوابط مربوط و مقتضیات اداری نیست.	
رسیدگی به	پیام رأی شماره ۱۰۰۴: اعمال مجازات تنزل مقام و نتیجتاً محرومیت از ارتقاء شغل در تمام طول خدمت نیست و تعیین مدت در اعمال مجازات مذکور از طرف هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری منع قانونی ندارد.	
تخلفات اداری	پیام رأی شماره ۳۱: اعمال مجازات تغییر و تنزل سمت کارمندان متخلف بر اساس تصمیم کمیسیون انتصابات و بدون صدور رأی قطعی از هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری مغایر قانون است.	
	پیام رأی شماره ۴۲۷-۴۲۲: هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری جهت تنزل مقام یا گروه مستخدم صلاحیت انحصاری دارند.	
	تغییر محل خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۴۱۲ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۱۳
	پیام رأی: اعمال اختیار مدیریت در جهت تغییر محل خدمت مستخدم متخلف به منظور تنبیه وی با عنایت به محدودیت اختیارات مدیریت در اعمال مجازات های اداری، و جاهت قانونی ندارد.	

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	تمتایز بودن انفصال از شغل و انفصال از خدمت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۴۱۳ مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۱ و ۶۷۰ مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۰۸
	<b>پیام آراء:</b> به لحاظ تفاوت و تمایز ماهیت حقوقی انفصال از شغل با انفصال از خدمت، انفصال از یک شغل معین و مشخص مستلزم انفصال از خدمت و قطع رابطه استخدامی با واحد دولتی نمی‌باشد.	
	محرومیت از انتصاب به مشاغل حساس و مدیریتی	رأی وحدت رویه شماره ۳۳۹ مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۲۱
	<b>پیام رأی:</b> اعمال مجازات محرومیت از انتصاب به مشاغل حساس و مدیریتی درباره متصدیان چنین مشاغلی الزاماً مستلزم تغییر سمت و انتصاب آنان به مشاغل غیرحساس و غیرمدیریتی در دستگاه‌های دولتی است.	
مشمولین قانون رسیدگی به تخلفات اداری	مستخدمین شرکت فولاد	رأی وحدت رویه شماره ۶۲ مورخ ۱۳۶۸/۰۸/۰۸
	<b>پیام رأی:</b> مستخدمین شرکت ملی فولاد ایران تابع مقررات انضباطی خاص خود بوده و مشمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری نیستند.	
	مستخدمین شرکت ملی صنایع مس ایران	رأی وحدت رویه شماره ۶۸ مورخ ۱۳۶۸/۰۸/۰۸
	<b>پیام رأی:</b> مستخدمین شرکت ملی صنایع مس ایران تابع مقررات انضباطی خاص خود بوده و مشمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری نیستند.	
	مستخدمین شرکت‌های وابسته به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۸ مورخ ۱۳۷۶/۱۰/۰۶
	<b>پیام رأی:</b> رسیدگی به تخلفات اداری شرکت‌های وابسته به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، در صلاحیت هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری است.	
	کارمندان شرکت‌های دولتی	رأی وحدت رویه شماره ۳۲ و ۳۳ مورخ ۱۳۷۷/۰۲/۱۹
	<b>پیام رأی:</b> قانون رسیدگی به تخلفات اداری شامل کلیه کارکنان شرکت‌های دولتی می‌شود.	
	کارمندان قراردادی	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۸ و ۸۰۹ مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۰۶
	<b>پیام رأی:</b> قانون رسیدگی به تخلفات اداری شامل مطلق کارمندان دولت اعم از رسمی، ثابت، دائم، پیمانی و قراردادی می‌شود.	
نحوه رسیدگی	تشدید مجازات در مرحله تجدیدنظر	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۴ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۰۵
	<b>پیام رأی:</b> تشدید مجازات توسط هیأت تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری، بر اساس قانون رسیدگی به تخلفات اداری، جواز قانونی ندارد.	
	لزوم مستند و مستدل بودن آرای هیأت‌ها	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۱۹ مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۲۴ و ۸۳ مورخ ۱۳۷۸/۰۳/۲۹
	<b>پیام رأی شماره ۱۱۹:</b> آراء صادره از هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری باید مبتنی بر دلایل متقن و معتبر و ضوابط شرعی و قانونی باشد.	
<b>پیام رأی شماره ۸۳:</b> هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری مکلف به بررسی و انجام تحقیقات و رسیدگی به دلایل و مدارک مربوط به خطای منتسب و صدور رأی مستدل و مستند با رعایت آیین‌نامه قانون رسیدگی به تخلفات اداری هستند.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
نحوه رسیدگی	برائت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۲۰ مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۲۴، ۴۰ و ۴۱ مورخ ۱۳۶۹/۰۲/۲۵ و ۱۳۳ مورخ ۱۳۷۹/۰۴/۰۵
	پیام رأی شماره ۱۲۰: حکم به عدم محکومیت و اعاده به کار کارمند از سوی هیأت رسیدگی به تخلفات اداری به دلیل عدم پیش‌بینی مجازات، مآلاً برائت تلقی می‌شود.	
	پیام رأی شماره ۴۰ و ۴۱: جرم محسوب نشدن عمل ارتكابی کارمند به موجب آرای صادره از هیأت رسیدگی به تخلفات اداری، به معنی برائت است.	
	پیام رأی شماره ۱۳۳: مفاد رأی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری مبنی بر لزوم اعاده شاکي به خدمت و عدم محکومیت به تحمل مجازات اداری، محمول بر برائت و ترتب آثار استخدامی مربوط به برائت است.	
	اعطای فرصت تدارک دفاع	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۳ مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۱۳
	پیام رأی: هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری مکلفند پس از انجام تحقیقات لازم، موارد اتهامی را با منظور نمودن مهلت تدارک دفاع و تسلیم مدارک، به اطلاع کارمند متهم برسانند.	
	حقوق ایام انفصال	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۴۰ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۰۷ و ۴۳۸ مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۲۶
	پیام رأی شماره ۲۴۰: حقوق ایام انفصال به کارمندان بازنشسته‌ای که پرونده آنان در هیأت‌های پاکسازی و بازسازی سابق مطرح و در رسیدگی مجدد هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری منجر به برائت آنان نشده است، تعلق نمی‌گیرد.	
	پیام رأی شماره ۴۳۸: در صورت محکومیت مستخدم متخلف به یکی از مجازات‌های اداری، پرداخت حقوق مینا و یا عنوان مشابه به وی برای مدت عدم اشتغال به خدمت به جهت تعقیب اداری قرار داشتن، جواز قانونی ندارد.	
	«محاکم صالحه» در قانون هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری	رأی وحدت رویه شماره ۲۳، ۲۴ و ۲۵ مورخ ۱۳۷۰/۰۳/۰۷
	پیام رأی: مقصود از عبارت «محاکم صالحه» در ماده ۱۷ قانون هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری، دادگاه‌های صلاحیت‌دار دادگستری است.	
	رسیدگی به اعمال مشمول عنوان تخلف و جرم	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۹۸ مورخ ۱۳۷۱/۰۶/۰۳، ۱۳۳ مورخ ۱۳۷۴/۰۸/۰۶، ۲۸ مورخ ۱۳۷۷/۰۲/۱۲، ۳۲۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۱۳ و ۳۸۶ مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۰۷
	پیام رأی شماره ۹۸: رسیدگی در مراجع قضایی مانع از رسیدگی در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری نیست و صدور حکم برائت از ناحیه مراجع قضایی، ارتباطی با عنوان تخلفات اداری موضوع صلاحیت هیأت‌های مزبور ندارد.	
	پیام رأی شماره ۱۳۳: هیأت رسیدگی به تخلفات اداری مکلف به رسیدگی مجدد پرونده کارمندی است که تخلف آنان، علاوه بر جنبه اداری، واجد عنوان جرم بوده و پس از رسیدگی مراجع قضایی، رأی بر برائت آنان صادر شده است.	
پیام رأی شماره ۲۸: مستند به ماده ۱۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری، تصمیم قضایی مراجع دادگستری مانع از اعمال مجازات اداری نیست.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
نحوه رسیدگی	پیام رأی شماره ۳۲۶ و ۳۸۶: صدور حکم برائت توسط مراجع قضائی الزاماً مستلزم صدور رأی برائت توسط هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری در خصوص مورد نیست.	
	رسیدگی به آرای غیرقطعی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۴ مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۱۶
	پیام رأی: آراء غیرقطعی هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات اداری از تاریخ انقضاء مهلت قانونی برای تجدیدنظر، قطعی قلمداد می‌شوند و قابل شکایت در دیوان عدالت اداری هستند.	
	رسیدگی به مجازات اخراج	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۳۸ مورخ ۱۳۷۲/۰۳/۰۸ ، ۱۷۷ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۳۰ و ۲۷۹ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۱
	پیام رأی شماره ۳۸: حکم مقرر در ماده ۲۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری در خصوص مهلت اعتراض به آرای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری در دیوان، قابل اعمال به مجازات قطعی اخراج مقرر در ماده ۲۳ قانون مذکور نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۷۷: هیأت تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری موظف است که به اعتراض مستخدم رسمی نسبت به ابلاغ حکم اخراج از خدمت از جمله در خصوص مجازات غیبت غیرموجه متوالی یا متناوب رسیدگی نماید.	
	پیام رأی شماره ۲۷۹: شکایت مبنی بر لغو ابلاغ اخراج صادره قبل از تاریخ تصویب قانون رسیدگی به تخلفات اداری و اعاده به خدمت با انقضای قریب ۲۲ سال از تاریخ غیبت و اخراج، وجاهت قانونی ندارد.	
	تشدید مجازات توسط دیوان عدالت اداری	رأی وحدت رویه شماره ۶ مورخ ۱۳۷۴/۰۲/۰۲
	پیام رأی: اعمال تشدید مجازات نسبت به آراء غیرقطعی هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات اداری یا آراء نقض شده توسط دیوان عدالت اداری، در صورت ارائه مستندات جدید بلامانع است.	
	اعتبار آرای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری	رأی وحدت رویه شماره ۱ مورخ ۱۳۷۸/۰۱/۲۱
	پیام رأی: در صورتی که هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر رسیدگی به تخلفات اداری در رسیدگی و صدور آراء مورد اعتراض قواعد شکلی را مراعات نمایند، آراء آنها موافق اصول و موازین قانونی است.	
	خواننده در دعوی اعتراض به آرای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۱ مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۰۹
	پیام رأی: طرح شکایت به طرفیت واحدهای مستقل دولتی به خواسته نقض رأی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری مستقر در آن واحدها خلاف قانون به نظر نمی‌رسد.	
	ترکیب اعضای هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر	رأی وحدت رویه شماره ۲۹۱ مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۱۸
	پیام رأی: اعضای هیأت‌های بدوی رسیدگی به تخلفات اداری نباید در ترکیب هیأت تجدیدنظر همان دستگاه عضویت داشته باشند.	
شورای تزکیه	رأی وحدت رویه شماره ۴ مورخ ۱۳۶۶/۰۲/۰۷	
پیام رأی: تشکیل شورای تزکیه دانشگاه و اتخاذ تصمیم از طرف آن متکی به قانون نبوده است.		
حکم آماده به خدمت در قانون استخدام کشوری	رأی وحدت رویه شماره ۱۹ مورخ ۱۳۶۸/۰۳/۲۹	
پیام رأی: تبصره ۲ ماده ۳۶ قانون استخدام کشوری در مورد صدور حکم آماده به خدمت، مقید به زمان		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
نحوه رسیدگی	نیست.	
	عفو رهبری	رأی وحدت رویه شماره ۱۰ الی ۱۳ مورخ ۱۳۷۳/۰۲/۰۳
	<b>پیام رأی:</b> اعمال فرمان عفو رهبری در مورد کارکنان محکوم به انفصال از خدمت گمرک چابهار به حکم دادگاه انقلاب اسلامی، جز از طریق اعاده مستخدمین مذکور به خدمت در گمرک ایران میسر نیست.	
	اجرای حکم انفصال از شغل	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۶۷ مورخ ۱۳۷۴/۰۴/۲۴، ۱۲۷ مورخ ۱۳۷۸/۰۸/۱۶ و ۳۰۶ مورخ ۱۳۷۶/۰۹/۰۸
	<b>پیام آراء:</b> در راستای اجرای رأی قطعی مراجع قضایی و لزوم تبعیت از آنها، در صورت صدور حکم انفصال از شغل، شغل اداری مستخدم باید تغییر یابد و نه این که مستخدم اخراج شود.	
	حقوق و مزایای ایام تعلیق	رأی وحدت رویه شماره ۳۹ الی ۴۲ مورخ ۱۳۷۵/۰۳/۰۵
	<b>پیام رأی:</b> پرداخت حقوق و مزایای ایام تعلیق موضوع ماده ۷ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء و اختلاس و کلاهبرداری با صدور حکم برائت از اتهام منتسب، قانونی است.	
	اجرای حکم انفصال دائم از خدمات دولتی	رأی وحدت رویه شماره ۲۶ مورخ ۱۳۷۷/۰۲/۱۲
	<b>پیام رأی:</b> با صدور حکم قطعی محکومیت کیفری مستخدم دولت به انفصال دائم از خدمات دولتی در مراجع قضایی، رابطه استخدامی وی با واحد دولتی متبوع قطع می‌شود.	
	آثار انفصال موقت سردفتر	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۲ مورخ ۱۳۷۷/۰۸/۲۳
	<b>پیام رأی:</b> انفصال موقت سردفتر مقتضی زوال سمت و نافی حقوق قانونی او نسبت به دفتر اسناد رسمی مورد تصدی وی نیست.	
	تعلیق سردفتر	رأی وحدت رویه شماره ۲۶۵ مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۸
<b>پیام رأی:</b> تصمیم رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مبنی بر تعلیق سردفتر اسناد رسمی تا زمان صدور حکم قطعی از سوی مراجع قضایی قانونی است.		
باز خرید خدمت	باز خرید نمودن پرسنل ژاندارمری	رأی وحدت رویه شماره ۷۰ مورخ ۱۳۶۶/۱۰/۱۴
	<b>پیام رأی:</b> باز خرید نمودن پرسنل ژاندارمری دارای کمتر از بیست سال سابقه بنا به تشخیص وزیر مربوطه بر اساس لایحه قانونی مربوط به تعدیل سازمان‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران، قانونی بوده است.	
	باز خرید خدمت کارکنان سازمان انرژی اتمی	رأی وحدت رویه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۶۸/۱۰/۱۰
	<b>پیام رأی:</b> تأخیر در صدور احکام باز خرید خدمت کارکنان سازمان انرژی اتمی بر اساس مصوبه مورخ ۱۳۵۸/۵/۱ کمیته انرژی اتمی که صرفاً جنبه تشریفاتی و اعلامی داشته، نافی آثار مترتب بر آن نیست.	
	باز خرید خدمت کارکنان شرکت فولاد	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۳ مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۱۰
	<b>پیام رأی:</b> صدور و ارسال احکام باز خریدی کارکنان مازاد بر احتیاج شرکت صنایع فولاد اهواز پس از پایان مهلت مقرر باز خریدی، ایراد قانونی بر اصل تأیید باز خرید خدمتی وارد نمی‌آورد.	
مزایای دوران آمادگی به خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۵۸ مورخ ۱۳۶۹/۰۳/۰۳	
<b>پیام رأی:</b> در صورت باز خرید شدن مستخدم آماده به خدمت، حذف مزایای مستمر دوران آمادگی به خدمت		



آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
باز خرید خدمت	وی، غیرقانونی است.	
	باز خرید خدمت مستخدمین مزاد	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۶۴ مورخ ۱۳۷۲/۰۹/۱۳، ۱۵۷ مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۱۰ و ۱۳۷۳/۱۲/۲۰ مورخ ۱۸۷
	پیام رأی شماره ۱۶۴: باز خرید خدمت مستخدمین مزاد بر احتیاج کمیته امداد در مقررات استخدامی مربوط تجویز شده و اعمال آن منوط به ارتکاب خطای اداری و اتخاذ تصمیم در هیأت رسیدگی به تخلفات اداری نیست.	
	پیام رأی شماره ۱۵۷: واحدهای دولتی و شهرداری‌ها به استناد قانون نحوه بازنشسته و باز خرید خدمت کارکنان مزاد بر احتیاج دولت، مکلفند کارکنان مزاد بر احتیاج را حسب مورد، ظرف مهلت مشخصی بازنشسته یا باز خرید کنند.	
	پیام رأی شماره ۱۸۷: در صورتی که باز خرید خدمت نیروی انسانی مزاد، در اجرای طرح تعدیل نیروی انسانی شاغل صورت گیرد، منوط به ارتکاب تخلف اداری و صدور رأی از مراجع اختصاصی اداری نیست.	
	احتساب مدت عدم اشتغال به خدمت ناشی از باز خرید خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۵ مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۸ و ۲۲۹ و ۲۳۰ مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۰۳
	پیام رأی شماره ۱۹۵: احتساب مدت عدم اشتغال به خدمت ناشی از باز خرید خدمت غیرقانونی در سابقه خدمت مستخدم از لحاظ بازنشستگی، در صورت پرداخت کسور قانونی موافق قانون است.	
	پیام رأی شماره ۲۲۹ و ۲۳۰: براساس ماده یک قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی دستگاه‌های دولتی، احتساب سوابق خدمت مستخدمین که در اجرای تبصره یک اصلاحی ماده ۷۴ لایحه قانونی استخدام کشوری باز خرید می‌شوند بر اساس مقررات قانون تأمین اجتماعی منوط به آن است که مستخدم مشمول مقررات مذکور نسبت به پرداخت مابه‌التفاوت کسور یا حق بیمه مزبور با حق بیمه مقرر در قانون تأمین اجتماعی «اعم از سهم مستخدم و کارفرما» اقدام کند.	
	باز خرید خدمت احتساب فوق‌العاده اضافه کار ساعتی در احتساب حقوق	رأی وحدت رویه شماره ۵۴۳ مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۲۹
	پیام رأی: با توجه به کسر حق بیمه از فوق‌العاده اضافه کار ساعتی، فوق‌العاده مزبور باید در احتساب حقوق باز خرید خدمت محاسبه و پرداخت شود.	
	اشتغال مجدد	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۲۴۲ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۲۵، ۸۷۲ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۰ و ۱۴۲ مورخ ۱۳۹۱/۰۳/۲۲
	پیام آراء: اشتغال مجدد اشخاصی که در اجرای تبصره یک ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری بازنشسته یا باز خرید خدمت شده‌اند، وجاهت قانونی ندارد و خدمت آنان واجد آثار قانونی نمی‌باشد.	
	شرایط باز خرید خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۳۴۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۲۰
پیام رأی: مستخدم رسمی یا ثابت دستگاه‌های دولتی و شهرداری‌ها می‌تواند با درخواست کتبی خود و موافقت بالاترین مقام دستگاه متبوع، با سابقه کمتر از ۲۰ سال خدمت باز خرید شود.		
בלاتکلیفی مستخدم پس از ابطال ابلاغ باز خریدی	رأی وحدت رویه شماره ۶۱ مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۰۸	
پیام رأی: اگر پس از ابطال ابلاغ باز خرید خدمت به موجب دادنامه قضایی، مستخدم همچنان بلاتکلیف مانده باشد، باید جهت تعیین تکلیف وضعیت استخدامی خود مبادرت به طرح شکایت در دیوان عدالت اداری کند.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
باز خرید خدمت	درخواست ابطال حکم باز خرید	رأی وحدت رویه شماره ۳۶۱ مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۳۰
	پیام رأی: درخواست ابطال حکم باز خرید کارکنان دولت در صورت نداشتن شرایط بازنشستگی وارد نیست.	
	درخواست بازگشت به کار	رأی وحدت رویه شماره ۶۲۰-۶۱۰ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۰۴
	پیام رأی: تقاضای کتبی باز خریدی از خدمت و عدم احراز اکراه در ارائه درخواست از جمله موانع پذیرش دعوای بازگشت به کار است.	
	ممنوعیت باز خرید خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۰۰ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۴
	پیام رأی: طبق قانون استخدام کشوری، اگر مستخدم دولت بیش از بیست سال سابقه خدمت داشت، دستگاه می تواند وی را بازنشسته کند و امکان باز خرید وی ولو به درخواست مستخدم وجود نداشت.	
بازنشستگی	باز خرید خدمت مشمولین قانون کار	رأی وحدت رویه شماره ۸۲۸ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۳۰
	پیام رأی: اختلاف کارکنان مشمول قانون کار در دستگاه های اجرایی در خصوص درخواست باز خریدی طبق تبصره ۱ ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری، با توجه به مفاد تبصره مذکور وارد نیست.	
	احتساب فوق العاده خاص در حقوق بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۸۲ مورخ ۱۳۸۱/۰۳/۰۵
	پیام رأی: محاسبه فوق العاده خاص در تعیین و برقراری حقوق بازنشستگی مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری از تاریخ ۱۳۷۴/۱/۱ فاقد مجوز قانونی بوده است.	
	احتساب فوق العاده شغل در حقوق بازنشستگی	آرای وحدت رویه به شماره های ۱۶۲ و ۱۶۳ مورخ ۱۳۸۲/۰۴/۲۲ و ۴۵۲ مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۶
	پیام رأی: فوق العاده شغل کارکنان تمام وقت واحدهای آموزشی سازمان آموزش و پرورش استثنائی در تعیین حقوق بازنشستگی لحاظ می شود.	
	اخذ کسور بازنشستگی از حقوق و مزایای غیر قانونی	رأی وحدت رویه شماره ۴۲۹ مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۰۸
	پیام رأی: پرداخت حقوق و مزایا به مستخدمین موضوع مادین ۱۴۳ و ۱۴۴ قانون استخدام کشوری خارج از ضوابط مصرح در قانون نظام هماهنگ پرداخت، به فرض اخذ کسور بازنشستگی از آنها الزاماً مفید جواز احتساب آن از جهت تعیین حقوق بازنشستگی و مستمری نیست.	
	حقوق و فوق العاده مرخصی استحقاقی استفاده نشده	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۴ مورخ ۱۳۸۵/۰۶/۰۵
	پیام رأی: مستخدم رسمی دولت می تواند هنگام تقاضای بازنشستگی، حقوق و فوق العاده های مربوط به ایام مرخصی های استحقاقی استفاده نشده از جمله حق اولاد و کمک عائله مندی را مطالبه و دریافت کند.	
احتساب فوق العاده جذب اعضای هیأت علمی در حقوق بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۷۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۲	
پیام رأی: با توجه به تجویز پرداخت فوق العاده حق جذب اعضای هیأت علمی از تاریخ ۱۳۷۹/۰۱/۰۱، فوق العاده مذکور باید در تعیین حقوق بازنشستگی احتساب شود.		
احتساب فوق العاده نوبت کاری در حقوق بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۷ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶	
پیام رأی: با توجه به واریز کسور بازنشستگی مربوط به فوق العاده نوبت کاری به صندوق بازنشستگی کشوری، فوق العاده مزبور باید در تعیین حقوق بازنشستگی محاسبه شود.		
احتساب فوق العاده جذب در حقوق بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۴۰۶ مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۲۸	
پیام رأی: وزارت نیرو مکلف به اصلاح احکام بازنشستگی با لحاظ فوق العاده جذب می باشد.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
بازنشستگی	ضرب امتیاز طبقه مشاغل آموزشی	رأی وحدت رویه شماره ۴۳۶ مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۲۷
	پیام رأی: تبصره ۳ ماده ۶۵ قانون مدیریت خدمات کشوری در خصوص ضرب امتیاز طبقه مشاغل آموزشی تمام وقت وزارت آموزش و پرورش و بهداشتی و درمانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ناظر به شاغلان بوده و منصرف از وضعیت بازنشستگان می باشد.	
	سنوات ارفاقی مستخدمین بانکها	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۷ مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۱۶
	پیام رأی: احتساب سنوات ارفاقی در بازنشستگی مستخدمین رسمی بانکها بر اساس ماده ۹۷ آیین نامه استخدامی مشترک بانکها که منسوخ شده است، موقعیت قانونی ندارد.	
	احتساب سنوات ارفاقی مستخدمین رسمی دولت	رأی وحدت رویه شماره ۲۵ مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۰۲
	پیام رأی: در بازنشستگی مستخدمین رسمی دولت، منحصراً سنوات خدمت دولتی آنان احتساب می شود و سنوات خدمت ارفاقی به مدت خدمت متقاضیان بازنشستگی افزوده نمی شود.	
	احتساب سوابق خدمت غیررسمی	رأی وحدت رویه شماره ۲۷۱ مورخ ۱۳۸۱/۰۸/۰۵
	پیام رأی: احتساب سوابق خدمت غیررسمی مستخدمین رسمی به منظور اعطای پایه و یا ارتقاء گروه، ملازمه ای با رسمی شناختن سوابق مذکور از حیث بازنشستگی ندارد.	
	بازنشستگی تابعین قانون تأمین اجتماعی	رأی وحدت رویه شماره ۲۶ الی ۳۱ مورخ ۱۳۸۴/۰۱/۲۸
	پیام رأی: مستخدمین رسمی و ثابت که از لحاظ بازنشستگی تابع قانون تأمین اجتماعی هستند می توانند بر اساس تبصره یک ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری با سنوات خدمت بازنشسته شوند.	
	سنوات خدمت در سازمان آموزش و پرورش استثنایی	رأی وحدت رویه شماره ۵۹۲ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۰۳
	پیام رأی: احتساب ۵ سال سابقه خدمت در سازمان آموزش و پرورش استثنایی از نظر بازنشستگی به عنوان ۶ سال خدمت، ملازمه ای با دریافت کسور بازنشستگی مدت اضافی از کارکنان سازمان مذکور ندارد.	
	سنوات ارفاقی کارکنان شهرداری	رأی وحدت رویه شماره ۳۱۸ مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۰۲
	پیام رأی: سنوات ارفاقی مقرر در حکم بازنشستگی کارکنان شهرداری با مصوبه مؤخر هیأت وزیران مبنی بر حذف سنوات ارفاقی قابل حذف نمی باشد.	
منع اشتغال بازنشستگان	آرای وحدت رویه به شماره های ۱۲۴۲ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۲۵، ۸۷۲ مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۱۵ و ۴۵۶ و ۴۵۷ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۰	
پیام آراء: اشتغال افراد بعد از بازنشستگی یا بازخریدی در کلیه دستگاه های دولتی ممنوع بوده و احتساب سنوات خدمت آنان و جاهت قانونی ندارد.		
بازنشستگی پیش از موعد کارکنان شرکت سهامی بیمه ایران	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۸ مورخ ۱۳۶۶/۱۲/۰۹	
پیام رأی: اعطاء مدت خدمت ارفاقی موضوع تبصره یک مکرر ماده ۱۹ آیین نامه استخدامی شرکت سهامی بیمه ایران در مورد کسانی که با رعایت شرایط مندرج در ماده ۲۴ این آیین نامه بازنشسته شده اند الزامی نیست.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
بازنشستگی	بازنشستگی پیش از موعد کارکنان بانکها	رأی وحدت رویه شماره ۸۸ مورخ ۱۳۶۸/۰۹/۲۳
	پیام رأی: الزام به تصویب افزوده شدن ۵ سال بدون پرداخت کسور بازنشستگی به مدت خدمت مستخدمینی که طبق تبصره ماده ۹۷ آئین نامه استخدامی مشترک بانکها بازنشسته می شوند، جهت احتساب حقوق بازنشستگی، به اتفاق آراء هیأت مدیره بانک، از تبصره مذکور استنباط نمی شود.	
	شرایط اعمال بازنشستگی پیش از موعد (موضوع تبصره اصلاحی ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری)	آرای وحدت رویه به شماره های ۱۰۷ مورخ ۱۳۶۹/۰۴/۰۷، ۲ مورخ ۱۳۸۴/۰۱/۲۸ و ۳۷ مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۰۸ و ۴۳۰ مورخ ۱۳۷۲/۰۱/۲۱
	پیام رأی شماره ۱۰۷: افزودن سنوات ارفاقی به سنوات خدمت دولتی مستخدم رسمی و تعیین حقوق بازنشستگی بر مبنای سی سال خدمت موقوف به وجود شرایط و ارکان خاص و از جمله منحصرأ ناظر به موردی است که واحد دولتی رأساً و بدون مداخله میل و اراده مستخدم رسمی مبادرت به صدور حکم بازنشستگی قبل از موعد کرده باشد.	
	پیام رأی شماره ۲: اجرای مقررات تبصره اصلاحی ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری در مورد صدور حکم بازنشستگی نیازی به تقاضای مستخدم ندارد.	
	پیام رأی شماره ۴۳۰ و ۳۷: مستخدمین رسمی مشمول تبصره الحاقی ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری می-توانند با افزایش حداکثر ۱۰ سال به عنوان مدت خدمت ارفاقی، از حقوق بازنشستگی به میزان ۳۰ سال خدمت برخوردار شوند.	
	بازنشستگی کارکنان وزارت صنایع و فلزات	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۳۶ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۰۲
	پیام رأی: به موجب ماده ۱۰۸ آیین نامه استخدامی شرکتها و واحدهای تابعه وزارت معادن و فلزات، واحد اصلی اختیار بازنشسته کردن مستخدمان خود با حداقل ۲۰ سال سابقه را دارد.	
	مبنای محاسبه حقوق بازنشستگی پیش از موعد	آرای وحدت رویه به شماره های ۶۷۴ مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۰۴ و ۲۶۱ و ۲۶۲ و ۲۶۳ مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۲۴
	پیام رأی شماره ۲۷۴: در صورت اعمال قانون بازنشستگی پیش از موعد، دو سال آخر سنوات واقعی خدمت مستخدم به عنوان مبنای پرداخت مستمری بازنشستگی احتساب می گردد.	
پیام رأی شماره ۲۶۱، ۲۶۲ و ۲۶۳: مبنای محاسبه حقوق بازنشستگی پیش از موعد موضوع آیین نامه استخدامی بانک تعاون کشاورزی ایران، آخرین حقوق قبل از بازنشستگی است.		
بازنشستگی پیش از موعد در واحدهای صنعتی و تولیدی	رأی وحدت رویه شماره ۸۴۰ مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۶	
پیام رأی: بازنشستگی پیش از موعد موضوع قانون تنظیم مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور مشروط به داشتن پروانه بهره برداری واحدهای صنعتی و تولیدی در زمان تصویب قانون نمی باشد.		
تأثیر خصوصی شدن دستگاه بر بازنشستگی پیش از موعد	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۶ مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۱۶	
پیام رأی: در صورت خصوصی شدن دستگاه متبوع مستخدم، حقوق مکتسبه او در خصوص بازنشستگی ناشی از قانون بازنشستگی پیش از موعد، در فرض موافقت قبلی با درخواست وی، همچنان محفوظ می ماند.		
بازنشستگی پیش از موعد مستخدمان موقت	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۲۹ مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۹	
پیام رأی: مستخدمان موقت شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی می توانند از مزایای بازنشستگی پیش از موعد کارکنان دولت بهره مند شوند.		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	بازنشستگی در مشاغل تخصصی	رأی وحدت رویه شماره ۱۷۷۷ مورخ ۱۳۹۷/۸/۱۵
		<b>پیام رأی:</b> استحقاق خدمت ۳۵ ساله در مشاغل تخصصی با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر تنها مختص دارندگان مدارک دانشگاهی بوده و قابل تعمیم به دارندگان مدارک معادل نمی‌باشد.
	میزان پاداش پایان خدمت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۲۵ مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۰۹ و ۱۲ الی ۱۶ مورخ ۱۳۷۹/۰۱/۲۸
		<b>پیام رأی شماره ۱۲۵:</b> کارکنان رسمی بازنشسته در سال ۱۳۷۸ استحقاق استفاده از پاداش پایان خدمت به میزان یک ماه آخرین حقوق و فوق‌العاده شغل به ازای هر دو سال خدمت را دارند.
		<b>پیام رأی شماره ۱۲ الی ۱۶:</b> پرداخت پاداش بازنشستگی به میزان دو ماه حداکثر به مبلغ ۱۶۰۰۰۰ ریال در صورت اجتماع و تحقق شرایط مندرج در لایحه قانونی راجع به پاداش مستخدمینی که بازنشسته می‌شوند، قانونی است.
<b>پاداش پایان خدمت بازنشستگان</b>	احتساب فوق‌العاده خاص در پاداش پایان خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۵۲۸ مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۰
		<b>پیام رأی:</b> با توجه به کسر کسور بازنشستگی از فوق‌العاده خاص پرداختی به کارکنان دولت، فوق‌العاده مزبور در تعیین پاداش پایان خدمت ناشی از طرح تعدیل نیروی انسانی محاسبه می‌شود.
	وضعیت پاداش پایان خدمت مستخدمین دارای تخلف اداری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۸۱۸ مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۱۴، ۱۰۰۶ مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۰ و ۳۰۴ مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۰۶
		<b>پیام رأی شماره ۸۱۸ و ۱۰۰۶:</b> به مستخدمانی که در سال آخر خدمت محکومیت اداری داشته باشند، پاداش پایان خدمت موضوع قانون پرداخت پاداش پایان خدمت و بخشی از هزینه‌های ضروری به کارکنان دولت پرداخت نمی‌شود.
		<b>پیام رأی شماره ۳۰۴:</b> پرداخت کامل پاداش پایان خدمت به هنگام بازنشستگی مشروط و مقید به عدم محکومیت انتظامی یا اداری در ده سال آخر خدمت است.
	احتساب فوق‌العاده اضافه کار در پاداش پایان خدمت	
		<b>پیام رأی:</b> فوق‌العاده اضافه کار با توجه به پرداخت مستمر آن و کسر حق بیمه از آن در پاداش پایان خدمت قابل محاسبه است.
	پاداش پایان خدمت مستخدمین موسسات دولتی مستثنی شده از قانون استخدام کشوری	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۵ مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۲۳ و ۱۱۲۸ مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۰۷
		<b>پیام رأی:</b> در مورد مستخدمین موسسات دولتی مستثنی شده از قانون استخدام کشوری، معدل تمامی حقوق و مزایای دریافتی آنان در دو سال آخر خدمت، به عنوان پاداش پایان خدمت پرداخت می‌شود.
	احتساب فوق‌العاده ویژه هیأت امنای دانشگاه‌ها در پاداش پایان خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۴ مورخ ۱۳۹۰/۰۱/۱۵
		<b>پیام رأی:</b> فوق‌العاده ویژه هیأت امناء در پاداش و بازخرید مرخصی کارکنان دانشگاه محاسبه و پرداخت می‌گردد.

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
پاداش پایان خدمت بازنشستگان	پاداش پایان خدمت مشمولین قانون حالت اشتغال	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۷ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۰۷
	<b>پیام رأی:</b> مشمولین قانون حالت اشتغال مستخدمان شهید، جانباز، از کارافتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب سال ۱۳۷۲، استحقاق دریافت پاداش پایان خدمت را دارند.	
	احتساب کمک هزینه مسکن، نهار و ایاب و ذهاب در پاداش پایان خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۷۷۸ الی ۸۳۸ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۰۷
	<b>پیام رأی:</b> کمک هزینه مسکن، نهار و ایاب و ذهاب در پاداش پایان خدمت محاسبه نمی‌گردد.	
	پاداش پایان خدمت کارکنان شهرداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۳ و ۱۵۴ مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۲۹
	<b>پیام رأی:</b> محاسبه مزایای غیرمستمر در پاداش پایان خدمت کارکنان شهرداری غیرقانونی است.	
	پاداش پایان خدمت کارکنان وزارت صنایع و فلزات	رأی وحدت رویه شماره ۹۳۹ مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۲۰
	<b>پیام رأی:</b> اشخاص موضوع ماده ۱۲۶ آیین‌نامه استخدامی شرکت‌ها و واحدهای تابعه وزارت معادن و فلزات به استحقاق دریافت پاداش پایان خدمت تا پیش از حاکمیت فصل دهم قانون مدیریت را دارند.	
	ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان	رأی وحدت رویه شماره ۷۶ و ۷۷ مورخ ۱۳۷۸/۰۳/۰۸
	<b>پیام رأی:</b> به موجب مصوبه مجمع عمومی شرکت سهامی دارویی کشور، مقررات مربوط به ذخیره مزایای پایان خدمت کارکنان مشمول مقررات قانون تأمین اجتماعی به سایر کارکنان شاغل در آن شرکت قابل تسری است.	
	لزوم وجود حکم قانونی	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۴ الی ۲۰۸ مورخ ۱۳۷۸/۰۴/۱۲
	<b>پیام رأی:</b> الزام سازمان آب و برق خوزستان به پرداخت پاداش پایان خدمت به لحاظ فقد حکم الزام‌آور قانونی، مجوزی ندارد.	
	احتساب تفاوت تطبیق در پاداش پایان خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۵۰ - ۴۹ مورخ ۹۷/۰۱/۲۸
	<b>پیام رأی:</b> از آنجا که مبنای پرداخت پاداش پایان خدمت، حقوق ثابت به علاوه مزایای مستمر بوده و تفاوت تطبیق نه جزء حقوق ثابت است نه مزایای مستمر، لذا تفاوت تطبیق در تعیین پاداش پایان خدمت مورد محاسبه قرار نمی‌گیرد.	
	احتساب فوق‌العاده جذب اعضای غیر هیأت علمی در پاداش پایان خدمت	رأی وحدت رویه شماره ۳۱۷ و ۳۱۸ مورخ ۹۷/۰۲/۲۵
<b>پیام رأی:</b> از آنجا که مبنای پرداخت پاداش پایان خدمت، حقوق ثابت به علاوه مزایای مستمر بوده و فوق‌العاده جذب اعضای غیر هیأت علمی نه جزء حقوق ثابت است نه مزایای مستمر، لذا فوق‌العاده جذب در تعیین پاداش پایان خدمت نیروهای ستادی وزارت بهداشت مورد محاسبه قرار نمی‌گیرد.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
حقوق بازنشستگی و وظیفه قضات اعضای هیأت علمی	مدت زمان اعطای پایه به اعضای هیأت علمی	رأی وحدت رویه شماره ۴۱ مورخ ۱۳۷۰/۰۴/۲۵
	پیام رأی: به موجب تبصره یک ماده واحده قانون راجع به حقوق اعضاء رسمی هیأت علمی، مربی لیسانس، مربی، استادیار، دانشیار دانشگاهها و مؤسسات تحقیقاتی و وزارتخانه‌ها که بازنشسته موظف و فوت شده و یا بشوند حقوق اعضاء مذکور پس از ارزیابی و تعیین گروه و با احتساب هر دو سال یک پایه، با رعایت مقررات و آئین نامه‌های اجرایی قانون استخدام کشوری در گروه مربوطه تعیین خواهد گردید، تعمیم و تسری حکم مقرر در تبصره مزبور به اعضای رسمی غیر تمام وقت دانشگاهها از حیث مدت لازم جهت اعطاء یک پایه جواز قانونی ندارد.	
	هماهنگی حقوق قضات بازنشسته و شاغل	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۱ مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۲۵
	پیام رأی: لزوم برقراری هماهنگی حقوق قضات بازنشسته و شاغل به تناسب افزایش هزینه زندگی منوط به رعایت ضریب حقوق قضات و تغییرات بعدی آن در تعیین حقوق قضات بازنشسته و از کارافتاده است.	
	احتساب حقوق بازنشستگی قضات	رأی وحدت رویه شماره ۷۰ و ۷۱ مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۲۹
	پیام رأی: حقوق بازنشستگی و وظیفه قضات دادگستری بر مبنای ضرایب حقوق آنان در هر سال بدون احتساب معدل حقوق سه سال آخر خدمت آنان تعیین و محاسبه می‌شود.	
	افزایش حقوق بازنشستگی قضات و اعضای هیأت	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۰۲ مورخ ۱۳۸۲/۰۳/۱۱، ۳۰ مورخ ۱۳۸۳/۰۸/۰۳ و ۳۶۴ مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۰۶
	پیام رأی شماره ۱۰۲: تسری حکم مقرر در تبصره ۶ ماده واحده قانون اصلاح قوانین و مقررات بازنشستگی و وظیفه مصوب ۱۳۷۴ در خصوص لزوم محاسبه و پرداخت حقوق بازنشستگی و وظیفه اعضاء هیأت علمی و قضات با اعمال ضرایب مربوط به آنان در هر سال، به قضاتی که قبل از ۱۳۷۴/۰۱/۰۱ بازنشسته یا موظف شده‌اند، و جاهت قانونی ندارد.	
	پیام آرای شماره ۳۰ و ۳۶۴: افزایش حقوق بازنشستگی قضات و اعضای هیأت علمی که قبل از سال ۷۴ بازنشسته شده‌اند بر مبنای ضرایب حقوقی سال‌های بعد از بازنشستگی جواز قانونی ندارد.	
	ضریب پرداخت پرداخت حقوق بازنشستگی و وظیفه اعضاء هیأت علمی و قضات	رأی وحدت رویه شماره ۶۴۰ مورخ ۱۳۸۵/۰۹/۰۵
	پیام رأی: حکم قانونی مربوط به حصر جواز پرداخت حقوق بازنشستگی و وظیفه اعضاء هیأت علمی و قضات با اعمال ضرایب مربوط به آنان در هر سال، به مشمولین ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت تسری نمی‌یابد.	
	بازنشستگی اعضاء هیأت علمی	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۱، ۱۶۲ و ۱۶۳ مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۰
	پیام رأی: الزام دانشگاه به صدور حکم بازنشستگی اعضاء رسمی هیأت علمی طبق آیین نامه استخدامی نافی اعتبار احکام مربوط به سایر شقوق بازنشستگی به شرح قانون اصلاح مقررات بازنشستگی و وظیفه نیست.	
	مبنای محاسبه حقوق بازنشستگی اعضاء هیأت علمی	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۶، ۲۱۷ و ۲۱۸ مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۱۵
پیام رأی: حقوق بازنشستگی و وظیفه هیأت علمی بر مبنای میانگین تمامی حقوق و مزایای مشمول کسور بازنشستگی در دو سال آخر خدمت با اعمال آخرین ضریب حقوق سال بازنشستگی تعیین می‌شود.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
صندوق بازنشستگی	تغییر صندوق بازنشستگی براساس ماده ۱۴۴ قانون استخدام کشوری	رأی وحدت رویه شماره ۹۵ مورخ ۱۳۶۳/۰۹/۱۹
	پیام رأی: مطابق تبصره (۳) ماده (۱۴۴) قانون استخدام کشوری، مستخدمین رسمی مشمول این قانون که در یکی از شرکت‌ها و مؤسسات دولتی مستثنی شده یا مؤسسات مذکور در بند (ت) ماده ۲ این قانون به صورت رسمی استخدام شده و یا طبق مقررات قانونی مربوط به آن مؤسسات منتقل شده یا بشوند به خدمت در آن مؤسسات ادامه خواهند داد و در صورت تمایل می‌توانند درخواست کنند مشمول مقررات بازنشستگی مؤسسه محل خدمت خود شوند که در این صورت صندوق بازنشستگی کشوری مکلف است کلیه کسور بازنشستگی پرداختی مستخدم را به صندوق بازنشستگی مربوط واریز کند. پس از صدور حکم بازنشستگی مستخدم رسمی، وی نمی‌تواند اجرای مفاد این تبصره را درخواست کند.	
	تغییر محل خدمت و کسور بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۴ مورخ ۱۳۷۳/۰۱/۲۷
	پیام رأی: کسور بازنشستگی که به حکم قانون از حقوق و مزایای مستخدم کسر شده، با تغییر محل خدمت و خروج وی از شمول صندوق بازنشستگی کشوری، به صندوق بازنشستگی تأمین اجتماعی انتقال می‌یابد.	
	دریافت کسورات بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۳۱۵ مورخ ۱۳۷۵/۱۲/۱۱
	پیام رأی: در صورتی که رابطه استخدامی شخص با دستگاه متبوعش قطع شده و کسورات بازنشستگی را دریافت کرده باشد، نقل و انتقال کسورات و حق بیمه موضوعاً منتفی است.	
	انتقال کسور بازنشستگی متخلفین اداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۸۰ مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۱۶
	پیام رأی: تبصره ۲ ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری در خصوص پرداخت کسور بازنشستگی به مشمولین این تبصره، مفید عدم قابلیت جواز انتقال آن از یک صندوق بازنشستگی به صندوق بازنشستگی دیگر نیست.	
	شرط انتقال کسور بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۳۷۷ مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۲
	پیام رأی: انتقال حق بیمه یا کسور بازنشستگی از یک صندوق به صندوق دیگر، منوط به عدم دریافت حق بیمه یا کسور بازنشستگی و بقاء وجوه مذکور در صندوق قبلی است.	
	تغییر صندوق مستخدمین شرکت‌های دولتی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۲۵۱، ۱۲۵۲ و ۱۲۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵ و ۱۳۶۴ و ۱۳۱۷ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰
	پیام رأی شماره ۱۳۵۱، ۱۳۵۲ و ۱۳۵۳: طبق تبصره اصلاحی ماده ۳۳ مقررات استخدامی شرکت‌های دولتی مصوب ۱۳۵۸/۳/۱۷، مستخدمین فعلی شرکت‌های دولتی که مشمول مقررات تأمین اجتماعی هستند و در تاریخ ۱۳۴۵/۳/۳۱ در خدمت شرکت بوده و خدمت آنها تا تاریخ ۱۳۵۲/۳/۵ و یا بعد از آن ادامه داشته است، می‌توانند ظرف ۶ ماه از تاریخ تصویب این اصلاحیه تقاضا نمایند از لحاظ بازنشستگی و وظیفه مشمول حکم ماده ۳۳ مقررات مزبور قرار گیرند که در این صورت حق بیمه سهم آنان که به صندوق تأمین اجتماعی پرداخت شده است به صندوق بازنشستگی کشور منتقل می‌شود. در صورتی که ظرف مدت مذکور چنین تقاضایی نکنند، همچنان مشمول قانون تأمین اجتماعی خواهند بود. بنابراین تسری حکم مقنن به مستخدمین شرکت دخیانیات ایران که در تاریخ‌های مقرر در قانون، در استخدام شرکت نبوده و یا در مهلت قانونی تقاضای شمول مقررات ماده ۳۳ را از حیث بازنشستگی و وظیفه نکرده باشند، مجوز قانونی ندارد.	
پیام رأی شماره ۱۳۶۴ و ۱۳۱۷: با واگذاری شرکت دولتی و انتقال کارکنان آن به بخش غیردولتی طبق بند		



آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	(د) ماده ۲۱ قانون مدیریت، هزینه جابجایی صندوق بازنشستگی باید توسط دولت تأمین شود.	
معافیت از پرداخت کسور بازنشستگی	تاریخ معافیت از پرداخت کسورات بازنشستگی	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۱۴۸ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۰۶ و ۱۰۰ مورخ ۱۳۷۴/۰۶/۲۵
	پیام رأی: تاریخ مبنا برای معافیت از پرداخت کسور بازنشستگی از تاریخ تأدیه آن به مدت سی سال تمام است.	
مقررات بازنشستگی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی	خروج اعضای هیأت علمی از شمول قانون مدیریت خدمات کشوری	رأی وحدت رویه شماره ۵۸۷ مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۲۲
	پیام رأی: نظر به این که مطابق ماده ۱۱۷ قانون مدیریت خدمات کشوری، اعضاء هیأت علمی از شمول قانون مستثنی اعلام شده‌اند قانون مدیریت خدمات کشوری در خصوص بازنشستگی اعضاء هیأت علمی غیر قابل استناد است.	
	مبنای تعیین حقوق بازنشستگی اعضای غیر هیأت علمی	رأی ایجاد رویه شماره ۱۹۰۷ مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۲۷
	پیام رأی: تعیین حقوق بازنشستگی اعضای غیر هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی پژوهشی و فناوری تابع مصوبات هیأت امناء دانشگاه است.	
	اعمال ضریب یک و دو دهم اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی در خصوص بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۱۴۴۹ مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۲۴
	پیام رأی: به موجب ماده ۷۳ آیین‌نامه اداری و استخدامی اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شرط استفاده از بازنشستگی با اعمال ضریب یک و دو دهم برای فوق‌العاده جذب و مخصوص برای کسانی که به موجب این آیین‌نامه بازنشسته می‌شوند، لااقل ده سال خدمت تمام وقت جغرافیایی از تاریخ ۱۳۸۲/۴/۱۸ در موسسه است همچنین اعضاء هیأت علمی که از تاریخ ۱۳۸۲/۴/۱۸ مستمراً به صورت تمام وقت جغرافیایی خدمت نموده‌اند در صورت احراز شرایط بازنشستگی (قبل از تاریخ ۱۳۹۲/۴/۱۸ که خدمت ده ساله پایان می‌یابد) مشمول رعایت سقف مذکور نخواهند بود.	
مقررات بازنشستگی در شهرداری‌ها	بازنشستگی به ابتکار	رأی وحدت رویه شماره ۵۸ مورخ ۱۳۶۶/۰۹/۲۵
	پیام رأی: تعمیم حکم مقرر در ماده ۸۵ آیین‌نامه استخدامی شهرداری تهران در خصوص بازنشستگی به ابتکار شهرداری، به موردی که مستخدم با انصراف از آثار مالی این مقرره تقاضای بازنشستگی می‌کند، مجوزی ندارد.	
	حقوق مستخدمین بازنشسته آتش‌نشان	رأی وحدت رویه شماره ۳۲ مورخ ۱۳۷۰/۰۴/۱۸
	پیام رأی: با اعمال تبصره ۸۵ قانون بودجه سال ۱۳۵۶ کل کشور موضوع تعیین حقوق مستخدمین شهرداری، مستخدمین بازنشسته آتش‌نشان از تمامی حقوق متعلق به شغل آتش‌نشان برخوردار شده‌اند.	

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	کارکنان مزاد شهرداری	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۷ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۰
	پیام رأی: واحدهای دولتی و شهرداریها به استناد قانون نحوه بازنشسته و بازخرید خدمت کارکنان مزاد بر احتیاج دولت، مکلفند کارکنان مزاد خود را حسب مورد، ظرف مهلت مشخصی بازنشسته یا بازخرید کنند.	
	اعتبار آیین نامه استخدامی شهرداریها	رأی وحدت رویه شماره ۳۹ مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۰۴
	پیام رأی: با تصویب قانون اصلاح مقررات بازنشستگی و وظیفه قانون استخدام کشوری در تاریخ ۱۳۶۸/۱۲/۱۳ بازنشستگی مستخدمان رسمی، ثابت و دارای عناوین مشابه وزارتخانهها، مؤسسات، شرکت-های دولتی، شهرداریها و مؤسسات دولتی تابع قانون مذکور بوده است و صدور حکم بازنشستگی برای کارکنان شهرداری بعد از تصویب قانون مذکور و مطابق ماده ۸۵ آیین نامه استخدامی شهرداریها مصوب سال ۱۳۵۸ و برخورداری از سنوات ارفاقی وجاهت قانونی ندارد.	
	بازنشستگی قضات	رأی وحدت رویه شماره ۳ مورخ ۱۳۶۴/۰۲/۳۰
	پیام رأی: اعمال بازنشستگی موضوع قانون شرایط انتخاب قضات دادگستری، سالب حق استفاده از مرخصی استحقاقی ذخیره شده موضوع قانون استخدام کشوری نیست.	
	بازنشسته کردن مستخدمین وزارت آموزش و پرورش	رأی وحدت رویه شماره ۱۹ مورخ ۱۳۶۶/۰۶/۲۶
	پیام رأی: بازنشسته کردن مستخدمین وزارت آموزش و پرورش در موارد مقتضی و در اجرای تبصره ۲ الحاقی به ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری، مغایرتی با قوانین پاکسازی ندارد.	
سایر دعاوی بازنشستگی	مبنای حقوق بازنشستگی کارکنان صدا و سیما	رأی وحدت رویه شماره ۹۴ مورخ ۱۳۷۴/۰۶/۱۱
	پیام رأی: با توجه به اصلاح آیین نامه استخدامی سازمان صدا و سیما در تاریخ ۶۸/۱۱/۲۸ در باب کیفیت احتساب حقوق بازنشستگی، احتساب آن بر مبنای مقررات قبلی، ملاک موجهی ندارد.	
	قطع حقوق بازنشستگی در راستای اجرای دستور مراجع قضایی	رأی وحدت رویه شماره ۱۳۰ مورخ ۱۳۷۴/۰۸/۰۶
	پیام رأی: قطع حقوق بازنشستگی توسط سازمان بیمه و بازنشستگی ارتش در اجرای دستور مراجع قضایی ذیربط، صحیح و موافق قانون است.	
	ملاک سن بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۱۲۰ مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۰۲
پیام رأی: ملاک تشخیص سن مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری از لحاظ بازنشستگی شناسنامه ای است که در بدو استخدام ارائه کرده اند.		
مشمولین قانون اصلاح پاره ای از مقررات مربوط به حقوق بازنشستگی، بانوان شاغل، خانواده ها و سایر کارکنان	رأی وحدت رویه شماره ۲۷۴ مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۰۸	
پیام رأی: مشمولان قانون تأمین اجتماعی، مشمول احکام مقرر در قانون اصلاح پاره ای از مقررات مربوط به حقوق بازنشستگی، بانوان شاغل، خانواده ها و سایر کارکنان نیز می باشند.		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی	
سایر دعاوی بازنشستگی	هماهنگ سازی حقوق بازنشستگان کشوری و لشگری	رأی وحدت رویه شماره ۷۰۹ و ۷۱۰ مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۲۴	
	پیام رأی: سازمان بازنشستگی کشوری ملزم به اعمال بند (ل) تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ و افزایش حقوق بازنشستگی و وظیفه پس از امر هماهنگ سازی حقوق بازنشستگان کشوری و لشگری شده است.		
	افزایش گروه شغلی بازنشستگان و موظفین مشترک صندوق بازنشستگی کشوری	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۲ مورخ ۱۳۸۶/۰۲/۲۳	
	پیام رأی: صندوق بازنشستگی کشوری موظف شده از شروع سال ۱۳۷۸ نسبت به افزایش گروه شغلی بازنشستگان و موظفین مشترک صندوق بازنشستگی کشوری که تا پایان سال ۱۳۷۴ بازنشسته و از کارافتاده یا فوت شده اند، اقدام کند.		
	قانون حاکم بر شرکت های خصوصی شده	رأی وحدت رویه شماره ۴۴۹ مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۳۱	
	پیام رأی: با خصوصی سازی شرکت دولتی، کارکنان رسمی شرکت مذکور از شمول مقررات مربوط به بازنشستگی لایحه قانونی استخدام کشوری و مقررات استخدامی شرکت های دولتی خارج می شوند.		
	طرف شکایت در دعوی احتساب و برقراری و پرداخت حقوق بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۶۳۶ مورخ ۱۳۸۷/۰۹/۲۴	
	پیام رأی: شکایت در رابطه با احتساب و برقراری و پرداخت حقوق بازنشستگی باید به طرفیت وزارتخانه یا سازمان دولتی متبوع و سازمان بازنشستگی کشوری طرح شود.		
	طرف شکایت در دعوی افزایش حقوق بازنشستگی و مستمری از کارافتادگی و بازماندگان	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۶ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۰۳	
	پیام رأی: شکایت به خواسته افزایش حقوق بازنشستگی و مستمری از کارافتادگی و بازماندگان مستخدمان بازنشسته، متوجه سازمان بازنشستگی کشوری است.		
	اصلاح حکم بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۲۴۵ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۲۴	
	پیام رأی: درخواست اصلاح حکم بازنشستگی براساس ماده ۹ قانون اصلاح پاره ای از مقررات مربوط به حقوق بازنشستگی، به دلیل تعیین حقوق بازنشستگی از طریق همترازی توسط شورای ذیصلاح وارد نبوده است.		
	مرجع صالح رسیدگی به دعوی ابطال حکم بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۲۰ مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۲۱	
	پیام رأی: دعوی ابطال حکم بازنشستگی به اختیار دستگاه دولتی به دلیل عدم احراز شرایط لازم قابل استماع در دیوان عدالت اداری است.		
	شرط پرداخت حق بیمه بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۲۹۹ مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۰۶	
	پیام رأی: وجود رابطه استخدامی، شرط پرداخت حق بیمه بازنشستگی است.		
منع بازخریدی در صورت وجود شرایط بازنشستگی	رأی وحدت رویه شماره ۱۵۰۰ مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۴		
پیام رأی: طبق قانون استخدام کشوری، اگر مستخدم دولت بیش از بیست سال سابقه خدمت داشت، دستگاه می تواند وی را بازنشسته کند و امکان بازخرید وی ولو به درخواست مستخدم وجود نداشت.			
بازنشستگی براساس قانون نحوه بازنشستگی جانبازان و	آرای وحدت رویه به شماره های ۳۳ مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵ و ۹۳۳ مورخ		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان آور	۱۳۹۶/۰۹/۲۱
	پیام رأی: حکم مربوط به تعیین حقوق بازنشستگی جانبازان مبتنی بر قانون نحوه بازنشستگی جانبازان و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان آور، به موارد بازنشستگی ناشی از سایر قوانین تسری نمی-یابد.	
	بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان آور کارکنان دستگاه‌های اجرایی	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۵ الی ۶۹۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۲۵
	پیام رأی: رسیدگی به شکایت کارکنان غیر مشمول قانون کار در دستگاه‌های اجرایی مبنی بر برخورداری از مزایای بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان آور در صلاحیت شورای اداری و استخدامی است.	
	افزایش حقوق بازنشستگان و مستمری بگیران	رأی وحدت رویه شماره ۸۰۹ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۲۳
	پیام رأی: راجع به افزایش حقوق بازنشستگان و مستمری بگیران یا وظیفه بگیران قبل از سال ۱۳۸۵، حکم تبصره ۵ ماده ۱۰۹ آیین‌نامه استخدامی شرکت‌ها و واحدهای تابعه وزارت صنایع و معادن قابل اعمال نیست.	
	اخراج عضو آزمایشی هیات علمی دانشگاه	رأی وحدت رویه شماره ۵۳ مورخ ۱۳۶۷/۰۴/۰۶
	پیام رأی: اخراج عضو آزمایشی هیات علمی دانشگاه، بدون رعایت آیین‌نامه استخدامی هیأت علمی دانشگاه تهران، خلاف قانون بوده و پرداخت حقوق و مزایا به وی در مدت اخراج، جواز قانونی ندارد.	
	انقضای مدت قرارداد مدت معین	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۴۰ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۲۳، ۳۳۲ مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۰۷، ۳۷۴ مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۲۸
	پیام رأی شماره ۳۴۰: الزام واحد دولتی به استخدام مجدد و اعاده به خدمت کارمند قرارداد مدت معین، در صورتی که واحد مذکور پس از انقضای مدت قرارداد با تمدید آن موافقت نکرده، وارد نیست.	
سایر موارد انتزاع	پیام رأی شماره ۳۳۲: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی تکلیفی به تمدید قرارداد خرید خدمت در صورت اعلام خاتمه قرارداد ندارد.	
	پیام رأی شماره ۳۷۴: شرکت پست تکلیفی به تمدید قرارداد انجام خدمت مشخص با مدت معین پس از انقضای مدت قرارداد قبلی ندارد.	
	اعلام عدم نیاز پس از پایان مدت قرارداد	آرای وحدت رویه به شماره‌های ۲۲۶ مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۶ و ۶۳۱ مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۱
	پیام رأی شماره ۲۲۶: دستگاه‌های اجرایی تکلیفی در بکارگیری مجدد نیروی انسانی پس از اعلام عدم نیاز و قطع همکاری ندارند.	
	پیام رأی شماره ۶۳۱: وزارت کشاورزی تکلیفی به اعاده به خدمت مستخدمان غیررسمی در صورت اعلام عدم نیاز ندارد.	
	دریافت حقوق و مزایا پس از فسخ قرارداد	رأی وحدت رویه شماره ۵۵۳ مورخ ۱۳۸۸/۰۷/۱۳
	پیام رأی: با فسخ قرارداد خرید خدمت، در صورتی که مستخدم مصدر خدمتی نبوده باشد، استحقاق دریافت حقوق و مزایا نخواهد داشت.	

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی (۱۳۹۷-۱۳۶۱)		
عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	فسخ قرارداد	رأی وحدت رویه شماره ۳۸۳ مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۱۵
	پیام رأی: در صورت پیش‌بینی امکان فسخ در قرارداد انجام کار معین با اعلام قبلی، فسخ آن از طرف دولت امکانپذیر است و دولت تکلیفی به ادامه قرارداد ندارد.	
سایر امور اداری و استخدامی	آماده به خدمت کردن مستخدمین شرکت‌های دولتی	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۵ مورخ ۱۳۷۸/۰۵/۰۲
	پیام رأی: آماده به خدمت کردن مستخدم رسمی شرکت پست به لحاظ حذف پست سازمانی مورد تصدی به تجویز ماده ۶۲ مقررات استخدامی شرکت‌های دولتی خالی از اشکال قانونی است.	
	اصلاح واحدهای دولتی براساس قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی	رأی وحدت رویه شماره ۷۹ مورخ ۱۳۷۹/۰۳/۰۱
	پیام رأی: تسری و تعمیم حکم مقرر در ماده ۴ قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی دستگاه‌های دولتی در خصوص اصلاح تشکیلات تفصیلی واحدهای دولتی، به مشاغل اصلی و تخصصی و فنی آنها جواز قانونی ندارد.	
	تعمیم و تسری قانون استخدام کشوری به کارکنان ساواک	رأی وحدت رویه شماره ۲۴۷ مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۲۵
	پیام رأی: تسری و تعمیم حکم ماده ۸۸ اصلاحی قانون استخدام کشوری به کارکنان ساواک که بدون تعیین تکلیف استخدامی از آن سازمان منفک شده و در واحدها و مؤسسات مشمول قانون تأمین اجتماعی به کار اشتغال یافته و حق بیمه قانونی مربوط را پرداخته‌اند، به لحاظ مدت خدمت در ساواک مجوز قانونی ندارد.	
	شرط اجرای ماده ۶۵ قانون مدیریت خدمات کشوری	رأی وحدت رویه شماره ۹۴۰ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۱
	پیام رأی: شرط لازم برای اختصاص مشاغل به یکی از طبقات جدول یا جداول حق شغل (موضوع ماده ۶۵ قانون مدیریت خدمات کشوری) اشتغال شخص در زمان وضع قانون است.	
	تسری آثار مقررات استخدامی جهاد کشاورزی به گذشته	رأی وحدت رویه شماره ۱۰۲ و ۱۰۳ مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۱۶
	پیام رأی: آثار احکام قانون مقررات مالی، اداری و استخدامی وزارت جهاد کشاورزی غیر قابل تسری به گذشته است.	
پژوهشی و فرهنگی	معافیت مشمولین دیپلمه و عادی	رأی وحدت رویه شماره ۲۱۳ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۹
	پیام رأی: عنوان دانشجویی یا اخذ معافیت تحصیلی مانع از شمول مصوبه هیأت وزیران در رابطه با معافیت مشمولین دیپلمه و عادی، نسبت به واجدین شرایط نمی‌شود.	
	حدود صلاحیت هیأت عالی نظارت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	رأی وحدت رویه شماره ۵ مورخ ۱۳۸۱/۰۱/۱۸
	پیام رأی: صلاحیت هیأت عالی نظارت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در لغو پروانه نشریات به موارد وقوع بزه مقرر در ماده ۲۷ قانون مطبوعات منحصر می‌شود.	
	الزام به صدور مدرک تحصیلی	رأی وحدت رویه شماره ۲۲۲ مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۹
پیام رأی: شکایت به خواسته الزام دانشگاه پیام نور به صدور مدرک تحصیلی معادل کارشناسی در صورت		

**آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷-۱۳۶۱)**

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
پژوهشی و فرهنگی	تعهد قبلی داوطلب تحصیل به عدم مطالبه مدرک و پذیرش بدون شرکت در آزمون، وارد نیست.	
	مرجع صدور مجوز فعالیت‌های هنری	رأی وحدت رویه شماره ۶۹۰ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۲۲
	<b>پیام رأی: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مرجع صدور مجوز انواع فعالیت‌های هنری است.</b>	
	مرجع ارزیابی و تأیید مدارک تحصیلی در سطوح دانشگاهی	رأی وحدت رویه شماره ۱۹۸ مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۰۳
	<b>پیام رأی: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرجع ارزیابی و تأیید مدارک تحصیلی در سطوح دانشگاهی است.</b>	
	ممنوعیت اعطای مدرک معادل دانشگاهی	رأی وحدت رویه شماره ۲۰۶ مورخ ۱۳۸۹/۰۶/۰۱
	<b>پیام رأی: ممنوعیت اعطای مدرک معادل دانشگاهی، متضمن الزام تبدیل مدرک معادل به مدرک رسمی نیست.</b>	
	محرومیت از تحصیل	رأی وحدت رویه شماره ۱۶۳ مورخ ۱۳۸۹/۰۴/۲۸
	<b>پیام رأی: در صورت محرومیت از تحصیل به علت مشروطی، حقی برای دانشجوی مبنی بر اعطای گواهی فارغ التحصیلی ایجاد نمی‌شود.</b>	
	امتیاز جذب و نگهداری نیروی انسانی نخبه	رأی وحدت رویه شماره ۲۸۱ مورخ ۱۳۹۰/۰۷/۱۱
	<b>پیام رأی: افراد نخبه از امتیازات موضوع مصوبه جذب و نگهداری نیروهای انسانی نخبه صرف نظر از زمان احراز ویژگی مزبور برخوردار می‌باشند.</b>	
	حق مکتسبه در راه اندازی مراکز آموزش از راه دور	رأی وحدت رویه شماره ۱۱۷ مورخ ۱۳۹۱/۰۳/۰۱
	<b>پیام رأی: امتیازات حاصل از لغو موافقت اصولی یا مجوز غیرقانونی برای راه‌اندازی مراکز آموزش از راه دور حق مکتسبه‌ای برای دارندگان آن به وجود نمی‌آورد.</b>	
	آثار تغییر عنوان دوره آموزشی	رأی وحدت رویه شماره ۳۱۷ مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۱۳
	<b>پیام رأی: از مصوبه شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی با مضمون تغییر عنوان برنامه دوره کارشناسی رشته آبادانی و توسعه روستاها، تغییر عنوان برای دانشجویانی که جهت دوره مزبور جذب شده بودند، مستفاد نمی‌شود.</b>	
	فعالیت آموزشی توسط نمایندگی‌های مؤسسه مطالعات و خلاقیت کودک و نوجوان	رأی وحدت رویه شماره ۳۱۸ مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۱۳
<b>پیام رأی: نمایندگی‌های مؤسسه مطالعات و خلاقیت کودک و نوجوان فاقد مجوز لازم قانونی برای فعالیت آموزشی بوده‌اند.</b>		
مرجع صالح رسیدگی به دعوای الزام به اجرای مفاد تعهدنامه رسمی	رأی وحدت رویه شماره ۹۴۲ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۱	
<b>پیام رأی: شعب دیوان عدالت اداری صلاحیت رسیدگی به دعوای الزام به اجرای مفاد تعهدنامه های رسمی را دارند.</b>		

آرای وحدت رویه در زمینه اداری، استخدامی و فرهنگی  
(۱۳۹۷ - ۱۳۶۱)

عنوان	موضوع	مشخصات رأی
	نظام حقوقی حاکم بر خانه‌های سازمانی دانشگاه‌ها	رأی وحدت رویه شماره ۸۹۹ مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۱۳
	پیام رأی: اعمال قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن و اصلاح بعدی آن در خصوص فروش خانه‌های سازمانی در دانشگاه‌ها تابع مصوبه هیأت امناء است.	

## بخش دوم

پیام آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

در حوزه

اداری، استخدامی و فرهنگی

(۱۳۶۱ - ۱۳۹۷)





آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه صلاحیت و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
شکایت از آراء و تصمیمات قطعی هیأت ها و کمیسیون های اداری	دادنامه شماره ۲۹۷ الی ۳۰۰- مورخ ۱۳۷۸/۰۸/۰۹	مصوبه هشتاد و سومین جلسه مورخ ۱۳۶۵/۶/۱۱ و چهارصد و سی و نهمین جلسه مورخ ۱۳۷۷/۱۲/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی
	پیام دادنامه: سلب حق تظلم و دادخواهی از احکام صادره از هیأت مرکزی گزینش دانشجو و کمیته مرکزی انضباطی دانشجویان در دیوان عدالت اداری به موجب مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۸۹، ۳۹۰ و ۳۹۱- مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۰۴	تبصره الحاقی به ماده ۲ آیین نامه اجرائی ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
اجرای احکام دیوان عدالت اداری	دادنامه شماره ۲۰- مورخ ۱۳۶۲/۱۲/۱۵	بخشنامه شماره ۱۴۰۷۵-۲/ب مورخ ۶۲/۱۱/۲۵ معاونت نخست وزیر در امر بازسازی نیروی انسانی
	پیام دادنامه: هیچ مقامی بدون مجوز قانونی و به معاذیر غیرموجه، مجاز و مأذون به جلوگیری از اجرای احکام قطعی دیوان عدالت اداری نیست.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه استخدام و ورود به خدمت		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دستگاه های اجرایی	دادنامه شماره ۵۹۷ الی ۶۵۲- مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۰۹	تصویب نامه شماره ۲۹۹۸۲/ت/۲۷۰۲۶/هـ مورخ ۸۱/۶/۲۴ هیات وزیران ۲- ابطال بندهای ۱-۲-۳-۴-۵-۹-۱۲-۱۳ تصویب نامه شماره ۲۹۹۸۱/ت/۲۷۰۲۶/هـ مورخ ۱۳۸۱/۶/۲۴ هیات وزیران و بخشنامه های شماره ۱۸۰۲/۲۶۸۹۷۴ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۷ و ۱۸۰۲/۶۳۷۷ مورخ ۱۳۸۲/۱/۲۳ و ۱۸۰۲/۵۹۰۸۴ مورخ ۱۳۸۲/۵/۱۴ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
	پیام دادنامه: استخدام اشخاص به صورت پیمانی، موقت و عناوین مشابه برای تصدی پست- های ثابت سازمانی واحدهای دولتی، خلاف حکم صریح مقنن است.	
	دادنامه شماره ۲۲۴- مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۱۸	دستور اداری شماره ۳۱/۳۰۳۵۱ مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۱ سازمان تأمین اجتماعی
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان تامین اجتماعی مبنی بر اخذ تعهد رسمی محضری با وجه الضمان و نیز اخذ سفته از کارکنان جدیدالاستخدام دارای مدرک لیسانس، خارج از حدود اختیارات و خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۱۰- مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۱۱	دستورالعمل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی
	دادنامه شماره ۳۲۶- مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۷	دستورالعمل جذب و پذیرش نیروی انسانی در صنعت نفت به شماره ۲۸/۱-۳۵۶ مورخ ۱۳۸۱/۲/۹
	پیام دادنامه شماره ۲۱۰ و ۳۲۶: تعیین معدل های متفاوت برای فارغ التحصیلان دانشگاه های دولتی روزانه و فارغ التحصیلان سایر دانشگاهها به عنوان ضوابط پذیرش و استخدام نیروی انسانی در صنعت نفت، تبعیض ناروا و مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۶۷- مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۰۸	سؤال و جواب شماره ۴ بخشنامه شماره ۱۸۰۲/۶۳۷۷ مورخ ۱۳۸۲/۱/۲۳ و اظهار نظر شماره ۱۸۰۲/۲۷۵۲۴ مورخ ۱۳۸۲/۴/۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مبنی بر اجازه استخدام اشخاص به صورت پیمانی، موقت و عناوین مشابه برای تصدی پست های سازمانی واحدهای دولتی، مغایر قانون است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه استخدام و ورود به خدمت		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دستگاه های اجرایی	دادنامه شماره ۱۷۲- مورخ ۱۳۸۶/۰۳/۲۰	مصوبه شماره ۱۱۰۰/۳۱۵۴۳ مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۵ سازمان تأمین اجتماعی
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان تأمین اجتماعی مبنی بر اعمال ضریب متفاوت برای مدارک تحصیلی دانشگاه های دولتی و سایر دانشگاه ها در معدل امتیازات آزمون کتبی و مصاحبه استخدامی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۰۳۹- مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۵	صورتجلسه شماره ۱۷۱۱ مورخ ۱۳۸۳/۹/۳۰ شورای امور اداری و استخدامی کشور
	پیام دادنامه: اعطاء امتیاز ویژه به شاغلین وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نسبت به دیگر داوطلبان ورود به خدمت در آزمون استخدامی این وزارتخانه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۳۰۶- مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۰۹	بخشنامه شماره ۲۱۳۲۰ - ۲/۱ مورخ ۱۳۸۵/۹/۹ معاونت انسانی و مدیریت وزارت نفت
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت نفت مبنی بر امکان جذب و به کارگیری فارغ التحصیلان واجد شرایط دانشگاه های دولتی و عدم ذکر فارغ التحصیلان دانشگاه آزاد اسلامی، تبعیض ناروا و خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۱۶- مورخ ۱۳۸۷/۰۸/۰۵	مصوبه ۱۵۷۷ مورخ ۱۳۸۶/۳/۱۳ هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران و دستورالعمل شماره ح/ج/۱۴۸/۶۰ مورخ ۳۰۰/م مورخ ۱۳۸۶/۴/۱۰ اداره کل تدوین و هماهنگی مقررات اداری و استخدامی شرکت ملی نفت ایران و بخشنامه شماره ۲۱۳۲۰ - ۱/۲ مورخ ۱۳۸۵/۹/۹ وزارت نفت
	پیام دادنامه: مصوبات شرکت ملی نفت ایران مبنی بر محرومیت فارغ التحصیلان برخی از دانشگاهها و مراکز آموزش عالی معتبر کشور از شرکت در آزمون استخدامی وزارت نفت، خارج از حدود اختیارات و خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۶۴۹- مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۰۸	دستورالعمل و ضوابط پذیرش و استخدام نیروی انسانی در صنعت نفت به شماره ۲۸/۱-۸۹۶۴ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۸ وزیر نفت
	پیام دادنامه: وضع قواعد و ضوابط پذیرش و استخدام نیروی انسانی در شرکت ملی نفت ایران، مغایر قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران و خارج از حدود اختیارات وزیر نفت در وضع مقررات دولتی است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه استخدام و ورود به خدمت		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دستگاه های اجرایی	دادنامه شماره ۴۷۸- مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۱۰	ماده ۱۹ دستورالعمل نحوه برگزاری امتحان عمومی و تخصصی برای به کارگیری افراد در دستگاههای اجرایی
	پیام دادنامه: تجویز استخدام برای مشاغل کلیدی، حساس و یا موارد خاص بدون برگزاری امتحان یا مسابقه تخصصی، مغایر حکم صریح مقنن است.	
	دادنامه شماره ۱۱۴۴- مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۰۱	بند ۷ بخشنامه شماره ۱۳۵۹۸/۹۲/۲۰۰-۱/۱۳۹۲/۸ معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: محدود کردن جذب نیروی انسانی در دستگاههای اجرایی به روش استخدام «پیمانی» خلاف قانون مدیریت خدمات کشوری است.	
	دادنامه شماره ۳۶- مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	بند ۷ تذکرات دفترچه آزمون آگهی استخدام مصوب معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: اعطای امتیاز به کارکنان غیر رسمی شاغل در دستگاههای اجرایی در فرآیند استخدامی، مغایر اصل برابری فرصتها مصرح در ماده ۴۱ قانون مدیریت خدمات کشوری است.	
	دادنامه شماره ۶۵۶ الی ۶۵۹- مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۸	ماده ۳۰ « دستورالعمل نحوه برگزاری امتحان عمومی و تخصصی برای استخدام افراد در دستگاههای اجرایی» موضوع بخشنامه شماره ۱۳۹۳/۷/۱۹-۲۰۰/۹۳/۹۷۵۷ شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: ترتیب اثر دادن به نتیجه آزمون ادواری بعد از قانون اصلاح ماده ۱۴۳ قانون برنامه چهارم توسعه و اصلاح ماده ۶۹ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت، مبتنی بر قانون نیست.	
	دادنامه شماره ۷۴۳- مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹	ماده ۲۸ بخشنامه شماره ۱۳۹۳/۷/۱۹-۲۰۰/۹۳/۹۷۵۷ جانشین معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور [سازمان امور اداری و استخدامی کشور]
	پیام دادنامه: اعطای امتیاز فوق العاده به کارکنان قراردادی در هریک از حیطه های امتحان مشترک و مصاحبه استخدامی با اصول رقابت پذیری، برابری فرصتها و شایسته گزینی مغایرت دارد.	
دادنامه شماره ۱۰۵۸- مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶	الزام به حذف عبارت «داوطلبان استخدام نباید از مستخدمین رسمی، ثابت و پیمانی دستگاههای اجرایی باشند» از شرایط عمومی استخدامی مندرج در دفترچه راهنمایی سومین آزمون استخدامی متمرکز دستگاه- های اجرایی کشور در شهریور ماه ۱۳۹۵	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه استخدام و ورود به خدمت		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دستگاه های اجرایی	پیام دادنامه: مقرره مورد اعتراض مبنی بر اینکه داوطلبان استخدام نباید در زمان ثبت نام از مستخدمین رسمی، ثابت و پیمانی دستگاههای اجرایی باشند، مغایر قوانین موضوعه است.	
	دادنامه شماره ۱۱۶۹- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	کد ۱۳۷ عمران - گرایش مهندسی زلزله (فوق لیسانس) از دفترچه ثبت نام آزمون استخدامی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
	پیام دادنامه: اعمال محدودیت از طریق تغییرات بعدی در آگهی استخدام، به ویژه اینکه تنها مصداق آن، فرزند یکی از مسئولین دستگاه باشد، از مصادیق تبعیض ناروا و سوء استفاده از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۶۵- مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۱۵	قسمتی از مجوزهای استخدامی به شماره ۲۲۰/۹۱/۴۰۹۹۴-۱۳۹۱/۱۰/۲۵ و ۱۳۹۱/۱۱۰/۶۲۵۳-دم/۱۱۰/۱۲/۱- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور
	پیام دادنامه: اختصاص صد در صد سهمیه استخدامی برای تأمین نیروی انسانی دستگاههای اجرایی به داوطلبان بومی، تبعیض ناروا و مغایر اصل برابری فرصت ها و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۴۱۱- مورخ ۱۳۹۷/۶/۲۰	بند ۴ دستورالعمل بانک مرکزی در خصوص اعمال شرط بومی بودن در آزمون استخدامی سال ۱۳۹۴
	پیام دادنامه: بند ۴ دستورالعمل بانک مرکزی در خصوص اعمال شرط بومی بودن در آزمون استخدامی سال ۱۳۹۴، تبعیض ناروا و مغایر اصل برابری فرصتها مصرح در ماده ۴۱ قانون مدیریت خدمات کشوری و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۶۲۷ الی ۱۶۲۹- مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۷	۱- ابطال بند ۳ از بند ۲ مربوط به شرایط بومی بودن مربوط به قسمت « امتیازات و سهمیه های قانونی» از دفترچه راهنمای ثبت نام آزمون استخدامی دانشگاه های علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۹۵ ۲- ابطال جزء یک از بند ۲ قسمت (ج) اصلاحات اطلاعیه مربوط به دفترچه راهنمای ثبت نام از اصلاحیه سازمان سنجش آموزش کشور درباره اصلاحات مربوط به دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون استخدامی دانشگاه های علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال ۱۳۹۵

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه استخدام و ورود به خدمت		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دستگاه های اجرایی		۳- ابطال بخشی از اطلاعیه مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۵ سازمان سنجش آموزش کشور در خصوص اعلام اسامی چند برابر ظرفیت سومین آزمون استخدامی متمرکز دستگاههای اجرایی کشور در سال ۱۳۹۵ به منظور انجام سایر مراحل جذب و استخدام (انجام مراحل مصاحبه و سایر مراحل گزینش)
		<b>پیام دادنامه:</b> دفترچه راهنمای ثبت نام آزمون استخدامی دانشگاه های علوم پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۹۵، با پیش بینی امتیاز «بومی محل مورد تقاضا»، حتی برای داوطلبان واجد شرایط روستایی جهت استخدام در شهرهای مجاور روستا محدودیت ایجاد کرده است، مغایر با قانون است.
	دادنامه شماره ۱۹۱۹- مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱	بند الف ردیف امتیازات و سهمیه های قانونی از دفترچه راهنمای ثبت نام چهارمین آزمون استخدامی متمرکز دستگاههای اجرایی در شهریور ماه ۱۳۹۶ با عنوان امتیاز بومی بودن
		<b>پیام دادنامه:</b> اولویت استخدامی برای افراد بومی در هیچ یک از قوانین کشور لحاظ نشده و در آراء متعددی از سوی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری خلاف قانون اعلام شده است.
شرایط و نحوه ورود به خدمت در آموزش و پرورش	دادنامه شماره ۲۰۷۳ الی ۲۰۸۱- مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۳۰	بند (پ) از شرایط آزمون استخدامی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سال ۱۳۹۶ موضوع مجوز استخدامی شماره ۱۳۶۸۳۹۹-۱۳۹۶/۶/۷ سازمان اداری و استخدامی کشور
		<b>پیام دادنامه:</b> بومی گزینی در استخدام های دولتی و ایجاد محدودیت و محرومیت ها برای افراد جامعه نیاز به تصریح قانونگذار دارد و این امر در آراء متعددی از سوی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری خلاف قانون اعلام و ابطال شده است.
	دادنامه شماره ۲۰۸۲ الی ۲۰۸۶- مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۳۰	بند (ت) قسمت ۹ دفترچه راهنمای ثبت نام آزمون استخدامی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی سال ۱۳۹۶
		<b>پیام دادنامه:</b> تخصیص امتیاز به نیروهای قراردادی و شرکتی در آزمون های استخدامی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به جهت ایجاد تبعیض ناروا و عدم رعایت اصل برابری فرصت ها در استخدام دولتی مغایر قانون است.
	دادنامه شماره ۹۰۳- مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۳۰	بخشنامه شماره ۷۱۰/۳۴۳۰۱/۲۲ مورخ ۸۹/۵/۲۱ وزارت آموزش و پرورش
		<b>پیام دادنامه:</b> ایجاد مانع برای استخدام معلولانی که مطابق بند ز ماده ۴۲ قانون مدیریت

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه استخدام و ورود به خدمت		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
	خدمات کشوری، توانایی انجام کاری را که بابت آن استخدام می شوند را دارند مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۸۴۱- مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	بخشنامه شماره ۳۸۰۸۸/۳۸۰/م/۹۵- ۱۳۹۵/۱۲/۱۸ وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: تغییر بعدی شرایط آزمون استخدامی وزارت آموزش و پرورش پس از برگزاری آزمون در کاهش میزان قد داوطلبین زن از ۱۵۵ به ۱۵۰ سانتی متر، مغایر با بند «ز» ماده ۴۲ و ماده ۴۴ قانون مدیریت خدمات کشوری از حیث عدم رعایت شرایط آگهی استخدام است.	
	دادنامه شماره ۶۹- مورخ ۱۳۷۳/۰۶/۲۶	بند «ب» دستورالعمل شماره ۱۱۰۲۵/۲۷/پ - ۱۳۷۲/۱۰/۱۴ معاونت آموزشی
شرایط و نحوه ورود به خدمت در دانشگاهها	پیام دادنامه: مقید و محدود کردن جذب فارغ التحصیلان رشته های علوم پزشکی، با فرض برتری علمی و اخلاقی، به عدم تکمیل ظرفیت رشته مورد نیاز توسط سایر داوطلبان، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۹۸- مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۱۹	بخشنامه شماره ۱۱۱۷ مورخ ۱۳۸۰/۲/۳ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: وضع قواعد امره درباره شرایط استخدام و جذب نیروی انسانی در مؤسسات آموزش عالی و خدمات بهداشتی درمانی، به قوه مقننه و یا مآذون از قبل آن قوه اختصاص دارد.	
	دادنامه شماره ۷۶ و ۷۷- مورخ ۱۳۶۸/۰۹/۰۱	بخشنامه شماره ۱۱۱۰۶/الف مورخ ۶۸/۷/۲۳ معاونت اداری و مالی وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
گزینش	پیام دادنامه: حکم مقرر مبنی بر عدم ضرورت استعلام نظر هسته های گزینش قبل از صدور حکم استخدام آزمایشی و یا استخدام افراد به طور غیررسمی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه است.	
	دادنامه شماره ۸۴- مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۱۹	بند ۴ قسمت (الف) دستورالعمل شماره ۵۱۳۸۶/۵۱۳۸۶ مورخ ۲۰۰۰/۵/۲ و دستورالعمل شماره ۱۵۹۶۵/۱۰/۳ مورخ ۲۰۱۰/۱۵۹۶۵ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۳ معاونت اداری و مالی سازمان تأمین اجتماعی
	پیام دادنامه: مصوبه سازمان تأمین اجتماعی مبنی بر شرکت بدون حق رأی نماینده گزینش در مراحل مصاحبه های تخصصی و علمی داوطلبان، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۰۸- مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۳۱	بخشنامه شماره ۵۳۰۱۱/۳/۸۱۵۶- ۱۳۹۳/۱۲/۱۱ مدیرکل اشتغال و کارآفرینی بنیاد شهید و امور ایثارگران
پیام دادنامه: گزینش فقط راجع به احراز شرایط عمومی اشخاص موضوع تبصره ۲ بند (و) ماده		



آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه استخدام و ورود به خدمت		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
		۴۴ قانون برنامه پنجم توسعه می تواند اظهار نظر کند.

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتصاب و ارتقای شغلی		
موضوع	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
احتساب مدت خدمت	دادنامه شماره ۶۴ - مورخ ۱۳۶۵/۰۸/۱۹	مصوبه مورخ ۵۹/۸/۴ شورای عالی تأمین اجتماعی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی تأمین اجتماعی مبنی بر احتساب سابقه خدمت قبلی کارکنان سازمان تأمین اجتماعی در بانکهای خصوصی، با توجه به عدم تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور، فاقد اعتبار قانونی است.	
	دادنامه شماره ۶۱ - مورخ ۱۳۶۷/۰۶/۰۶	آیین نامه لایحه قانونی خدمت نیروی انسانی درمانی و بهداشتی مصوب ۵۸/۹/۲۴
	پیام دادنامه: مدت خدمت کسانی که در قبال تعهد به انجام خدمت، از خدمات آموزشی و کمکهای مالی مؤسسات و شرکتها استفاده می کنند، مشمول ماده ۱۳ آیین نامه قانون خدمت نیروی انسانی و درمانی و بهداشتی نمی شود.	
	دادنامه شماره ۱۹۳ - مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۰۶	صدور بخشنامه مورخ ۱/۱۱۳ - د ۶۵/۱۲/۲۰
	پیام دادنامه: بند ۳ بخشنامه وزارت آموزش و پرورش مبنی بر تعیین تاریخ ۶۶/۱/۱ به عنوان تاریخ اجرای احتساب تحصیل در دانشسرا جزو سابقه خدمت، برخلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۳۸ - مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۵	بند ۱۱ و تبصره های ذیل بخشنامه شماره ۲۷۲۷/د - ۷۱/۵/۲۰
	پیام دادنامه: طبق ماده ۱۳ قانون حمایت از آزادگان، مدت اسارت برای عموم آزادگان اعم از این که قبل یا بعد از اسارت در دستگاههای دولتی شاغل بوده و یا بشوند، به عنوان سابقه خدمت رسمی و مرتبط احتساب می شود.	
	دادنامه شماره ۲۳۹ - مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۳۰	بخشنامه های شماره ۸۱۰/۹۰۷۱ مورخ ۱۳۷۷/۸/۲ و ۴۴۸۷۴۴ مورخ ۱۳۷۹/۴/۱۸ ، ۷۱۰/۲۹۴۴۶/۴ مورخ ۱۳۸۰/۴/۱۷ وزارت آموزش و پرورش
پیام دادنامه: عدم احتساب مدت تحصیل افرادی که بدون سپردن تعهد ثبتی یا رسمی، قبل از تصویب اساسنامه مدرسه عالی تربیتی و قضایی طلاب در آموزش و پرورش استخدام شده اند، جزو سابقه خدمت دولتی، مغایر قانون است.		
ارتقای شغلی	دادنامه شماره ۸۶ - مورخ ۱۳۷۰/۰۷/۲۳	قسمت ب بند ۶ مصوبه مورخ ۶۷/۹/۲ شورای امور اداری و استخدامی کشور
	پیام دادنامه: محرومیت مستخدمی که در زمان اشتغال قانوناً استحقاق ارتقای گروه داشته، مستلزم وجود مستند قانونی است و عنوان بازنشستگی نمی تواند نافی این حق قانونی باشد.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتصاب و ارتقای شغلی		
موضوع	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۲۰۱، ۲۰۲ و ۲۰۳- مورخ ۱۳۹۰/۰۵/۱۷	بخشنامه شماره ۲۰۰/۴۹۶۴ مورخ ۱۳۸۸/۲/۱۲ سرپرست امور نظام‌های جبرانی معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور و ابطال نامه شماره ۵۹۴۰۲/۵۳۰ مورخ ۱۳۸۸/۵/۱۱ مدیرکل دفتر توسعه منابع انسانی وزارت نیرو
	پیام دادنامه: اجرای مقررات فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری از ۱۳۸۸/۱/۱ نمی‌تواند نافی حق مکتسب کسانی که واجد شرایط برخورداری از امتیازات ارتقای شغلی در زمان حاکمیت قانون نظام هماهنگ پرداخت بوده‌اند، باشد.	
	دادنامه شماره ۶۴۸- مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱	نامه شماره ۲۲۳/۹۳/۶۹۵۹-۱۳۹۳/۵/۲۵ رئیس امور مدیریت مشاغل و حقوق و مزایا معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
ارتقای شغلی	پیام دادنامه: موکول نمودن ارتقای رتبه و طبقه شغلی کارمندان آزمایشی و نیز اعمال مدرک تحصیلی بالاتر آنان به پایان دوره آزمایشی و تعیین وضعیت رسمی قطعی، مغایر مواد ۷ و ۶۵ قانون مدیریت خدمات کشوری است.	
	دادنامه شماره ۱۳۷۴- مورخ ۱۳۹۷/۶/۶	دستورالعمل پذیرش مدارک تحصیلی شاغلین پژوهشگاه پلیمر و پتروشیمی ایران مصوب ۱۳۹۳/۴/۲۲ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
	پیام دادنامه: اعمال تبعیض در پذیرش مدرک تحصیلی دانشگاه‌ها برای ارتقاء مستخدم بین مدارک صادره از دانشگاه‌های مختلف با توجه به معتبر بودن کلیه دانشگاه‌ها، به جهت اعمال تبعیض ناروا مغایر با حکم بند ۹ اصل سوم قانون اساسی است.	
	دادنامه شماره ۱۹۱۶- مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱	بند ۷ مصوبات مدیران ارشد وزارت صنعت، معدن و تجارت استان گیلان در گردهمایی مورخ ۲۲ و ۲۳ آبان ۱۳۹۵
	پیام دادنامه: ارتقاء پست سازمانی مسئول روابط عمومی به مشاور رییس سازمان استان، تغییر در تشکیلات تفصیلی محسوب و مستلزم اخذ تأییدیه از سازمان اداری و استخدامی است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتصاب و ارتقای شغلی

موضوع	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
ارزش دوره‌های آموزشی و تحصیلی کارکنان	دادنامه شماره ۲۰- مورخ ۱۳۷۶/۰۳/۲۰	بخشنامه‌های شماره ۴۹۶/د - ۶۴/۱۲/۲۶ و ۵۹۹/ق مورخ ۶۶/۲/۱۸ سازمان امور اداری و استخدامی کشور و بخشنامه شماره ۸۲۸۷۰- ۶۶/۷/۸ نخست وزیر جمهوری اسلامی ایران راجع به دوره‌های آموزشی بلند مدت و راهنمای چگونگی بررسی درخواست تشکیل مؤسسه و یا مراکز آموزشی
	پیام دادنامه: تعیین ارزش تحصیلی دوره‌های کارآموزی و آموزش کارکنان وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و مؤسسات دولتی معادل ارزش تحصیلات در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۶۶- مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۲۲	مصوبه هیأت مدیره شرکت فولاد خوزستان به شماره ۱۰۰-۲۰۳-۷۹/۳/۲۳
	پیام دادنامه: مصوبه شرکت فولاد خوزستان مبنی بر تأیید مدارک فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های دولتی و مشروط کردن تائید مدارک فارغ‌التحصیلان سایر دانشگاه‌های معتبر به کسب موفقیت در آزمون و مصاحبه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۹۸- مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۲۵	بند یک بخشنامه شماره ۴/۸۲۰۲۵ ط مورخ ۱۳۸۱/۵/۸ معاون امور مدیریت و منابع انسانی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
	پیام دادنامه: اطلاق مفاد بند یک بخشنامه سازمان مدیریت و برنامه ریزی که به موجب آن دوره‌های آموزشی ضمن خدمت قبل از ۱۳۸۱/۱/۲۶ از جهت تعجیل در ارتقاء گروه غیر قابل احتساب اعلام شده، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۹۲ و ۲۹۳- مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۳۱	دستورالعمل‌های شماره ۱۵۶۶/ب ط ه م مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۹ و ۱۰۲۸/ب ط ه م مورخ ۱۳۸۳/۸/۱۶ شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
	پیام دادنامه: عدم شمول تعدیل حقوق و پایه شخصی به دارندگان مدرک دوره‌های فراگیر دانشگاه پیام نور و استرداد وجوه مربوط به تعدیل حقوق این افراد که مفهم نفی ارزش مدارک تحصیلی مذکور است، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۷۴۰- مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۰	بند ۲ از ردیف «ب» دستورالعمل شماره م ت م ام/۳۶۶۵۹۲-۸۸ مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۱۸ معاون توسعه منابع انسانی و مدیریت وزارت نفت
پیام دادنامه: مدرک تحصیلی صادره از دانشگاه علمی- کاربردی معتبر است و منوط کردن اعتبار آن به تعدیل از طریق شرکت در آزمون، خلاف قانون است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتصاب و ارتقای  
شغلی

موضوع	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
اعطای گروه تشویقی	دادنامه شماره ۱۹۴- مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۰۹	بند ۴ مصوبه دومین جلسه دوره دوم هیأت امنای دانشگاه تهران و بخشنامه شماره ۱۵/۳۶۹۸ مورخ ۱۳۸۰/۶/۲۱ مدیرکل دفتر هیأت امنای و هیأت ممیزه مرکزی و شورای مرکزی دانشگاهها
	پیام دادنامه: تعیین و پرداخت مابه‌التفاوت گروه تشویقی به صورت یک رقم مجزا تحت عنوان امتیاز جانبازی یا آزادگی یا رزمندگی به جای گروه تشویقی و عدم احتساب آن در فوق‌العاده‌های قانونی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۸۶، ۸۷ و ۸۸- مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۲۴	تبصره بند یک و تبصره بند ۳ بخشنامه شماره ۲/۴۱/۲۲۴۰۰ مورخ ۱۳۷۵/۶/۶ و بخشنامه شماره ۶۰۰۶ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۲ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
	پیام دادنامه: مصوبه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مبنی بر عدم بهره‌مندی از امتیاز احتساب سوابق دوران اسارت و گروه‌های تشویقی به طور همزمان، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۲۲- مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۱۸	قید تاریخ (۱۳۷۳) از دستورالعمل شماره ۴۷۸۹/د مورخ ۱۳۷۲/۸/۲۹ سازمان امور اداری و استخدامی کشور
	پیام دادنامه: مقید نمودن استفاده از افزایش سنواتی تشویقی به شرط عضویت در بسیج از اول سال ۱۳۷۳، موجب اعمال تبعیض ناروا و مغایر اطلاق تبصره ماده ۱۷ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت است.	
	دادنامه شماره ۵۲۱- مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۱۵	بخشنامه شماره ۱۸۰۲/۸۲۹۶۶ مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۵ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
	پیام دادنامه: اطلاق بخشنامه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی در خصوص تعیین تاریخ اعطای گروه‌های تشویقی و استحقاقی آزادگان، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۹۲۶ و ۱۹۲۷- مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۰۴	بند ۱ از ماده ۴ دستورالعمل شماره ۲۰۰/۱۱۹۴۲-۱۳۹۰/۵/۲ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: اعطای طبقه شغلی تشویقی به مدیران و کارمندان در صورت کسب مجموع امتیاز ارزیابی عملکرد بالا در پنج سال متوالی، غیرقانونی است.	

**آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتصاب و ارتقای شغلی**

موضوع	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
تبدیل وضعیت	دادنامه شماره ۱۴۸- مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۰۷	بند ۴ بخشنامه شماره ۴۱/۱۸۹۷۶ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۴ سازمان امور اداری و استخدامی کشور و اظهار نظر شماره ۲/۴۵/۱۱۹۹ مورخ ۱۳۷۷/۵/۱۴ مدیر کل دفتر هماهنگی امور اجرایی سازمان امور اداری و استخدامی
	پیام دادنامه: عدم هماهنگی دستگاهها با سازمان امور اداری و استخدامی کشور در رابطه با جذب و اشتغال به خدمت جانبازان بعد از تاریخ بخشنامه سازمان، نافی حق مکتسب جانبازان نسبت به تبدیل وضع به مستخدم رسمی نیست.	
	دادنامه شماره ۴۵۰- مورخ ۱۳۸۷/۰۶/۳۱	بند ۵ بخشنامه شماره ۱۸۰۰/۱۸۰۱۸۶ مورخ ۱۳۸۴/۶/۱۶ معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مبنی بر غیرقانونی دانستن تبدیل وضعیت کارکنان پیمانی به جز مشاغل پشتیبانی (اداری و خدماتی)، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۰۲۷- مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۱۹	بند «ج» بخشنامه شماره ۲۳۰/۹۰/۱۰۵۰-۱۳۹۰/۱/۲۳ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و الزام به تبدیل وضعیت استخدامی از حالت پیمانی به رسمی
	پیام دادنامه: حکم مقرر در تبصره ۲ ماده ۷ قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی راجع به شرایط تبدیل وضعیت مستخدمان پیمانی به رسمی، تا تاریخ لازم الاجرا شدن حکم تبصره ۲ ماده ۵۷ قانون برنامه پنجم توسعه حاکمیت داشته است.	
	دادنامه شماره ۱۶۳- مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۸	قید «قبولی در آزمون» مصرح در بند ۷ بخشنامه شماره ۲۰۰/۹۲/۱۳۵۹۸ - ۱۳۹۲/۸/۱ جانشین معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: در طول برنامه پنجم توسعه، تبدیل وضعیت مستخدمان پیمانی به رسمی آزمایشی، منوط به برگزاری آزمون نبوده است.	
	دادنامه شماره ۳۴۹- مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۲۵	بخشنامه شماره ۱۳۹۲/۲/۸-۲۰۰/۹۲/۱۹۲۳ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
پیام دادنامه: پس از ملغی الاثر شدن مصوبه هیأت وزیران در خصوص طرح مهرفرین موجبی برای بقای بخشنامه‌های مستند به آن وجود ندارد.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتصاب و ارتقای شغلی		
موضوع	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
تبدیل وضعیت	دادنامه شماره ۱۲۶۴ و ۱۲۶۵ - مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۰	بخشنامه معاونت وقت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور به شماره ۱۳۹۱/۱/۲۲-۲۰۰/۹۱/۱۳۰۹
	پیام دادنامه: منوط کردن تبدیل وضعیت استخدامی مستخدمان پیمانی وزارت آموزش و پرورش به تحصیل رضایت مدیر واحد محل خدمت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۱۴ - مورخ ۱۳۹۷/۲/۱۸	تبصره الف بخشنامه شماره ۱۳۹۵/۳/۱۲-۹۰۰۰/۳۹۹۲۴/۵۰۰۰ معاونت منابع انسانی قوه قضاییه و ابطال دستور شماره ۱۳۹۵/۷/۶-۲۸۴۳/۵ دادگستری کل استان کهگیلویه و بویراحمد
پیام دادنامه: اعمال محدودیت و ممنوعیت علاوه بر آنچه که توسط مقنن بیان گردیده در خصوص تبدیل وضعیت کسانی که دارای رأی تخلفات اداری و یا محکومیت کیفری مرتبط با محل شغل باشند فاقد وجاهت قانونی است.		
ترفیح	دادنامه شماره ۳۰۲ - مورخ ۱۳۸۱/۰۸/۲۶	ماده ۴ مصوبه ۱۰۶۱ مورخ ۱۳۷۶/۴/۱ هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران
	پیام دادنامه: تسری حکم راجع به عدم احتساب باقیمانده سابقه خدمت کارمندانی که بابت سابقه قبلی از دو ترفیح و یا دو معادل ریالی برخوردار شده‌اند به منظور اعطای ترفیحات بعدی، به آزادگان شاغل، غیرقانونی است.	
همترازی	دادنامه شماره ۲۲۲ - مورخ ۱۳۷۵/۱۱/۰۶	بخشنامه ۶۷۲۳/د - ۷۲/۱۱/۲۳ و بند ۴ بخشنامه ۱۸۰۲ - ۴۲/ ۷۳/۴/۲۲ و قسمتی از بخشنامه ۱۳۷۴/۷/۸ - ۲/۴۲/۱۲۵۹۶
	پیام دادنامه: تاریخ همترازی حقوق و مزایای مشمولین ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، ۱۳۷۱/۱/۱ بوده و تغییر تاریخ اجرای ماده مذکور به موجب دستورالعمل اجرایی بر خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۹۸ - مورخ ۱۳۸۴/۰۸/۰۸	مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۵ معاون پشتیبانی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی
پیام دادنامه: مشروط نمودن استفاده از مزایای همترازی برای افراد شاغل در واحدهای مطالعاتی و لغو حکم افرادی که در گذشته بدون شرایط مذکور همتراز شده‌اند، مغایر ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتصاب و ارتقای شغلی		
موضوع	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
همترازی	دادنامه شماره ۹۱۴ و ۹۱۵- مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۸	بند ۲-۶ شیوه نامه ۷۱۰/۳-۱۳۸۲/۱/۲۰ وزارت آموزش و پرورش
پیام دادنامه: همترازی مصرح در ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، مقید به گذشتن شش ماه تجربه مربوط با مدرک تحصیلی فوق لیسانس و معادل آن با مدرک تحصیلی لیسانس نیست.		



آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
اصول کلی ناظر بر پرداخت حقوق و مزایای کارمندان و افزایش سالانه آن	دادنامه شماره ۲۱۲- مورخ ۱۳۶۹/۰۹/۲۰	بخشنامه شماره ۱/۱۰ د مورخ ۶۲/۱/۳۱ معاونت اداری و مالی وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: استفاده مستخدم آموزش و پرورش از تعطیلات تابستانی که طبع کار آموزشی است و وی در آن دخالتی ندارد، نمی تواند سالب حقوق قانونی او باشد.	
	دادنامه شماره ۱۷۶- مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۱۶	تبصره یک ذیل تصویب نامه شماره ۸۳۷۴/ت/۹۶ هـ - ۱۳۷۱/۲/۱۱ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: ضرورت احتساب مزایای غیرمستمر به طور کلی در احتساب حداکثر حقوق و مزایای قابل پرداخت از تاریخ ۷۱/۱/۱ موجب توسیع دایره شمول تبصره یک قانون مربوط به حداکثر و حداقل حقوق مستخدمین، می شود.	
	دادنامه شماره ۱۸۴- مورخ ۱۳۷۱/۰۸/۲۳	بخشنامه شماره ۱۳۰۴/۳۵ - ۷۱/۳/۱۷ معاونت اداری مالی وزارت دادگستری
	پیام دادنامه: هرگونه برداشت وجهی از حقوق کارکنان دولت بدون رضایت ذی نفع، خلاف شرع است.	
	دادنامه شماره ۲۹۲ و ۲۹۳- مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۳۱	دستورالعمل های شماره ۱۵۶۶/ب ط هـ م مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۹ و ۱۰۲۸/ب ط هـ م مورخ ۱۳۸۳/۸/۱۶ شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران
	پیام دادنامه: عدم شمول تعدیل حقوق و پایه شخصی به دارندگان مدرک تحصیلی دوره های فراگیر دانشگاه پیام نور و استرداد وجوه مربوط به تعدیل حقوق افراد مذکور، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۵۰۷ الی ۱۳۸۶/۱۲/۲۶ مورخ ۱۵۵۱- مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۶	ابطال بندهای ۱ ، ۲ ، ۶ تصویب نامه شماره ۱۰۰۸/ت/۳۷۱۵۰ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۶ هیأت وزیران
	دادنامه شماره ۱۲۱۹- مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹	بند الف رأی شماره ۱۵۰۷ الی ۱۵۵۱ - ۱۳۸۶/۱۲/۲۶ دیوان عدالت اداری
پیام دادنامه: افزایش ضریب جدول حقوق و افزایش حقوق بازنشستگی و وظیفه بدون تناسب با نرخ تورم سال ۸۶ و وضع فوق العاده تعدیل جهت ایجاد تعادل نسبی در میزان حقوق و مزایای مطلق کارکنان، مغایر قانون است.		
دادنامه شماره ۲۴۹- مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۲۴	مصوبه شماره ۳۹۴۵۳/ت/۶۶۰ مورخ ۱۳۸۷/۱/۱۰ هیأت وزیران	
پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر واگذاری سهام شرکت های دولتی در قبال مطالبات کارکنان شاغل یا بازنشسته دولت بدون کسب موافقت آنان، مغایر قانون است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا			
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال	
اصول کلی ناظر بر پرداخت حقوق و مزایای کارمندان و افزایش سالانه آن	دادنامه شماره ۷۶۲- مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۸	بخشنامه‌های شماره ۲۸/۱/۱۹۶۰ مورخ ۱۳۸۶/۴/۷ و ی د/۶۰۴۵۰/ت هـ /۴۰۲ مورخ ۱۳۸۷/۴/۸ شرکت ملی نفت ایران	
	پیام دادنامه: بخشنامه‌های شرکت ملی نفت ایران مبنی بر افزایش حقوق کارکنان شرکت مذکور در سال‌های ۸۶ و ۸۷ به نرخ پایین تر از نرخ تورم در سال‌های مزبور، مغایر قانون و دادنامه قبلی دیوان عدالت اداری است.		
	دادنامه شماره ۷۸۹- مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۰۵	مصوبه شماره ۲۸۰۸۸-۱۱۵/ فوق العاده مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۲ هیات مدیره شرکت ملی نفت ایران و بخشنامه شماره م م ۱-۱۳۷۷/۳ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۸ مدیر منابع انسانی شرکت نفت فلات قاره ایران	
	پیام دادنامه: مصوبه شرکت ملی نفت ایران مبنی بر افزایش سالانه پایه حقوق کارمندان در سال ۱۳۸۷ به نرخ کمتر از نرخ تورم و بخشنامه شرکت نفت فلات قاره ایران مبنی بر تعیین میزان افزایش سنواتی ناشی از ارزشیابی عملکرد کارمندان، مغایر قانون و دادنامه قبلی هیات عمومی دیوان عدالت اداری است.		
	دادنامه شماره ۵۱۵ و ۵۱۶- مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۲۴	مصوبه شماره ۴۷۵۷۹ ت ۳۷۴۰۹ هـ مورخ ۸۶/۳/۳۰ هیات وزیران	
پیام دادنامه: افزایش حقوق اعضای هیات علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و قضات به نرخ کمیتر از نرخ تورم، مغایر با قانون است.			
دادنامه شماره ۶۶۷- مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۲۷	بند ۳ مصوبه شماره ۲۲۹۹۳۸/ت/۴۲۱۹۶ ک - ۱۳۸۸/۱۱/۲۰ وزیران عضو کمیسیون امور اجتماعی دولت الکترونیک		
پیام دادنامه: افزایش حقوق بازنشستگی و وظیفه از ابتدای سال ۱۳۸۷ به میزان نرخ تورم و در حد اعتبار بودجه سالانه، بدون توجه به قسمت (د) بند ۲۴ قانون بودجه سال ۱۳۸۷، خلاف قانون و خارج از اختیارات است.			
دادنامه شماره ۲۴۰- مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۱۰	۱- بخشنامه شماره ۱۴۳۴۳/۹۰/۲۲۰-۲۱/۶/۱۳۹۰ معاونت راهبردی منابع انسانی رئیس جمهور؛ ۲- ابطال بخشنامه شماره ۵۲۵۰/۳-۱۰۲۹۰/۶/۳۰-۱۳۹۰ معاون توسعه مدیریت، پشتیبانی و مشارکت‌های مردمی سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور ( وزارت آموزش و پرورش)		
پیام دادنامه: تجویز اعمال امتیاز حق شغل نسبت به مشاغلی نظیر مشاغل آموزشی در سازمان نوسازی توسعه و تجهیز مدارس کشور، خلاف قانون است.			

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا			
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال	
اصول کلی ناظر بر پرداخت حقوق و مزایای کارمندان و افزایش سالانه آن	دادنامه شماره ۲۴۷- مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۲۳	نامه شماره ۱۳۹۲/۶/۱۷-۲۲۲/۹۲/۱۱۲۱۶ رئیس امور حقوق و مزایا و مدیریت مشاغل معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور؛ ۲- بخشنامه شماره ۱۳۹۲/۷/۷-د/۲۰۹/۲۱۶۶ معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
	پیام دادنامه: بخشنامه مورد شکایت در قسمتی که آراء صادره از سوی شعب دیوان عدالت اداری مبنی بر افزایش حقوق طبق نرخ تورم را غیر قابل اجرا اعلام کرده است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۱۵۵۹- مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۰	مواد ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱ از فصل سوم آیین نامه استخدامی شرکت سرمایه گذاری سازمان بیمه سلامت ایران	
تفاوت تطبیق	پیام دادنامه: مقررات استخدامی و حقوق و مزایای کارکنان شرکت سرمایه گذاری بیمه خدمات درمانی تابع مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی است و پرداخت حقوق و مزایای کارکنان آن از زمان لازم الاجرا شدن قانون مدیریت خدمات کشوری مشمول مواد قانونی فصل دهم قانون مذکور است.		
	دادنامه شماره ۳۰۰- مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۰۶	ماده ۱ دستورالعمل اجرایی بند ۹ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری	
	پیام دادنامه: تفاوت تطبیق که تابعی از حقوق ثابت است باید در تعیین اضافه کار کارکنان مورد لحاظ قرار گیرد.		
تفاوت تطبیق	دادنامه شماره ۸۷۲- مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۱۴	بخشنامه شماره ۱۳۸۹/۱۰/۲۸-۲۰۰/۵۵۹۱۹ معاونت وقت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و نامه شماره ۱۳۹۱/۱۲/۲۶-۶/۲۳۱/۹۱/۱۰۳۱۱۸ امور حقوقی و قوانین معاونت مذکور	
	پیام دادنامه: تجویز تطبیق احکام کارگزینی آن دسته از کارمندان مشمول قانون مدیریت که بعد از ۱۳۸۸/۱/۱ استخدام شده یا می شوند، با احکام کارگزینی کارمندان نظیر آنها که در اسفند ۱۳۸۷ استخدام شده اند، خلاف قانون است.		
	دادنامه شماره ۶۲۵- مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۰۴	بخشنامه شماره ۳۱۶۲۹/ت/۴۷۸۸۲-ه-۱۳۹۱/۲/۲۰- هیأت وزیران	
پیام دادنامه: تفاوت تطبیق صرفاً در صورت کاهش حقوق ناشی از اجرای قانون مدیریت خدمات کشوری تجویز شده و بعد از اجرای این قانون پیش بینی تفاوت تطبیق در رابطه با کاهش حقوق ناشی از مأموریت، مغایر آن است.			

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
پاداش خدمت داوطلبانه در دهستان‌های محروم	دادنامه شماره ۷۵۱- مورخ ۱۳۸۴/۱۱/۳۰	بند ۷ بخشنامه شماره ۷۱۰/۶۵ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۱۰ وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت آموزش و پرورش مبنی بر عدم پرداخت پاداش خدمت در مناطق محروم به مستخدمین بومی، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۷۲۰- مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۲۲	بخشنامه شماره ۲۰۵-۳۳۶۹۴ مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۹ آموزش و پرورش چالوس
حقوق و فوق‌العاده شغل موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت به تأیید عملکرد و کسب حداقل ۲۵ امتیاز در ارزشیابی سالانه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	دادنامه شماره ۴۶۴- مورخ ۱۳۸۳/۰۹/۲۲	دستورالعمل اجرائی ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت
	پیام دادنامه: مشروط نمودن برخورداری از حقوق و فوق‌العاده شغل موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت به تأیید عملکرد و کسب حداقل ۲۵ امتیاز در ارزشیابی سالانه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۷۳- مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۲۴	بخشنامه شماره ۲۰۳۷ مورخ ۱۳۷۸/۶/۳۱ سازمان امور اداری و استخدامی کشور
فوق‌العاده شغل مقرر در ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، خارج از حدود اختیارات وزارت مذکور است.	دادنامه شماره ۱۰۶۱- مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۷	بند ۲ (۳/۲) ماده ۳ بخشنامه شماره ۷۱۰/۳۶ مورخ ۱۳۷۸/۷/۲۵ وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت آموزش و پرورش مبنی بر تعیین شرایط برخورداری از حقوق و فوق‌العاده شغل مقرر در ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت، خارج از حدود اختیارات وزارت مذکور است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
حقوق و فوق العاده شغل موضوع ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت	دادنامه شماره ۱۹۰- مورخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۶	ماده ۹ دستورالعمل اجرائی ماده ۸ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت
	دادنامه شماره ۴۷۸- مورخ ۱۳۸۷/۰۷/۲۱	بخشنامه‌های شماره ۶۷۲۳/د مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳، شماره ۲/۴۲/۱۲۵۹۶ مورخ ۱۳۷۴/۸/۷ و شماره ۲۲/۲۶۷۶ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲۶ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب‌نامه شماره ۱۲۰۲۴/ت/۲۰۷۷۴ مورخ ۱۳۷۹/۳/۲۹ هیأت وزیران
	دادنامه شماره ۳۸۷- مورخ ۱۳۸۲/۰۹/۰۹	مصوبه مورخ ۸۰/۱۱/۱ شورای حقوق و دستمزد، موضوع ابلاغیه شماره ۱/۳/۲۹۲۹۳ مورخ ۸۰/۱۲/۱۸ معاون امور مدیریت و منابع انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
فوق العاده اضافه کار، حق تحقیق و حق التدریس	دادنامه شماره ۱۹۳- مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۱۱	بخشنامه ۱۱۳۹۴/ص/۱۰/ مورخ ۷۳/۶/۱۳ و ۲/۲/۱۸۰/۲۵۱۳ مورخ ۷۴/۴/۴ وزارت جهاد سازندگی
	دادنامه شماره ۱۹۴- مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۱۱	بخشنامه شماره ۱۴۱۹/۱۸۰/۱ مورخ ۷۸/۸/۱۰ معاون اداری و مالی وزارت جهاد سازندگی
	دادنامه شماره ۶۸۴- مورخ ۱۳۹۳/۰۴/۱۶	ماده ۲ بند الف بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۴۵۹۳/۲-۲۰۰ مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۱ معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه شماره ۱۹۳ و ۱۹۴ : تسری ماده ۴۳ قانون استخدام کشوری (برقراری حق تحقیق) به کارمندان وزارتخانه جهادسازندگی مغایر مفاد مقررات مالی، اداری، استخدامی و... جهاد سازندگی و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
فوق العاده ایثارگری و دارندگان نشان- های دولتی	پیام دادنامه: مجموع مبالغ قابل پرداخت تحت عنوان اضافه کار و حق التدریس به هر یک از کارمندان مشمول قانون مدیریت خدمات کشوری نباید از حداکثر ۵۰٪ حقوق ثابت و فوق العاده- های وی تجاوز کند.	
	دادنامه شماره ۵۱۱- مورخ ۱۳۹۱/۰۷/۲۴	تبصره بند ۴ دستورالعمل شماره ۲۰۰/۱۴۵۹۳ مورخ ۸۸/۲/۲۱ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: مصوبه معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور در خصوص نحوه احتساب فوق العاده ایثارگری، موجب تضییق حکم قانونگذار و تضییع حقوق اشخاص است.	
	دادنامه شماره ۶۰۴- مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۸	بند ۱ جدول شماره ۴ بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۴۵۹۳- ۱۳۸۸/۲/۲۱ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی جمهور
	پیام دادنامه: فوق العاده ایثارگری متناسب با درصد جانبازی و مدت خدمت داوطلبانه در جبهه تعلق خواهد گرفت.	
	دادنامه شماره ۶۸۴- مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۲۵	بندهای ۴ و ۵ بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۴۵۹۳/۱- ۱۳۸۸/۲/۲۱ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: افزایش سقف امتیازات مربوط به فوق العاده ایثارگری به ۱۵۵۰ و دارندگان نشان- های دولتی به ۸۰۰ امتیاز، مغایر قانون مدیریت خدمات کشوری و خارج از صلاحیت مقام اجرایی است.	
	دادنامه شماره ۱۸۱۵-۱۸۱۴- مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۳	نامه های شماره ۵۳۰۱۱/۸۲/۵۸۹- ۱۳۹۵/۲/۷ و ۵۳۰۱۱/۸۲/۹۳۲- ۱۳۹۵/۳/۲۱ مدیرکل اشتغال و کارآفرینی بنیاد شهید و امور ایثارگران
	پیام دادنامه: کارکنان رسمی و پیمانی بانک ملت که قبل از تاریخ واگذاری و غیر دولتی شدن در بانک ملت شاغل بوده اند، به موجب ماده ۶۶ قانون الحاق برخی از مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۱۳۹۳ استحقاق دارند فوق العاده ایثارگری موضوع بند ۲ ماده ۶۸ قانون مدیریت خدمات کشوری را دریافت کنند.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
فوق العاده بدی آب و هوا و جذب نیروی انسانی به مناطق محروم و دورافتاده و جنگی	دادنامه شماره ۱۹- مورخ ۱۳۷۶/۰۳/۱۷	جمله «از تاریخ ۷۴/۱/۱» از ماده ۳ آیین نامه اجرایی ماده یک قانون جذب نیروی انسانی به مناطق محروم و دور افتاده و مناطق جنگی و ابطال جدول های شماره ۱ و ۲ آن
	پیام دادنامه: اجرای قانون جذب نیروی انسانی به مناطق محروم و دورافتاده و مناطق جنگی مصوب ۶۷/۱۲/۷، از تاریخ ۷۴/۱/۱، مخالف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۸- مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۱۶	بخشنامه های شماره ۳۱/۲۷۹ مورخ ۱۳۷۴/۲/۲۵ مدیر کل دفتر حقوقی سازمان امور اداری و استخدامی و بخشنامه شماره ۴۲/۱۹۲۴۴ مورخ ۱۳۷۵/۶/۵ معاون حقوقی سازمان امور اداری و استخدامی در امور نیروی انسانی
پیام دادنامه: عدم اجرای قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگی درباره مستخدمین شرکت راه آهن به لحاظ تبعیت از مقررات استخدامی خاص، خلاف قانون است.		
فوق العاده جذب نیرو در مشاغل تخصصی و مدیریت	دادنامه شماره ۵۲- مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۲۳	تبصره ۲ بخشنامه شماره ۲۵۷۸۰۰ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۵ سازمان امور اداری و استخدامی کشور
	پیام دادنامه: دریافت فوق العاده کارانه و فوق العاده جذب در صورت تحقق شرایط قانونی به طور همزمان بلامانع است و دریافت هر یک از آنها سالب حق استفاده از فوق العاده دیگر نیست.	
	دادنامه شماره ۱۷۸- مورخ ۱۳۸۰/۰۸/۲۵	قسمتی از ماده ۵ آیین نامه اجرایی ماده ۱۲ قانون تسهیلات استخدامی اجتماعی جانبازان موضوع تصویب نامه شماره ۲۳۵۱ / ت ۱۸۰۶۰ هـ مورخ ۱۳۷۸/۸/۱۰ هیأت وزیران
دادنامه شماره ۱۹۲۱- مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۰۴	اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رأی شماره ۱۷۸- ۱۳۸۰/۸/۲۵ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری	
پیام دادنامه ۱۷۸ و ۱۹۲۱: حذف فوق العاده جذب مدیران و متصدیان مشاغل تخصصی از ردیف مزایای قانونی مستخدمین جانباز در مدت مأموریت آموزشی، در حدود اختیارات هیأت وزیران است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
فوق العاده جذب نیرو در مشاغل تخصصی و مدیریت	دادنامه شماره ۲۳۹- مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۲۹	بخشنامه شماره ۱۳۶۶/۸۰/۱/م مورخ ۱۳۷۸/۷/۱۱ معاون اداری و مالی وزارت جهادسازندگی
	پیام دادنامه: پرداخت فوق العاده‌های شغل و خاص (فوق العاده جذب) به افرادی که حداقل دارای پست مدیرکلی بوده و از سمت‌های مزبور کناره‌گیری کرده‌اند، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۹۷ الی ۶۵۲- مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۰۹	۱- ابطال تصویب‌نامه شماره ۲۹۹۸۲/ت/۲۷۰۲۶-ه مورخ ۸۱/۶/۲۴ هیات وزیران ۲- ابطال بندهای ۱-۲-۳-۴-۵-۹-۱۲-۱۳ تصویب‌نامه شماره ۲۹۹۸۱/ت/۲۷۰۲۶-ه مورخ ۱۳۸۱/۶/۲۴ هیات وزیران و بخشنامه‌های شماره ۱۸۰۰/۲۶۸۹۷۴ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۷ و ۱۸۰۲/۶۳۷۷ مورخ ۱۳۸۲/۱/۲۳ و ۱۸۰۲/۵۹۰۸۴ مورخ ۱۳۸۲/۵/۱۴ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران در خصوص پرداخت فوق العاده‌های تا چهل درصد مبلغ مقرر در تبصره یک ماده ۱۰ آیین‌نامه استخدام پیمانی به منظور جذب و نگهداری کارکنان برجسته و فعال، مغایر قانون است.	
دادنامه شماره ۲۱- مورخ ۱۳۸۶/۰۱/۲۶	بند ۲ بخشنامه شماره ۵۳۶۷۶/۱۸۰۰ مورخ ۱۳۸۳/۴/۱ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	
پیام دادنامه: بخشنامه معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مبنی بر برخورداری از فوق العاده ویژه از تاریخ تصویب هیأت ممیزه، خارج از حدود اختیارات قانونی است.		
دادنامه شماره ۷۳- مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۰۷	صورتجلسه شماره ۵۳/۱۴۰۳-د/۵۳/۱۱/۳۰- مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۳۰ شورای تحول اداری سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور	
پیام دادنامه: مصوبه شورای تحول اداری سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور مبنی بر پیش- بینی فرآیند دیگری در خصوص تفاوت تطبیق فوق العاده مدیریت، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات مرجع تصویب است.		
فوق العاده حق محرومیت از مطب	دادنامه شماره ۳۵۵- مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۱۰	تصویب‌نامه شماره ۱۱۴۱۱/ت/۵۰۳-ه مورخ ۱۳۷۴/۱/۵ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: اجازه پرداخت یک ماه حقوق و فوق العاده شغل به عنوان فوق العاده حق محرومیت از مطب به کلیه دارندگان مدرک دکتری شاغل در دستگاه‌های مشمول قانون نظام هماهنگ	



آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
فوق العاده حق محرومیت از مطب	پرداخت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۵۰- مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۱۷	مصوبه هزار و چهارصد و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۸ هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران ابلاغ شده با شماره ق س/۲۸۸/ت هـ م/۱۰-۳۰۷-۱۳۸۳/۲/۵
	پیام دادنامه: تعیین فوق العاده ارزیابی عملکرد پزشکان سازمان بهداشت و درمان به جای پرداخت حق محرومیت از مطب، مغایر قانون است.	
	شماره ۱۷۴۷- مورخ ۱۳۹۷/۸/۱۵	بند (الف) شیوه نامه اجرایی پرداخت حق محرومیت از مطب کارکنان غیر هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی مازندران
فوق العاده سختی کار	پیام دادنامه: شیوه نامه رئیس دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مازندران که افراد مشمول برقراری فوق العاده محرومیت از مطب کارکنان غیر هیأت علمی را محدود نموده است به جهت مغایرت با مصوبه هیأت امناء، خارج از حدود اختیارات می باشد.	
	دادنامه شماره ۷۲۷- مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۱۱	بخشنامه‌های شماره ۱۱۰/۶۳۳۵-د/۱۱۰/۶۳۹۲ و ۱۳۹۱/۱۲/۲۲-د/۱۱۰/۶۳۹۲-م
	دادنامه شماره ۵۵۹- مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۲۵	بخشنامه‌های شماره ۲۲۰/۹۲/۹۵۵۷-۲۲۰/۹۲/۷۹۱۶ و ۱۳۹۲/۵/۱۴-۲۳۰/۹۲/۷۹۱۶ و ۱۳۹۲/۴/۲۶-معاون هماهنگی اجرای مقررات اداری معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و بخشنامه شماره ۲/۴۴۳-ب/۱۳۹۲/۱/۲۱-دبیر هیأت عالی گزینش
	دادنامه شماره ۱۲۳۳- مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۸	بخشنامه‌های شماره ۲۲۰/۹۲/۹۵۵۷-۲۲۰/۹۲/۷۹۱۶ و ۱۳۹۲/۵/۱۴-۲۳۰/۹۲/۷۹۱۶ و ۱۳۹۲/۴/۲۶-معاون هماهنگی اجرای مقررات اداری معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور و ابطال بخشنامه شماره ۲۳۰/۹۲/۱۶۱۳۹-معاون حقوقی، امور مجلس و استانهای معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور از تاریخ تصویب
پیام دادنامه ۷۲۷ و ۵۵۹ و ۱۲۳۳: تعیین مصادیق دیگری از مشاغل موضوع فوق العاده سختی کار و کار در محیط‌های غیر متعارف غیر از موارد مندرج در بند ۳ ماده ۶۸ قانون مدیریت، باید با موارد مذکور در این بند سنخیت داشته باشد.		
دادنامه شماره ۷۸۴- مورخ	بند ۶ فصل یکم مصوبه شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
فوق العاده سختی کار	۱۳۹۶/۰۸/۱۶	منضم به بخشنامه شماره ۱۳۸۸/۲/۲۱-۲۰۰/۱۴۵۹۳ معاونت توسعه و سرمایه انسانی رئیس جمهور ۲- ابطال بند ۴ و تبصره آن و بند ۵ «دستورالعمل نحوه پرداخت فوق العاده سختی کار و کار در محیط‌های غیر متعارف موضوع بند (۳) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری» منضم به بخشنامه شماره ۱۳۸۹/۱۰/۵-۲۰۰/۵۰۷۹۵ معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: تعیین مبنایی غیر از مبنای امتیاز حاصله برای احتساب و پرداخت فوق العاده سختی کار، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است	
فوق العاده شغل	دادنامه شماره ۱۰۲- مورخ ۱۳۶۹/۰۴/۰۵	بخشنامه شماره ۱۶۷-ف/۶۱۷/۸
	پیام دادنامه: تعیین فوق العاده شغل هنرآموزی برای هنرآموزانی که به صورت مأمور با حفظ سمت هنرآموزی در دفاتر ستادی حوزه وزارتی، ادارات کل استان‌ها و... انجام وظیفه می‌نمایند، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۴۳- مورخ ۱۳۷۹/۰۸/۱۵	آیین‌نامه اجرایی طرح طبقه‌بندی مشاغل جهاد سازندگی
	پیام دادنامه: حکم مقرر در مواد ۴۴ و ۴۵ قانون مقررات مالی، اداری، استخدامی و تشکیلات جهاد سازندگی، متضمن جواز تعیین فوق العاده شغل متصدیان مشاغل مستمر و تفویض تعیین مشاغل کارگری به کمیته‌های فرعی نیست.	
	دادنامه شماره ۲۳۹- مورخ ۱۳۸۰/۰۷/۲۹	بخشنامه شماره ۱۲۶۶/۱۸۰/م مورخ ۱۳۷۸/۷/۱۱ معاون اداری و مالی وزارت جهادسازندگی
پیام دادنامه: پرداخت فوق العاده‌های شغل و خاص (فوق العاده جذب) به افرادی که حداقل دارای پست مدیرکلی بوده و از سمت‌های مزبور کناره‌گیری کرده‌اند مغایر قانون است.		
دادنامه شماره ۸۵۶- مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۳	دستورالعمل شماره ۲۰۵۳/۲۷۸۲۲ مورخ ۱۳۸۶/۳/۲۱ معاونت مالی سازمان تأمین اجتماعی	
پیام دادنامه: دستورالعمل معاون اداری و مالی سازمان تأمین اجتماعی مبنی بر انحصار افزایش فوق العاده شغل برای شاغلین تخصیص یافته در رسته بهداشتی و درمانی، خلاف مقررات قانونی		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
	و خارج از حدود اختیارات است.	
فوق العاده کارانه	دادنامه شماره ۵۲- مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۲۳	تبصره ۲ بخشنامه شماره ۲۵۷۸۰۰ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۵ سازمان امور اداری و استخدامی کشور
	پیام دادنامه: دریافت فوق العاده کارانه و فوق العاده جذب در صورت تحقق شرایط قانونی به طور همزمان بلامانع است و دریافت هر یک از آنها سالب حق استفاده از فوق العاده دیگر نیست.	
	دادنامه شماره ۱- مورخ ۱۳۸۹/۰۱/۱۶	نظریه شماره ۹۱۱/۸۵۱۹۷ مورخ ۱۳۸۵/۶/۲۰ مدیرکل دفتر امور عمران و خدمات شهری و روستایی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
	پیام دادنامه: لغو ضوابط پرداخت فوق العاده کارانه در دستگاههای اجرایی در یک سال به موجب قانون بودجه، به معنی لغو الزام قانونی پرداخت فوق العاده کارانه ناشی از ماده ۵ قانون نظام هماهنگ پرداخت نیست.	
فوق العاده کار با اشعه	دادنامه شماره ۱۴۶۶ الی ۱۳۸۶/۱۲/۱۲ مورخ ۱۴۶۸	مصوبه شماره ۱۸۱۶/ت/۱۹۹۶۹-هـ مورخ ۱۳۷۸/۳/۱۷ هیات وزیران
	دادنامه شماره ۳۸- مورخ ۱۳۹۲/۰۱/۲۶	ماده ۲۰ قانون دیوان عدالت اداری نسبت به رای شماره ۱۴۶۶ الی ۱۴۶۸ - ۱۳۸۶/۱۲/۱۲ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
	پیام دادنامه ۱۴۶۶ الی ۱۴۶۸ و ۳۸: مصوبه دولت که مبنای محاسبه و پرداخت فوق العاده کار با اشعه ایکس را به جای حقوق و مزایا، حقوق و فوق العاده شغل تعیین کرده است، خلاف حکم مقنن است.	
	دادنامه شماره ۱۰۷- مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۲۰	نامه شماره مالف - دم ۷۳۴۹/۸۶ مورخ ۱۳۸۶/۸/۱۶ و بخشنامه ۳۶۵۰۷/ط هم/۵ - ۸۰۰ مورخ ۱۳۸۵/۶/۴ شرکت ملی نفت ایران
فوق العاده کار با اشعه	پیام دادنامه: بخشنامه های شرکت ملی نفت ایران مبنی بر تعیین تاریخ استفاده کارکنان مشمول قانون حفاظت در برابر اشعه بر اساس تاریخ صدور مجوز توسط سازمان انرژی اتمی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۲۹- مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۲۰	نامه شماره ۲۰۰/۱۰/۵۴۱۸۲ مورخ ۸۸/۶/۲۸ سرپرست امور نظام های جبران خدمت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: با توجه به دادنامه های شماره ۱۴۶۸ - ۱۴۶۶ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۲ هیأت عمومی	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
فوق العاده کار با اشعه	دیوان عدالت اداری، تعیین حقوق و فوق العاده شغل به عنوان مبنای تعیین فوق العاده کار با اشعه، خلاف حکم صریح مقنن است.	
	دادنامه شماره ۴۶۷ و ۴۶۸- مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۷	بندهای ۴ و ۳ و ۲ و ۱ از بخشنامه شماره ۹۳۸۶/ص/۲۶۶-۲۲/۶/۱۳۹۰ سرپرست مدیریت حقوقی سازمان بازنشستگی کشوری
	پیام دادنامه: قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب سال ۱۳۶۸، با لحاظ ماده ۲ قانون مدنی، از همان سال ۱۳۶۸ قابل اجرا بوده است.	
فوق العاده مأموریت	دادنامه شماره ۴۵- مورخ ۱۳۶۹/۰۲/۲۷	بخشنامه ۱۰۳۳۶/۵-۴۹۱۸۸ مورخ ۶۲/۱۲/۲۸ وزارت امور اقتصادی و دارایی
	پیام دادنامه: طبق قانون استخدام کشوری، اگر محل مأموریت مستخدم طی دوره آموزشی یا کارآموزی حین خدمت، خارج از محل خدمت ثابت مستخدم باشد، مشمول پرداخت فوق العاده روزانه می شود.	
	دادنامه شماره ۲۷۵- مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۲۴	بخشنامه شماره ۸۹۰۳۹/۷۶۰ مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۲ سازمان آموزش و پرورش آذربایجان شرقی
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان آموزش و پرورش استان مبنی بر تعیین میزان فوق العاده مأموریت (همکاری در برگزاری انتخابات) و پرداخت مبلغی ثابت به عنوان حق الزحمه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۳۱ و ۳۳۲- مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۱۳	بخشنامه شماره ۷۶۰/۵۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۲ وزارت آموزش و پرورش
پیام دادنامه: مفاد بخشنامه وزارت آموزش و پرورش مبنی بر پرداخت حق مأموریت افرادی که در امور برگزاری انتخابات همکاری داشته اند از محل منابع در اختیار وزارت کشور، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
دادنامه شماره ۵۳۹- مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۱	بند ۶ مصوبه مورخ ۱۳۸۵/۲/۲۵ هیأت رئیسه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی شهید بهشتی	
پیام دادنامه: محدود نمودن پرداخت حق مأموریت اعضای هیأت علمی که از فرصت مطالعاتی		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
		داخل و خارج استفاده می نمایند تا مدت ۳ ماه، خلاف قانون است.
فوق العاده مأموریت خارج از کشور	دادنامه شماره ۵۶۷- مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۱	تصویب نامه شماره ۲۲۵۲۶/۵۹۸۹ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۲۸ هیأت وزیران
		<b>پیام دادنامه:</b> مصوبه هیأت وزیران مبنی بر تعیین «حداکثر» میزان پرداخت فوق العاده اشتغال خارج از کشور، خلاف شرع و قانون است.
	دادنامه شماره ۵۶۸ و ۵۶۹- مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۱	الف- ابطال نظریه شماره ۴۹۵۷۲ مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۰ معاون حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری ب- ابطال تصویب نامه شماره ۳۳۲۶۴/۱۹۴۴۴ هـ مورخ ۱۳۸۴/۴/۱۳ هیأت وزیران
		<b>پیام دادنامه:</b> تسعیر نرخ ارز مطالبات فوق العاده اشتغال سنوات گذشته معلمان اعزام شده به خارج از کشور به قیمت سال اعزام خلاف شرع است.
فوق العاده های ویژه	دادنامه شماره ۵۴ و ۵۵- مورخ ۱۳۸۴/۰۲/۱۱	بند ۲ تصویب نامه شماره ۴۱۶۹/ت/۲۵۷۰۳ هـ مورخ ۱۳۸۱/۵/۲۳ هیأت وزیران
		<b>پیام دادنامه:</b> قسمت آخر بند ۲ تصویب نامه هیات وزیران مبنی بر این که فوق العاده ویژه، مشمول کسور بازنشستگی نیست، مغایر مفاد ماده ۷۱ لایحه قانونی استخدام کشوری بوده و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه است.
	دادنامه شماره ۱۶۷- مورخ ۱۳۹۵/۰۳/۱۱	بخشنامه شماره ۲۰۰/۵۱۱-۱۳۹۱/۱/۲۸ معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی وزارت جهاد کشاورزی
		<b>پیام دادنامه:</b> توسعه دامنه حکم مبنی بر پرداخت فوق العاده ویژه برخی مشاغل در وزارت امور اقتصادی و دارایی به ذی حسابان وزارت جهاد کشاورزی و سازمان های وابسته، خارج از حدود اختیارات معاونت آن وزارتخانه است.
عیدی کارکنان دولت	دادنامه شماره ۲۴۶- مورخ ۱۳۷۸/۰۵/۲۳	قسمتی از بند یک مصوبه شماره ۱۲۳۴۲۱/ت/۱۷۶۲۵ هـ مورخ ۱۳۷۵/۱۱/۶ هیأت وزیران
	دادنامه شماره ۳۷۹- مورخ ۱۳۸۳/۰۸/۱۰	قسمتی از بند یک مصوبه شماره ۵۹۹۶۲/ت/۳۰۰۵۱ هـ مورخ ۸۲/۱۱/۱۸ هیأت وزیران
		<b>پیام دادنامه ۲۴۶ و ۳۷۹:</b> مقید نمودن پرداخت عیدی پایان سال کارکنان دولت به رضایت از

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
عیدی کارکنان دولت	خدمات آنان، مخالف هدف مقنن در وضع قانون نحوه پرداخت عیدی به کارمندان دولت است.	
	دادنامه شماره ۱۰۳ الی ۱۰۶- مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۲۰	ابطال بند یک تصویب‌نامه شماره ۱۹۱۷۲۹/ت/۳۹۱۳۹ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۷ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر تعیین عیدی آخر سال ۱۳۸۶ به مبلغ دو میلیون ریال و کمتر از میزان مقرر در مادتين ۷۵ و ۱۲۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۶۱۶- مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۳	نامه شماره ۱۴۶۸۲۸ مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۲ مدیرکل تنظیم و نظارت بر روابط کار
کمک هزینه ازدواج، عائله‌مندی، اولاد و مهد کودک	پیام دادنامه: پرداخت عیدی و پاداش آخر سال ۱۳۸۶ به مبلغ ثابت مقرر در مصوبه ابطالی هیأت وزیران به کارکنان مشمول قانون کار شاغل در دستگاه‌های دولتی، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۴۳- مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۳۰	قسمت اخیر بند ۵ بخشنامه شماره ۷۱۰/۵۸ مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۳ معاون اداری و مالی وزارت آموزش و پرورش
	دادنامه شماره ۱۴۶- مورخ ۱۳۹۱/۰۳/۲۲	ردیف ۲ و ۳ ذیل بند ۲ بخشنامه شماره ۳۸/۶/۲۲۹۸۵ مورخ ۸۸/۵/۱۷ معاونت پشتیبانی و توسعه منابع انسانی استانداری خراسان جنوبی
دادنامه شماره ۱۴۶/۱ مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۰	پیام دادنامه ۱۴۶/۱ و ۱۴۶/۱: تعیین شرایطی غیر از شرایط مقرر در قانون مدیریت برای برخورداری کارمندان زن از مزایای کمک هزینه عائله‌مندی، مغایر قانون است.	
کمک هزینه کالا و مایحتاج ضروری	دادنامه شماره ۱۰۳- مورخ ۱۳۷۵/۰۶/۰۳	قسمت اول بند یک بخشنامه شماره ۳۲-۸۵ مورخ ۱۳۷۵/۱/۲۶ سازمان برنامه و بودجه

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
کمک هزینه مسکن و سفر	دادنامه شماره ۶۵ و ۶۶- مورخ ۱۳۶۶/۱۰/۱۴	بخشنامه‌های شماره ۱۹۶-۵۹/۹/۹ و ۴/۱۳۰-۷۴/۲۹-۱۳۵۹/۱۰/۲۹ وزارت آموزش و پرورش
	دادنامه شماره ۱۷- مورخ ۱۳۸۴/۰۱/۲۱	بخشنامه شماره ۷۱۰/۹۶ مورخ ۱۳۶۸/۷/۱ معاون اداری و مالی وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه ۶۵ و ۶۶ و ۱۷: بخشنامه وزارت آموزش و پرورش مبنی بر عدم امکان استفاده از هزینه ایاب و ذهاب پس از بازنشستگی کارمند، مغایر ماده ۴۰ قانون استخدام کشوری است.	
	دادنامه شماره ۳۲۱ - ۳۲۰ مورخ ۱۳۹۶/۸/۹	بخشنامه شماره ۵۰۰۰/۱۱۵۹۰۰/۵۰۰۰-۹۰۰۰/۱۱۷-۱۳۹۴/۱۰/۱۷ رئیس امور اداری و استخدامی قضات قوه قضاییه
	پیام دادنامه: مطابق بند ب ماده ۴۰ قانون استخدام کشوری هزینه سفر فقط در موقع تغییر محل خدمت مستخدمین دولت قابل پرداخت می باشد، لذا تعیین شرایطی مازاد بر مقررات ماده مذکور در خصوص هزینه سفر خلاف قانون است.	
سایر فوق العاده‌ها و مزایا	دادنامه شماره ۱۵۰۷ الی ۱۳۸۶/۱۲/۲۶ مورخ ۱۵۵۱	بندهای ۱، ۲ و ۶ تصویب نامه شماره ۱۰۰۸/ت/۳۷۱۵۰ هـ مورخ ۱۳۸۶/۱/۲۸ هیأت وزیران
	دادنامه شماره ۱۲۱۹- مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹	
	پیام دادنامه ۱۵۰۷ الی ۱۵۵۱ و ۱۲۱۹: افزایش ضریب جدول حقوق و افزایش حقوق بازنشستگی و وظیفه بدون تناسب با نرخ تورم سال ۸۶ و وضع فوق العاده تعدیل جهت ایجاد تعادل نسبی در میزان حقوق و مزایای مطلق کارکنان، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۹۶- مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۷	بخشنامه شماره ۷۱۰/۹۵-۷۱۰/۱۴-۱۳۸۵/۱۲/۱۴ معاون برنامه ریزی و توسعه مدیریت وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: ازدواج از مصادیق خدمات برجسته شغلی مشمول پرداخت پاداش موضوع ماده ۴۱ قانون استخدام کشوری محسوب نمی شود.	
	دادنامه شماره ۷۹۴- مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۰۲	قسمتی از بند الف مصوبه بیست و هشتمین جلسه شورای اداری و استخدامی صنعت بیمه
	پیام دادنامه: مستثنی کردن جانبازان از کارافتاده کلی از سایر کارمندان در زمینه برخورداری از	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و مزایا		
عنوان	شماره و تاریخ دادنامه	موضوع ابطال
سایر فوق العاده‌ها و مزایا	مزایای رفاهی و خدماتی، از جمله دریافت وام، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۲ و ۱۳۹- مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۲۳	بخشنامه شماره ۱۳۴۱۶۱/۵۳۰ ۱۳۸۸/۱۲/۲۳ معاون وزیر نیرو و ابطال بند ۲ بخشنامه شماره ۱۴۹۴۲/۵۰/۱۰۰ ۱۳۸۹/۲/۱۹ وزیر نیرو در امور تحقیقات و منابع انسانی
	پیام دادنامه: با اجرایی شدن فصل دهم قانون مدیریت، درج فوق العاده کشیک کاری در احکام کارگزینی کارکنان وزارت نیرو، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۸- مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۱	بندهای «۲» و «۳» صورتجلسه مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۲ هیأت مدیره شرکت مادر تخصصی فرودگاههای کشور
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت مدیره شرکت مادر تخصصی فرودگاههای کشور که به موجب آن، فوق العاده صلاحیت شغلی، قابل پرداخت اعلام شده است، خارج از حدود اختیارات مرجع وضع آن است.	



**آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و تکالیف کارمندان**

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
استفاده و فروش خانه‌های سازمانی	دادنامه شماره ۲۰۳- مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۱۸	دستورالعمل شماره ۳۱۳ مورخ ۷۳/۶/۲۹ نیروی دریایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
	<b>پیام دادنامه:</b> دستورالعمل نیروی دریایی سپاه مبنی بر تلقی متصرف خانه‌های سازمانی به عنوان متصرف عدوانی در صورت عدم تخلیه در مهلت مقرر و الزام او به پرداخت بهای ملک بر اساس نظریه کارشناس، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۷۷- مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۸	مواد ۷ و ۸ و تبصره ذیل ماده ۸ از آیین‌نامه اجرایی فروش خانه‌های سازمانی
	<b>پیام دادنامه:</b> محروم نمودن متقاضی خرید خانه سازمانی در صورت خانه داشتن همسر و فرزندان تحت تکفل و مشروط نمودن تقاضای خرید خانه سازمانی به عدم برخورداری از برخی تسهیلات، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۷۹- مورخ ۱۳۸۹/۰۹/۰۸	تبصره یک ماده ۱۵ آیین‌نامه اجرایی تخلیه و فروش خانه‌های سازمانی موضوع مصوبه شماره ۲۲۴ مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت مخابرات ایران
	<b>پیام دادنامه:</b> تبصره یک ماده ۱۵ آیین‌نامه اجرائی تخلیه و فروش خانه‌های سازمانی از این حیث که متضمن دریافت مبلغی مازاد بر هزینه‌های جاری دستگاه اجرائی می‌باشد، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۰۴۸- مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۳۱	دستورالعمل شماره ۳۴/۸۹/۱۰۰/۳۵-۱۳۸۹/۳/۱۸ فرمانده نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران در خصوص نحوه ادامه سکونت جانبازان بند الف ماده ۱۰۸ قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران در منازل سازمانی
	<b>پیام دادنامه:</b> تمدید سکونت جانبازان در منازل سازمانی مقید به دوره ائتغال به خدمت نبوده و قابل تسری به زمان بازنشستگی نیز می‌باشد.	
	دادنامه شماره ۵۶۶- مورخ ۱۳۹۴/۰۵/۰۵	نامه شماره ۵۱/۸۲۵-۱۰۸۲۵/۶/۲۹-۱۳۹۱ اداره کل اموال دولتی و اوراق بهادار وزارت امور اقتصاد و دارایی
	<b>پیام دادنامه:</b> مستثنی شدن خانه‌های سازمانی از شمول ماده ۸ قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن به منظور جذب و نگهداری نیروهای متخصص در استان، مغایر قانون است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و تکالیف کارمندان		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
انتقال و مأموریت کارکنان دستگاههای اجرایی	دادنامه شماره ۲۱۵- مورخ ۱۳۸۳/۰۶/۰۸	بند ۳-۴ از بخش چهارم شیوهنامه شماره ۷۱۰/۹۷ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۱
	پیام دادنامه: مفاد دستورالعمل نقل و انتقالات معلمان و کارمندان وزارت آموزش و پرورش مبنی بر مشروط کردن اولویت انتقال جانبازان و همسر یا مراقب آنها، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۹۷ الی ۶۵۲- مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۰۹	تصویبنامه شماره ۲۹۹۸۲/ت/۲۷۰۲۶-هـ مورخ ۸۱/۶/۲۴ هیأت وزیران ۲- ابطال بندهای ۱-۲-۳-۴-۵-۹-۱۲-۱۳ تصویبنامه شماره ۲۹۹۸۱/ت/۲۷۰۲۶-هـ مورخ ۱۳۸۱/۶/۲۴ هیأت وزیران و بخشنامههای شماره ۱۸۰۰/۲۶۸۹۷۴ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۷ و ۱۸۰۲/۶۳۷۷ مورخ ۱۳۸۲/۱/۲۳ و ۱۸۰۲/۵۹۰۸۴ مورخ ۱۳۸۲/۵/۱۴ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
	پیام دادنامه: اجازه انتقال یا مأموریت مستخدمین پیمانی و یا اعزام آنان برای طی دورههای آموزشی یا کارآموزی حداکثر تا شش ماه در داخل یا خارج از کشور با هدف مقنن از استخدام موقت آنان منافات دارد.	
	دادنامه شماره ۱۵۶۴ الی ۱۵۸۶- مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۶	ماده ۲ آییننامه اجرائی و تبصره ۶ الحاقی به ماده واحده قانون انتقال مراقبین بهداشت مدارس به واحدهای آموزشی تابعه وزارت آموزش و پرورش به شماره ۳۳-۱۱۶/ت/۳۵۳۲۹-هـ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۸ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مشروط کردن اجرای حکم انتقال مراقبین بهداشت به واحدهای آموزشی به داشتن مدرک تحصیلی لیسانس، مغایر عموم و اطلاق ماده واحده قانون انتقال مراقبین بهداشت مدارس است.	
	دادنامه شماره ۲۰۳- مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۲	بند ۲ مصوبه شماره ۲۸۵۷۶/ت/۳۱۶۵۷-هـ مورخ ۱۳۸۴/۵/۱۰ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: جواز انتقال و مأموریت مستخدمین پیمانی به سایر سازمانها و اعزام آنان برای طی دورههای آموزشی یا کارآموزی داخل یا خارج از کشور، مغایر قانون و رأی قبلی هیأت عمومی دیوان است.	
	دادنامه شماره ۵۳۰- مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۲۵	شرط «عدم تعهد خاص منطقه‌ای» از ماده ۲ بخش دوم شیوهنامه نقل و انتقال فرهنگیان به شماره ۷۱۰/۴۸ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱
	پیام دادنامه: مقید نمودن انتقال همسر جانباز به تبع جانباز به نداشتن تعهد خاص منطقه‌ای، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات وزارت آموزش و پرورش است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و تکالیف کارمندان			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
انتقال و مأموریت کارکنان دستگاههای اجرایی	دادنامه شماره ۴۹۶- مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۷	بخشنامه شماره ۷۱۰/۹۵-۱۳۸۵/۱۲/۱۴ معاون برنامه ریزی و توسعه مدیریت وزارت آموزش و پرورش	
	پیام دادنامه: مقید کردن اعمال اختیار انتقال و مأموریت کارکنان از دستگاه اجرایی متبوع به سایر دستگاههای اجرایی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۹۳۷- مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۱	بند ۴ تصویبنامه شماره ۴۵۰۱۷/۹۶۷۸۵-۱۳۸۹/۵/۳ وزیران عضو کارگروه انتقال کارکنان دولت و بند ۱۲ تصمیم شماره ۱۵۲۰۳۸/ت/۴۵۳۳۶-ن-۱۳۸۹/۷/۷ نمایندگان ویژه رئیس جمهور در کارگروه انتقال کارکنان دولت از تهران	
	پیام دادنامه: انتقال محل خدمت کارکنان دولت از تهران بدون ارتکاب تخلف اداری و یا رضایت مستخدم، مغایر قانون است.		
تسهیلات رفاهی	دادنامه شماره ۱۶۴- مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۲۸	بخشنامه شماره ۷۱۰/۴۸-۱۳۹۲/۱۲/۲۸ معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش	
	پیام دادنامه: به موجب قانون برنامه پنجم توسعه، نقل و انتقال نیروهای رسمی و پیمانی شاغل به شهر تهران جز در مورد مقامات و موارد خاص، ممنوع است.		
	دادنامه شماره ۳۴۵- مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰	تصمیمنامه شماره ۹۴/د/۳۰۹۵-۱۳۹۴/۱/۵ مدیرعامل و عضو هیأت مدیره صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک وزارت صنعت، معدن و تجارت	
تعیین محل خدمت و ساعات کار	پیام دادنامه: مصوبه مدیرعامل و عضو هیأت مدیره صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک در خصوص ممانعت از پرداخت رفاهیات ماهیانه کارکنان، خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۱۰۰۳- مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵	ابطال مصوبه شماره ۳۹۷۲۱/م/۹۱/۲۴۲۱-۱۳۹۲/۲/۳ هیأت وزیران	
	پیام دادنامه: بهره‌مندی اختصاصی و محول نمودن امور رفاهی برخی مقامات و مسئولین به نهاد ریاست جمهوری، مغایر قانون است.		
تعیین محل خدمت و ساعات کار	دادنامه شماره ۶۱۴ و ۶۱۵- مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۰۶	ماده ۱۹ آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۲۱ قانون مدیریت خدمات کشوری	
	پیام دادنامه: تعیین محل خدمت، منصرف از تغییر محل جغرافیایی خدمت بوده و تغییر محل جغرافیایی خدمت، مجازاتی اداری است که در فرض ارتکاب تخلف اداری قابل اعمال است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و تکالیف کارمندان		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعیین محل خدمت و ساعات کار	دادنامه شماره ۴۶۹- مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۲۲	بند ۱۳ صورت جلسه شماره ۲-۱۳۸۹/۸/۲ شورای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان آذربایجان غربی
	پیام دادنامه: تسری حکم قانون بودجه سال ۱۳۸۹ که ناظر به اعضای هیات علمی شاغل در بیمارستان های آموزشی است، به فعالیت تمام وقت برای همه اعضای هیات علمی، مغایر قانون است.	
جواز اشتغال در ساعات غیر اداری و اصل ممنوعیت جمع مشاغل	دادنامه شماره ۸۲- مورخ ۱۳۷۳/۰۷/۲۳	بخشنامه ۶۰ / ۸/۷۰۳/۰۹ - ۶۴/۴/۱۹ فرماندهی پلیس راه ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: اشتغال به رانندگی اتوبوس بین شهری به لحاظ داشتن شغل دولتی، ممنوع نیست.	
	دادنامه شماره ۲۷- مورخ ۱۳۷۶/۰۳/۳۱	بند الف بخشنامه ۵/۱۵۹۶۱ - ۷۵/۱۱/۲۳ معاونت امور تعاونی ها و دستورالعمل ۳۹۹/ب - ه مورخ ۷۵/۱/۲۲ هیأت بدوی رسیدگی به تخلفات اداری و ۱۰۶۰۵/الف/۲ - ۷۵/۷/۱۴ مدیر کل امور اداری وزارت تعاون
پیام دادنامه: مجرد داشتن رابطه استخدامی با دولت با عنوان کارمند، با فرض وجود سایر شرایط مقرر در قوانین مانع عضویت در شرکت های تعاونی تولیدی بخش خصوصی نیست.		
حقوق و وظیفه و مستمري ها	دادنامه شماره ۴۲۴ و ۴۲۵- مورخ ۱۳۸۴/۰۸/۲۲	۱- تبصره ۴ ماده ۳ آئین نامه استخدامی هیأت علمی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی مصوب هیأت امنا دانشگاه تهران ۲- ابطال نامه شماره ۲/۱۷۴/۱۶۳۸ مورخ ۱۳۸۴/۴/۹ هیأت حسابرسی دیوان محاسبات استان تهران
	پیام دادنامه: مصوبه هیات امناء دانشگاه تهران مبنی بر عدم جواز اشتغال اعضاء هیات علمی به کار دولتی یا غیردولتی در خارج از محل خدمت آنان، مغایر قانون است.	
حقوق و وظیفه و مستمري ها	دادنامه شماره ۲۷۴- مورخ ۱۳۷۹/۰۹/۲۷	نامه شماره ۲/۴۴/۱۴۴۰۱ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲۱ سازمان امور اداری و استخدامی کشور
	پیام دادنامه: طبق قانون، پرداخت حقوق وظیفه به فرزندان مستخدمین متوفی، استفاده افراد مذکور از هر دو حقوق وظیفه ای که به علت فوت پدر و مادر مستخدم دولت برقرار می شود، قانوناً امکان پذیر است.	

## آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و تکالیف کارمندان

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حقوق وظیفه و مستمری‌ها	دادنامه شماره ۴۲۱ الی ۴۴۰- مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۷	بند ۲، بند ۴ و تبصره آن، بند ۷ و بندهای ج و چ و تبصره ذیل آن از آیین- نامه اجرائی بند (ل) تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور موضوع تصویب‌نامه شماره ۹۲۸۸/ت-۲۶۴۹۰ هـ مورخ ۱۳۸۱/۳/۴ هیأت وزیران و بندهای ۳ و ۴ تصویب‌نامه شماره ۹۴۳۴/ت-۲۶۴۹۰ هـ مورخ ۱۳۸۱/۳/۵
	پیام دادنامه: حصر حکم بند ل تبصره ۴ قانون بودجه ۱۳۸۱ مبنی بر پرداخت حقوق وظیفه به کلیه وراثت تحت‌الکفاله قانونی مستخدمین رسمی، به آن دسته از وظیفه‌بگیران که تعداد آنان حداقل دو نفر باشند، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۶۱ - مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۲۶	بخشنامه شماره ۱/۵۲۳۱-۱/۵۲۳۱-۸۲/۲/۶ سازمان بازنشستگی کشوری
	پیام دادنامه: احراز تحت‌الکفاله بودن والدین مستخدم متوفی به منظور استحقاق آنها به استفاده از حقوق وظیفه ماهانه منحصر به داشتن دفترچه بیمه خدمات درمانی مأخوذه توسط مستخدم متوفی نیست.	
	دادنامه شماره ۱۳۳۶- مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۴	ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح تبصره ۲ ماده واحده قانون اجازه پرداخت وظیفه مستمری وراثت ااث کارمندان
	پیام دادنامه: قید کلمات (حرفه) و (حرف) در ماده ۵ آیین‌نامه قانون اصلاح تبصره ۲ قانون اجازه پرداخت وظیفه و مستمری وراثت کارمندان و قانون برقراری حقوق وظیفه در مورد فرزندان و نوادگان اناث، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۸۹ و ۴۹۰- مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۰۴	ماده ۱۰ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح تبصره ۲ ماده واحده قانون اجازه پرداخت وظیفه و مستمری وراثت کارمندان مصوب ۱۳۸۸/۹/۲۸
	دادنامه شماره ۵۳۸- مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۱۳	دستور اداری شماره ۵۰۳۰/۳۸۷۶۴-۵۰۳۰/۵/۵ رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان تامین اجتماعی
	دادنامه شماره ۶۰۳- مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۸	ماده ۹ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح تبصره (۲) ماده واحده قانون اجازه پرداخت وظیفه و مستمری وراثت کارمندان مصوب ۱۳۳۸/۹/۲۸ و برقراری حقوق وظیفه در مورد فرزندان و نوادگان اناث
	پیام دادنامه ۴۸۹ و ۴۹۰، ۵۸۳ و ۶۰۳: مقید نمودن برقراری حقوق وظیفه در مورد فرزندان و نوادگان اناث از تاریخ مراجعه و تقاضای متقاضی، مغایر اطلاق مندرج در قانون می‌باشد.	

**آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و تکالیف کارمندان**

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مرخصی استحقاقی	دادنامه شماره ۱۴۴- مورخ ۱۳۷۴/۰۸/۲۷	تصویب‌نامه‌های شماره ۱۴۴۵۹۴/ت/۱۱۲- ۶۶/۱۲/۲۵ و ۶۹/۱/۲۰-۱۲۴ و ۹۶۶۲۰/ت/۸۰۵- ۶۷/۱۱/۱۲ و ۲۹۷۱۰/ت/۳۷۷- ۷۳/۱۰/۱۴
	پیام دادنامه: الزام مستخدم به استفاده از حق مرخصی استحقاقی سالیانه در زمان‌های خاص بدون جلب رضایت او، موافق اصل اختیار استفاده از حق مقرر در ماده ۴۷ قانون استخدامی کشوری نیست.	
	دادنامه شماره ۵۹- مورخ ۱۳۷۷/۰۳/۲۳	قسمت آخر بخشنامه شماره ۸/۴۰۴۸۶ مورخ ۷۵/۱۱/۱۸ مدیر کل دفتر امور شهری روستایی استانداری خراسان
	پیام دادنامه: تعیین تاریخ و مدت استفاده از مرخصی، موکول به تقاضای مستخدم و موافقت واحد دولتی متبوع است.	
	دادنامه شماره ۲۵۷- مورخ ۱۳۷۸/۰۶/۲۰	ماده ۹ آیین‌نامه مرخصی‌ها و بخشنامه شماره ۱۰۰/۷۱۰/۱۰۱ مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۹ وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: محدود و مقید نمودن برخوردارگی از مرخصی استفاده نشده به مدت معین، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۶۹- مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۲۸	بخشنامه شماره ۳۵۳۷/۵۰ مورخ ۱۳۷۸/۴/۱۵ معاون اداری و مالی دانشگاه تهران
	پیام دادنامه: محدود نمودن ذخیره مرخصی استحقاقی در مواردی که بلحاظ عدم موافقت مقام ذیصلاح، مستخدم متمکن از استفاده مرخصی استحقاقی در زمان مورد نظر نبوده است، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۸۲- مورخ ۱۳۸۲/۰۲/۲۸	بخشنامه شماره ۱۱۳۳۱/ص/۱۰/و مورخ ۱۳۷۳/۶/۹ وزیر جهاد سازندگی
	پیام دادنامه: مصوبه وزیر جهاد سازندگی از حیث اعطای مرخصی تشویقی و پرداخت هزینه ایاب و ذهاب در مدت استفاده از آن، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات مقام مذکور در وضع مقررات خاص استخدامی است.	
دادنامه شماره ۷۰۵- مورخ ۱۳۸۲/۱۲/۱۰	مصوبات صنایع هفتم تیر اصفهان وابسته به سازمان صنایع دفاع در خصوص تعطیل نمودن ایام عید نوروز و احتساب آن به عنوان مرخصی استحقاقی	
پیام دادنامه: مصوبات صنایع هفتم تیر اصفهان مبنی بر تعطیل نمودن ایام عید نوروز و احتساب آن به عنوان مرخصی استحقاقی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
دادنامه شماره ۹۷- مورخ ۱۳۸۴/۰۳/۰۱	بخشنامه شماره ۱۱۸۵۵۰/اس مورخ ۱۳۸۰/۲/۲۶ مدیرکل دفتر امور بهداشت و درمان سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و تکالیف کارمندان		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مرخصی استحقاقی	پیام دادنامه: مشروط نمودن ذخیره مرخصی استحقاقی کارکنان دولت به درخواست کارکنان برای استفاده از مرخصی و عدم موافقت دستگاه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۵۷- مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۱۰	تبصره ۶ ماده ۴۲ آیین نامه استخدامی هیأت علمی دانشگاه های علوم پزشکی
	پیام دادنامه: عدم امکان ذخیره مرخصی استحقاقی بیش از ۴ ماه از تاریخ ۱۳۶۳/۴/۶ بطور علی الاطلاق، مغایر ماده ۴۷ قانون استخدام کشوری و تبصره ماده ۳ قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی است.	
	دادنامه شماره ۵۴۱- مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۳۰	ماده ۶ آیین نامه مرخصی ها - ابطال قسمت اخیر بخشنامه شماره ۶۱۴۴۶/۵۳ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۲۸ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
	دادنامه شماره ۷- مورخ ۱۳۸۶/۰۱/۱۹	۱- بخشنامه شماره ۴/۶۲۵۸۰/الف مورخ ۱۳۸۱/۵/۱۶ معاون توسعه مدیریت منابع و امور مجلس وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۲- ابطال بخشنامه شماره ۱۲/۱۸/۸۲۷۹/پ مورخ ۱۳۸۲/۲/۱۷ مدیریت نیروی انسانی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
	پیام دادنامه: عدم امکان ذخیره شدن مرخصی استحقاقی مستخدم رسمی، مغایر مفاد مواد ۴۷ و ۵۰ قانون استخدام کشوری است.	
	دادنامه شماره ۱۱۲ الی ۱۱۵- مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۲۰	بخشنامه شماره ۸۹۱۴/ذ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۳ سازمان آموزش و پرورش استان خوزستان
	پیام دادنامه: مصوبه سازمان آموزش و پرورش استان مبنی بر عدم پرداخت حقوق و مزایای قانونی مدت مرخصی استحقاقی دوران اسارت به آزادگان بازنشسته، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۳۰ و ۴۳۱- مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۰۱	تبصره ۲ ماده ۵۸ آیین نامه استخدامی جهاد دانشگاهی
	پیام دادنامه: کسر ۱۵ روز از مرخصی استحقاقی اعضای جهاد دانشگاهی حسب موافقت سرپرست مربوط و بدون تقاضای کتبی عضو، مغایر قانون و آرای قبلی هیأت عمومی دیوان	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و تکالیف کارمندان		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مرخصی استحقاقی	عدالت اداری است.	
	دادنامه شماره ۹۲ و ۹۳- مورخ ۱۳۹۳/۰۱/۲۵	بخشنامه شماره ۵۶۵۱۶/۷۸/۵-۵۶۵۱۶/۱۰/۲ سازمان آموزش و پرورش استان ایلام
	پیام دادنامه: تصمیم گیری در خصوص ممنوعیت ذخیره سازی مرخصی سرایداران مدارس به میزان بیش از ۱۵ روز در هر سال، خارج از حدود وظایف و اختیارات رؤسای سازمان‌های آموزش و پرورش استان‌ها است.	
	دادنامه شماره ۱۱۲۰- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۰۳	بند یک «۱» نامه شماره ۲۰۹/۲۰۷۱-د/۱۸/۱۳۹۳/۴ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
	پیام دادنامه: الزام اعضای هیأت علمی به بازخرید ذخیره مرخصی استفاده نشده در هنگام تبدیل وضع استخدامی و محروم نمودن وی از ذخیره مرخصی‌هایی که قبل از تبدیل وضع به دست آورده، مغایر قوانین و مقررات است.	
	دادنامه شماره ۱۹۱۷- مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۱	بند ۱۵ مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱ هیأت رئیسه دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان چهارمحال و بختیاری موضوع نامه شماره ۱۳۹۵/۱۴۷۱۱۲/پ/۱۸/۹۵ و الزام به احتساب یا بازخرید مرخصی استفاده نشده مطابق کارکنان پیمانی آن دانشگاه
پیام دادنامه: مقرر هیأت رئیسه دانشگاه علوم پزشکی استان چهارمحال و بختیاری مبنی بر عدم ذخیره شدن مرخصی کارکنان قراردادی خارج از حدود اختیار می باشد.		
مرخصی زایمان و شیردهی	دادنامه شماره ۱۷- مورخ ۱۳۸۲/۰۱/۲۴	بخشنامه شماره ۷۱۰/۳ مورخ ۱۳۷۷/۱/۱۵ مدیرکل اموراداری وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: محروم نمودن مشمولین قانون ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی از اعمال حق مکتسب قانونی مرخصی شیردهی به عذر عدم انجام وظیفه مقرر در ماده ۴ قانون مذکور، محمل قانونی ندارد.	



آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و تکالیف کارمندان		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مرخصی زایمان و شیردهی	دادنامه شماره ۲۷۵- مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۰۸	ماده ۳ آیین‌نامه اجرائی قانون ترویج تغذیه با شیرمادر و بخشنامه شماره ۱۷۶۴۸/ب مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۲۴ مدیر کل بهداشت خانواده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: مشروط نمودن اعطای چهارمین ماه مرخصی زایمان به گواهی پزشک همراه با شناسنامه شیرخوار به منظور احراز عدم استفاده از شیرخشک، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۸۹- مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۰۴	بخشنامه شماره ۵۸۱۸۰/۶۰۳۶۲/۲۵۰ مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۱ اداره آموزش و پرورش شهرستان سقز
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان آموزش و پرورش شهرستان مبنی بر محدود و مقید نمودن استفاده از یک ساعت مرخصی شیردهی (بدون کسر مرخصی استحقاقی) به زنگ تفریح، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۹۲۰- مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۰۴	نامه شماره ۲۲۲/۹۲/۱۴۹۰۰-۱۳۹۲/۸/۲۹ رئیس امور حقوق و مزایا و مدیریت مشاغل معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
پیام دادنامه: کارکنانی که همسر آنان شاغل نبوده و خانه‌دار می‌باشند نمی‌توانند از مرخصی دو هفته تشویقی موضوع قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت خانواده استفاده نمایند.		
دادنامه شماره ۴۰۶- مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	بخشنامه شماره ۷۱۰/۱۷-۱۳۹۳/۹/۸ وزارت آموزش و پرورش	
پیام دادنامه: احکام قانون اصلاح قوانین تنظیم جمعیت و خانواده، متضمن افزایش مرخصی زایمان مادران از ۶ ماه به ۹ ماه، از تاریخ ۱۳۹۲/۹/۲۴ لازم الاجرا است.		
مرخصی مناطق محروم و دورافتاده	دادنامه شماره ۲۸۵- مورخ ۱۳۸۲/۰۸/۰۴	بخشنامه شماره ۳۳۴۸۱ مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۵ مدیرکل کارگزینی کارکنان قضایی قوه قضائیه
	پیام دادنامه: نظریه اداره کل کارگزینی کارکنان قوه قضائیه مبنی بر عدم شمول مزایای مندرج در ماده ۲ قانون جذب نیروی انسانی نقاط محروم و دورافتاده به قضات، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات قانونی است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق و تکالیف کارمندان		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مرخصی مناطق محروم و دورافتاده	دادنامه شماره ۳۳۸- مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۱۹	بخشنامه ۱۸۶۳۹-۹۱۱-۱۱/۳/۸۱ مدیرکل امور عمران شهری و روستائی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
	پیام دادنامه: حکم مقرر مبنی بر نفی استفاده مستخدمین شهرداری مشمول قانون استخدام کشوری از حق مرخصی موضوع ماده ۲ قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دورافتاده و مناطق جنگی، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۸۱- مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۸	بخشنامه شماره ۷۶۰/۸۹۰ مورخ ۱۳۷۷/۲/۲۸ وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت آموزش و پرورش مبنی بر مشروط نمودن پرداخت حقوق و مزایا و فوق العاده مربوط به مرخصی یک ماه به استفاده از مرخصی در طول سال و در ماه شهریور، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۵۰۰- مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱۴	تصمیم شماره ۱۰۷۹۶/ق/۶۰ مورخ ۱۳۸۶/۴/۶ مدیرکل کارگزینی قضات و شماره ۱۶/۳۹۱۲ مورخ ۱۳۸۶/۴/۲۰ مشاور معاون اداری، مالی قوه قضائیه
	پیام دادنامه: حکم مقرر مبنی بر عدم شمول استفاده از یک ماه مرخصی مناطق محروم با دریافت حقوق و فوق العاده های مربوط، به قضات و دارندگان پایه قضایی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده‌های شهدا

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده‌های شهدا	دادنامه شماره ۱۷۲- مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۰۹	دستور اداری شماره ۲/۵۷۴۰۱- ۲ مورخ ۷۲/۱۲/۲۳ سرپرست معاونت مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی در امور اداری و مالی
	پیام/دادنامه: محدود و مقید کردن ادامه تحصیل جانبازان و رزمندگان و آزادگان شاغل در سازمان تأمین اجتماعی به حداکثر به میزان ۶۰ ساعت در ماه، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۳۱- مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۰	ماده ۱۴ و تبصره آن از آیین‌نامه اجرایی قانون واگذاری پرداخت حقوق ومزایای ماهانه وراث شهدا ومفقودین نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران وکارمندان کشوری به بنیاد شهید انقلاب اسلامی
	پیام/دادنامه: واگذاری پرداخت خدمات رفاهی وراث شهدا و مفقودین نیروهای مسلح و کارمندان کشوری به سازمانی به غیر از دستگاه متبوع کارمندان مذکور، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۹۵- مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۰۹	مصوبه شماره ۱۳۹۰/ت ه م/۱۸-۳۱۲ مورخ ۱۳۶۹/۸/۱۹ شرکت ملی نفت ایران
	پیام/دادنامه: بخشنامه شرکت ملی نفت ایران مبنی بر افزایش حقوق اصلی و دستمزد ثابت کارکنان جانباز و آزاده شاغل در وزارت نفت به میزان ثابت ۱۵ درصد مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۸۶، ۸۷ و ۸۸- مورخ ۱۳۸۵/۰۲/۲۴	تبصره بند یک و تبصره بند ۳ بخشنامه شماره ۲/۴۱/۲۲۴۰ مورخ ۱۳۷۵/۶/۶ و بخشنامه شماره ۶۰۰۶ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۲ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
	پیام/دادنامه: مصوبه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور مبنی بر عدم بهره‌مندی از امتیاز احتساب سوابق دوران اسارت و گروه‌های تشویقی به طور همزمان، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۲۷- مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۷	ماده ۲ بخشنامه شماره ۳۲۱۰/دم مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۲۴ وزیر جهاد سازندگی
	پیام/دادنامه: اطلاق بخشنامه جهاد سازندگی مبنی بر غیرداوطلبانه اعلام داشتن سابقه فعالیت کلیه نیروهای بومی در منطقه کردستان، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان مذکور	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده‌های شهدا

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده‌های شهدا	است.	
	دادنامه شماره ۲۱- مورخ ۱۳۹۱/۰۱/۲۱	ابلاغیه‌های شماره ۳۰۵۶- ۱۳۸۷/۳/۱۲ و ۶۰۱۱ - ۱۳۷۷/۱۱/۱۸ سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصرح در نامه شماره ۳۰۸۴۲/۳۰/۴۰/س - ۲۶/۵/۱۳۸۸ مسؤؤل اداره کارگزینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
	پیام دادنامه: ابلاغیه سپاه پاسداران مبنی بر قابل ذخیره ندانستن کسر ساعت کار جانبازان، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۹۱۵- مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۰۷	نامه شماره ۲۲۲/۹۱/۵۰۵ مورخ ۹۱/۱/۱۵ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	دادنامه شماره ۹۸۵- مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۰۳	اعمال ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری سال ۱۳۹۲ نسبت به دادنامه شماره ۹۱۵- ۱۳۹۱/۱۲/۷ هیأت عمومی
	پیام دادنامه ۹۱۵ و ۹۱۵: برخورداری از امتیازات مصرح در ماده ۷ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان و شقوق ماده ۴۴ قانون برنامه پنجم توسعه، محدود به زمان اشتغال نیست.	
	دادنامه شماره ۴۳۶- مورخ ۱۳۹۳/۰۳/۱۹	بخشنامه شماره ۵۵۱/۲/۴۱۷۵۱ - ۱۳۹۱/۱/۷ معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی
	پیام دادنامه: کلیه دستگاههای اجرایی مکلف به اختصاص حداقل ۲۵ درصد نیازهای استخدامی خود به جانبازان و آزادگان فاقد شغل و فرزندان و همسران شهدا و جانبازان ۲۵ درصد و بالاتر می‌باشند.	
	دادنامه شماره ۱۸۵۱- مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۳	نامه شماره ۲۲۲/۹۲/۹۸۸۳ - ۱۳۹۳/۵/۱۶ رئیس امور حقوق و مزایا و مدیریت مشاغل معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: حکم مقرر مبنی بر ادامه خدمت جانبازان و آزادگان دارای مدرک کارشناسی تا ۳۵ سال به لحاظ برخورداری از مزایای استخدامی یک مقطع تحصیلی بالاتر، غیرقانونی است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده‌های شهدا

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده‌های شهدا	دادنامه شماره ۵۳۸- مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۷	قسمت‌هایی از مواد دستورالعمل سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ابلاغی به وزارت آموزش و پرورش در خصوص آزمون استخدام پیمانی سال ۱۳۹۴ به شماره مجوز ۱۳۵۳۲-۱۳۹۴/۲/۷
	پیام دادنامه: اولویت دادن رزمندگان بر سایر مشمولین سهمیه پنج درصدی استخدامی موضوع ماده ۲۱ قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران و ماده ۴۴ قانون برنامه پنجم توسعه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۲۶۸-۱۲۶۷- مورخ ۱۳۹۷/۵/۲	بند ۹ آیین نامه ساماندهی اشتغال فرزندان شاهد و جانبازان بیست و پنج درصد و بالاتر موضوع بخشنامه شماره ۴۱۴۵۹/۲۶۲۷۵۶-۱۳۸۸/۱۲/۲۷ معاون اول رئیس جمهور
	پیام دادنامه: حکم مقرر در ماده ۹ آیین نامه ساماندهی اشتغال فرزندان شاهد و جانبازان ۲۵ درصد و بالاتر که فرزندان جانبازان را نیز واجد برخورداری از امتیازات جانبازان تلقی کرده است، مخالف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۸۱۶- مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۳	تصمیم نامه شماره ۷۵۹۳۸۰-۱۳۹۵/۷/۱۰ رئیس امور مدیریت مشاغل و دبیرخانه شوراها در سازمان اداری و استخدامی کشور و نامه شماره ۸۲۳۵۴/الف/ج/۵۹۱-۱۳۹۵/۱۱/۱۸ مدیر کل امور کارکنان هوایمایی جمهوری اسلامی ایران هما
	پیام دادنامه: اعاده به خدمت جانبازان، مقرر در ماده ۴ قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان مصوب سال ۱۳۷۴ و ماده ۶۰ قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران مصوب سال ۱۳۹۱ شامل جانباز بازنشسته نیز می شود که در این صورت وضعیت جانباز از حالت بازنشستگی به حالت اشتغال تغییر پیدا می کند.	
	دادنامه شماره ۱۸۴۹ الی ۱۸۵۱- مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	بندهای ۳، ۶ و ۷ صورتجلسه مورخ ۱۳۹۶/۲/۱۸ فی مابین بنیاد شهید و امور ایثارگران و سازمان بنادر و دریا نوردی در مورد سهمیه استخدامی ایثارگران
	پیام دادنامه: معرفی نامه بنیاد شهید و امور ایثارگران صرفاً در حد احراز شرایط ایثارگری داوطلبان ورود به خدمت دارای اعتبار است و به خودی خود حقی جهت استخدام بوجود نمی آورد.	
دادنامه شماره ۱۹۲۷- مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۸	بخشنامه شماره ۵۳۰۹/۳/۷۶۶۷-۱۳۹۵/۱۰/۱ مدیرکل پذیرش و امور اداری ایثارگران بنیاد شهید و امور ایثارگران	

آرای ابطال هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و استخدامی ایثارگران و خانواده‌های شهدا

موضوع ابطال	مشخصات دادنامه	عنوان
	پیام دادنامه: برابر ماده ۱ قانون حمایت از آزادگان مصوب سال ۱۳۶۸ قانونگذار قید زمانی برای مدت اسارت تعیین نکرده است، لذا آزاده تلقی نکردن افراد دارای اسارت کمتر از ۱۷۹ روز مغایر با قانون است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و استخدامی نیروهای مسلح		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
ارتش جمهوری اسلامی ایران	دادنامه شماره ۶۵- مورخ ۱۳۷۴/۰۴/۲۴	بخشنامه شماره ۷۲/۱۱/۲۵-۴۰۱/۳۶/۱۷۰
	پیام دادنامه: عدم پرداخت حقوق و مزایای مدت انقطاع از خدمت پرسنل ارتش با احراز رأی برائت، مخالف ماده ۹۶ قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران است.	
	دادنامه شماره ۱۸۷۷-۱۸۷۶- مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷	نامه شماره ۱۶۰۳/۲/۸۸/انس- ۱۳۸۷/۲/۱۵ معاون نیروی انسانی ارتش جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: اعمال ارتقاء حقوقی به نظامیان بازنشسته مستحق ترفیع درجه در زمان اشتغال، خارج از حدود اختیارات فرمانده ارتش است.	
مشمولین قانون خدمت نظام وظیفه عمومی	دادنامه شماره ۱- مورخ ۱۳۶۷/۰۲/۰۶	ابطال قسمتی از بخشنامه ۴۰۲/۰۳/۳/۷۸ مورخ ۶۵/۷/۱۲
	پیام دادنامه: الزام افراد به تبعیت از نظریه کمیسیون پزشکی موضوع تبصره ذیل ماده ۳ قانون نظام وظیفه و تغییر تاریخ تولد بر اساس آن، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱ و ۱۲- مورخ ۱۳۶۸/۰۳/۰۱	بخشنامه شماره ۳-۷۸-۳-۰۳-۴۰۲ مورخ ۶۵/۷/۱۲ اداره وظیفه عمومی
	پیام دادنامه: شرط عدم غیبت در صدر بخشنامه اداره وظیفه عمومی برای استفاده از معافیت موضوع تبصره ذیل ماده ۳ قانون خدمت وظیفه عمومی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۲- مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۲۴	مواد ۱۵ و ۲۰ و ۲۳ آیین نامه اجرایی بخش معافیت تحصیلی قانون خدمت وظیفه عمومی و مواد ۸-۲۰-۲۱ و تبصره ۱ ماده ۵۱ و ماده ۵۶ و تبصره ۲ ماده ۵۶ و مواد ۱۰۰-۱۲۹-۱۸۳ تبصره ۲ ماده ۱۸۳ و مواد ۱۹۱-۱۹۵-۱۹۷ آیین نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۶۴/۵/۱۳ هیات وزیران
	پیام دادنامه: موادی از آیین نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی به دلیل مغایرت با قانون و خروج از حدود اختیارات ابطال می شود.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و استخدامی نیروهای مسلح

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مشمولین قانون خدمت نظام وظیفه عمومی	دادنامه شماره ۱۲۳- مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۲۴	قسمتی از ماده ۸ آیین نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۶۳/۷/۲۹ مجلس شورای اسلامی باین مضمون «... و ابطال شناسنامه و اسناد سجلی مربوط به آن... ولو بر اساس حکم صادره از مراجع قضایی معتبر نخواهد بود...»
	پیام دادنامه: عبارت "تغییر شناسنامه" مذکور در ماده ۳ قانون خدمت وظیفه عمومی، از نظر مفهوم قانونی و قضائی، مقوله ای غیر از ابطال آن است.	
	دادنامه شماره ۲ و ۴- مورخ ۱۳۶۹/۰۱/۱۶	قسمتی از بند ۲ ماده ۱۲۴ آیین نامه اجرایی قانون وظیفه عمومی مصوب ۶۳/۷/۲۹ مجلس شورای اسلامی
	پیام دادنامه: مقید نمودن معافیت مشمول خدمت وظیفه به ثبت تاریخ طلاق مادر وی در دفتر اسناد رسمی قبل از ورود مشمول به سن ۱۶ سالگی، مغایر اطلاق بند الف ماده ۴۴ قانون خدمت وظیفه عمومی است.	
	دادنامه شماره ۱۲۴- مورخ ۱۳۶۹/۰۴/۱۸	ماده ۲۱ از آیین نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۳/۷/۲۹
	پیام دادنامه: پذیرفته شدن مشمولان بدون معرفی اداره وظیفه عمومی به خدمت هر یک از نیروهای نظامی و انتظامی، تخلف نیروهای نظامی و انتظامی به شمار می آید.	
	دادنامه شماره ۱۵۱- مورخ ۱۳۶۹/۰۶/۲۲	بطلان بند ۶۱ از دستورالعمل شماره ۴۰۱/۱۵/۲۳۲-۶۷/۱۲/۲۶
	پیام دادنامه: دستورالعمل اداره نظام وظیفه عمومی مبنی بر تقلیل حداقل تحمل مدت حبس مذکور در ماده ۱۱ قانون نظام وظیفه از ۷۳۰ روز به ۷۱۸ روز، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۸- مورخ ۱۳۷۰/۰۸/۲۸	ابطال و حذف لفظ «فاقد شوهر» از بند ۲ ماده ۱۲۴ آیین نامه اجرایی قانون وظیفه عمومی
	پیام دادنامه: حکم مقرر در آیین نامه اجرایی قانون وظیفه عمومی مبنی بر مشروط نمودن قید	



آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و استخدامی نیروهای مسلح

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مشمولین قانون خدمت نظام وظیفه عمومی	«فاقد شوهر» به مادران دارای تک فرزند ذکور جهت پذیرش کفالت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۰۳- مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۳۰	دستورالعمل شماره ۷۱۰-۷۱۵-۴۰۱- مورخ ۷۰/۷/۱۰ و ماده ۱۲۴ آیین نامه اجرایی قانون نظام وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۴
	پیام دادنامه: تبصره ذیل ماده ۴۶ قانون خدمت وظیفه عمومی مبین لزوم برآورد نیاز نیروهای مسلح و اعلام تأمین یا عدم تأمین آن به صورت سالیانه از مشمولان سالم و بلامانع است.	
	دادنامه شماره ۶۷- مورخ ۱۳۷۳/۰۶/۱۹	الغاء بند سوم بخشنامه ۱۶۱۷۴/۵/۴۰/س - ۱۳۷۲/۱۰/۸
	پیام دادنامه: وضع قاعده خاص درباره وضعیت خدمت وظیفه عمومی پرسنل وظیفه مرتکب فرار بیش از شش ماه از خدمت، خارج از حدود اختیارات ستاد مشترک سپاه پاسداران است.	
	دادنامه شماره ۴۵- مورخ ۱۳۷۴/۰۳/۲۰	ماده ۱۱۵ آیین نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی
	پیام دادنامه: مشروط و مقید نمودن رسیدگی به اعتراض در هیأت تجدیدنظر سازمان نظام وظیفه به اعزام مشمول به خدمت وظیفه و ارائه گواهی اشتغال به خدمت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۴۸- مورخ ۱۳۸۰/۰۸/۰۶	ابطال بند یک ماده ۱۴۶ و ابطال ماده ۱۴۷ از مقررات پرسنل وظیفه سپاه پاسداران (کتاب سرباز)
	پیام دادنامه: مقررات پرسنل وظیفه سپاه پاسداران مبنی بر کسر ۱۰ درصد از دریافتی سرباز وظیفه به عنوان کسور بازنشستگی و کسر اولین حقوق ماهانه و مابه‌التفاوت افزایش‌های بعدی آن، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۲۱- مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۳۱	ماده ۵۱ آیین نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب جلسه ۱۳۴۶/۵/۱۳ و الحاقیه و اصلاحیه بعدی مصوب ۱۳۶۵/۴/۲۵ هیأت وزیران
پیام دادنامه: طبقه بندی مدارک مشمولین خدمت وظیفه عمومی به منظور تأیید بر تمایز درجه ارزش و اعتبار آنها در انجام تمام یا قسمتی از امور مورد نظر مقنن، مغایر ماده ۱۰ قانون نظام		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و استخدامی نیروهای مسلح		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مشمولین قانون خدمت نظام وظیفه عمومی	وظیفه عمومی است.	
	دادنامه شماره ۳۸۶- مورخ ۱۳۸۲/۰۹/۳۰	بخشنامه‌های شماره ۴۰۲/۰۳/۳۴/۵۲ مورخ ۴۰۲/۰۳/۳۴/۷۲ و ۱۳۷۶/۶/۲۹ مورخ ۱۳۷۷/۷/۴ اداره نظام وظیفه عمومی
	پیام دادنامه: بخشنامه اداره نظام وظیفه عمومی مبنی بر محسوب نمودن تغییر رشته تحصیلی بدون انقطاع دوره تحصیل، از مصادیق ترک تحصیل و غیبت غیرموجه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۱۱- مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۲۵	تبصره ماده ۱۰۹ آئین‌نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۶۵/۴/۲۵ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: حکم مقرر مبنی بر عدم رسیدگی به تقاضای معافیت به واسطه کفالت یا جهات پزشکی در مدت ادامه تحصیل و برخورداری از معافیت تحصیلی است، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۷- مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۲۹	بخشنامه شماره ۲۰۱/۱۴/۳۹/م/۴/ن مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۱۴ ستاد کل نیروهای مسلح
	پیام دادنامه: طبق مصوبه فرماندهی کل قوا، یکی از فرزندان ذکور کارکنانی که به مدت ۵۰ ماه در جبهه‌های حق علیه باطل حضور داشته‌اند، به صورت مشروط از امتیاز معافیت از خدمت وظیفه دوره ضرورت بهره‌مند می‌شوند.	
	دادنامه شماره ۹۰۸- مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۷	ابطال جزء (ب) از قسمت (امور متفرقه) دستورالعمل اجرایی ماده ۶ قانون حمایت از حقوق معلولان
	پیام دادنامه: مقید نمودن حکم تبصره ماده ۶ قانون جامع حمایت از حقوق معلولان در خصوص معافیت همسرانی که زن ناتوان و معلول خود را سرپرستی می‌نمایند، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

**آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و  
استخدامی نیروهای مسلح**

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مشمولین قانون خدمت نظام وظیفه عمومی	دادنامه شماره ۱۳۷۲- مورخ ۱۳۹۷/۶/۶	بخشنامه شماره ۱۳۹۱/۳/۱۷-م/۸-۸/۲۱۷ بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان قم
		<b>پیام دادنامه:</b> کاهش دوره تعهد خدمت، علاوه بر خدمت دوره ضرورت کارکنان وظیفه برای انجام خدمت دوره ضرورت در دستگاه های غیر نظامی از یک سال به شش ماه غیر قانونی است.
	دادنامه شماره ۱۸۸۸- مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۴	ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی مواد ۴۴، ۴۴ مکرر و ۴۵ قانون خدمت وظیفه عمومی
		<b>پیام دادنامه:</b> ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی مواد ۴۴ و ۴۴ مکرر و ۴۵ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب سال ۱۳۹۱ هیأت وزیران مبنی بر عدم شمول معافیت برای بعضی کارکنان وظیفه فراری از خدمت، به جهت تضییق قانون، خارج از حدود اختیار می باشد.
	دادنامه شماره ۲۰۷۱- مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۳۰	بخشنامه شماره ۲۳-۲/۲/۳۲۵ مورخ ۱۳۹۵/۳/۲۲ سازمان نظام وظیفه عمومی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
	<b>پیام دادنامه:</b> ممنوعیت تحصیل مجدد مشمولان فارغ التحصیل در یک مقطع تحصیلی، به علت اینکه باعث اعمال محدودیت حق بر آموزش می شود، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات سازمان نظام وظیفه عمومی است.	
نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (ناجا)	دادنامه شماره ۱۷۷- مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۲۸	بخشنامه شماره ۴۰۲/۰۱/۱۷۹/۱ مورخ ۱۳۷۹/۴/۱۱ اداره کل قوانین و امور حقوقی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
		<b>پیام دادنامه:</b> بخشنامه ناجا مبنی بر مجاز دانستن تفتیش و بازرسی خودروها بطور علی الاطلاق و در غیر جرایم مشهود بدون کسب اجازه مخصوص از مقام قضایی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.
	دادنامه شماره ۲۰۶- مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۰۲	بخشنامه شماره ۲۲۳/۴۷۳۹۰ مورخ ۱۳۷۶/۹/۱۰ نیروی انتظامی
	<b>پیام دادنامه:</b> بخشنامه ناجا مبنی بر جلوگیری از بازدید مقامات قضایی ذیصلاح از یگان ها و پاسگاه های نیروی انتظامی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و  
استخدامی نیروهای مسلح

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (ناجا)	دادنامه شماره ۳۵۲- مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۱	دستورالعمل شماره ۱/۲۵۰/۰۱/۴۰۲/ح/ق مورخ ۱۳۸۳/۸/۲۶ نیروی انتظامی
	پیام دادنامه: دستورالعمل ناجا مبنی بر اطلاع فرماندهی منطقه یا استان در صورت بازرسی دادستان و یا دادیاران و یا بازپرسان و قضات دادگاهها و قضات اجرای احکام، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۶۹- مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۳	بخشنامه شماره ۷/۲۹۲/۱۱۹ مورخ ۱۳۸۱/۴/۱ نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: بخشنامه ناجا مبنی بر امکان رسیدگی به جرم مالکین خودروهای قاچاقچیان انسان پس از انقضای مهلت ۶ ماه از تاریخ توقیف وسیله نقلیه مورد استفاده متهمین مذکور، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۲۳- مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۱۸	بخشنامه شماره ۹/۵/۱۱۱/۵/۹ مورخ ۴۰۲/۰۱/۱۱۱/۵/۹ فرماندهی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: اطلاق بخشنامه فرماندهی نیروی انتظامی مبنی بر عدم جواز طرح دعوی از سوی رده‌های ناجا علیه یکدیگر و مسئولین مربوط به منظور حل و فصل اختلافات، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۴۲۵- مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۱۸	بخشنامه شماره ۳۰/۱۱۷/۳۰ مورخ ۴۰۲/۰۱/۱۱۷/۳۰ نیروی انتظامی
	پیام دادنامه: بخشنامه فرمانده ناجا مبنی بر ضرورت هماهنگی مأمورین نیروی انتظامی با واحدهای حقوقی در خصوص اعلام گذشت و رضایت از شکایات کیفری خود، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دادنامه شماره ۶۶۶- مورخ ۱۳۸۶/۰۸/۰۸	بخشنامه شماره ۱۱۶/۸۵/۲۷۲/۴۲ مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۴ نیروی انتظامی	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه حقوق اداری و استخدامی نیروهای مسلح		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (ناجا)	پیام دادنامه: بخشنامه ناجا مبنی بر تخصیص وظیفه ابلاغ اوراق قضایی در امور کیفری به نیروهای انتظامی و سایر اوراق به عهده دادگستری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۱- مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۸	بخشنامه شماره ۳۱۴۲/۷۰۰/۲۷۲۶ مورخ ۸۸/۷/۱۵ پلیس مبارزه با مواد مخدر
نیروی مقاومت بسیج	پیام دادنامه: نامه پلیس مبارزه با مواد مخدر ناجا در خصوص ملزم دانستن مقامات قضایی به اخذ مجوز و هماهنگی با ناجا جهت بازدید از بازداشتگاههای مبارزه با مواد مخدر، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۰۹- مورخ ۱۳۸۴/۰۸/۱۵	بند ۲/۱ ابلاغیه شماره ۲۹۷۳۶ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۱ معاونت نیروی انسانی نیروی مقاومت بسیج
	پیام دادنامه: ابلاغیه نیروی مقاومت بسیج مبنی بر قابلیت احتساب مدت خدمت در نیروی مذکور از سن ۱۳ سال به بعد، خارج از حدود اختیارات بسیج است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه مقررات استخدامی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مقررات استخدامی بانکها	دادنامه شماره ۴- مورخ ۱۳۶۱/۰۲/۱۶	بررسی پاره‌ای از مواد آیین‌نامه استخدامی مشترک بانکها مصوب ۶۰،۶،۳ مجمع عمومی بانکها
	پیام دادنامه: موادی از آیین‌نامه استخدامی مشترک بانکها به دلیل مغایرت با قانون و خروج مجمع عمومی بانکها از حدود اختیارات ابطال می‌شود.	
مقررات استخدامی متعهدین خدمت به آموزش و پرورش	دادنامه شماره ۳۳ الی ۳۷- مورخ ۱۳۷۶/۰۴/۱۴	بخشنامه ۷۱۰/۵۵۰۳/۷۱۰ ج ۷۳/۳/۱۸ مدیر کل آموزش و پرورش استان اصفهان و بخشنامه‌های ۷۱۰/۲۲۰۴/۳ - ۷۳/۲/۲۱ و ۷۱۰/۲۸۶۱/۱ مورخ ۷۳/۲/۲۰ مدیر کل امور اداری وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: اخذ تعهد از داوطلبان ورود به خدمت به آموزش و پرورش و تأمین و پرداخت هزینه‌های قانونی مربوط به دوران تحصیل آنان، مبتنی بر نیاز وزارتخانه مزبور به استفاده از خدمت آنان است.	
	دادنامه شماره ۱۷۴- مورخ ۱۳۸۰/۰۵/۲۱	قسمتی از بخشنامه شماره ۶۲۰/۵۰۵۰/۱۰ مورخ ۱۳۷۹/۸/۱۸ معاون برنامه ریزی نیروی انسانی وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: بخشنامه وزارت آموزش و پرورش مبنی بر عدم استخدام رسمی و قطعی متعهدین خدمت به وزارت آموزش و پرورش مخالف مصراحت مادتين ۶ و ۸ قانون متعهدین خدمت به وزارت آموزش و پرورش است.	
	دادنامه شماره ۵۴۶- مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۷	بند ۲-۵ دستورالعمل شماره ۱۴۳/۶۰۰/۱۰۰-۱۳۶۹/۱۱/۱۶ وزارت آموزش و پرورش در خصوص نحوه استخدام آزمایشی، پرداخت حقوق و احتساب مدت تحصیل متعهدین خدمت موضوع مواد ۶ و ۷ قانون متعهدین خدمت به وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۹/۳/۸ مجلس شورای اسلامی
	پیام دادنامه: دانشجویان متعهد به خدمت به وزارت آموزش و پرورش از آغاز تحصیل خود به استخدام آزمایشی وزارت آموزش و پرورش درمی‌آیند.	
	دادنامه شماره ۱۸۲۱- مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۳	۱- ابطال بند ۳ شیوه نامه مصاحبه اختصاصی داوطلبان ورود به دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی مصوب مرکز برنامه ریزی، منابع انسانی و فناوری اطلاعات وزارت آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۶، ۲- ابطال شق (۳) از بند ب شرایط و ضوابط پذیرش

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه مقررات استخدامی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مقررات استخدامی متعهدین خدمت به آموزش و پرورش		دانشجو معلم در رشته های تحصیلی پردیسهای دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی (مندرج در دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶) ۳- ابطال شق (۳) از بند (ج) شرایط و ضوابط پذیرش و تربیت دانشجو معلم در دانشگاههای فرهنگیان و تربیت دبیر شهید رجایی (مندرج در دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون سراسری سال ۱۳۹۷)
		<b>پیام دادنامه:</b> بند ۳ شیوه نامه مصاحبه اختصاصی داوطلبان ورود به دانشگاه فرهنگیان و دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۶ و ضوابط مورد شکایت از دفترچه راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمونهای سراسری سالهای ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ در افزایش و تعیین معدل ۱۵ در دوره متوسطه مغایر با قانون و خارج از حدود اختیارات است.
مقررات خاص استخدامی معلمان حق التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی	دادنامه شماره ۳۸۳- مورخ ۱۳۹۰/۰۹/۰۷	بندهای ۲ و ۳ بخشنامه شماره ۷۱۰/۶۲۷۱۹/۲۲-۱۳۸۹/۸/۱۸ مدیر کل امور اداری و تشکیلات وزارت آموزش و پرورش
		<b>پیام دادنامه:</b> افزودن شروطی علاوه بر شرایط تعیین تکلیف استخدامی مصرح در قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریس و آموزشیاران، مغایر قانون است.
	دادنامه شماره ۱۰۲۴- مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۱	بند ۲ تذکرات بخشنامه شماره ۷۰۰/۱۱۵۴۴۳- ۱۳۹۰/۵/۳۰ معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش و بند ۳ تذکرات بخشنامه شماره ۹۰/۱۴۴۴۰۸/۷۱- ۱۳۹۰/۶/۱۴ مدیرکل سازمان آموزش و پرورش استان فارس
		<b>پیام دادنامه:</b> اجازه ادامه اشتغال افراد دیپلمه حق التدریس یا آموزشیاران نهضت سوادآموزی صرفاً به صورت قرارداد کار معین در مشاغل خدماتی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.
دادنامه شماره ۲۲- مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۱۵	بند ۱ بخشنامه شماره ۶۴۱/۶۲۹۰/۲۵۳۰- ۱۳۹۰/۲/۷ اداره کل آموزش و پرورش استان کردستان	
		<b>پیام دادنامه:</b> حکم مقرر در بخشنامه مورد اعتراض مبنی بر به کارگیری آموزشیاران دیپلمه نهضت سوادآموزی صرفاً به منظور خدمتگزاری و سرایداری در واحدهای آموزشی، مغایر قانون است.

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه مقررات استخدامی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۲۰۰۴ الی ۲۰۰۸ - مورخ ۱۳۹۷/۱۱/۱۹	بخشنامه های ۲۰۲/ص/۲۵۰۱۸ مورخ ۱۳۹۶/۴/۱ مدیریت استان قم (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی) و ۷۱۰/۵ - ۱۳۹۶/۳/۱۰ معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش
پیام دادنامه: احتساب سنوات خدمت غیر رسمی معلمان تمام وقت آموزش و پرورش در دایره شمول ماده ۱۵۱ قانون استخدام کشوری بوده لذا احتساب بر مبنای حداقل حقوق یا دستمزد قانون الحاق یک ماده به قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سواد آموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۲۷ خلاف قانون است.		



آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دولت		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
صلاحیت و نحوه رسیدگی در هیأت‌ها و کمیته‌های پاکسازی و بازسازی	دادنامه شماره ۴۰- مورخ ۱۳۶۷/۰۲/۲۱	بخشنامه شماره ۲۳۰۹/۲۳/۲۴ مورخ ۶۲/۳/۲۴ که مغایر با تبصره ۲ ماده ۵۶ قانون بازسازی نیروی انسانی است.
پیام دادنامه: مجازات تلقی نشدن حالت آماده به خدمت و در نتیجه، نفی تسری تبصره ۲ ماده ۵۶ قانون بازسازی نیروی انسانی به مستخدمان حالت مذکور که برائت حاصل می‌کنند، مغایر قانون است.		
مجازات‌های موضوع قانون رسیدگی به تخلفات اداری	دادنامه شماره ۱۲۸- مورخ ۱۳۹۱/۰۳/۰۸	بند ۲ بخشنامه شماره ۲۰۰/۱۷/۳۴۰۸۸ مورخ ۸۸/۴/۱۰ دبیر هیأت عالی نظارت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
پیام دادنامه: تعیین حقوق مبنای سال قبل از لازم‌الاجرا شدن قانون مدیریت خدمات کشوری به عنوان مبنای پرداخت حقوق اشخاص بازخرید شده در اجرای بند (ح) ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری، مغایر قانون است.		
مشمولین قانون رسیدگی به تخلفات اداری	دادنامه شماره ۱۲۰- مورخ ۱۳۷۰/۰۹/۱۲	تبصره ۳ ماده ۲۹ آیین‌نامه اجرایی قانون رسیدگی به تخلفات اداری
پیام دادنامه: قانون رسیدگی به تخلفات اداری شامل مستخدمینی است که در قید حیات هستند و رسیدگی به اتهامات مستخدمین متوفی، خلاف موازین قانونی و منطبق قضایی است.		
نحوه رسیدگی توسط هیأت‌ها و مقامات موضوع قانون رسیدگی به تخلفات اداری	دادنامه شماره ۲۰۴- مورخ ۱۳۸۰/۰۶/۲۵	قسمتی از دستورالعمل رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۸/۸/۴ هیأت عالی نظارت قانون رسیدگی به تخلفات اداری
پیام دادنامه: وضع قاعده آمره در باب ضرورت رسیدگی به تخلفات اداری و صدور رأی در مدت معین و محدود و آثار مترتب بر تخطی از آن، خارج از اختیارات هیأت عالی نظارت قانون رسیدگی به تخلفات اداری است.		
دادنامه شماره ۴۲۷- مورخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۴	تبصره ذیل ماده ۴۳ و اصلاح قسمت‌اخیر ماده ۴۴ آیین‌نامه استخدام نظام بانکی دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۵۷۵۲۹/ت/۵۲۴۱۷۴ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۴	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان دولت		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
نحوه رسیدگی توسط هیأت‌ها و مقامات موضوع قانون رسیدگی به تخلفات اداری	پیام دادنامه: واگذاری امور رسیدگی به تخلفات اداری، تشخیص تخلف و تعیین تنبیهات اداری در بانک‌ها و بانک مرکزی به دستورالعمل شورای عالی بانک‌ها و شورای پول و اعتبار، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۵۰- مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۲۸	قسمت اخیر تبصره یک ماده ۱۹ دستورالعمل رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۸/۸/۴ هیأت عالی نظارت قانون رسیدگی به تخلفات اداری
	پیام دادنامه: مناط عمل قرار دادن تشخیص هیأت رسیدگی به تخلفات اداری در خصوص ارائه یا عدم ارائه اسناد طبقه‌بندی شده، خلاف قانون است.	
سایر موارد	دادنامه شماره ۱۸۵- مورخ ۱۳۷۶/۱۲/۲۳	بخشنامه شماره ۱/۱۹۶۷۱ مورخ ۷۳/۱۲/۸ سازمان بازرسی کل کشور
	پیام دادنامه: رسیدگی به شکایات اشخاص در سایر مراجع صالحه، موجب زوال وظایف و تکالیف قانونی سازمان بازرسی کل کشور در رسیدگی به موارد تخلفات اعلامی نمی‌باشد.	
	دادنامه شماره ۲۳۵- مورخ ۱۳۷۹/۰۸/۰۱	ماده ۱۳ آیین‌نامه سازمان تعزیرات حکومتی مصوب ۱۳۷۳/۸/۱ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مقررات سازمان تعزیرات حکومتی مفید تفویض اختیار به قوه مجریه در تأسیس مرجع خاص به منظور رسیدگی به جرائم و تخلفات کارکنان آن سازمان نیست.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه بازنشستگی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
افزایش حقوق بازنشستگی	دادنامه شماره ۵۶۲- مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۱۱	بند یک دستورالعمل شماره ۲۰۰/۱۸۲۲۵ مورخ ۱۳۸۱/۳/۲۹ سازمان بازنشستگی کشوری
	پیام دادنامه: حکم مقرر مبنی بر عدم شمول بند ل تبصره ۴ قانون بودجه سال ۸۱ به کارکنانی که در اجرای تبصره الحاقی به ماده ۷۴ قانون استخدام کشوری بازنشسته شده‌اند، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۸۴۹ و ۸۵۰- مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۱	بند یک بخشنامه شماره ۱/۳۶۵۰ مورخ ۱۳۸۰/۱/۲۹ سازمان بازنشستگی کشوری
	پیام دادنامه: محاسبه حقوق بازنشستگی بر اساس افزایش سنواتی به طور ثابت، بدون اعمال آخرین ضریب حقوق سال بازنشستگی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۷۷ الی ۳۸۸- مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۰۴	بند ۱۰ مصوبه شماره ۳۵۰۹۵/ت/۳۹۹۱۶ هـ مورخ ۱۳۸۷/۳/۷ هیأت وزیران
	دادنامه شماره ۱۲۱۷- مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۹	اعمال ماده ۹۱ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رأی شماره ۳۷۷ الی ۳۸۸- ۱۳۸۸/۵/۴ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
پیام دادنامه ۳۷۷ الی ۳۸۸ و ۱۲۱۷: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر افزایش حقوق بازنشستگی و وظیفه از ابتدای سال ۱۳۸۷ به میزانی کمتر از نرخ تورم، مغایر قانون است.		
احتساب سوابق خدمت در بازنشستگی	دادنامه شماره ۷- مورخ ۱۳۷۸/۰۱/۲۸	بخشنامه شماره ۴۰/۷/۱۶۶۴۳ / س مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۸ ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
	پیام دادنامه: با توجه به ماده ۹۱ قانون استخدامی سپاه پاسداران، مشروط نمودن احتساب سنوات خدمتی به پرداخت کسورات بازنشستگی به صندوق سازمان بازنشستگی کشوری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۴۱ الی ۳۴۹- مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۲۱	ماده ۱۰ آیین‌نامه تبصره ۳ ماده واحده قانون نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی موضوع تصویب‌نامه شماره ۵۲۳۷۳ / ت ۱۵۶۴۹ هـ مورخ ۱۳۷۷/۸/۱۱ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: قابلیت انتقال حق بیمه یا بازنشستگی از یک صندوق بازنشستگی به صندوق دیگر و تأکید مقنن بر لزوم احتساب سابقه خدمت مذکور، مفید قابلیت احتساب آن از کلیه جهات مندرج در قانون تأمین اجتماعی است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه بازنشستگی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
احتساب سوابق خدمت در بازنشستگی	دادنامه شماره ۲۲۴- مورخ ۱۳۷۹/۰۷/۱۷	عبارت (حداکثر بیست سال از) از ماده ۱۴ آیین نامه اجرایی ماده ۸ قانون تشکیل صندوق حمایت وکلاء و کارگشایان دادگستری مصوب هیأت وزیران ۱۳۷۷/۱۲/۵
	پیام دادنامه: کلیه سوابق خدمت رسمی قضات و کارمندان دولت و قوه مقننه و مدت وظیفه مشمولین قانون تشکیل صندوق حمایت وکلاء و کارگشایان دادگستری، از لحاظ بازنشستگی، قابل احتساب جزء سابقه وکالت است.	
	دادنامه شماره ۳۲ الی ۳۶- مورخ ۱۳۸۴/۰۱/۲۸	۱- اصلاح تبصره ماده ۲ آیین نامه اجرایی بند (ل) تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور ۲- ابطال بند ۲ و بند ۷ و بند ج و تبصره آن از مصوبه شماره ۹۲۸۸/ت ۲۶۴۹۰ مورخ ۱۳۸۱/۳/۵ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: بند ۲ آیین نامه اجرایی بند (ل) تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور مبنی بر ترمیم حقوق بازنشستگان به تناسب سنوات خدمت عملی آنان و عدم اعتبار و احتساب سوابق خدمت ارفاقی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۱۲- مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۱۸	بند ۳/۱ دستورالعمل شماره ۵۲/۳۰۳۸۰ مورخ ۱۳۷۵/۸/۲۸ سازمان تأمین اجتماعی
اشتغال مجدد بعد از بازنشستگی	پیام دادنامه: مصوبه سازمان تأمین اجتماعی مبنی بر مشروط کردن احتساب ایام خدمت در جبهه و افزودن آن به مدت خدمت از لحاظ بازنشستگی به استعلام از واحد بسیج سپاه پاسداران، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۵۶۱- مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۱۵	دستورالعمل استفاده از خدمات نیروهای بازنشسته در بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
	پیام دادنامه: دستورالعمل بنیاد مسکن دایر بر به کارگیری بازنشستگان در این بنیاد به طور علی-الاطلاق و فراتر از مستثنیات مذکور در قانون مدیریت خدمات کشوری و قانون برنامه پنجم توسعه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۹۶۱- مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۲۵	بند ۱۲ بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۷ شهرداری های کشور
	پیام دادنامه: ایجاد ممنوعیت مطلق هرگونه به کارگیری بازنشستگان در شهرداری ها از طرف وزارت کشور، مغایر تبصره ۲ قانون ممنوعیت به کارگیری بازنشستگان مصوب سال ۱۳۹۵ است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه بازنشستگی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
بازنشستگی به اختیار اداره	دادنامه شماره ۳۶- مورخ ۱۳۶۴/۱۰/۰۹	بخشنامه شماره ۹/۱۲۵۰ مورخ ۶۴/۵/۳۱ سازمان امور استخدامی کشور
	دادنامه شماره ۶۵- مورخ ۱۳۷۱/۰۵/۰۶	تصویب نامه شماره ۹۷۲۱۶-۶۴/۱۲/۱۵
	پیام دادنامه ۳۶ و ۶۵: مشروط نمودن استفاده اداره از اختیار بازنشستگی به درخواست کتبی مستخدم و اعلام انصراف وی نسبت به دریافت مابه التفاوت حقوق بازنشستگی ناشی از سنوات خدمت ارفاقی، خارج از حدود اختیارات است.	
بازنشستگی به اختیار اداره	دادنامه شماره ۷۷۵- مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۰۷	بندهای ۲، ۳، ۴ و تبصره بخشنامه شماره ۲۰۰/۳۱۷۹۲ مورخ ۱۳۸۹/۶/۲۱ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: تلقی بازنشستگی کارمندان فاقد تحصیلات دانشگاهی کارشناسی ارشد و بالاتر به عنوان مشمولین بند الف ماده ۱۰۳ قانون مدیریت، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۶۹- مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۲۳	بند ۲/۶ دستورالعمل شماره ۷۱۰/۸ مورخ ۱۳۸۷/۳/۸ معاونت برنامه ریزی و توسعه مدیریت وزارت آموزش و پرورش
بازنشستگی پیش از موعد	دادنامه شماره ۱۲۱- مورخ ۱۳۹۱/۰۳/۰۱	بخشنامه شماره ۱۳۲۶۹-۴۰ص مورخ ۸۷/۸/۲۶ معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی دانشگاه علوم پزشکی مازندران
	پیام دادنامه: مقید کردن بازنشستگی پیش از موعد افراد واجد شرایط به استفاده از مرخصی استحقاقی ذخیره شده مازاد بر شش ماه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۰۶۴- مورخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۶	تصمیم نامه شماره ۲۲۲/۲۴۶۹۸-۱۳۸۹/۵/۱۲ رئیس امور نظام های جبران خدمت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
پیام دادنامه: ممکن ندانستن اجرای بازنشستگی پیش از موعد در پست بانکها به اعتبار قرار گرفتن در گروه شرکتهای واگذاری موضوع اصل ۴۴ قانون اساسی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات بوده است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه بازنشستگی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
بازنشستگی پیش از موعد	دادنامه شماره ۱۷۷۹- مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۵	بند ۲ مصوبه شماره ۲۰۶/۹۳/۵۶۲- ۱۳۹۳/۱/۲۰ شورای عالی اداری
	پیام دادنامه: مطابق قانون بودجه سال ۱۳۹۳، بازنشستگی پیش از موعد با موافقت بالاترین مقام اجرایی دستگاه یا مقام مجاز موضوع مواد ۵۲ و ۵۳ قانون محاسبات عمومی کشور، بدون سنوات ارفاقی، مجاز قلمداد شده است.	
	دادنامه شماره ۸۹۳- مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۲۱	بخشنامه شماره ۱۳۸۸/۱۲/۶-۸۸/۷۵۱۰۶۰ شرکت سهامی بیمه ایران
	پیام دادنامه: موافقت یا عدم موافقت با بازنشستگی پیش از موعد کارکنان حائز شرایط از اختیارات دستگاه متبوع مستخدم است، لذا محدود کردن مدت اجرای آن خلاف قانون تلقی می-شود.	
	دادنامه شماره ۷۲۰- مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۲۳	بخشنامه شماره ۱۳۹۴/۵/۳-۲۱۰/د/۱۹۱۷ صندوق بازنشستگی کشوری
بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان آور	دادنامه شماره ۷۴۵- مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹	تبصره بند ۵ مصوبه شماره ۴۵۶۶۴/ت/۴۵۲-۶۵۳-۱۳۶۸/۵/۳۰ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: شاغلین مشاغل سخت و زیان آور می توانند با داشتن حداقل بیست سال سابقه خدمت در مشاغل مذکور بر اساس درخواست کتبی خود با حداکثر پنج سال ارفاق بازنشسته شوند.	
بازنشستگی موضوع قانون حفاظت در برابر اشعه	دادنامه شماره ۳۵۵- مورخ ۱۳۸۶/۰۵/۲۱	ماده ۲ دستورالعمل نحوه اجرای قانون حفاظت در برابر اشعه مصوب نیروی هوایی ارتش جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: دستورالعمل نیروی هوایی ارتش مبنی بر نفی منفک شدن از سازمان مذکور با استفاده از سنوات خدمت ارفاقی در اجرای قانون حفاظت در برابر اشعه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۴۲- مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱	تبصره (۱) بند (الف) جزء ۲ قسمت ۵-۱۰-۱۴ فصل چهاردهم مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارمندان شرکت ملی نفت
پیام دادنامه: برای تعلق مزایای مذکور در ماده ۲۰ قانون حفاظت در برابر اشعه، شرط سنی تعیین نشده است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه بازنشستگی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
پاداش پایان خدمت بازنشستگان	دادنامه شماره ۳۴۴ الی ۳۵۳- مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۶	تصویب‌نامه شماره ۵۷۴۸۳/ت ۲۱۹۸۰ هـ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۲۷ و ۶۰۴۳۹/ت ۲۲۳۳ هـ مورخ ۱۳۷۸/۱۱/۱۴ هیأت وزیران و دستورالعمل ۷۶۰/۱۵۸۶۵ مورخ ۱۳۷۸/۱۱/۲۳ مدیر کل دفتر بودجه و تشکیلات وزارت آموزش و پرورش و بخشنامه شماره ۵۰۰/۳۸۶۸ مورخ ۱۳۷۹/۲/۱۰ معاون حقوقی، پشتیبانی و مجلس وزارت پست و تلگراف و تلفن
	پیام دادنامه: دولت مکلف به پرداخت پاداش پایان خدمت موضوع بند (و) تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور بوده و اختیار پرداخت یا عدم پرداخت حق مکتسب قانونی فوق‌الذکر و یا کاهش میزان آن را نداشته است.	
	دادنامه شماره ۳۳۶- مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۱۴	بخشنامه شماره ۲/۴/۱۴۵۶۸ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲۰ معاون اداری و مالی وزارت دادگستری
	پیام دادنامه: پرداخت پاداش موضوع بند (و) تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور مقید و مشروط به تقاضای بازنشستگی در زمان خاصی از سال مذکور نبوده است.	
	دادنامه شماره ۶۳- مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۳۰	نامه شماره ۷/۹۳۳ مورخ ۱۳۷۹/۷/۲۵ دفتر امور اقتصادی و سیاست داخلی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
	پیام دادنامه: عدم تعلق پاداش پایان خدمت به کارمندان شهرداری مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت دولت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۷۸ الی ۵۰۰- مورخ ۱۳۸۴/۰۹/۲۷	دستورالعمل‌های شماره ۲۰۲۰/۸۵۰۱۱ مورخ ۱۳۷۹/۹/۱۵ و ۵۷۰۴۱ مورخ ۱۳۸۲/۶/۱۸ سازمان تأمین اجتماعی
	دادنامه شماره ۶۰- مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۰۸	بند یک دستور اداری شماره ۲۰۲۰/۹۷۷۸ مورخ ۱۳۸۵/۲/۱۰ معاونت مدیرعامل سازمان تأمین اجتماعی در امور اداری و مالی
	پیام دادنامه ۴۷۸ الی ۵۰۰ و ۶۰: احتساب پاداش پایان خدمت بر مبنای آخرین حقوق و فوق‌العاده شغل و حق جذب به جای احتساب بر مبنای مطلق فوق‌العاده‌های دریافتی مشمول کسور بازنشستگی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۹۱- مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۳۱	ردیف ۶ بند (ب) دستورالعمل شماره ۲۰۲۰/۱۵۹۲۹ مورخ ۱۳۸۴/۲/۲۷ سازمان تأمین اجتماعی
پیام دادنامه: دستورالعمل سازمان تأمین اجتماعی مبنی بر پرداخت پاداش پایان خدمت کارکنان سازمان بر اساس معادل میانگین ساده شش ماهه قبل از تاریخ برقراری مستمری، مغایر قانون		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه بازنشستگی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
پاداش پایان خدمت بازنشستگان	است.	
	دادنامه شماره ۱۱۵- مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۲۹	مصوبه هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران مندرج در نامه شماره ۱۶۹۷۰- مورخ ۱۰۲۲/۲۰۱ هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران
	پیام دادنامه: ضوابط و مقررات قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت از جمله مقررات پرداخت پاداش خدمت هنگام بازنشستگی به نسبت سنوات خدمت مستخدم بازنشسته، شامل شرکت ملی نفت ایران می شود.	
	دادنامه شماره ۱۱۹- مورخ ۱۳۸۹/۰۳/۳۱	دستور اداری شماره ۱۶۷۶۹۲ مورخ ۱۳۸۷/۹/۲ معاونت اداری و مالی سازمان مرکزی تأمین اجتماعی
	پیام دادنامه: به مستخدمین سازمان تأمین اجتماعی که بازنشسته، از کارافتاده کلی یا فوت می- شوند، به ازاء هر سال سابقه خدمت، معادل یک ماه آخرین حقوق و فوق العاده های مشمول کسر حق بیمه، پاداش پایان خدمت پرداخت می شود.	
	دادنامه شماره ۱۵۸ و ۱۵۹- مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۰۶	۱- بند ۱۰ دستورالعمل مصوب سال ۱۳۸۹ صندوق تأمین اجتماعی ۲- بند ف تبصره ۴ بخش اداری و مالی برنامه و بودجه سال ۱۳۸۹ صندوق تأمین اجتماعی ۳- ابطال بخشنامه شماره ۲۱۶۶۸- ۱۳۸۹/۹/۱ معاون اداری و مالی صندوق تأمین اجتماعی
	پیام دادنامه: لحاظ نکردن سنوات خدمت مازاد بر ۳۰ سال کارکنان سازمان تأمین اجتماعی در پرداخت پاداش پایان خدمت، مغایر قانون است.	
دادنامه شماره ۵۳۹- مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۷	تصویب نامه شماره ۱۹۲۹۰۹/ت/۴۸۶۴۱-هـ/۱۰/۳-۱۳۹۱ هیأت وزیران اصلاحیه شماره ۲۱۷۸۵۵/ت/۴۸۶۴۱-هـ/۱۱/۱-۱۳۹۱ آن	
پیام دادنامه: تجویز پرداخت پاداش پایان خدمت مازاد بر سی سال خدمت نسبت به کسانی که مجدداً به کارگیری شده اند، مغایر قانون است.		
شرایط بازنشستگی	دادنامه شماره ۱۴- مورخ ۱۳۶۴/۰۴/۱۹	اعتراض به تعیین شرط سن ۴۵ سالگی در آیین نامه نحوه بازنشسته کردن و بازخرید خدمت کارکنان مازاد بر احتیاج سازمان ها و شرکت ها و موسسات تابعه وزارت معادن و فلزات بر اساس مصوبه ۵۹/۴/۱۴ شورای انقلاب اسلامی ایران
	پیام دادنامه: برای بازنشسته یا بازخرید خدمت کردن کارکنان مازاد بر احتیاج سازمان ها و موسسات تابعه وزارت معادن و فلزات در تبصره ماده ۴ قانون تأسیس وزارت معادن و فلزات،	



آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه بازنشستگی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
شرایط بازنشستگی	شرط سنی تعیین نشده است.	
	دادنامه شماره ۵- مورخ ۱۳۸۷/۰۱/۱۸	تبصره ۷ ماده یک تصویب نامه شماره ۲۲۶۸۶/ک/ت/۳۳۵۰ هـ مورخ ۱۳۸۵/۳/۶ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تعیین حداقل سن بازنشستگی برای کلیه معلولین عادی، بیماران ناشی از شرایط خاص کار، معلولین حوادث ناشی از کار و شاغلین مشاغل سخت و زیان آور، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۶۷۱- مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۲۷	بند یک از قسمت الف و بند ۱۱ از قسمت ب در بخشنامه شماره ۵۱۸۶ - ۴۱/۴۰ م - ۱۳۸۷/۴/۹ معاونت نیروی انسانی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
کسور بازنشستگی	پیام دادنامه: مصوبه سپاه پاسداران مبنی بر موکول نمودن بازنشستگی جانبازان با استفاده از سنوات ارفاقی به داشتن حداقل ۲۵ سال سابقه خدمت، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۴۷- مورخ ۱۳۸۴/۰۹/۰۶	مصوبه شماره ۶۰۲/۱۸۲۷۸۰ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۲۸ مدیرکل حقوقی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور
سایر دعاوی مربوط به بازنشستگی	دادنامه شماره ۱۸ و ۱۹- مورخ ۱۳۶۵/۰۲/۲۲	تصویب نامه شماره ۸۱۸۷۰-۶۲/۱۰/۱۱ هیأت وزیران به لحاظ مغایرت با شرع و قانون
	پیام دادنامه: تعیین تکلیف نسبت به وجوه صندوق های مقرر در آیین نامه استخدامی سابق دانشگاه ها، از خصائص قوه مقننه بوده و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه است.	
	دادنامه شماره ۶۷- مورخ ۱۳۶۷/۰۸/۰۲	بخشنامه شماره ۴۹۱۹۴ مورخ ۵۹/۱۲/۲ نخست وزیری
سایر دعاوی مربوط به بازنشستگی	پیام دادنامه: الزام بازنشستگان و وظیفه بگیران و مستمری بگیران به مراجعه به بانک مربوط و امتناع از تسجیل حواله های بعدی بدون حکم دادستانی به عذر عدم مراجعه ظرف مهلت ۶ ماهه، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۹۰- مورخ ۱۳۶۹/۰۳/۲۹	بند ۳ از بخشنامه ۴۹۱۹۴ مورخ ۵۹/۱۲/۲ نخست وزیری
	پیام دادنامه: محروم نمودن اشخاص بازنشسته، وظیفه و مستمری بگیر از اعمال حق وکالت به منظور دریافت حقوق متعلقه در مواردی که امر وکالت به نحو صحیح واقع شده باشد، خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه بازنشستگی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر دعاوی مربوط به بازنشستگی	دادنامه شماره ۳۹۷ و ۳۹۸- مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۰۷	بخشنامه شماره ۵۹۰۱/۲۱۷۸۵ مورخ ۱۳۸۲/۴/۲۴ مدیر اداره کل بازنشستگی استان تهران و اقدامات سازمان بازنشستگی کشوری
	پیام دادنامه: تسری حکم قسمت اخیر ماده ۱۰۰ قانون استخدام کشوری ناظر به مستخدمین رسمی شاغل در دستگاهها و موسسات دولتی، به بازنشستگان، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱- مورخ ۱۳۹۰/۰۱/۲۲	ماده ۴ دستورالعمل بازنشستگی تشویقی و بازخرید سنوات خدمت اختیاری شرکت کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران
سایر موارد انتزاع از خدمت	دادنامه شماره ۳۲- مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۳۰	دستورالعمل شماره ۲/۸۰۹۱ مورخ ۱۳۸۷/۲/۲۸ سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
	پیام دادنامه: اطلاق بخشنامه سازمان ثبت اسناد و املاک مبنی بر نفی حق فسخ قرارداد پیمانی توسط مستخدمین پیمانی و خروج از خدمت در آن سازمان، خلاف قانون و مقررات و خارج از حدود اختیارات است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه وظایف و اختیارات سازمان ها در امور اداری و استخدامی و سایر امور اداری و استخدامی			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
وظایف و اختیارات سازمان امور اداری و استخدامی کشور	دادنامه شماره ۹۳ الی ۹۶- مورخ ۱۳۷۸/۰۴/۰۵	تصویب نامه شماره ۵۲۱۶۶/ت/۱۵۶۴۹ هـ مورخ ۱۳۷۷/۸/۱۱	
	پیام دادنامه: اصلاح مقررات آیین نامه اجرایی قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی بنا به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بدون بررسی و اظهارنظر سازمان امور اداری و استخدامی، مغایر قانون است.	دادنامه شماره ۳۲۷- مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۰۷	تبصره ماده ۳ مصوبه شماره ۱۰۱۰۲/دش/۱ مورخ ۱۳۷۵/۹/۱۰ شورای عالی اداری
	پیام دادنامه: با توجه به عدم صلاحیت سازمان امور اداری و استخدامی کشور در وضع و تدوین اساسنامه شرکت های دولتی، تفویض اختیار اصلاح اساسنامه توانیر به سازمان مذکور خلاف قانون است.	دادنامه شماره ۳۲۳ - مورخ ۱۳۷۸/۰۸/۳۰	تبصره یک ماده ۲، بند ۲۹ ماده ۲، ماده ۹ و ماده ۱۷ هشتادمین جلسه مورخ ۱۳۷۷/۷/۲۸ شورای عالی اداری
	پیام دادنامه: قلمداد کردن نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات به عنوان وظایف و اختیارات استانداران، خارج از حدود اختیارات شورای عالی اداری در وضع مقررات است.	دادنامه شماره ۳۲۷- مورخ ۱۳۸۱/۰۹/۱۰	مصوبه شماره ۱۴/۴۵۵ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۱۷ شورای عالی اداری راجع به اصلاح آیین نامه اصلاحی ثبت تشکیلات و مؤسسات غیر تجاری مصوب ۱۳۳۷
وظایف و اختیارات شورای عالی اداری	پیام دادنامه: وضع قاعده امره تحت عنوان طرح نحوه صدور مجوز تأسیس تشکل های غیردولتی، خارج از حدود اختیارات قانونی شورای عالی اداری است.	دادنامه شماره ۳۰۲ و ۳۰۳- مورخ ۱۳۸۲/۰۸/۱۸	مصوبه یکصد و دومین جلسه مورخ ۱۳۸۲/۳/۲۴ شورای عالی اداری به شماره ۱۹۰۱/۷۴۰۳۹ مورخ ۱۳۸۲/۴/۲۲
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی اداری مبنی بر انحلال سازمان صنایع کوچک و انتقال فعالیت های اجرایی - حمایتی سازمان مذکور به شرکت شهرک های صنعتی ایران، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	دادنامه شماره ۶۰۲- مورخ ۱۳۹۳/۰۴/۰۲	بخشنامه شماره ۴۶۶۳۶/۹۰/۲۰۰-۳/۱۰/۱۳۹۰ معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: تعیین تکلیف نیروی انسانی دستگاههایی که ادغام، منحل، واگذار و یا وظایف آنها به دیگر دستگاهها منتقل می شود، در صلاحیت شورای عالی اداری است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه وظایف و اختیارات سازمان ها در امور اداری و استخدامی و سایر امور اداری و استخدامی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
وظایف و اختیارات شورای عالی اداری	دادنامه شماره ۱۳۳۷ و ۱۳۳۸- مورخ ۱۳۹۳/۰۸/۲۶	۱- ابطال تصویب نامه شماره ۲۰۶/۹۲/۳۸۰۲-۱۳۹۲/۲/۲۸ شورای عالی اداری متضمن مصوبه مورخ ۱۳۹۲/۲/۲۵ شورای مذکور ۲- ابطال نامه شماره ۳/۵۴۹۲۸-۳/۵۴۹۲۸-۳/۵۴۹۲۸ معاون آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی اداری مبنی بر انتزاع موسسه تحقیقات و فناوری اطلاعات از مرکز ملی فضای مجازی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات شورای مزبور است.	
	دادنامه شماره ۱۷۸۷- مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۲	تبصره (۱) بند ۲، تبصره (۲) بند ۴ و بندهای ۵ و ۸ مصوبه شماره ۲۰۶/۲۹۴۹۱-۱۳۹۰/۱۱/۱۷ شورای عالی اداری
	پیام دادنامه: طبق ماده ۱۱۵ قانون مدیریت خدمات کشوری، موضوع فروش اموال و دارایی متعلق به دولت از اختیارات شورای عالی اداری نیست.	
	دادنامه شماره ۶۰۲- مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۲۸	مصوبه شماره ۲۰۶/۴۸۸۹۳-۱۳۹۴/۴/۶ شورای عالی اداری
	پیام دادنامه: مصوبه انحلال شرکت مادر تخصصی ریلی کشور مغایر با ماده ۱۳۴ قانون محاسبات عمومی کشور و بند ۳ ماده ۱۲ اساسنامه شرکت و خارج از حدود اختیار شورای عالی اداری تصویب شده است.	
دادنامه شماره ۱۷۴۶- مورخ ۱۳۹۷/۸/۱۵	بند (ه) ماده ۳ تصویب نامه شماره ۲۰۶/۴۸۸۹۲-۱۳۹۴/۴/۶ شورای عالی اداری موضوع « ضوابط تامین دستیاران ستادی دستگاههای اجرایی کشور»	
پیام دادنامه: حکم مقرر در بند ۱۱ ماده ۱۱۵ قانون مدیریت خدمات کشوری در مقام بیان وظیفه شورای عالی اداری در تصویب طرح های لازم برای ارتقاء بهره وری و کارایی نیروی انسانی و مدیریت دستگاههای اجرایی ناظر بر ارتقاء بهره وری نیروی انسانی موجود دستگاه های اجرایی است و از حکم مذکور وضع مقرر برای استخدام نیروی انسانی استنباط نمی شود.		
وظایف و اختیارات شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی	دادنامه شماره ۱۳۷۸- مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۰۳	نامه شماره ۲۰۰/۱۰/۴۵۸۰۶-۱۳۸۸/۶/۱۶ سرپرست امور نظامهای جبران خدمت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	دادنامه شماره ۱۸۷۰- مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۲۰	نامه شماره ۲۲۲/۹۱/۲۹۶۷-۱۳۹۱/۲/۹ رئیس امور نظامهای جبران خدمت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	دادنامه شماره ۷۴- مورخ ۱۳۹۴/۰۲/۰۷	نامه رئیس امور نظامهای پرداخت و مدیریت مشاغل معاونت وقت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور به شماره ۲۲۲/۹۱/۳۸۷۷۸-۱۳۹۱/۱۰/۴

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه وظایف و اختیارات سازمان ها در امور اداری و استخدامی و سایر امور اداری و استخدامی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
وظایف و اختیارات شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی	دادنامه شماره ۶۲۹- مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۰۴	نامه شماره ۱۳۸۸/۱/۲۴-۲۰۰/۱۱۹۱۴۰ سرپرست امور نظام‌های جبران خدمت معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	دادنامه شماره ۱۱۷۱- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۷	نامه شماره ۱۳۹۱/۱۰/۱۸-۲۲۲/۹۱/۴۰۱۰۸ رئیس امور نظام‌های جبران خدمت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور
	پیام دادنامه ۱۳۷۸، ۱۸۷۰، ۷۴، ۶۲۹ و ۱۱۷۱: هماهنگی در اظهارنظر و پاسخگویی به استعلامات و ابهامات اداری و استخدامی دستگاههای اجرایی در اجرای مفاد قانون مدیریت، از جمله وظایف و اختیارات شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی است.	
	دادنامه شماره ۳۰۸- مورخ ۱۳۹۴/۰۳/۱۸	نامه شماره ۱۳۹۰/۱۰/۲۷-۲۲۲/۹۰/۲۷۳۶۲ رئیس امور نظام‌های جبران خدمت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور [ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور]
	دادنامه شماره ۳۰۸/۲- مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۰۵	درخواست اعمال ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری نسبت به رأی شماره ۳۰۸- ۱۳۹۴/۳/۱۸ هیأت عمومی و تسری ابطال مصوبه باطل شده به زمان تصویب آن
پیام دادنامه ۳۰۸/۲ و ۳۰۸/۳: رئیس امور نظام‌های جبران خدمت معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور صلاحیت تفسیر مصوبه هیأت وزیران را ندارد.		
وظایف و اختیارات شوراهای برنامه-ریزی و توسعه استان	دادنامه شماره ۱۲۱۷- مورخ ۱۳۹۳/۰۷/۱۴	صورت جلسه چهارمین شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان البرز در سال ۱۳۹۳ به شماره ۲۱/۵/۴۵۵۰۲- ۱۳۹۲/۸/۲۷ در خصوص تعطیلی دستگاههای اجرایی استان در روزهای ۵ شنبه
	پیام دادنامه: تعطیلی روزهای پنج‌شنبه در استان البرز در سال ۱۳۹۲ بر اساس مصوبه شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان البرز، غیرقانونی است.	
	دادنامه شماره ۱۷۹۳- مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۲۲	بند ۹ مصوبات جلسه مورخ ۱۳۹۰/۸/۱۵ شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان گلستان
	پیام دادنامه: توزیع اعتبارات استانی از وظایف شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان بوده و تفویض آن به معاونت‌های سیاسی و امنیتی و برنامه‌ریزی استان، خلاف قانون است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه وظایف و اختیارات سازمان ها در امور اداری و استخدامی و سایر امور اداری و استخدامی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر امور اداری و استخدامی	دادنامه شماره ۱۱۷- مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۹	بندهای ۸، ۹ و ۱۰ مصوبات جلسه شورای برنامه ریزی و توسعه استان گلستان مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۹
	پیام دادنامه: وظایف و اختیارات شورای برنامه ریزی و توسعه استان در ماده ۱۷۸ قانون برنامه پنجم توسعه و ماده ۳ آیین نامه اجرایی آن احصاء شده است.	
	دادنامه شماره ۹۵- مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۳۰	بخشنامه شماره ۱۰۱۵۲/ص.۱۰ و مورخ ۱۳۷۶/۵/۱۱ وزیر جهاد سازندگی
	پیام دادنامه: تسری قانون استخدام کشوری و آیین نامه های اجرایی آن از جمله تصویب نامه در خصوص تعیین حق حضور قضات و کارمندان دولت در جلسات رسمی به کارمندان وزارت جهاد سازندگی، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۰۳- مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۰۳	بخشنامه شماره ۱۱۶۸۲-۱ مورخ ۱۳۷۹/۳/۲۱ سازمان محیط زیست
	پیام دادنامه: بخشنامه سازمان حفاظت محیط زیست مبنی بر عدم مکاتبه با سازمان بازرسی کل کشور و انجام آن از طریق اداره کل نظارت و بازرسی سازمان و یا پس از تأیید واحد مذکور، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۳۵- مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳	تصویب نامه های شماره ۲۰۵۲۹/ت/۵۹۴۶۸ مورخ ۱۳۷۷/۹/۱۷ و ۱۷۱۷۹/ت/۶۴۳۴۱ مورخ ۱۳۷۷/۱۰/۱۴ و ۱۷۱۷۹/ت/۶۴۲۰۰ مورخ ۱۳۷۷/۱۰/۱۴ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مشارکت معاونان ریاست جمهوری در کمیسیون متشکل از چند وزیر جهت تصویب آیین نامه اجرایی قانون با تمسک به اصل ۱۲۷ قانون اساسی، مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی است.	
	دادنامه شماره ۱۱۹- مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۳۱	مصوبه ۳۴۱۰۴/ت/۲۵۳۵۹ هـ مورخ ۱۳۸۰/۸/۱۵ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تعیین معاون حقوقی و امور مجلس ریاست جمهوری به عنوان نماینده ویژه رئیس جمهور برای رفع مطلق اختلافات حقوقی، مغایر قانون اساسی و خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات هیأت وزیران است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه وظایف و اختیارات سازمان ها در امور اداری و استخدامی و سایر امور اداری و استخدامی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر امور اداری و استخدامی	دادنامه شماره ۲۸۰ و ۲۸۱- مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۰۳	بخشنامه شماره ۴۴۲۵۳/۱۵۰۸۸ مورخ ۸۹/۱/۲۵ معاون اول ریاست جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: تعیین تکلیف برای نهادها و موسسات عمومی غیردولتی خارج از حدود اختیارات دولت و رئیس جمهور می باشد.	
	دادنامه شماره ۱۳۸ و ۱۳۹- مورخ ۱۳۹۱/۰۳/۲۲	مصوبه شماره ۱۶۸۶۹۲/ت/۳۶۹۵۹ هـ مورخ ۸۵/۱۲/۱۶ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: ماموران دولت در زمان انعقاد قرارداد دآوری مکلف هستند حسب مورد مصوبه هیات وزیران یا مصوبه مجلس شورای اسلامی را اخذ کنند.	
	دادنامه شماره ۲۶۵ و ۲۶۶- مورخ ۱۳۹۱/۰۵/۰۹	مصوبه شماره ۵۲۱۳۳/ت/۲۹۷۴۵ هـ مورخ ۸۲/۹/۱۸ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مکلف نمودن شرکتهای واگذار شونده به بخش غیردولتی به رعایت مقررات استخدامی قبل از واگذاری در خصوص کارمندی که به بخش غیردولتی منتقل شده اند و یا می-شوند، مغایر حکم مقنن است.	
	دادنامه شماره ۴۷۲- مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۲۲	بند ۷ بخشنامه شماره ۴۴۲۵۳/۲۷۴۳۳ - ۱۳۹۰/۲/۱۰ معاون اول رئیس جمهور
	پیام دادنامه: لزومی به ارسال پیشنهادات تنقیحی قوانین از سوی دستگاهها به دولت قبل از ارسال به دستگاههای فراقوه ای و نظارتی وجود ندارد.	
	دادنامه شماره ۷۳۱ و ۷۳۲- مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۲۳	بخشنامه شماره ۱۰۳۵۲۶-۱۳۹۱/۵/۲۲ معاون حقوقی رئیس جمهور
	پیام دادنامه: موکول شدن پاسخگویی وزارتخانهها، سازمانها و مؤسسات دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی به مراجع نظارتی به موافقت معاون حقوقی رئیس جمهور، غیر قانونی است.	
دادنامه شماره ۳۷۷- مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۷	بند ۶-۷ فراخوان جلب مشارکت بخش غیردولتی برای تأسیس و بهره-برداری دفاتر پیشخوان خدمات دولت در استان زنجان و دستور اداری استاندار زنجان در گزارش اعلام نتایج فراخوان	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه وظایف و اختیارات سازمان ها در امور اداری و استخدامی و سایر امور اداری و استخدامی		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر امور اداری و استخدامی	پیام دادنامه: مصوبه استاندار زنجان و بند ۶-۷ فراخوان سال ۱۳۹۳ در خصوص تأسیس و بهره‌برداری دفاتر پیشخوان خدمات دولت در استان زنجان، خارج از حدود اختیار مقام صادرکننده آنها است.	
	دادنامه شماره ۶۴۱- مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۱	بندهای ۱ و ۲ بخشنامه شماره ۲۰۹/۲۲۶۱-د/۱۳۹۱/۷/۲ مشاور معاونت توسعه و مدیرکل منابع انسانی و پشتیبانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: مسئولیت پاسخگویی به ابهامات و سوالات مطروحه در خصوص مفاد آیین‌نامه اداری و استخدامی کارمندان غیر هیأت علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی بر عهده کمیته منتخب وزیر بهداشت است.	
	دادنامه شماره ۹۲۸- مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۱	بندهای ۳، ۹، ۱۴ و ۱۶ ماده (۲) آیین‌نامه نظام‌های اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت
	پیام دادنامه: مصوبه مورد اعتراض از حیث تحت شمول قرار دادن کارکنان وزارت نفت و سازمان‌ها و مؤسسات تابعه به جای صرفاً کارکنان شرکت‌های تابعه وزارت نفت، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۲۶۴- مورخ ۱۳۹۷/۵/۲	صورتجلسه شماره ۱۳۷۶/۱۱/۸۰۰/م/۱۱/۱۱-۱۳۸۴/۱۰/۱۱ شورای مرکزی مشارکتهای مردمی با سازمان بهزیستی
	پیام دادنامه: جلب کمکهای مادی و معنوی اشخاص حقیقی و حقوقی و نیز نظارت بر نحوه مصرف وجوه خاص اهدایی به سازمان بهزیستی و سیاستگذاری در مورد مصرف بهینه اموال منقول و غیر منقول اهدایی از وظایف شورای مشارکتهای مردمی می باشد، بنابراین تفویض اختیار اعضای شورای مذکور به رئیس سازمان بهزیستی کشور به عنوان دبیر شورا خارج از حدود اختیارات قانونی و باطل است.	
	دادنامه شماره ۱۸۸۷- مورخ ۱۳۹۷/۱۰/۴	ماده ۳ آیین‌نامه موضوع ماده ۱۲ قانون تأسیس و اداره مراکز آموزش و پرورش غیر دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۱۴۱۷۱۲/ت/۵۴۵۵۵-هـ-۱۳۹۶/۱۱/۹ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تجویز اولویت برای فرهنگیان در شرایط مساوی برای واگذاری اراضی و ساختمان‌ها و اراضی مازاد بر نیاز وزارت آموزش و پرورش مغایر اصل سوم قانون اساسی می‌باشد.	



آرای ابطال هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی  
(آموزش و پرورش)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
برقراری و معافیت از پرداخت هزینه- های آموزشی	دادنامه شماره ۲۵۹- مورخ ۱۳۷۹/۰۹/۰۶	ماده ۶ اساسنامه مجتمع آموزشی تطبیقی مصوب ششصد و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۷۶/۳/۸
	پیام دادنامه: الزام اشخاص به پرداخت بخشی از هزینه‌های آموزشی تا پایان دوره متوسطه بدون حکم و تجویز قانونگذار، مغایر قانون اساسی است.	
	دادنامه شماره ۲۵۳- مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۱۷	بخشنامه شماره ۱۴۱۷۱۸-۱۳۹۰/۶/۲۹ قائم مقام وزیر و رئیس مرکز امور بین- الملل و مدارس خارج از کشور وزارت آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: شهریه‌های دریافتی از بابت برگزاری کلاس‌های سوادآموزی در مدارس خارج از کشور باید به حساب خزانه واریز شود.	
	دادنامه شماره ۳۶۱- مورخ ۱۳۹۲/۰۵/۲۱	۱- ابطال بخشنامه شماره ۹۴۶۹۷/۴-۱۳۹۰/۵/۱۲ اداره کل آموزش و پرورش استان تهران در قسمت تعیین شهریه ثابت و بند ۷ بخشنامه مذکور، ۲- ابطال مصوبه مورخ ۱۳۷۵/۵/۳۰ هیأت امنای سازمان ملی پرورش استعدادها درخشان
	پیام دادنامه: بخشنامه اداره کل آموزش و پرورش استان تهران مبنی بر رایگان شدن شهریه ثابت تحصیل مدرسه‌های استعدادهای درخشان برای فرزندان فرهنگیان، از مصادیق تبعیض ناروا و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۶۴۳- مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۸	تبصره جزء ۱ بند «د» ردیف ۸ از دستورالعمل پرداخت شهریه دانشجویان شاهد و ایثارگر ابلاغ شده به شماره ۵۲۰/۳/۱۳۱۶-۱۳۹۰/۷/۲۵ معاون فرهنگی و امور اجتماعی سازمان بنیاد شهید و امور ایثارگران
	پیام دادنامه: به موجب قانون برنامه پنجم توسعه، تحصیل فرزندان شاهد و ایثارگر در مراکز آموزش غیردولتی، رایگان است.	
	دادنامه شماره ۴۳۹- مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۱۵	بند ۳ مصوبات جلسه ۱۸۰ - ۱۳۹۱/۵/۱۸ شورای آموزش و پرورش شهرستان اراک
	پیام دادنامه: مصوبه شورای آموزش و پرورش شهرستان دایر بر تعیین شهریه برای مدارس	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (آموزش و پرورش)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
برقراری و معافیت از پرداخت هزینه های آموزشی	هیأت امنایی، مغایر اصل ۳۰ قانون اساسی است.	
	دادنامه شماره ۷۰۹- مورخ ۱۳۹۴/۰۶/۰۳	۱- بخشنامه شماره ۵۲۳/۴۷۵۵۵-۱۳۹۱/۶/۲۰- معاون امور فرهنگی کمیته امداد امام خمینی (ره) ۲- ابطال بخشنامه ۷۵۹-۷۰۰/۹۱/۳۰- معاون امور اجتماعی سازمان بهزیستی کشور
	پیام دادنامه: محدود و مقید کردن پرداخت شهریه و هزینه تحصیلی مشمولین حمایت های سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی، خارج از حدود اختیارات مراجع مذکور است.	
	دادنامه شماره ۷۲۴- مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۲	ماده ۳ آیین نامه اجرایی بند الف ماده تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور
	دادنامه شماره ۷۲۴/۲- مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۸	اعمال ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ نسبت به رأی شماره ۷۲۴-۱۳۹۶/۸/۲ هیأت عمومی و تسری ابطال مصوبه ابطال شده به زمان تصویب آن
پروانه تأسیس آموزشگاه ها	پیام دادنامه ۷۲۴/۲ و ۷۲۴/۲: در قانون برنامه پنجم توسعه و قانون بودجه سال ۱۳۹۴، برای پرداخت شهریه تحصیلی مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) در دانشگاهها و موسسات آموزش عالی، قید «در حدود اعتبارات» لحاظ نشده است.	
	دادنامه شماره ۱۶۲۶- مورخ ۱۳۹۷/۷/۱۷	نامه شماره ۳۹۵۴۴/۱۰۶-۱۳۹۶/۶/۲۵- اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران و ابطال مصوبه هفتصد و هشتاد و هشتمین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۸۸/۲/۱ موضوع «آیین نامه توسعه مشارکتهای مردمی به شیوه مدیریت هیأت امنایی در مدارس» ابلاغی به شماره ۱۲۰/۱۶۸۴۵-۱۳۸۸/۵/۱۸ مصوب شورای عالی آموزش و پرورش
	پیام دادنامه: شیوه مدیریت هیأت امنایی در مدارس در حدی که منجر به این شود که در عمل هیأت امناء مدارس، اولیاء دانش آموزان را به پرداخت شهریه برای غیر خدمات آموزشی و پرورشی فوق برنامه ملزم کنند، مغایر اصل ۳۰ قانون اساسی است.	
پیام دادنامه: مصوبه سازمان آموزش فنی و حرفه ای مبنی بر انتقال موافقت نامه و پروانه تأسیس آموزشگاه ماخوذه قبل از تصویب این بخشنامه به افراد درجه یک و... ، مغایر اصل عدم عطف	دادنامه شماره ۵۱۹- مورخ ۱۳۸۷/۰۸/۰۵	دستورالعمل شماره ۲۱۰/۲۴۵۳۰ مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۴ سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
	پیام دادنامه: مصوبه سازمان آموزش فنی و حرفه ای مبنی بر انتقال موافقت نامه و پروانه تأسیس آموزشگاه ماخوذه قبل از تصویب این بخشنامه به افراد درجه یک و... ، مغایر اصل عدم عطف	

آرای ابطال هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (آموزش و پرورش)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
پروانه تأسیس آموزشگاه ها	بماسبق شدن قوانین و مقررات است.	
	دادنامه شماره ۵۵۶- مورخ ۱۳۸۸/۰۷/۲۰	صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۶ متشکله در سازمان آموزش و پرورش استان آذربایجان غربی
تخصیص اعتبارات پژوهشی	پیام دادنامه: مفاد صورتجلسه آموزش و پرورش استان مبنی بر ابطال مجوز یا پروانه فعالیت مؤسسات و آموزشگاههایی که در حیطه وظایف و اختیارات سایر دستگاهها وارد می‌شوند، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۷۲۸- مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۲۳	بخشنامه شماره ۳۰/۳۴/۷۶۳۶۹-۱۳۹۰/۸/۲۳ معاون بودجه معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور
تعیین ضوابط تحصیلی دانش-آموزان	پیام دادنامه: اعتبارات موضوع فصول ۱ و ۶ سرانه دانش‌آموزی وزارت آموزش و پرورش از اختصاص نیم تا سه درصد از امتیازات خود برای امور پژوهشی، مستثنی می‌باشند.	
	دادنامه شماره ۵۰۷- مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۳۱	بخشنامه شماره ۴۲۰۰/۲۱۵۱۰/۹-۱۳۹۴/۴/۸ اداره کل آموزش و پرورش استان کهگیلویه و بویر احمد و بخشنامه شماره ۴۲۷۱/۸۶۸۹/۹-۱۳۹۴/۳/۲۴ اداره کل آموزش و پرورش شهرستان گچساران
مراکز استعداد درخشان	پیام دادنامه: محدود نمودن ادامه تحصیل دانش‌آموزان در بعضی رشته‌ها به دارا بودن شرایط خاص از جمله شرط معدل، نیاز به حکم یا اذن قانونگذار دارد.	
	دادنامه شماره ۷۸۳- مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۱۶	بخشنامه شماره ۱۰۴/۱۶۷۰۱۶-۱۳۹۵/۹/۲۳ رییس مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان
ورزش و تربیت بدنی	پیام دادنامه: تسری دادن تغییر نصاب معدل لازم برای معافیت از شرکت در آزمون ورودی دوره دهم مراکز استعداد درخشان به کسانی که با توجه به حکم بخشنامه قبلی وارد پایه‌های هفتم و هشتم شده‌اند، مغایر حقوق مکتسب و از مصادیق عطف بماسبق شدن مقررات اس	
	دادنامه شماره ۴۳۹ و ۴۴۰- مورخ ۱۳۹۲/۰۷/۰۸	دستورالعمل شماره ۳۱/۴/۲۷۸-۱۳۸۹/۸/۱۶ مدیر کل برنامه‌ریزی و نظارت سازمان تربیت بدنی [وزارت ورزش و جوانان]
پیام دادنامه: شورای سازمان تربیت بدنی از اختیار ایجاد هماهنگی در فعالیتهای مربوط به تربیت بدنی و تفریحات سالم در مراکز آموزشی و ورزشی برخوردار است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (آموزش و پرورش)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
ورزش و تربیت بدنی	دادنامه شماره ۴۳۶- مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۱۵	بخشنامه شماره ۲۸۴/۱۲/۲۹۰۶-۱۳۸۹/۱۰/۱- فدراسیون کونگ فو
	پیام دادنامه: صدور بخشنامه در خصوص صدور احکام فنی جدید مربیگری و ابطال احکام فنی قدیم الصدور، خارج از حدود اختیارات رئیس فدراسیون کونگ فو است.	
	دادنامه شماره ۱۳۵- مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۲۶	مصوبه ناظر بر تشکیل «شورای ساماندهی سبک‌های رزمی» و «دستورالعمل تعیین ضوابط و شرایط فعالیت سبک‌های رشته‌های مختلف رزمی در جمهوری اسلامی ایران»
	پیام دادنامه: با توجه به اینکه از وظایف شورای ساماندهی رشته‌های رزمی، خلق قاعده الزام‌آور استنباط می‌شود، تشکیل این شورا از حدود اختیارات مرجع مصوب خارج است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
اداره مؤسسات پزشکی	دادنامه شماره ۱۷۹- مورخ ۱۳۶۹/۰۸/۰۱	ابطال و فسخ ماده ۵ آیین نامه اجرایی ماده ۸ قانون تشکیل وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی مصوب ۶۵/۵/۲۶ هیأت دولت
	پیام دادنامه: ماده ۵ آیین نامه اجرایی ماده ۸ قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص تعیین تکلیف اداره مؤسسات پزشکی در صورت فوت مؤسس یا یکی از مؤسسين آنها، خارج از اختیارات است.	
پیام آوران بهداشت	دادنامه شماره ۲۹- مورخ ۱۳۷۱/۰۳/۲۶	تصویب نامه های ۵۷۴۱/ت/۱۱۶-۷۰/۴/۵ و ۶۲۷۸/ت/۱۵۵-۷۰/۵/۵ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مقرراتی در خصوص نحوه تشکیل پیام آوران بهداشت و مشمولانی که در رشته های مربوط به گروه پزشکی فارغ التحصیل می شوند ابطال می شود.	
تسهیلات آموزشی ایثارگران	دادنامه شماره ۳۶۲- مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۱۴	اصلاحیه آیین نامه اجرایی قانون تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی موضوع مصوبه شماره ۳۶۷۷۹/ت/۳۶۸۳-۲۱۵۸۳ هـ مورخ ۱۳۷۹/۲/۶ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تغییر حد نصاب نمره لازم برای ورود رزمندگان و جهادگران به رشته های تخصصی پزشکی منحصراً بر اساس پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، خلاف قانون است.	
تعیین تعرفه های پزشکی	دادنامه شماره ۳۸۴ و ۳۸۵- مورخ ۱۳۸۱/۱۰/۲۹	بخشنامه ۹۶۶/ک مورخ ۱۳۷۸/۱/۲۸ معاون درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: صدور مجوز افزایش تعرفه پزشکان به دانشگاه های علوم پزشکی توسط معاون درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۸۰۱- مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۰۲	جدول های نرخ تعرفه پزشکی تعیین شده توسط استانداری یزد در سال ۱۳۹۰
پیام دادنامه: اقدام استانداری یزد در خصوص تعیین نرخ تعرفه پزشکان استان در سال ۱۳۹۰، دخالت در صلاحیت ها و اختیارات شورای عالی بیمه سلامت و سایر مراجع مصرح در قانون است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
تعیین تعرفه‌های پزشکی	دادنامه شماره ۱۲۶۱- مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۲۰	بند ۲۰ صورتجلسه مورخ ۱۳۸۵/۱۲/۲۲ هیأت امنای دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
	پیام دادنامه: هیأت امناء دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی اجازه تعیین تعرفه خدمات درمانی برای بخش دولتی را ندارد.	
تعیین ساعات کار پزشکان و پیراپزشکان	دادنامه شماره ۱۰۰۱- مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵	دستورالعمل شماره ۱۳۸۹/۱۰/۱-۱۰۰/۳۰۶۰۲۱ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: خارج کردن پزشکان از شمول برخورداری از کسر ساعات کار کارکنان بالینی نظام سلامت، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.	
خدمت پزشکان در مناطق محروم	دادنامه شماره ۵۰۴ و ۵۰۵- مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۰۸	مصوبه پنجاه و هشتمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی مورخ ۱۳۸۲/۷/۱۸ وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
	دادنامه شماره ۵۳۳- مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۰۱	نقض قسمت ب رأی شماره ۵۰۴-۵۰۵ مورخ ۱۳۸۶/۸/۷ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری
پیام دادنامه ۵۰۵ - ۵۰۴ و ۵۳۳: الزام پزشکان متخصص به خدمت در نقاط محروم و نیازمند بیش از طول دوره تخصص، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
داروخانه‌ها	دادنامه شماره ۲۴۰- مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۳۰	ضوابط و شرایط تاسیس داروخانه مصوب معاون غذا و دارو وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: مصوبه وزارت بهداشت مبنی بر تعیین شرایط تأسیس داروخانه و تعیین شرط مدرک تحصیلی مختص مسئول فنی داروخانه به متقاضی تأسیس آن، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۹۹- مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۰۳	مصوبه شماره ۷۱۸۵۸/ت/۳۲۳۱۹ ه مورخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۹ هیأت وزیران
	دادنامه شماره ۶۸۳- مورخ ۱۳۹۳/۰۴/۱۶	اعمال ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ نسبت به ردیف‌های الف و ب بند ۴ مصوبه شماره ۲۱۴۶۳/ت/۵۰۳-هـ-۱۳۹۳/۲/۳۰ هیأت وزیران.
	دادنامه شماره ۲۰۴۷ الی ۱۳۹۷/۱۱/۲۳ مورخ ۲۰۴۹-	۱- ابطال تصمیم‌های ۱۳۹۵/۱۲/۲-۲۸۲ و ۱۳۹۵/۳/۲۲-۲۹۵ شورای رقابت و ابطال تصمیم شماره ۱۹/۹۶/ه-ت-۱۳۹۶/۱۰/۴ هیأت تجدیدنظر شورای رقابت

آرای ابطال هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی  
(بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
داروخانه‌ها	دادنامه شماره ۳۱ الی ۴۱- مورخ ۱۳۷۹/۰۲/۰۴	۲- ابطال مواد ۲ و ۱۵ آیین نامه تأسیس و اداره داروخانه‌ها مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۵ و ابطال ماده ۶ و بند ۳ و تبصره ۴ بند ۴ ماده ۴ ضوابط تأسیس داروخانه مصوب ۱۳۹۴/۴/۳۱
	پیام دادنامه: موکول نمودن تأسیس داروخانه به نیاز منطقه و رعایت فاصله داروخانه‌ها از یکدیگر و محل مدنظر مرجع صدور مجوز با رویه‌های ضد رقابتی مورد نظر مقنن منافات دارد و استناد به اشباع بودن بازار برای عدم صدور مجوز کسب و کار توجیه قانونی ندارد.	
دامپزشکی	دادنامه شماره ۱۸۴- مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۰۵	بخشنامه شماره ۳۴/۵۹۸۰۷ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۸ سازمان دامپزشکی کشور
	دادنامه شماره ۳۱ الی ۴۱ و ۱۸۴: وضع قاعده آمره مشعر بر الزام مسئول داروخانه‌های دامپزشکی واجد عناوین کاردان و یا تکنسین دامپزشکی به استخدام دکتر دامپزشک به عنوان مسئول فنی، خارج از حدود اختیارات سازمان دامپزشکی است.	بند ۴ بخشنامه ۴۰۳۰۵ مورخ ۱۳۷۷/۶/۲ سازمان دامپزشکی کشور و ضوابط و دستورالعمل صدور پروانه داروخانه‌های دامپزشکی مصوب تیرماه ۱۳۷۷
	دادنامه شماره ۲۴۲- مورخ ۱۳۸۱/۰۷/۱۴	بخشنامه شماره ۳۴/۷۱۲۰۱ مورخ ۱۳۷۷/۱۰/۱۵ سازمان دامپزشکی کشور
	پیام دادنامه: الزام داروخانه‌های دامپزشکی به استخدام مسئول فنی و ضمانت اجرایی تخطی از آن به موجب بخشنامه سازمان دامپزشکی کشور، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
دستکاری تخصصی پزشکی	دادنامه شماره ۲۰۱- مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۱۸	بند ۴/۴ ماده ۴ مصوبه چهل و نهمین نشست شورای آموزش پزشکی و تخصصی کشور مورخ ۷۷/۴/۲۸
	پیام دادنامه: مصوبه شورای آموزش پزشکی و تخصصی کشور مبنی بر ایجاد محدودیت سنی در ورود به دوره دستکاری، خارج از حدود اختیارات شورای مزبور است.	
	دادنامه شماره ۸۰۴- مورخ ۱۳۸۷/۱۱/۱۳	قسمتی از راهنمای آزمون سی و ششمین دوره پذیرش دستیار تخصصی در رشته‌های بالینی پزشکی
پیام دادنامه: اعطاء امتیاز ویژه و سهمیه خاص در پذیرش دستیار تخصصی برای مشاغل		

<p>آرای ابطال هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)</p>		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
دستبازی تخصصی پزشکی	مدیریتی پزشکان عمومی که در استخدام رسمی یا پیمانی باشند، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	قسمتی از بند ۲-۳ از بخش سوم دفترچه راهنمای آزمون و قسمت آخر بند ۲-۲ دفترچه راهنمای انتخاب رشته چهل و چهارمین دوره آزمون پذیرش دستبازی تخصصی (سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۶) مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	دادنامه شماره ۱۷۴۸- مورخ ۱۳۹۷/۸/۱۵	پیام دادنامه: مقرر وزارت بهداشت، مبنی بر لزوم کسب ۸۵٪ حد نصاب قبولی در رشته محل انتخابی جهت تعلق سهمیه مناطق محروم به داوطلبان بومی در آزمون دستبازی موجب تحدید حکم مقنن و وضع آن خارج از حدود اختیارات شورای آموزش پزشکی و تخصصی و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.
دندانپزشکی و بهداری تجربی دندان	دادنامه شماره ۲ و ۳ و ۴- مورخ ۱۳۸۱/۰۱/۱۸	موادی از آیین نامه تاسیس لابراتوارهای پروتزیهای دندانی و شاغلان فنی آن مصوب ۱۳۷۷/۱۲/۱ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: وضع آیین نامه تاسیس لابراتوار پروتزیهای دندانی و شاغلان فنی در آن توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	دادنامه شماره ۱۰۴۶- مورخ ۱۳۸۶/۰۹/۲۵
شهریه دانشگاه	دادنامه شماره ۶۷۱ الی ۶۸۴ و ۷۹۵- مورخ ۱۳۸۸/۰۹/۲۳	تصمیم مربوط به دریافت شهریه دانشجویان رشته دامپزشکی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای مدیریت دانشکده دامپزشکی مبنی بر تعیین میزان شهریه دانشجویان پذیرش نوبت دوم دکتری عمومی دامپزشکی (دوره شبانه) ورودی سال ۸۵-۸۶، خارج از حدود اختیارات و خلاف قانون است.	دادنامه شماره ۷۳۴- مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۳۰
	قسمتی از بند سوم چهل و پنجمین مصوبه شورای عالی برنامه ریزی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	



آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی  
(بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
شهریه دانشگاه	دادنامه شماره ۷۳۵- مورخ ۱۳۹۲/۱۰/۳۰	تعمیم ضوابط کنکور سال ۱۳۹۱ به کنکور سراسری سال ۱۳۹۰ و قبل از آن موضوع [بند ۳ جزء (ز) ردیف ۲ دفترچه ثبت نام کنکور [آزمون] سراسری سال ۱۳۹۱] و [هفتاد و یکمین جلسه معین شورای عالی علوم پزشکی مورخ ۱۳۹۰/۷/۱]
	دادنامه شماره ۱۲۰۵- مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۲	بند ۳ از بخش (ز) فصل سوم دفترچه آزمون کنکور سراسری سال ۱۳۹۴
	دادنامه شماره ۴۹۴ الی ۵۰۸- مورخ ۱۳۹۵/۰۸/۰۴	بند «و» دفترچه شماره یک راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون سراسری ۱۳۹۵ و قسمتی از بند ۸-۱ دفترچه راهنمای انتخاب رشته تحصیلی آزمون سراسری سال ۱۳۹۵ دانشگاه و موسسات عالی سراسر کشور
	پیام دادنامه ۷۳۴، ۷۳۵، ۱۲۰۵، ۴۹۴ الی ۵۰۸: الزام داوطلبی که در مقطع کارشناسی از آموزش رایگان برخوردار بوده است به پرداخت شهریه در صورت قبولی در آزمون مقطع دکترا، غیرقانونی است.	
	دادنامه شماره ۱۱۲۵ و ۱۱۲۶- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۰۳	۱- ابطال دستور هجدهم مصوبه مورخ ۱۳۹۰/۳/۱۸ هیأت امانه دانشگاه یزد؛ ۲- ابطال بند ۲۴ صورتجلسه مورخ ۱۳۹۲/۹/۲ دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت امنای دانشگاه مبنی بر اعطاء تخفیف شهریه به فرزندان اعضاء هیأت علمی و کارکنان دانشگاه که در دوره شبانه و شعبه بین الملل پذیرفته شده اند موجب ایجاد تبعیض ناروا است.	
	دادنامه شماره ۱۷۸۶- مورخ ۱۳۹۷/۹/۶	مصوبه دستور یازدهم از صورتجلسه پنجمین نشست عادی از دوره ششم هیأت امنای دانشگاه تهران مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۷
	پیام دادنامه: اعطاء تخفیف شهریه به میزان ۸۰٪ شهریه برای فرزندان اعضاء هیأت علمی مخالف بند ۹ اصل سوم قانون اساسی مبنی بر رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه است.	
	دادنامه شماره ۸۵۰- مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۱۱	بند ج ماده ۳ آیین نامه نحوه ادامه تحصیل دانشجویان در خارج از کشور با هزینه شخصی
	پیام دادنامه: مصوبه وزارت بهداشت مبنی بر شرط انحصاری دارا بودن کارت پایان خدمت نظام وظیفه و یا کارت معافیت دائم به عنوان شرایط ادامه تحصیل دانشجویان در خارج از کشور،	

آرای ابطال هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مقررات آموزشی و پژوهشی دانشگاه های علوم پزشکی	مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۴۷- مورخ ۱۳۹۶/۰۱/۲۹	ماده ۴۰ و تبصره آن از آیین نامه آموزشی دوره دکتری تخصصی (PHD) مصوب سی و پنجمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی از تاریخ تصویب
	پیام دادنامه: اطلاق تبصره ماده ۴۰ آیین نامه آموزش دوره دکتری تخصصی به معنای مقصر دانستن شخص دانشجو و منصرف دانستن وی حتی از جهت شمول نسبت به فرض کوتاهی دیگران، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۶۸ الی ۱۷۳- مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲	بند ۲ پیشنهاد موضوع نامه ۵۰۰/۱۶۸۷-د/۱۰-۱۳۹۴/۶/۱۰ معاون آموزشی و دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
مقررات گذاری دارویی	پیام دادنامه: مصوبه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ناظر بر تجویز انتقالی یا مهمانی دانشجو به پردیس های خودگردان در قالب پرداخت شهریه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۵۰- مورخ ۱۳۷۴/۰۹/۰۴	دستورالعمل شماره ۱۴۳۱۰-۷۱/۱۰/۳۰ معاون امور درمان
	پیام دادنامه: مصوبه مربوط به خروج بعضی از اقلام دارویی که با ارز رقابتی تهیه می گردد، از زمره داروهای مذکور در لیست مربوط به مشمولین تأمین خدمات درمانی، خارج از اختیارات معاون امور درمان وزارت بهداشت است.	
مقررات گذاری دارویی	دادنامه شماره ۲۴۵ و ۲۴۶- مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۲۳	نامه شماره ۱۳۹۳/۴/۲۵-۶۶۵/۴۴۷۶۲ مدیرکل نظارت و ارزیابی فرآورده های طبیعی، سنتی و مکمل سازمان غذا و داروی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: خارج نمودن اقلام دارویی و مکمل های دارویی و تغذیه ای از شمول معافیت مالیاتی، مغایر حق مکتسب اشخاص و ممنوعیت اصل عطف به ماسبق شدن مقررات است.	
	دادنامه شماره ۴۴- مورخ ۱۳۹۷/۱/۲۸	مصوبه شماره ۵۳۷۹/ت/۵۱۷۰۰-هـ/۱۳۹۴/۱/۲۳ هیأت وزیران در خصوص اخذ مدیریت خدمات دارویی

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مقررات گذاری دارویی	پیام دادنامه: هیأت دولت صرفاً اختیار تعیین تعرفه و ارزش نسبی در حوزه خدمات بهداشتی، تشخیصی و درمانی را دارد، مدیریت خدمات دارویی برای بیماران بستری، نسخ سرپایی و داروهای OTC خارج از حدود اختیارات قانونی هیأت وزیران است.	کدهای ۹۰۲۰۱۵، ۹۰۲۰۲۰، ۹۰۲۰۲۱، ۹۰۲۰۲۲، ۹۰۲۰۲۵، ۹۰۲۰۲۶ و ۹۰۲۰۲۸ از کتاب ارزش نسبی خدمات سلامت موضوع تصویب نامه شماره ۷۰۳۵۸/ت/۷۰۳۴۴۰-هـ-۱۳۹۶/۶/۹ هیأت وزیران
	دادنامه شماره ۱۴۰۸- مورخ ۱۳۹۷/۶/۲۰	
	پیام دادنامه: تعیین تعرفه و ارزش نسبی خدمات در حوزه خدمات دارویی خارج از صلاحیت هیأت وزیران است.	
نظارت بر مراکز درمانی	دادنامه شماره ۴۰۷- مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۰۳	بندهای ۳، ۷، ۸، ۹، ۱۷، ۲۰ و ۲۱ از ماده ۱ و مواد ۲، ۱۷، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۳۰، ۳۱ و ۳۶ از آیین نامه اجرایی قانون اصلاح ماده ۱۳ قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی، بهداشتی مصوب ۱۳۹۱/۷/۱۸ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه: شناسایی بازرسی موضوع مصوبه مورد شکایت به عنوان ضابط خاص قضایی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.	
	دادنامه شماره ۱۱۲۱- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۰۳	قرارداد شماره ۱۳۹۵/۳/۱۷-پ/۱۷/۱/۵۷۰۹۵ دانشگاه علوم پزشکی و خدماتی درمانی شهید صدوقی یزد با سازمان بسیج جامعه پزشکی
	دادنامه شماره ۱۱۲۲- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۰۳	بخشنامه شماره ۹۵/۵۴۱۹-م/۹۵/۶/۲۷- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
	پیام دادنامه ۱۱۳۱ و ۱۱۳۲: قرارداد دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد با سازمان بسیج جامعه پزشکی در خصوص چگونگی نظارت بر مراکز درمان وابستگی به مواد مخدر، مغایر حکم بند (و) ماده ۳۸ قانون برنامه پنجم توسعه است.	
	دادنامه شماره ۳۶۵ - مورخ ۹۷/۳/۸	۱- نامه شماره ۱۳۹۲/۱۰/۳-۹۲/۴۲۶ دبیر هیأت ممتحنه رشته بیماریهای پوست ۲- ابطال نامه شماره ۴۰۲/۱۴۶۱۱-د-۱۳۹۳/۷/۲۸- مدیرکل دفتر نظارت و اعتبار بخشی امور درمان معاونت درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۳- ابطال ماده ۳۲ و ۳۳ دستورالعمل ضوابط بهداشتی و تسهیلات لازم به شماره ۲/۱۸۲۲۱/س-۱۳۸۴/۸/۱۲ مرکز برنامه ریزی و هماهنگی در امور درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
پیام دادنامه: استفاده از دستگاه اپی لیزر پوست در مطب، برای متخصصانی که دوره آموزشی مربوط را سپری کرده اند ممنوعیتی ندارد.		

<p>آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)</p>		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
نظام پرستاری	دادنامه شماره ۴۶- مورخ ۱۳۸۷/۰۲/۰۱	نامه اجرائی برگزاری دومین دوره انتخابات هیأت مدیره نظام بند ۲ ماده ۵۶ آیین پرستاری شهرستانها و اعضای شورای عالی سازمان نظام پرستاری
	پیام دادنامه: مقرره آیین نامه اجرایی انتخابات هیأت مدیره نظام پرستاری مبنی بر عضویت در یکی از هیأت مدیره های نظام پرستاری و در نتیجه کسب آراء لازم به عنوان شرایط داوطلبی شورای عالی نظام پرستاری، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۶۷ و ۱۶۸- مورخ ۱۳۹۲/۰۳/۱۳	بندهای ۲ و ۵ ذیل تبصره ۱ ماده ۱۷، تبصره ۲ ماده ۱۷، بند ۳ ذیل تبصره ۳ ماده ۱۷، بندهای ۱ و ۴ ماده ۵۵ و تبصره ۱ ماده ۵۵ همگی از آیین نامه اجرایی برگزاری انتخابات سومین دوره هیأت مدیره های نظام پرستاری شهرستانها مصوب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
نظام پزشکی	دادنامه شماره ۸۰- مورخ ۱۳۷۰/۰۷/۰۲	تبصره ۲ ماده ۳۲ آیین نامه انتخابات نظام پزشکی
	پیام دادنامه: مفاد تبصره ۲ ماده ۳۲ آیین نامه انتخابات شورای عالی نظام پزشکی مبنی بر محسوب نمودن رأی نماینده هیأت مدیره نظام پزشکی شهرستان به عنوان دو رأی، خلاف قانون است.	
هیأت های موضوع تبصره ۱ ماده ۲۸ قانون سازمان نظام پزشکی	دادنامه شماره ۶۴۵- مورخ ۱۳۹۲/۰۹/۱۸	بندهای ۵ و ۲ ماده ۹ آیین نامه تشکیل و نحوه فعالیت کمیته های تجویز و مصرف منطقی دارو مصوب ۱۳۸۸/۶/۲
	پیام دادنامه: تعیین مجازات های مذکور در بندهای ۵ و ۲ ماده ۹ آیین نامه تشکیل و نحوه فعالیت کمیته های تجویز و مصرف منطقی دارو، از شئون هیأت های مصرح در تبصره ۱ ماده ۲۸ قانون سازمان نظام پزشکی است.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی  
(بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۱۱۸- مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۱۷	بخشنامه ۱۱۶/۲۳۰۱ مورخ ۱۳۷۷/۲/۹ (ک/۳۴۳۵۵) مورخ ۱۳۷۷/۱/۳۰ و ک/۱۱۴۱۵ مورخ ۱۳۷۷/۶/۲۳ معاون درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
پیام دادنامه: ممنوعیت انجام حجامت توسط پزشک در مطب خلاف شرع است.		
	دادنامه شماره ۱۹۷- مورخ ۱۳۸۲/۰۵/۱۹	مصوبه یکصد و هشتاد و یکمین جلسه مورخ ۱۳۶۷/۱۲/۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی موضوع اصلاح بندهای ۴ و ۵ و ۶ ماده ۲ قانون تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی کشور
پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر اصلاح قانون تشکیل شورای آموزش پزشکی و تخصصی کشور، خلاف قانون اساسی و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه است.		
سایر دعاوی	دادنامه شماره ۱۹۰- مورخ ۱۳۸۳/۰۵/۱۱	مصوبات جلسات ۳۵۵ مورخ ۱۳۷۴/۴/۳، ۴۷۳ مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۳ و ۵۱۳ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی
پیام دادنامه: مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر قرار دادن تمامی اموال و امکانات دانشگاه علوم پزشکی فاطمیه قم، در اختیار دولت خلاف شرع و قانون است.		
	دادنامه شماره ۲۰۶- مورخ ۱۳۹۰/۰۵/۱۷	نامه شماره ۳۲۳۹۸ مورخ ۱۳۸۶/۲/۴ مصوب وزیر بهداشت، درمان و آموزش آیین پزشکی
پیام دادنامه: آیین نامه نحوه ارائه خدمات بهداشت حرفه ای توسط دانش آموختگان بهداشت حرفه ای در صنایع بالای ۲۵ نفر شاغل، بدون رعایت ترتیبات قانونی و خارج از اختیارات وضع شده است.		
	دادنامه شماره ۳۴۹- مورخ ۱۳۹۶/۰۴/۲۰	نامه شماره ۱۳۹۳/۶/۳۱-۴۰۲/۱۲۲۱۴ مدیرکل دفتر نظارت و اعتباربخشی امور درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و نامه شماره ۵۰۵/۱۶۱۳-د/ ۱۳۹۳/۶/۲۳ دبیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
پیام دادنامه: ارائه خدمات ارزیابی و توانبخشی شنوایی منحصراً می بایست توسط افراد دارای مدرک معتبر شنوایی شناسی صورت پذیرد.		

آرای ابطال هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی  
(بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)

موضوع ابطال	مشخصات دادنامه	عنوان
بندهای ۳-۵ و ۳ از آیین نامه نحوه اجرای تبصره ۲ ماده ۴ قانون اصلاح برخی از مواد قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۶۷	دادنامه شماره ۲۱۰۴ الی ۲۱۰۷- مورخ ۱۳۹۷/۱۲/۷	سایر دعاوی
پیام دادنامه: مطابق تبصره ۲ ماده ۴ قانون اصلاح برخی از مواد قانون مربوط به مقررات امور پزشکی، دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۶۷ صرفاً دارندگان مدرک دکتری در رشته های پزشکی، داروسازی و دامپزشکی از گروه پزشکی می توانند متصدی آزمایشگاه تشخیص طبی گردند. همچنین ماده فوق ناظر به دارندگان مدرک رشته های علوم آزمایشگاهی است و تسری آن به متخصصین خلاف قانون است.		

**آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی  
(فرهنگ و ارشاد اسلامی)**

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حج، اوقاف و امور خیریه	دادنامه شماره ۱۰ مورخ ۱۳۷۲/۰۲/۰۴	ماده ۴۷ و تبصره آن از آیین نامه اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف
	<b>پیام دادنامه:</b> اجازه دخالت سازمان حج و اوقاف و امور خیریه در اثاث و محبوسات و نذر و صدقاتی که دارای متولی منصوص می باشند، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۸۹ - مورخ ۱۳۷۳/۰۸/۰۷	مواد ۴ و ۵ آیین نامه اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه، مصوب ۶۵/۲/۱۰ هیأت وزیران
	<b>پیام دادنامه:</b> مداخله سازمان حج و اوقاف در امور موقوفه دارای متولی خاص و محل وثوق و اعتماد و قادر بر انجام وظیفه شرعی مربوط، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۴۷ - مورخ ۱۳۷۶/۰۵/۰۴	ماده ۲۹ آیین نامه کیفیت تحقیق در شعب تحقیق سازمان اوقاف و امور خیریه ۶۵/۹/۳۰ هیأت وزیران
	<b>پیام دادنامه:</b> اجرای مطلق تصمیمات و نظرات شعب تحقیق حتی در موارد مصرح ماده ۷ قانون تشکیلات سازمان حج و اوقاف و امور خیریه، قبل از صدور رأی قطعی دادگاه، غیر قانونی است.	
	دادنامه شماره ۳۶۳ - مورخ ۱۳۸۳/۰۸/۰۳	نامه های شماره ۸۳/۵۷۷۴ مورخ ۱۳۸۳/۶/۲۲ معاون حقوقی ریاست جمهوری و ۱۱۲۶-م مورخ ۱۳۸۳/۷/۷ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و نظریه مشاوران حوزه وزارتی
	<b>پیام دادنامه:</b> اعلام مغایرت راه اندازی مؤسسه فرهنگی عمره سعادت با قوانین و مقررات، به لحاظ مابینت با فرمان مقام معظم رهبری، خلاف احکام شرع است.	
	دادنامه شماره ۱۱۷ - مورخ ۱۳۹۳/۰۲/۰۸	بند ۱۰ دستورالعمل نحوه واگذاری و تعیین قیمت قبور در بقاع متبرکه امامزادگان (ع) ابلاغیه شماره ۱۳۸۸/۷/۶-۸۸/۶۰۲۴۱ معاون بقاع و اماکن متبرکه سازمان اوقاف و امور خیریه
دادنامه شماره ۱۵۳۱ - مورخ ۱۳۹۳/۰۹/۲۴	بند ۷/۴ دستورالعمل اجرایی با عنوان « نحوه واگذاری و تعیین قیمت قبور در بقاع و اماکن متبرکه » ابلاغ شده به شماره ۱۳۹۰/۳/۱۲-۹۰/۱۹۷۲۶۲ سازمان اوقاف و امور خیریه	

**آرای ابطال هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی  
(فرهنگ و ارشاد اسلامی)**

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
حج، اوقاف و امور خیریه	پیام دادنامه ۱۱۷ و ۱۵۳۱: الزام به پرداخت ۵۰ درصد قیمت امتیاز دفن به نرخ روز به بقاع متبرکه امامزادگان(ع) در فرضی که بهای امتیاز دفن قبلاً خریداری شده است، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۸۵۲ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۷	۱- تبصره ۱ و ۲ ماده ۳۳ آیین نامه اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه مصوب سال ۱۳۶۵؛ ۲- برنامه سه ساله و نیز فرم برنامه و بودجه سه ساله سازمان اوقاف و امور خیریه در خصوص اعمال حساب (۱۳) درصد وجوه مدیریتی اوقافی) موضوع بخشنامه شماره ۱۳۲۸۶۹/۳۲۸۶۹/۱۴/س-۱۳۸۶/۱۲/۲۸- سازمان اوقاف و امور خیریه
	دادنامه شماره ۸۵۳ و ۸۵۴ - مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۰۷	ابطال قسمتی از ماده ۳۳ آیین نامه قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه
	دادنامه شماره ۸۰۸ و ۸۰۹ - مورخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۴	۱- بندهای ۱ و ۳ بخشنامه شماره ۴۱۰/۲۹۸۸/۱۱/۵ ۱۳۷۰/ سازمان اوقاف و امور خیریه از تاریخ تصویب ۲- بند الف بخشنامه شماره ۹۱/۲۳۳۸۳۲- ۱۳۹۱/۳/۱۷ سازمان اوقاف و امور خیریه ۳- ابطال حکم مقرر در شق ب بند ۱ قسمت ب بخشنامه شماره ۹۱/۲۳۳۸۳۲- ۱۳۹۱/۳/۱۷ سازمان اوقاف و امور خیریه ۴- بند ۲ قسمت ب بخشنامه شماره ۹۱/۲۳۳۸۳۲- ۱۳۹۱/۳/۱۷
	پیام دادنامه ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴ و ۱۰۸ و ۱۰۹: سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه از صلاحیت تعیین درصدهای مندرج در ماده ۳۳ آیین نامه قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه متناسب با وضعیت موقوفه در موارد استثنایی برخوردار نیست.	
	دادنامه شماره ۱۳۵۰ الی ۱۳۵۲ - مورخ ۱۳۹۵/۱۲/۱۷	ماده ۱۲ و ۳۲ آیین نامه اصلاحی اجرایی قانون تشکیلات و اختیارات سازمان اوقاف و امور خیریه به شماره ۵۵۹۱۶/ ت ۴۷۸۳۴ هـ - ۱۳۹۱/۳/۲۳ هیأت وزیران
بازی های رایانه ای	پیام دادنامه: مشروط نمودن اختیارات متولی خاص به تأیید نماینده ولی فقیه در سازمان اوقاف و امور خیریه، خلاف موازین شرع است.	
	دادنامه شماره ۶۰۶ - مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۹	بند ۲ مصوبات مورخ ۸۷/۱۱/۳۰ شورای سیاست گذاری بازی های رایانه ای
	پیام دادنامه: مصوبه شورای سیاست گذاری بازی های رایانه ای مبنی بر اخذ مبلغی برای هر قطعه هولوگرام بازی های خارجی، مغایر قانون است.	



آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (فرهنگ و ارشاد اسلامی)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
صدا و سیما	دادنامه شماره ۲۲- مورخ ۱۳۷۸/۰۲/۱۱	بخش هایی از مصوبه هشتمین جلسه مورخ ۱۳۷۷/۷/۲۸ شورای عالی اداری
	پیام دادنامه: مداخله در وظایف خاص رئیس سازمان صدا و سیما و تضییق و سلب اختیارات او در انتخاب و نصب و عزل مدیران آن سازمان در مراکز استان ها و شهرستان ها، مغایر قانون است.	
کتابخانه های عمومی	دادنامه شماره ۵۵۷- مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۸	بندهای ۹ و ۸ از قسمت دوم و بندهای ۱، ۳ و ۶ و بندهای ۶-۳-۱ از قسمت ۶ ضوابط مربوط به چگونگی عضویت و استفاده از کتابخانه ملی
	پیام دادنامه: محدود نمودن امکان استفاده از کتابخانه ملی با پرداخت حق عضویت به موجب دستورالعمل مصوب مرجعی غیر از هیأت امنای کتابخانه، خارج از حدود اختیارات است.	
مطبوعات و نشریات الکترونیک	دادنامه شماره ۲۳۸- مورخ ۱۳۷۹/۰۸/۰۸	تصویب نامه ۱۳۳۳۶/ ت ۲۲۲۸۴ هـ مورخ ۱۳۷۹/۵/۴ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: الزام مطبوعات به درج شمارگان در هر شماره نشریه، منصرف از موارد الزامی مقرر در ماده ۱۸ قانون مطبوعات و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه است.	
	دادنامه شماره ۱۱۷- مورخ ۱۳۸۱/۰۴/۰۲	بندهای ۲-۵ و ۳-۵ و ۵-۵ از شق (و) مصوبه جلسات ۴۷۸ و ۴۸۰ مورخ ۱۳۸۰/۲/۱۸ و ۱۳۸۰/۴/۱۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی در حوزه مطبوعات
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی تحت عنوان سیاست های فرهنگی در حوزه مطبوعات خلاف شرع و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۱۴ و ۱۱۵- مورخ ۱۳۸۴/۰۳/۲۲	موادی از آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات
	پیام دادنامه: موادی از آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه تشخیص داده شد.	
	دادنامه شماره ۴۳۷ و ۴۳۸- مورخ ۱۳۹۱/۰۶/۲۷	موادی از آیین نامه اجرایی قانون مطبوعات
	پیام دادنامه: الزام به درج منبع خبر در خبرگزاری و اعطای اختیارات مصرح در ماده ۴۵ آیین-	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (فرهنگ و ارشاد اسلامی)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مطبوعات و نشریات الکترونیک	نامہ اجرایی قانون مطبوعات برای خبرگزاری‌ها و نشریات الکترونیکی فاقد پروانه به هیأت نظارت بر مطبوعات، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۰۷۴- مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۰۳	تصمیم و اطلاعیه اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مبنی بر مسدودسازی سایت‌های اینترنتی فاقد مجوز از هیأت نظارت بر مطبوعات
	پیام دادنامه: اطلاعیه اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مبنی بر جلوگیری از انتشار سایت‌های خبری فاقد مجوز از هیأت نظارت بر مطبوعات، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
میراث فرهنگی	دادنامه شماره ۳۴۰- مورخ ۱۳۸۱/۰۹/۲۴	بند ۳ مصوبه مورخ ۱۳۷۳/۷/۳ شورای میراث فرهنگی
	پیام دادنامه: مصوبه شورای میراث فرهنگی مبنی بر جواز اجاره یا فروش خانه‌ها و اماکن فرهنگی - تاریخی در اختیار آن سازمان به‌طور علی‌الاطلاق، مغایر قانون و خارج از حدود اذن مقام معظم رهبری و اختیارات قوه مجریه است.	
	دادنامه شماره ۵۶۸- مورخ ۱۳۹۲/۰۸/۲۷	تصویب‌نامه شماره ۱۱۲۹۰۷/ت۲۸۳۳۹-هـ-۱۳۸۶/۷/۱۶ هیأت وزیران
پیام دادنامه: اموال فرهنگی، تاریخی منقول واقع در ملک شخصی اشخاص یا جزء موقوفات به دولت تعلق ندارد.		

آرای ابطال هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی  
(علوم، تحقیقات و فناوری)

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
آزمون ورودی دانشگاهها و مراکز آموزش عالی	دادنامه شماره ۱۱۸۳- مورخ ۱۳۹۴/۱۰/۱۵	بند ۲ مصوبه مورخ ۱۳۹۲/۹/۶ شورای سنجش و پذیرش دانشجو
	پیام دادنامه: اعمال اثر مثبت سوابق تحصیلی در کنکور، قبل از تحقق شرایط قانونی از حیث برگزاری آزمون نهایی برای سه سال آخر دوره متوسطه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۴۰۴- مورخ ۱۳۹۷/۶/۱۳	بند (ج) دفترچه شماره ۱ راهنمای ثبت نام و شرکت در آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ دانشگاه ها و موسسات عالی سازمان سنجش آموزش کشور
	پیام دادنامه: بند (ج) دفترچه آزمون سال تحصیلی ۱۳۹۶ از این جهت که متضمن محدودیت در حق به تحصیل می باشد و نیاز به حکم قانونگذار دارد خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات تشخیص می شود.	
	دادنامه شماره ۱۸۴۲- مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۰	دستورالعمل نحوه پذیرش دانشجوی دکتری تخصصی سال ۱۳۹۶-۱۳۹۷ دانشگاه تهران
ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی	دادنامه شماره ۳۲۸- مورخ ۱۳۷۸/۰۹/۰۷	بخشنامه ۱/۱۶۴۸۵ مورخ ۱۳۷۶/۸/۱۹ دانشگاه تربیت مدرس
	پیام دادنامه: وضع شرایط خاص به منظور ارتقاء مرتبه اعضای رسمی هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی توسط کمیته ارتقاء، خارج از حدود اختیارات کمیته مزبور است.	
	دادنامه شماره ۳۱۰- مورخ ۱۳۷۹/۱۰/۲۵	بخشنامه شماره ۱۲/۱۲۰۸۴ مورخ ۱۳۷۸/۱۲/۸ معاون آموزشی دانشگاه امیر کبیر
	پیام دادنامه: تعیین شرط اقامت، علاوه بر شرایط مذکور در آیین نامه استخدامی اعضای هیأت علمی به عنوان ضوابط تغییر وضعیت استخدامی و ارتقاء، خارج از حدود اختیارات معاون آموزشی دانشگاه امیر کبیر است.	
	دادنامه شماره ۲۷۳- مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۲۹	مواد ۵، ۱۱، ۱۳ و ۱۴ پیوست شماره یک آیین نامه ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی مصوب ۱۳۹۰/۶/۱ وزیر وقت علوم، تحقیقات و فناوری
دادنامه شماره ۲۷۳/۲- مورخ ۱۳۹۵/۰۶/۱۶	اعمال ماده ۱۳ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری در رأی شماره ۲۷۳-۱۳۹۵/۴/۲۹ هیأت عمومی و تسری ابطال مصوبه باطل شده به	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (علوم، تحقیقات و فناوری)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
		زمان تصویب آن
	پیام دادنامه ۲۷۳/۲ و ۲۷۳/۳: نظر به لزوم هماهنگی و تناسب بین تخصص اعضاء هیأت ممیزه با تخصص عضو هیأت علمی متقاضی ارتقای رتبه، تعیین ترکیب متنوعی از تخصص برای اعضای هیأت ممیزه، خلاف قانون است.	
اعطای مدرک تحصیلی به حافظان قرآن مجید	دادنامه شماره ۲۹۱ و ۲۹۲- مورخ ۱۳۸۰/۰۹/۰۴	ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون اعطای مدرک کارشناسی و بالاتر به حافظان کل قرآن مجید
	دادنامه شماره ۱۶۰- مورخ ۱۳۸۱/۰۵/۲۲	تبصره ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون اعطای مدرک کارشناسی و بالاتر به حافظان کل قرآن مجید موضوع تصویب نامه شماره ۷۳۵۷۴/ت ۱۸۹۲۱ مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۷ هیأت وزیران
		پیام دادنامه ۲۹۱ و ۲۹۲ و ۱۶۰: اعطاء مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد به حافظان کل قرآن مجید، صرفاً منوط به تحقق و اجتماع دو شرط مذکور در تبصره ۲ قانون اعطاء مدرک کارشناسی و بالاتر به حافظان کل قرآن مجید است.
	دادنامه شماره ۲۳۳- مورخ ۱۳۸۳/۰۶/۲۲	تبصره های ۳ و ۴ بند (و) بخش ۲-۲ دفترچه راهنمای آزمون ورودی تحصیلات تکمیلی سال ۱۳۸۳ و بند یک قسمت ب بند ۴ دستورالعمل آیین نامه اجرایی قانون اعطای مدرک به حافظان کل قرآن مجید و چگونگی حافظ قرآن
	پیام دادنامه: تعیین شرایط خاص برای اعطای مدرک کارشناسی به حافظان کل قرآن و همچنین، تعیین شرایط خاص برای حافظان دارای مدرک تحصیلی کارشناسی علوم قرآنی، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
انتقال و ایجاد تسهیلات برای فرزندان اعضای هیأت علمی	دادنامه شماره ۱۶- مورخ ۱۳۸۲/۰۱/۲۴	بخشنامه شماره ۳/۱۷۸۴۶ مورخ ۱۳۶۹/۷/۲ وزارت فرهنگ و آموزش عالی
	دادنامه شماره ۷۴- مورخ ۱۳۸۳/۰۳/۰۳	قسمتی از دستورالعمل اجرائی بخشنامه ایجاد تسهیلات برای فرزندان اعضاء هیأت علمی دانشگاهها
	دادنامه شماره ۹۲۹- مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۴	مصوبه شماره ۴۴۳۰۹/۲۶۲۷۶۵ مورخ ۸۸/۱۲/۲۷ هیأت وزیران
		پیام دادنامه ۱۶، ۷۴ و ۹۲۹: بخشنامه وزارت فرهنگ و آموزش عالی مبنی بر انتقال فرزندان اساتید دانشگاهها از دانشگاه مبدأ و ثبت نام آنان در دانشگاه مستقر در محل خدمت ولی دانشجویان، از مصادیق تبعیض ناروا است.

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (علوم، تحقیقات و فناوری)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	دادنامه شماره ۷۹۰- مورخ ۱۳۸۸/۱۱/۰۵	بخشنامه شماره ۳/۱۷۴۷/۴۳۰ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۹ وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دستورالعمل اجرایی بخشنامه مذکور مورخ ۱۳۸۶/۳/۴
پیام دادنامه: بخشنامه مربوط به ایجاد تسهیلات و اعطای امتیازات خاص برای فرزندان اعضای هیات علمی و دستورالعمل اجرایی آن، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
تسهیلات آموزشی دانشجویان شاهد و ایثارگر	دادنامه شماره ۴۰۰- مورخ ۱۳۸۸/۰۵/۱۱	ماده ۳ آیین‌نامه اجرائی تبصره الحاقی به قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران بسیجی به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب ۱۳۷۷
پیام دادنامه: مشروط و مقید نمودن برخورداری از تسهیلات تبصره الحاقی به قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاهها به شرکت در آزمون سراسری سال ۱۳۷۹، خلاف قانون است.		
	دادنامه شماره ۷۱۴- مورخ ۱۳۹۱/۱۰/۱۱	قسمتی از مصوبات مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۲۱، ۱۳۸۵/۴/۱۱ و ۱۳۸۴/۳/۴ هیات امنای دانشگاههای صنعتی شریف، تهران و امیرکبیر
پیام دادنامه: اعطای تخفیف در شهریه دانشگاهها به برخی افراد خاص به موجب مصوبات هیأت امنای دانشگاهها، از موجبات تبعیض ناروا موضوع بند ۹ اصل سوم قانون اساسی است.		
شهریه دانشگاهها	دادنامه شماره ۵۷۷- مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۵	مصوبه ۸۱۱-۱۳۸۸/۷/۵ هیأت رئیسه دانشگاه پیام نور
پیام دادنامه: مصوبه هیأت رئیسه دانشگاه پیام نور مبنی بر اعمال ۵۰٪ تخفیف شهریه به دانشجویان نخبه و رتبه اولی در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۶۲۴- مورخ ۱۳۹۶/۰۷/۰۴	ماده ۶ آیین‌نامه اجرایی بند ۹۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور (موضوع مصوبه شماره ۱۴۵۲۴۴/ت/۴۹۵۷۹-هـ-۱۳۹۲/۹/۶ هیأت وزیران)
پیام دادنامه: در بند ۹۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۲ قیدی مبنی بر اینکه هزینه و شهریه تحصیلی افراد مشمول شاغل به تحصیل در دانشگاههای غیردولتی بایستی معادل شهریه دانشگاه آزاد همان شهرستان باشد، ملاحظه نمی‌شود.		

<b>آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (علوم، تحقیقات و فناوری)</b>		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
شهریه دانشگاهها	دادنامه شماره ۱۱۲۵ و ۱۱۲۶- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۰۳	دستور هجدهم مصوبه مورخ ۱۳۹۰/۳/۱۸ هیأت امناء دانشگاه یزد؛ ۲- ابطال بند ۲۴ صورتجلسه مورخ ۱۳۹۲/۹/۲ دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد
	<b>پیام دادنامه:</b> مصوبه هیأت امنای دانشگاه مبنی بر اعطاء تخفیف شهریه به فرزندان اعضاء هیأت علمی و کارکنان دانشگاه که در دوره شبانه و شعبه بین الملل پذیرفته شده اند، موجب ایجاد تبعیض ناروا است.	
	دادنامه شماره ۱۸۱- مورخ ۱۳۹۶/۰۳/۰۲	بند (و) دفترچه آزمون سراسری سال ۱۳۹۶ دانشگاهها و موسسات عالی کشور در اجرای مقررات ماده ۹۲ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲
	دادنامه شماره ۱۱۴۴- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	تبصره ۱ بند الف شرایط اختصاصی دفترچه راهنمای شماره ۱ آزمون تحصیلات تکمیلی سال ۱۳۹۶ و بند ۴ از قسمت «ی» دفترچه راهنمای انتخاب رشته آزمون کارشناسی ارشد سال ۱۳۹۶
	<b>پیام دادنامه ۱۸۱ و ۱۱۴۴:</b> الزام پذیرفته شدگان کنکور که قبلاً در هر یک از مقاطع تحصیلی از آموزش رایگان برخوردار بوده اند به پرداخت شهریه معادل دوره شبانه و عدم پذیرش در دوره روزانه، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
صلاحیت هیأت های امنای دانشگاهها	دادنامه شماره ۲۳۱- مورخ ۱۳۹۲/۰۴/۱۰	بخشنامه شماره ۱۵/۱۰۰۱۲۹-۱۵/۱۵-۱۳۹۰/۶/۱۵ وزیر علوم، تحقیقات و فناوری موضوع اصلاحیه ماده ۳۶ آیین نامه استخدامی اعضای هیأت علمی و بخشنامه شماره ۱۵/۱۹۸۸۴۸-۱۵/۱۰/۵-۱۳۹۰/۱۰/۵ معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
	<b>پیام دادنامه:</b> هیأت امناء دانشگاهها در تعیین هرگونه اصلاح ساختار و مقررات مالی- اداری- معاملاتی، استخدامی و تشکیلاتی دانشگاهها و همچنین فرهنگستانهای تخصصی، صلاحیت دارد.	
	دادنامه شماره ۱۰۵۹- مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶	تبصره ماده ۸ آیین نامه استخدامی اعضای غیر هیأت علمی دانشگاه پیام نور مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۲
	<b>پیام دادنامه:</b> تعیین مرجع واجد صلاحیت رسیدگی به دعاوی استخدامی کارکنان قراردادی دانشگاه پیام نور، خارج از حدود صلاحیت هیأت امنای این دانشگاه است.	
	دادنامه شماره ۱۸۸۱- مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷	مصوبه مورخ ۱۳۹۵/۲/۱ هیأت امنای دانشگاه بوعلی سینا همدان
<b>پیام دادنامه:</b> تعیین حسابرس و خزانه دار دانشگاه جزء اختیارات هیأت امناء است و تفویض اختیار در این خصوص از حدود اختیارات هیأت امناء خارج و مغایر مصوبه شورای عالی انقلاب		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (علوم، تحقیقات و فناوری)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
	فرهنگی است.	
مقررات آموزشی اعضای هیأت علمی	دادنامه‌های شماره ۱۱۵ الی ۱۱۸- مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۲۴	اعلام مغایرت بخشنامه شماره ۲۷۶۸۶ / و مورخ ۶۸/۱۱/۱۵ وزیر فرهنگ و آموزش عالی و بخشنامه شماره ۱۱/۲۸۸۳۱ مورخ ۶۸/۱۲/۱ مدیر کل دفتر وزارتی وزارت فرهنگ و آموزش عالی با ماده واحده قانون تأیید رشته‌های دانشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی مصوب ۶۷/۲/۱۴ مجلس شورای اسلامی و تقاضای ابطال بخشنامه‌های موصوف
	پیام دادنامه: مشروط نمودن تدریس اعضای هیأت علمی در موسسات آموزش عالی غیردولتی به موافقت وزارت فرهنگ و آموزش عالی، مغایر اطلاق تبصره ۱ قانون تأیید رشته‌های دانشگاهی دانشگاه آزاد است.	
مقررات پژوهشی دانشگاه‌ها	دادنامه شماره ۱۰۱- مورخ ۱۳۹۲/۰۲/۱۴	مصوبه یکصد و نودمین جلسه گروه علوم پایه و پاتوبیولوژی و مصوبه شورای پژوهشی و تحصیلات تکمیلی مورخ ۱۳۹۲/۴/۱ دانشکده دامپزشکی دانشگاه رازی
	پیام دادنامه: طبق مصوبه شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، تعیین استاد راهنما از خارج از دانشگاه محل تحصیل منع قانونی ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۰۳۴ الی ۱۰۳۹- مورخ ۱۳۹۳/۰۶/۲۴	مصوبه مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۹ شورای آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه شاهد، موضوع بخشنامه شماره ۶/۱۳۵۱۹۳- مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۰ مدیرکل دفتر تحصیلات تکمیلی دانشگاه شاهد
	پیام دادنامه: کسر نمره ارزشیابی به دلیل تأخیر در دفاع از پایان نامه توسط شورای تحصیلات تکمیلی و آموزشی دانشگاه شاهد غیرقانونی است.	
	دادنامه شماره ۴۷۶- مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۱۷	بند ۱۱ مصوبه شورای آموزش تحصیلات تکمیلی دانشگاه علم و صنعت ایران
	پیام دادنامه: در رابطه با کسر نمره ارزشیابی پایان نامه به علت تأخیر در دفاع آن، اختیاری برای شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی پیش‌بینی نشده است.	
	دادنامه شماره ۸۳۰- مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۳۰	بند ۲ صورتجلسه مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۹ شورای آموزشی و پژوهشی تحصیلات تکمیلی دانشگاه زنجان ابلاغی به شماره ۱۲/۴۲۰-آ/۴-۱۳۸۸/۱۱/۴
پیام دادنامه: تعیین ضوابط ارزشیابی پایان نامه از سوی شورای آموزش و پژوهش تحصیلات		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (علوم، تحقیقات و فناوری)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مقررات پژوهشی دانشگاه ها	تکمیلی دانشگاه زنجان، خارج از حدود اختیارات شورای مذکور است.	
	دادنامه شماره ۱۴۰۳- مورخ ۱۳۹۷/۶/۱۳	نامه شماره ۵۵۸/ن س-۱۳۸۰/۸/۱۶ مدیرکل امور آموزش دانشگاه امام حسین (ع) و الزام به اصلاح تاریخ فارغ التحصیلی
	پیام دادنامه: اقدام دانشگاه امام حسین در تسری احکامی در خصوص واحدهای مازاد تحصیلی و محاسبه سنوات تحصیلی به فارغ التحصیلان دانشگاه، مصداق عطف به ماسبق شدن مقررات است و از این حیث با ماده ۴ قانون مدنی و ماده ۳۰ مقررات داخلی دولت مغایرت دارد.	
	دادنامه شماره ۱۸۷۹- مورخ ۱۳۹۷/۹/۲۷	بخشنامه شماره ۱۳۱۰۰/۹۶/د-۱۳۹۶/۷/۱ دانشگاه اراک
	پیام دادنامه: چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر دوره و هر رشته با رعایت پیش نیاز (تقدم و تأخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب بر عهده گروه آموزشی است و معاون آموزش و پژوهش دانشکده در این زمینه اختیاری ندارد.	
مقررات مربوط به امور رفاهی و اعزام به خارج دانشجویان	دادنامه شماره ۲۶۴- مورخ ۱۳۷۸/۰۶/۲۸	ماده ۲ و ۴ و تبصره ذیل آن از آیین نامه اجرایی بند (هـ) تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۷ موضوع تصویب نامه شماره ۲۹۰۱۱/ت/ ۱۹۱۵۰ هـ مورخ ۱۳۷۷/۶/۱۶ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تسری حکم بند (هـ) تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۷ به ضامن و همچنین تعیین موارد ممنوعیت خروج اشخاص از کشور یا عدم تمدید گذرنامه یا عدم صدور گذرنامه، مغایر قانون و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۴۵- مورخ ۱۳۹۶/۰۶/۰۷	مصوبه مورخ ۱۳۹۲/۹/۲۶ کارگروه نظارت بر موسسات اعزام دانشجویان به خارج از کشور
پیام دادنامه: توقف موقت صدور مجوز فعالیت موسسات و شرکت های خدمات اعزام دانشجویان به خارج از کشور، از جمله وظایف کارگروه نظارت بر اعزام دانشجویان به خارج از کشور نیست.		
مقررات مربوط به	دادنامه شماره ۱۰۹- مورخ ۱۳۸۸/۰۲/۲۰	مصوبات مورخ ۱۳۸۳/۹/۲۳ و ۱۳۸۴/۵/۲۳ هیأت امنای موسسه عالی بانکداری ایران



**آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی  
(علوم، تحقیقات و فناوری)**

عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
تأسیس مراکز آموزش عالی	پیام دادنامه: حدود وظایف و اختیارات شورای پول و اعتبار متضمن اجازه ایجاد مؤسسه عالی بانکداری با اعطای مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در رشته حقوق اقتصادی و مالی نیست.		
مقررات مربوط به دانشگاه های پیام نور	دادنامه شماره ۴۶۶ - مورخ ۱۳۸۸/۰۶/۰۱	بند ۵ ماده ۵۵ آیین نامه آموزشی دانشگاه پیام نور مصوب ۱۳۸۰/۷/۱۸ و اصلاحات مورخ ۱۳۸۱/۲/۱۱ شورای دانشگاه پیام نور	
	پیام دادنامه: وضع قاعده آمره مبنی بر معادل سازی واحدهای درسی دانشجویان موضوع ماده ۵۵ آیین نامه آموزشی دانشگاه پیام نور به میزان کمتر از ۵۰ درصد مجموع واحدهای رشته تحصیلی فعلی آنان، خارج از اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۲۵۳ - مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۱	تبصره ۱۱ ماده ۵۵ آیین نامه آموزشی دانشگاه پیام نور مصوب ۱۳۸۰/۷/۱۸ و اصلاحات ۱۳۸۱/۲/۱۱ شورای دانشگاه پیام نور	
	دادنامه شماره ۱۳۱۶ - مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۱۸	بند (۱) دستورالعمل تطبیق واحد دوره های کاردانی و کارشناسی (پیوست ۴ آیین نامه کاردانی و کارشناسی دانشگاه پیام نور مصوب ۱۳۹۱/۱۲/۲۰ شورای دانشگاه پیام نور)	
	پیام دادنامه ۲۵۳ و ۱۳۱۶: تعیین محدودیت زمانی برای پذیرفته شده جدید جهت ارائه ریز نمرات تأیید شده واحدهایی که تقاضای کتبی برای تطبیق آنها ارائه کرده است، خارج از حدود اختیارات دانشگاه پیام نور می باشد.		
	دادنامه شماره ۵۷۷ - مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۵	مصوبه ۸۱۱-۱۳۸۸/۷/۵ هیأت رئیسه دانشگاه پیام نور	
	پیام دادنامه: مصوبه هیأت رئیسه دانشگاه پیام نور مبنی بر اعمال ۵۰٪ تخفیف شهریه به دانشجویان نخبه و رتبه اولی در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۸۴۳ - مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۶	مصوبه سیصد و هفتاد و سومین جلسه مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۷ شورای مدیران حوزه معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موضوع نامه شماره ۲/۵۱۸۱ - ۱۳۸۸/۱۲/۴ معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و همچنین ابطال بخشنامه شماره ۳/۸۱۹۴۲ ۱۳۸۸/۲/۱۸ معاون آموزشی و سنجش دانشگاه پیام نور	
پیام دادنامه: الزام به طی دوره پیش دانشگاهی برای پذیرفته شدگان دوره فراگیر سال ۸۶، در حالی که در زمان جذب به عنوان ضابطه تلقی نشده بود، مغایر ماده ۴ قانون مدنی و اصل عطف بماسبق نشدن قوانین و مقررات است.			

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه پژوهشی و فرهنگی (علوم، تحقیقات و فناوری)		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مقررات مربوط به دانشگاههای پیام نور	دادنامه شماره ۷۲۱- مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۲۳	بند ۱-۵ از دستورالعمل شماره ۲۱/۹۸۱۸۵-د/۲۱/۱۳۸۹/۱۲/۷ دانشگاه پیام نور
	پیام دادنامه: مصوبه دانشگاه پیام نور از این جهت که در معادل سازی، بین دانشجویان مراکز علمی و دانشگاهی در احتساب حداقل نمره، تبعیض ناروا قائل شده، مغایر بند ۹ اصل سوم قانون اساسی است.	
	دادنامه شماره ۱۰۵۹- مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۶	تبصره ماده ۸ آیین نامه استخدامی اعضای غیر هیأت علمی دانشگاه پیام نور مورخ ۱۳۹۱/۹/۲۲
	پیام دادنامه: تعیین مرجع واجد صلاحیت رسیدگی به دعاوی استخدامی کارکنان قراردادی دانشگاه پیام نور، خارج از حدود صلاحیت هیأت امنای این دانشگاه است.	
مقررات مربوط به دانشگاه علمی - کاربردی	دادنامه شماره ۵۶۰- مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۰۷	مصوبه جلسه ۵۳ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی مورخ ۱۳۸۴/۶/۵
	پیام دادنامه: مشروط نمودن دانشجویان دوره های پودمانی برای شرکت در امتحان جامع به انتخاب و گذراندن ۳ تا ۵ درس از مجموعه دروس پیشنهادی هر رشته و امتحان دروس مذکور، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۹۴۷- مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۸	بند ۱۳ بخشنامه شماره ۹۴/۴۷۹۷۴-م/۹۴/۱۰/۱۳ مصوب سرپرست معاونت آموزشی دانشگاه جامع علمی کاربردی
	پیام دادنامه: دستورالعملها، ضوابط و آیین نامه های دانشگاه جامع علمی کاربردی باید به تصویب شورای مرکزی دانشگاه برسد.	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتخاباتی، قضایی و مرتبط با قوه قضاییه		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
انتخابات	دادنامه شماره ۱- مورخ ۱۳۷۱/۰۱/۰۹	بخشنامه‌های ۷۱/۱/۳-۱۹۸/۱/۴۴ و ۷۱/۱/۳-۱۹۶/۱/۴۴ وزارت کشور
	پیام دادنامه: الزام هیأت‌های اجرایی به رسیدگی مجدد به صلاحیت داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی خلاف قانون بوده و تفسیر قوانین و مقررات مربوط به شورای نگهبان از حدود اختیارات قوه مجریه خارج است.	
	دادنامه شماره ۲- مورخ ۱۳۷۱/۰۱/۱۸	بخشنامه شماره ۷۱/۱/۱-۵/۱/۴۴ وزیر کشور
	پیام دادنامه: مصوبه وزارت کشور مبنی بر تعیین ناظر و بازرس و الزام مأمور به حوزه‌های انتخاباتی نباید نافی اعمال حق نظارت قوه قضائیه بر حسن اجرای قانون انتخابات و بازرسی-های لازم در این خصوص باشد.	
	دادنامه شماره ۱۲- مورخ ۱۳۷۱/۰۲/۱۵	بخشنامه شماره ۲۳۷۰/۴۴ مورخ ۷۱/۱/۱۹
	پیام دادنامه: تعیین تعداد ناظران در هر حوزه فرعی انتخاباتی (شعب اخذ رأی) از اختیارات واحدهای اجرایی وابسته به شورای نگهبان بوده و وزارت کشور نمی‌تواند تعداد آنها را مقید و محدود نماید.	
	دادنامه شماره ۲۱۷ و ۲۱۸- مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۰۹	بخشنامه‌های شماره ۳۰۱۶۴/۱/۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۲/۲۹ و ۱۱۱۸۵/۱/۱۱ مورخ ۱۳۸۲/۲/۹ وزارت کشور
	پیام دادنامه: بخشنامه‌های وزارت کشور مبنی بر تمدید تاریخ استعفا از مشاغل مورد تصدی جهت داوطلبی نمایندگی در مجلس تا پایان تیر ماه ۱۳۸۲، مغایر قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی است.	
	دادنامه شماره ۲۲۹- مورخ ۱۳۸۲/۰۶/۲۳	دستور وزیر کشور و بخشنامه‌های برخی از استانداران کشور: ۱- بخشنامه مورخ ۱۳۸۲/۵/۲۳ استاندار آذربایجان غربی؛ ۲- بخشنامه شماره ۱۷۲۸۲/۱ مورخ ۱۳۸۲/۴/۲۶ استاندار زنجان؛ ۳- بخشنامه شماره ۵۰۰۲۵/۱۰ مورخ ۱۳۸۵/۵/۲۱ استاندار خراسان و ...
	پیام دادنامه: اعلام غیرقانونی بودن دفاتر نظارتی شورای نگهبان و مکلف نمودن مراجع و مقامات اجرایی به خودداری از تأمین نیروی انسانی و امکانات لازم برای دفاتر مذکور، مغایر	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتخاباتی، قضایی و مرتبط با قوه قضاییه		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
انتخابات	قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۸۹- مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۰۱	تصویب نامه شماره ۵۱۷۵۰/ت/۲۸۹۸۳۱ هـ مورخ ۱۳۸۲/۹/۲۳ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: موادی از مصوبه هیأت وزیران در خصوص اصلاح آیین نامه اجرایی قانون انتخابات، خلاف قانون اساسی و قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی و خارج از اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۵۰۶- مورخ ۱۳۸۵/۰۷/۱۶	بندهای ۱۷ و ۲۹ ماده ۲ مصوبه مورخ ۱۳۷۷/۷/۲۸ شورای عالی اداری
	پیام دادنامه: مصوبه شورای عالی اداری مبنی بر تلقی نظارت بر همه پرسی و کلیه انتخابات در زمره وظایف و اختیارات استانداران، مغایر اصل ۹۹ قانون اساسی است.	
	دادنامه شماره ۴۰۰- مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۰۸	بخشنامه شماره ۱۳۰۹۰۱-۱۳۰۲۳/۱۰/۱۳۹۳ وزیر کشور
	پیام دادنامه: افزایش مهلت مقرر در قانون جهت استعفای مدیرانی که قصد نامزدی انتخابات مجلس شورای اسلامی را دارند، خارج از حدود اختیارات وزیر کشور است.	
	دادنامه شماره ۷۴۴- مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۹	بند ۳ بخشنامه شماره ۱۷۶۵۱۸۱-۱/۷۶۵۱۸۱-۱۳۹۴/۴/۱۶ رئیس کمیته امداد امام خمینی (ره)
پیام دادنامه: بخشنامه رئیس کمیته امداد امام (ره) مبنی بر ممنوعیت هرگونه همکاری با ستادهای تبلیغاتی کاندیداها اعم از ساعات اداری و غیراداری، مغایر ماده ۵۹ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی است.		
قوه قضاییه (اختیارات و وظایف قوه قضاییه)	دادنامه شماره ۱۹۳- مورخ ۱۳۸۱/۰۶/۱۷	قسمت های الف و د بند ۲ و بندهای ۳ ، ۴ ، ۷ مصوبه هیئت وزیران به شماره ۲۳۲۶۹۱/۴۹۴۵۴ هـ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۳ در بخش امور قضائی
	دادنامه شماره ۳۷۳- مورخ ۱۳۸۲/۰۹/۲۳	جزء های الف و د از بند ۲ و بندهای ۳ الی ۱۷ از بخش امور قضائی راهکارهای اجرائی حوزه های بخشی قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی ، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه ۱۹۳ و ۳۷۳: بندهایی از تصویب نامه هیات وزیران تحت عنوان راهکارهای اجرائی قانون برنامه سوم توسعه، متضمن قواعد آمره و ایجاد وظیفه برای قوه قضاییه در جهت انجام تکالیف خاص، خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۴۸۶- مورخ	ردیف ۳۱ بخشنامه شماره ۵۳۵/۸۲/س مورخ ۱۳۸۲/۱۱/۲۳ سرپرست مجتمع

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتخاباتی، قضایی و مرتبط با قوه قضاییه		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
قوه قضاییه (اختیارات و وظایف قوه قضاییه)	۱۳۸۶/۱۲/۱۲	قضایی شهید بهشتی.
	پیام دادنامه: تعیین تکلیف برای مرجع قضا در خصوص نحوه اجرای قوانین و مقررات و تعیین خط مشی خاص در نحوه تمیز و استنباط او از قوانین و مقررات، و جاهت قانونی ندارد.	
صلاحیت‌های دادگاههای عمومی و انقلاب	دادنامه شماره ۱۲۳۱- مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۸	تصویب‌نامه‌های شماره ۳۵۸۶۸-۱۳۹۵/۳/۲۹- ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی و شماره ۱۶۱۷۵۶/ت/۵۲۴۷۹هـ-۱۳۹۴/۱۲/۹- هیأت وزیران
	پیام دادنامه: مصوبه ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی در خصوص تدوین نظام حقوق مالکیت فکری و اصلاح ساختار اجرایی آن و اصلاح نظام رسیدگی قضایی و تدوین ساز و کارهای حمایت حقوقی و قضایی از مالکیت و سرمایه‌گذاری، مداخله در اجرای وظایف قوه قضاییه است.	
صلاحیت‌های دادگاههای عمومی و انقلاب	دادنامه شماره ۱۶۹ - مورخ ۱۳۷۹/۵/۹	بخشنامه شماره ۷/۰۸۶/۷۳ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ سازمان قضایی نیروهای مسلح
	پیام دادنامه: رسیدگی به جرایم عمومی نیروهای نظامی و انتظامی و جرایمی که افراد مذکور در مقام ضابط دادگستری مرتکب می‌شوند، در صلاحیت ذاتی محاکم عمومی دادگستری است.	
کارشناسان رسمی دادگستری	دادنامه شماره ۲۰۵- مورخ ۱۳۸۷/۰۴/۰۲	ماده ۷۵ آیین‌نامه اجرایی قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری
	دادنامه شماره ۲۰۵- مورخ ۱۳۸۸/۰۴/۱۰	ماده ۷۰ آیین‌نامه اجرایی قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری
	پیام دادنامه: مقررات قانون کارشناسان رسمی دادگستری متضمن تفویض اختیار وضع مقرراتی در باب شمول مرور زمان به تخلفات انتظامی کارشناسان رسمی دادگستری نیست.	
	دادنامه شماره ۱۰۱- مورخ ۱۳۸۴/۰۳/۰۸	ماده ۳۲ آیین‌نامه اجرایی قانون کارشناسان رسمی دادگستری
	پیام دادنامه: قابل اعتراض دانستن نظرات کمیسیون تشخیص صلاحیت اولویت‌های اخلاقی در شورای عالی کارشناسان رسمی دادگستری، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۲۲۷- مورخ ۱۳۹۱/۰۴/۲۴	مصوبه شماره ۶۱۶۰۷/ت/۴۱۵۰۶هـ - ۱۳۸۸/۳/۲۰- هیأت وزیران

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتخاباتی، قضایی و مرتبط با قوه قضائیه		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
کارشناسان رسمی دادگستری	پیام دادنامه: آیین نامه اصلاحی نحوه تعیین کارشناسان رسمی در قسمت‌هایی که کلمه (رسمی) را پس از واژه‌های (کارشناس) و (کارشناسان) حذف کرده است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۳۱۹- مورخ ۱۳۹۷/۲/۲۵	نامه شماره ۱۳۹۶/۲/۲۸-۹۰۳۰/۲۱۵/۳۰۰۵ دادستان عمومی و انقلاب شهرستان یزد
	پیام دادنامه: اعلام ممنوعیت و محدودیت در برخورداری از خدمات کانون های کارشناسان رسمی دادگستری به حکم قانونگذار و یا مقام ماذون از قبل قانونگذار نیاز دارد.	
	دادنامه شماره ۹۳۱- مورخ ۱۳۹۷/۴/۱۲	بخشنامه شماره ۱۳۳۱۸/۲۳/۱۳-م/۴-۱۳۹۵/۱۰/۴ استانداری اصفهان
مبارزه با مواد مخدر	پیام دادنامه: بخشنامه استاندار اصفهان در قسمتی که حکم ماده ۳۳ قانون کارشناسان رسمی دادگستری، مبنی بر ممنوعیت اظهارنظر کارشناسی را به کارکنان شهرداری مترتب کرده است، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۳۲، ۳۳ و ۳۴- مورخ ۱۳۷۴/۰۳/۰۶	ماده ۱۸ و ۲۰ آیین نامه اجرایی قانون مبارزه با مواد مخدر
	پیام دادنامه: وضع قاعده خاص در باب عدم شمول قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاهها نسبت به احکام دادگاههای انقلاب در رابطه با مواد مخدر در صلاحیت ستاد مرکزی مبارزه با مواد مخدر نیست.	
	دادنامه شماره ۲۱ الی ۲۸- مورخ ۱۳۷۹/۰۳/۳۰	بخشنامه شماره ۱۱۲۱۸، ۱۷۷، مورخ ۱۳۷۷، ۱۰، ۱۲ معاون اجرائی قوه قضائیه
	پیام دادنامه: بخشنامه معاون اجرائی رئیس قوه قضائیه مشعر بر شمول ماده یک قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی به محکومان مواد مخدر، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۷۱- مورخ ۱۳۷۹/۰۵/۱۶	مواد ۱۲، ۹، ۷، ۵، ۳، ۲ و بند الف ماده ۴ آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر
	پیام دادنامه: وضع موادی از آیین‌نامه اجرائی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مبنی بر تحدید و تضییق قلمرو و صلاحیت و اختیارات و استقلال قاضی در امر قضا، مغایر اصل ۱۵۶	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتخاباتی، قضایی و مرتبط با قوه قضاییه		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مبارزه با مواد مخدر	قانون اساسی است.	
	دادنامه شماره ۷۹- مورخ ۱۳۸۱/۰۲/۲۹	موادی از آیین‌نامه اجرایی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۷۷/۱۰/۲۷ ستاد مبارزه با مواد مخدر
	پیام دادنامه: وضع قواعد آمره راجع به نحوه رسیدگی به جرائم موضوع قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر و صدور حکم قطعی و توقیف و تعلیق اجرای احکام قطعی صادره، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۳۵- مورخ ۱۳۸۸/۰۳/۱۷	ماده ۱۸ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با مواد مخدر و تبصره‌های یک، ۳، ۶ و ۷ آن، مصوب جلسه ۱۱۸ مورخ ۱۳۸۴/۱۰/۱۹ ستاد مبارزه با مواد مخدر
	پیام دادنامه: ماده ۱۸ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با مواد مخدر و برخی تبصره‌های آن، خلاف موازین شرع تشخیص داده شد.	
	دادنامه شماره ۷۱- مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۱۸	بخشنامه شماره ۳۱۴۲/۷۰۰/۲۷۲۶ مورخ ۸۸/۷/۱۵ پلیس مبارزه با مواد مخدر
	پیام دادنامه: نامه پلیس مبارزه با مواد مخدر ناجا در خصوص ملزم دانستن مقامات قضایی به اخذ مجوز و هماهنگی با ناجا جهت بازدید از بازداشتگاه‌های مبارزه با مواد مخدر، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۶۰، ۶۱ و ۶۲- مورخ ۱۳۹۴/۰۱/۳۱	ماده ۲۶ اصلاحی آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۷ ستاد اجرایی مبارزه با مواد مخدر و ابطال بخشنامه‌های شماره ۱۴۰/۸۸۱/۲/۱۶۳۴/۹۱-۱۳۸۸/۱۰/۱۹ و شماره ۱۴۰/۹۱۱/۲/۴۷۱/۹۱-۱۳۹۱/۵/۲۱ دادستان کل کشور
پیام دادنامه: تعیین حق تجدیدنظرخواهی نسبت به آرای صادره از سوی دادگاه انقلاب در پرونده‌های مواد مخدر برای محکوم علیه و یا وکیل وی، آن هم در فرجه مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری، مغایر قانون است.		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتخاباتی، قضایی و مرتبط با قوه قضاییه		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مقررات دادرسی در دادگاهها	دادنامه شماره ۳۸۱- مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۰۷	بخشنامه شماره ۱۴۰/۷۷/۷۵۲۲۶/۹۲ مورخ ۱۳۷۷/۱۱/۱۱ معاون قضایی دادستان کل کشور
	پیام دادنامه: تشخیص مجازات اخف و اعمال آن بنا به تقاضای محکوم علیه منوط به نظر قاضی صادر کننده حکم یا جانشین وی و در صورت صدور آراء متناقض، منوط به رأی وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور است.	
	دادنامه شماره ۵۵۳- مورخ ۱۳۸۳/۱۱/۰۴	موادی از آیین نامه چگونگی تأمین امنیت اجتماعات و راهپیمایی های قانونی مصوب جلسه ۱۳۸۱/۶/۳۱ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: تعیین تکلیف برای محاکم قضایی به رسیدگی خارج از نوبت به پرونده های مربوط به تخلفات موضوع آیین نامه چگونگی تأمین امنیت اجتماعات و راهپیمایی های قانونی، خارج از حدود اختیارات و خلاف قانون است.	
مقررات مربوط به اجرای آرا و احکام دادگاهها	دادنامه شماره ۵۰- مورخ ۱۳۶۷/۰۳/۲۳	بخشنامه شماره ۱۵۳۶۸ مورخ ۶۴/۴/۱۸
	پیام دادنامه: قسمتی از بخشنامه اداره کل دخانیات که متضمن ممانعت از اجرای دستور مراجع قضایی است، خلاف قانون است.	
	دادنامه شماره ۲۰- مورخ ۱۳۷۳/۰۲/۱۷	بخشنامه ۳۱۳/۷/۳/۲۷۶۶-۶۹/۲/۶
	پیام دادنامه: ریاست سازمان قضایی نیروهای مسلح، صلاحیت وضع مقررات خاص نسبت به وجوه و اموالی که متعلق احکام قطعی محاکم قضایی قرار گرفته یا می گیرد را ندارد.	
	دادنامه شماره ۱۹۴ الی ۲۰۰- مورخ ۱۳۷۷/۰۹/۲۱	تبصره ۳ الحاقی به ماده ۶۹ آیین نامه اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا و طرز رسیدگی به شکایت از عملیات اجرایی مصوب ۱۳۶۷/۵/۲۵ قوه قضاییه
	پیام دادنامه: مسکن مورد نیاز و متناسب شرعاً از مستثنیات دین است و بابت وصول مهریه قابل بازداشت نیست.	
دادنامه شماره ۱۳۷- مورخ ۱۳۸۰/۰۴/۳۱	مواد ۱ و ۲ آیین نامه اجرایی قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی مصوب ۱۳۷۸/۲/۲۶ قوه قضاییه	
پیام دادنامه: اعطاء مهلت پرداخت جزای نقدی موضوع ماده ۲ آیین نامه اجرایی قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی، مغایر لزوم فوریت اجرای احکام کیفری مراجع قضایی و اعمال مجازات های مقرر درباره محکومین است.		
دادنامه شماره ۲۱- مورخ	بخشنامه شماره ۳۵۶۲۰ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۹ معاون قضایی دیوان عالی کشور	



آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتخاباتی، قضایی و مرتبط با قوه قضاییه		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
مقررات مربوط به اجرای آرا و احکام دادگاهها	۱۳۸۲/۰۱/۳۱	
	پیام دادنامه: بخشنامه معاون قضایی دیوان عالی کشور مبنی بر عدم تحویل نسخه‌ای از آراء صادره از شعب به اصحاب دعوی و یا وکلاء و نمایندگان آنها توسط مسئولین دفاتر شعب، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات است.	
	دادنامه شماره ۱۳۱۹- مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۲۸	مصوبه شماره ۲۸۰۵۷-۲۸۰۵۷/م/۹۳-۰۶۹۷/۱۳۹۳/۱۲/۲۵ هیأت وزیران
وکالی دادگستری	پیام دادنامه: مصوبه هیأت وزیران مبنی بر تعیین طریق عدم اجرای آراء مراجع قضایی، در مواردی که به علت مغایرت با قانون و شرایط خاص امکان اجرا ندارد، خارج از حدود اختیارات مرجع مزبور است.	
	دادنامه شماره ۳۷۰- مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۳	بند ۸ ماده ۳۲ آیین‌نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۴ وزیر دادگستری
	دادنامه شماره ۱۹۴- مورخ ۱۳۸۶/۰۴/۰۳	اعمال ماده ۵۳ آیین دادرسی دیوان عدالت اداری در خصوص دادنامه شماره ۳۷۰ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.
وکالی دادگستری	پیام دادنامه ۳۷۰ و ۱۹۴: تعیین گواهینامه اداره کل بازنشستگی راجع به عدم اشتغال به مشاغل دولتی و بازنشستگی به عنوان یکی از مدارک لازم جهت صدور پروانه کارآموزی وکالت، خارج از حدود اختیارات نیست.	
	دادنامه شماره ۶۶- مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۲۷	موادی از آیین‌نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۴۴ وزارت دادگستری
	دادنامه شماره ۸۴۱- مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۰۴	موادی از آیین‌نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۴ وزیر دادگستری
	پیام دادنامه ۶۶ و ۸۴۱: موادی از آیین‌نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۴۴ وزارت دادگستری ابطال می‌شود.	
	دادنامه شماره ۲۸۰ و ۲۸۱- مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۰۳	بخشنامه شماره ۴۴۲۵۳/۱۵۰۸۸ مورخ ۸۹/۱/۲۵ معاون اول ریاست جمهوری اسلامی ایران
پیام دادنامه: مصوبه معاون اول رئیس جمهور ناظر بر تعیین صلاحیت و چگونگی رتبه‌بندی و تعقیب انتظامی وکلای دادگستری و نیز به دریافت کنندگان مجوز تاسیس مؤسسه حقوقی از قوه		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتخاباتی، قضایی و مرتبط با قوه قضائیه		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
وکلا دادگستری	قضائیه، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۶- مورخ ۱۳۹۶/۰۲/۱۹	مواد ۷۵ تا ۸۴ آیین نامه لایحه قانونی استقلال وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۴
	پیام دادنامه: شناسایی علی‌الاطلاق حق اعتراض برای رئیس کانون وکلا و دادستان انتظامی وکلا نسبت به آراء دادگاه انتظامی وکلا، مغایر حکم ماده ۱۴ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری است.	
هزینه دادرسی	دادنامه شماره ۲۲۶- مورخ ۱۳۷۸/۰۵/۰۲	مواد ۵ و ۶ و ۷ آیین‌نامه اجرایی قانون الحاق یک تبصره به ماده ۱۰۸۲ قانون مدنی به شماره ۱۰۱۷۳۷/ت/۱۹۰۰۸ هـ مورخ ۱۳۷۷/۲/۱۵ هیأت وزیران
	پیام دادنامه: قوه مجریه از صلاحیت وضع آیین‌نامه در زمینه میزان هزینه دادرسی و مسئولیت پرداخت آن در دعاوی مهریه برخوردار نیست.	
	دادنامه شماره ۱۲۵۴ و ۱۲۵۵- مورخ ۱۳۹۴/۱۱/۱۳	بخشنامه شماره ۱۳۹۲/۴/۱-۹۰۳۴/۸۰۹۷/۱ دادگستری استان بوشهر
	پیام دادنامه: اعلام معافیت کلیه دعاوی مربوط به حفظ حقوق بیت‌المال از پرداخت هزینه دادرسی و تسری حکم بند ۱۳۲ قانون بودجه سال ۱۳۹۰ به سال‌های بعد، مغایر قانون است.	
	دادنامه شماره ۱۱۱۸ و ۱۱۱۹- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۰۳	بندهای ۲۶ و ۲۷، ۲۸ جدول فهرست خدمات قضایی شورای حل اختلاف منضم به دستورالعمل شماره ۲۱۰-۹۰۱۵/۳۲۹-۹۰۱۵/۳۰-۱۳۹۵/۵/۳۰ معاون قضایی رئیس کل در امور شورای حل اختلاف خراسان جنوبی و دستورالعمل بدون تاریخ معاون قضایی رئیس کل دادگستری و رئیس اداره شورای حل اختلاف خراسان رضوی
پیام دادنامه: تعیین هزینه دادرسی در شوراها حل اختلاف در دعاوی مالی و در مرحله بدوی به میزان ۲/۵ درصد ارزش خواسته و در مرحله واخواهی و تجدیدنظر به میزان ۴/۵ درصد ارزش خواسته، منطبق با قانون نیست.		
دادنامه شماره ۱۱۳۹ و ۱۱۴۰- مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۱۰	بخشنامه شماره ۴۳۲/د ک ح - ۱۳۹۵/۱/۲۴ معاون قضایی رئیس کل دادگاه- های عمومی و انقلاب مشهد درخصوص تمبر مالیاتی وکلاء	

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتخاباتی، قضایی و مرتبط با قوه قضائیه			
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال	
هزینه دادرسی	پیام دادنامه: در خصوص تعیین بهای خواسته و ابطال تمبر هزینه دادرسی و ابطال تمبر مالیاتی و کالتنامه در قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور مدنی و قانون مالیاتهای مستقیم تعیین تکلیف شده است.		
	دادنامه شماره ۱۳۱۴- مورخ ۱۳۹۷/۵/۱۶	بخشنامه شماره ۱۳۹۵/۹/۱۳-۹۰۲۱/۵۸۵۱/۱ رئیس کل دادگستری استان گلستان	
	پیام دادنامه: در نظر گرفتن هزینه دادرسی جداگانه برای هر موضوع شکایت ( در مواردی که عناوین مجرمانه در یک شکواییه متعدد است) و برای هر شاکی (در مواردی که شاکیان متعدد یک شکایت نامه تنظیم کرده‌اند)، خلاف قانون و خارج از حدود اختیارات است.		
سایر موارد	دادنامه شماره ۴۴ الی ۴۶ - مورخ ۱۳۷۶/۰۴/۲۸	تصویب نامه ۶/۱۲۱۲ ت/ ۱۱۵۵۵ ه - ۷۴/۲/۲۷ و ۳۱۳۹۹ ت/ ۵۱۸۸ ه مورخ ۱۳۷۶/۰۴/۲۸ هیأت وزیران	
	پیام دادنامه: تسری مقررات موجد حق و تکلیف به قبل از تاریخ تصویب و تعیین جرایم و میزان مجازات برای مرتکبین و ایجاد مسئولیت و ضمان از وظایف اختصاصی قانونگذار است.		
	دادنامه شماره ۱۴۹- مورخ ۱۳۸۱/۰۵/۰۶	نظریه شماره ۳۹۳۷ ت/ اس/ه/ ۵۶ مورخ ۱۳۷۷/۹/۱۸ مدیر کل حقوقی سازمان تعزیرات حکومتی	
	پیام دادنامه: نظریه تعزیرات حکومتی مبنی بر محدود کردن قلمرو زمانی قوانین مجمع تشخیص مصلحت نظام مغایر اصل ۱۱۲ قانون اساسی و خارج از حدود اختیارات است.		
	دادنامه شماره ۴۳۵- مورخ ۱۳۸۲/۱۰/۲۸	بند ۴ ماده ۱۶۹ آیین نامه اجرائی سازمان زندانها مصوب ۱۳۸۰/۴/۲۶ قوه قضائیه	
پیام دادنامه: بند ۴ ماده ۱۶۹ آیین نامه اجرائی سازمان زندانها مبنی بر اعمال مجازات حبس به صورت انفرادی تا مدت یک ماه به عنوان تنبیه انضباطی، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات قانونی است.			
دادنامه شماره ۳۶- مورخ ۱۳۸۳/۰۲/۱۳	بند ۳ از ماده ۴ آیین نامه اجرائی تبصره یک ماده واحده قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب ۱۳۷۱/۲/۲ قوه قضائیه		

آرای ابطالی هیأت عمومی دیوان عدالت اداری از سال ۱۳۶۱ تا ۱۳۹۷ در زمینه انتخاباتی، قضایی و مرتبط با قوه قضاییه		
عنوان	مشخصات دادنامه	موضوع ابطال
سایر موارد	پیام دادنامه: تعیین حداقل ۴۰ سال تمام برای داوران منتخب یا منصوب، مغایر تبصره یک قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق و خارج از حدود اختیارات قانونی است.	
	دادنامه شماره ۲۸۰ و ۲۸۱- مورخ ۱۳۸۹/۰۸/۰۳	بخشنامه شماره ۴۴۲۵۳/۱۵۰۸۸ مورخ ۸۹/۱/۲۵ معاون اول ریاست جمهوری اسلامی ایران
	پیام دادنامه: استفاده از اشخاص حقیقی و حقوقی برای دعاوی ایران علیه خارجیان، محدود به شرایط و سقف معینی است.	



